

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

(จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570

ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักบริหารยุทธศาสตร์
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2
ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี
east2plan@gmail.com

สารบัญ

1. บทสรุปผู้บริหาร	1
2. ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ	2
3. สารระสำคัญแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)	4
3.1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนา	4
3.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	4
3.1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ	17
1) ด้านเศรษฐกิจ	17
2) ด้านสังคมและความมั่นคง	46
3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	65
3.1.3 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	72
3.1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา	79
3.2 ประเด็นการพัฒนา	84
3.2.1 บทวิเคราะห์	84
3.2.2 เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด	107
3.2.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด	108
3.2.4 ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด	108
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรม	109
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน	110
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตร ตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง	111
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : อนุรักษ์ ป่าไม้ พัฒนา และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน	112
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย	113
แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)	114

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	4
ภาพที่ 2 เส้นทางการบินรถไฟ	11
ภาพที่ 3 เป้าหมาย 4 ยุทธศาสตร์	27
ภาพที่ 4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	39
ภาพที่ 5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	40
ภาพที่ 6 แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	41
ภาพที่ 7 แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี	42
ภาพที่ 8 แหล่งท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชนบท	43
ภาพที่ 9 แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	44

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	พื้นที่รายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	4
ตารางที่ 2	ภูมิอากาศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	8
ตารางที่ 3	การใช้ที่ดินของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ปี พ.ศ. 2564	8
ตารางที่ 4	เขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	9
ตารางที่ 5	เส้นทางคมนาคมหลัก (ถนน) รายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ปี พ.ศ. 2562 – 2564	10
ตารางที่ 6	ข้อมูลการเดินทางมายังกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	12
ตารางที่ 7	จำนวนผู้ใช้น้ำประปารายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ปี พ.ศ. 2562 – 2564	15
ตารางที่ 8	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ารายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ปี พ.ศ. 2561-2563	16
ตารางที่ 9	จำนวนประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการใช้โทรศัพท์มือถือรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ปี พ.ศ. 2561 – 2563 (จำนวนคน)	16
ตารางที่ 10	จำนวนประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการใช้อินเทอร์เน็ตรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 พ.ศ. 2561 – 2563 (จำนวนคน)	17
ตารางที่ 11	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (หน่วย: ล้านบาท)	17
ตารางที่ 12	ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ปี 2561 – 2563	18
ตารางที่ 13	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด/กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เฉลี่ยต่อหัว (Per Capita)	19
ตารางที่ 14	เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ทางเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ปี 2562	19
ตารางที่ 15	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่	20
ตารางที่ 16	ผลผลิตพืชสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	20
ตารางที่ 17	ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ (พืช) (รายกลุ่มจังหวัด) (กก.ต่อไร่)	21
ตารางที่ 18	จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP (รายจังหวัด)	21
ตารางที่ 19	จำนวนสัตว์เศรษฐกิจรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ปี พ.ศ. 2562 - 2564	22
ตารางที่ 20	จำนวนเนื้อที่นาทุ่งรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ปี พ.ศ. 2561 – 2563	24
ตารางที่ 21	ปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้ทั้งหมด (รวมเพาะเลี้ยง) เป็นรายจังหวัด ปี 2561 – 2563 (หน่วย : ตัน)	24
ตารางที่ 22	ปัญหาการทำเกษตรกรรมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	25
ตารางที่ 23	การผลิตทางการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสม (GAP) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	25
ตารางที่ 24	จังหวัดที่มีการปลูกสมุนไพรในปี พ.ศ. 2563	28
ตารางที่ 25	ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาที่ผลิตจากสมุนไพร	28
ตารางที่ 26	มูลค่าภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (หน่วย : ล้านบาท)	31
ตารางที่ 27	จำนวนโรงงาน แรงงานและเงินลงทุนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	32

สารบัญตาราง

ตารางที่ 28 แหล่งนิคมอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	32
ตารางที่ 29 จำนวนโรงงานและคนงานของจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2562 – 2564	32
ตารางที่ 30 สถิติสะสมจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ ตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535	34
ตารางที่ 31 มูลค่าการค้าด้านศุลกากรรัฐประเศ	34
ตารางที่ 32 มูลค่าการค้าด้านศุลกากรคลองใหญ่	35
ตารางที่ 33 มูลค่าการค้าด้านศุลกากรจันทบุรี	35
ตารางที่ 34 จำนวนผู้เยี่ยมเยียนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (หน่วย : คน)	36
ตารางที่ 35 ข้อมูลนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	36
ตารางที่ 36 รายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (หน่วย : ล้านบาท)	37
ตารางที่ 37 สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	45
ตารางที่ 38 รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (หน่วย : บาท)	46
ตารางที่ 39 ประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (ปี 2562 - 2564)	46
ตารางที่ 40 จำนวนประชากรแฝงในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี 2564	47
ตารางที่ 41 สถานการณ์แรงงานของกลุ่มจังหวัด	47
ตารางที่ 42 จำนวนแรงงานรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2561 – 2565	48
ตารางที่ 43 จำนวนผู้ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2563 - 2565	48
ตารางที่ 44 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2564 – 2565	48
ตารางที่ 45 ผลการปฏิบัติงานจัดหางานในประเทศ จำแนกรายจังหวัด ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	49
ตารางที่ 46 จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	50
ตารางที่ 47 อัตราการเติบโตจำนวนสถานประกอบการปีนี้เทียบกับปีก่อน จำแนกรายจังหวัด ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	51
ตารางที่ 48 จำนวนความต้องการแรงงาน จำแนกตามอุตสาหกรรมของประเทศไทย	51
ตารางที่ 49 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลืออยู่ในประเทศไทย จำแนกรายจังหวัด เดือนกันยายน 2564	51
ตารางที่ 50 เส้นความยากจน จำนวนคนจน และสัดส่วนคนจน เมื่อวัดด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	52
ตารางที่ 51 จำนวนคนจนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ในระบบ TPMAP ทั้ง 5 มิติ เดือนมกราคม 2565	53

สารบัญตาราง

ตารางที่ 52 จำนวนห้องเรียน ครู และนักเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	54
ตารางที่ 53 รายชื่อสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในกลุ่มจังหวัด	54
ตารางที่ 54 สถิติจำนวนผู้สูงอายุของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ประจำปี 2563 - 2564	55
ตารางที่ 55 จำนวนสถานพยาบาลและจำนวนเตียงคนไข้ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	56
ตารางที่ 56 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (หน่วย : คน)	57
ตารางที่ 57 จำนวนสถานพยาบาลของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	57
จำแนกตามประเภทสถานพยาบาลปี พ.ศ. 2564	
ตารางที่ 58 โรคมืดติดต่อของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	58
ตารางที่ 59 จำนวนกลุ่มเปราะบางรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2565	60
ตารางที่ 60 สถิติข้อมูลผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำแนกรายจังหวัด	61
ประเภทความพิการ และเพศ	61
ตารางที่ 61 สถานะด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	61
ตารางที่ 62 สถานะความอบอุ่นในครอบครัวรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	62
ปี พ.ศ. 2563 - 2564	
ตารางที่ 63 รวมคดียาเสพติด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (หน่วย : คดี)	63
ตารางที่ 64 รวมผู้ต้องหาคดียาเสพติด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (หน่วย : คน)	63
ตารางที่ 65 แสดงดัชนีความก้าวหน้าของคน 8 ดัชนีย่อย ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	64
ปี 2560 - 2563	
ตารางที่ 66 การจำแนกประเภทโครงการชลประทาน ตามขนาดความสามารถในการกักเก็บน้ำ	66
และขนาดของพื้นที่ชลประทาน โดยจำแนกเป็น 3 ประเภทหลัก ดังนี้	
ตารางที่ 67 พื้นที่ในเขตลุ่มน้ำของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	67
ตารางที่ 68 ปริมาณน้ำที่สามารถกักเก็บฤดูฝน รายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	67
(อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่)	
ตารางที่ 69 ปริมาณน้ำที่สามารถกักเก็บฤดูฝน ของอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและอ่างเก็บน้ำ	68
ตามพระราชดำริ รายจังหวัดของกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออก 2	
ตารางที่ 70 พื้นที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (2562-2564)	69
ตารางที่ 71 อัตราการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (2562-2564)	69
ตารางที่ 72 เนื้อที่ป่าชายเลน จำแนกตามภาค และจังหวัด พ.ศ. 2552 - 2562 (หน่วย: ไร่)	70
ตารางที่ 73 ปริมาณขยะมูลฝอย จำแนกตามภาค จังหวัดและเขตการปกครอง พ.ศ. 2561 - 2562	70
ตารางที่ 74 สถานการณ์การกำจัดขยะมูลฝอย ปี 2562	71

ตารางสารบัญ

ตารางที่ 75 แสดงจำนวนวันในรอบปีที่คุณภาพอากาศเกินค่ามาตรฐาน วันที่ 19 ตุลาคม 2565	71
ตารางที่ 76 ลำดับคะแนนดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) ปี พ.ศ. 2565	71
ตารางที่ 77 คุณภาพออกซิเจนละลายในน้ำ (dissolved oxygen; DO) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	72

แผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว (Per Capita)	19
แผนภูมิที่ 2 จำนวนพื้นที่นาถ้ำ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ปี พ.ศ. 2561 – 2563	24
แผนภูมิที่ 3 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมรายจังหวัดของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ปี พ.ศ. 2562 - 2564	33
แผนภูมิที่ 4 รายได้จากการท่องเที่ยว พ.ศ. 2563 - 2565	38
แผนภูมิที่ 5 ดัชนีความก้าวหน้าของคนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 รายจังหวัด ปี 2560 , ปี 2562 และ ปี2563	65

1. บทสรุปผู้บริหาร

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ ประกอบไปด้วย จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว ได้รับจัดตั้งขึ้นเป็นกลุ่มจังหวัด ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เรื่องการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ ๓) ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 โดยให้จังหวัดปราจีนบุรี เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ (จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว) พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567) โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนฯ เพื่อระดมความคิดเห็นจาก 7 ภาคีเครือข่าย อันประกอบด้วย ภาคราชการ ภาควิชาการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และภาคสื่อมวลชน ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ เพื่อให้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมทุกมิติการพัฒนา ที่มุ่งตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนเป็นสำคัญ จึงได้นำแผนยุทธศาสตร์ชาติฉบับที่ 13 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัญหาความต้องการของประชาชนมาเป็นกรอบกำหนดแนวทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินแผนงานและโครงการอีกด้วย

และสุดท้ายได้มีการนำเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2565 จึงได้ข้อสรุปทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ พ.ศ. 2566 – 2570 ไว้คงเดิม ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2565 – 2570)

เมืองแห่งคุณภาพชีวิต

ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม

แหล่งผลไม้และเกษตรปลอดภัย

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒

พฤศจิกายน 2565

2. ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ

แผนระดับ 1	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ (หลัก) 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>เป้าหมาย :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน - ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น <p>ประเด็น :</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเกษตรสร้างมูลค่า - สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว - โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก 	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ (หลัก) 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</p> <p>เป้าหมาย :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ - กระจายศูนย์กลางความเจริญ เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ - เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ <p>ประเด็น :</p> <ul style="list-style-type: none"> - การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ - การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี - การเสริมสร้างพลังทางสังคม - การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง
	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ (รอง) 2 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์</p> <p>เป้าหมาย :</p> <ul style="list-style-type: none"> - คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 - สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต <p>ประเด็น :</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม - การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต - ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 - การเสริมสร้างคนไทยมีสุขภาพดี 	

	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (หลัก) 5 การท่องเที่ยว	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (รอง) 3 การเกษตร	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (รอง) 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13
แผนระดับ 2	<p>เป้าหมายและประเด็น :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลักดันตัวรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น <p>1. แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม</p> <p>1.1) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น</p> <p>1.2) เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น</p> <p>1.3) สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น</p> <p>3. แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพความงามและแพทย์แผนไทย</p> <p>3.1) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น</p>	<p>เป้าหมายและประเด็น :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลักดันตัวรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น - ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น <p>1. แผนย่อยเกษตรอัตรลักษณ์พื้นที่</p> <p>1.1) สินค้าเกษตรอัตรลักษณ์พื้นที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น</p> <p>2. แผนย่อยเกษตรปลอดภัย</p> <p>2.1) สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าสูงขึ้น</p> <p>2.2) ผลผลิตเกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น</p> <p>4. แผนย่อยเกษตรแปรรูป</p> <p>4.1) สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น</p> <p>5. แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ</p> <p>5.1) สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น</p> <p>5.2) ผลผลิตต่อหน่วยฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น</p>	<p>เป้าหมายประเด็น :</p> <ul style="list-style-type: none"> - คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพ เพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนา อย่างสมดุล และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต <p>1. แผนย่อยการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน</p> <p>1.1) แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูงตระหนักในความสำเร็จที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพสามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น</p>	<p>มิติที่ 1 ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรและเกษตรแปรรูป 2. การท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน 3. การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง <p>มิติที่ 2 โอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. SMEs ที่เข้มแข็ง ศักยภาพสูง แข่งขันได้ 8. พื้นที่เมืองอัจฉริยะ

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ (จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว) พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

	<p>เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออก</p> <p>เป้าหมาย : ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียนควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนที่ดี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ภาคตะวันออก 2. การพัฒนาพื้นที่ที่มีความทันสมัย น่ายุ่ สอดรับกับความต้องการของคนทุกกลุ่ม 3. การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชน 4. การฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน และเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ 5. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน เชื่อมโยงเศรษฐกิจและการค้าภายในประเทศและระหว่างประเทศในเอเชียแปซิฟิก 6. การผลิตผลไม้คุณภาพสูงมุ่งสู่การเป็น “มหานครผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชีย” และการผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอดภัยที่มีมูลค่าเพิ่มสูง <p>แนวทางการพัฒนา :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวของภาคตะวันออก 2. พัฒนาการเกษตรคุณภาพให้เชื่อมโยงสู่การผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย สู่ห่วงโซ่การผลิตในระดับประเทศ และการให้บริการส่งเสริมสุขภาพ 3. ยกระดับการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกสู่การเป็นจุดหมายการท่องเที่ยวของโลกที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน 4. พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้วและตราด รวมทั้งพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนที่มีศักยภาพให้เป็นประตูเชื่อมโยงการค้า การลงทุนที่ทันสมัยกับประเทศเพื่อนบ้าน 5. พัฒนาพื้นที่และเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะน่ายุ่ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ 6. อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
--	--

	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด</p> <p>เป้าหมายการพัฒนาที่ 1 เมืองแห่งคุณภาพชีวิต</p> <p>ตัวชี้วัด : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (ด้านการศึกษา สุขภาพ ชีวิต ครอบครัวยุ่และชุมชน)</p> <p>สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของประเทศ</p> <p>ตัวชี้วัด : ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู</p> <p>ตัวชี้วัด : สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคอุตสาหกรรมขยายตัวสูงขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด : ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน</p> <p>ตัวชี้วัด : จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทย อายุ 15 – 59 ปี</p> <p>ตัวชี้วัด : ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัดพื้นต้น</p> <p>ตัวชี้วัด : ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)</p>	<p>เป้าหมายการพัฒนาที่ 2 ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชน และวัฒนธรรม</p> <p>ตัวชี้วัด : รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น</p> <p>เป้าหมายการพัฒนาที่ 3 แหล่งผลไม้และเกษตรปลอดภัย</p> <p>ตัวชี้วัด : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด : มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น</p>
--	--	--

ประเด็นการพัฒนา กลุ่มจังหวัด	1. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม	2. เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน	3. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง	4. อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน	5. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย
แผนงาน	1. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว	2. พัฒนาการค้า การลงทุน และเศรษฐกิจชายแดน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน	3. พัฒนาการเกษตร	4. พัฒนารักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5. พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
โครงการสำคัญ	1. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก	1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการค้าชายแดนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน	1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และควบคุมรักษามาตรฐานผลไม้ปลอดภัย 2. โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์และประมงให้ได้มาตรฐานอาหารปลอดภัย	1. โครงการรักษา อนุรักษ์ป่า สร้างสมดุลแห่งสิ่งแวดล้อม	1. โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย

3. สารสำคัญแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)

3.1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

3.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

- ที่ตั้งและอาณาเขต

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ประกอบด้วย จังหวัด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 14,522,812ไร่ หรือ 23,236.500ตารางกิโลเมตร เป็นกลุ่มจังหวัดทางภาคตะวันออก ของ 5 จังหวัดใน 8 จังหวัด โดยพื้นที่ภาคตะวันออกทั้งภาคมีเนื้อที่รวม 36,502.50 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ร้อยละ 7.114 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ ประกอบด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ นครนายก ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด และสระแก้ว

ตารางที่ 1 พื้นที่รายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด	พื้นที่ (ไร่)	ตารางกิโลเมตร
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	14,522,812.50	23,236.500
จันทบุรี	3,961,250	6,338.000
ตราด	1,761,875	2,819.000
นครนายก	1,326,250	2,122.000
ปราจีนบุรี	2,976,476.25	4,762.362
สระแก้ว	4,496,961.25	7,195.138

ที่มา: ตารางสถิติพื้นที่ของอำเภอในแต่ละจังหวัด กระทรวงพลังงาน (<https://www.e-reportenergy.go.th>area.html>)

ภาพที่ 1 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ที่ตั้งของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ระหว่างละติจูดที่ 1 องศาเหนือ ถึง 14 องศาเหนือ และลองจิจูด 101 องศาตะวันออก ถึง 103 องศาตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	จรดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ ดินแดนที่อยู่เหนือสุดอยู่ที่เขาใหญ่ อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี
ทิศใต้	จรดทะเลอันดามัน ติดต่อกับอันดามัน ดินแดนที่อยู่ทางใต้สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ แหลมสารพัดพิษ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
ทิศตะวันออก	จรดราชอาณาจักรกัมพูชา ติดต่อกับราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมีแนวเทือกเขาบรรทัดเป็นพรมแดน ดินแดนที่อยู่ทางตะวันออกสุด คือ แหลมสารพัดพิษ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
ทิศตะวันตก	จรดภาคกลาง ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี ติดต่อกับฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง และอันดามัน

● ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ

1) ลักษณะภูมิประเทศ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและที่ราบสลับภูเขาสูงๆ บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงเหนือมีเทือกเขาจันทบุรีทอดตัวไปทางตะวันตกจรดกับเทือกเขาพนมดงรัก ซึ่งทอดยาวจากเหนือถึงใต้ เป็นเส้นแบ่งอาณาเขต ระหว่างไทยกับประเทศกัมพูชา ทางตะวันตกและทางใต้ติดกับทะเลอันดามันมีแม่น้ำสายสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำตราด แม่น้ำระยอง และแม่น้ำประแสร์ ซึ่งไหลลงสู่ทะเลอันดามัน ชายฝั่งทะเลที่เรียวยาว โค้งเว้า ท้องทะเลตะวันออกเฉียงเหนือไปด้วยกลุ่มเกาะน้อยใหญ่หลายแห่งที่สำคัญได้แก่ เกาะช้าง เกาะหมาก เกาะกูด ในจังหวัดตราด เกาะเสม็ด เกาะมัน ในจังหวัดระยอง เกาะล้าน เกาะสีชัง ในจังหวัดชลบุรี ส่วนบริเวณปากแม่น้ำเป็นพื้นที่ป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนโคลนตมที่แม่น้ำสายต่างๆ พัดพามา เป็นบริเวณที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเล็กๆ ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากสภาพภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ และท้องทะเลที่กว้างใหญ่ ประชากรจึงประกอบอาชีพที่หลากหลาย ได้แก่ สวนผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด สับปะรด สวนยางพาราที่นำพันธุ์มาจากภาคใต้ มีการทำประมงชายฝั่ง ประมงน้ำจืด จำหน่ายอาหารทะเลสด รวมทั้งอาหารแปรรูปต่างๆ มีโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ซึ่งกำหนดให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมหนักที่ต้องใช้พลังงานจากก๊าซธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ เป็นแหล่งรวมแร่ธาตุที่มีค่าของประเทศ รวมไปถึงการเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลกด้วยภูมิภาคแห่งนี้ยังเป็นที่ตั้งของสนามบินอู่ตะเภา ซึ่งเป็นสนามบินของทหาร ใช้เป็นที่จอดเครื่องบินขณะร่วมซ้อมรบ ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา อีกทั้งยังใช้เป็นสนามบินสำหรับเครื่องบินเช่าเหมาของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ โดยมีรายละเอียดของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ดังนี้

จังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของประเทศไทย เป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติทั้งในดิน และในน้ำมีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรโดยเฉพาะการเพาะปลูกผลไม้ที่ขึ้นชื่อของจังหวัด ได้แก่ ทุเรียน เงาะ มังคุด ลางสาดและพีชผลทางการเกษตรอื่นๆ เช่น พริกไทยและยางพารา ส่วนบริเวณชายฝั่งก็มีทำการประมง จึงเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยอาหารทะเลนานาชนิด และในอีกแง่มุมหนึ่ง จันทบุรีคือศูนย์กลางธุรกิจด้านอัญมณีที่มีชื่อเสียงแพร่หลายไปทั่วโลก เป็นแหล่งรวมช่างฝีมือในการเจียรไนอัญมณีและทำเครื่องประดับต่างๆ ทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง และมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่น่าสนใจมากมายทั้งศาสนสถาน โบราณสถาน และโบราณวัตถุ จึงทำให้จันทบุรีเป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของประเทศในปัจจุบัน จันทบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 245 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 6,338 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,961,250 ไร่ จังหวัดจันทบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอท่าใหม่ อำเภอขลุง อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม อำเภอสอยดาว อำเภอนายายอาม อำเภอแก่งหางแมว และอำเภอเขาคิชฌกูฏ

จังหวัดตราด อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 315 กิโลเมตร เป็นจังหวัดชายแดนทางภาคตะวันออกของประเทศไทยติดกับประเทศกัมพูชาโดยมีเขาบรรทัดเป็นพรมแดนธรรมชาติ มีเกาะเล็กเกาะใหญ่อยู่ 52 เกาะ ประกอบด้วยสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามอาทิเช่น หาดทรายสีขาวยาวและแนวปะการัง อีกทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีผลไม้หลากหลายและเป็นเขตการประมง ตราดยังเป็นแหล่งอัญมณีที่สำคัญมีการขุดพบ “พลอยแดง” หรือ “ทับทิมสยาม” ในเขตอำเภอบ่อไร่เมื่อปี พ.ศ. 2514 มีพื้นที่ประมาณ 2,819 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,761,875 ไร่ เป็นจังหวัดชายแดนทางภาคตะวันออกของประเทศไทย แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองตราด อำเภอเขาสมิง อำเภอแหลมงอบ อำเภอคลองใหญ่ อำเภอบ่อไร่ อำเภอเกาะกูด และอำเภอเกาะช้าง

จังหวัดนครนายก เป็นเมืองที่มีขนาดเล็กไม่ใหญ่ เงียบสงบเหมาะกับการอยู่อาศัยและท่องเที่ยวพักผ่อน เป็นเมืองในฝันใกล้กรุงเทพฯ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวมากมายทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรมรวมถึงมีกิจกรรมที่สามารถทำได้ทั้งครอบครัว สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบอยู่ในหุบเขาตอนเหนือ ทางตะวันออกเป็นเนินสูงและป่าเขาติดต่อกับเขาตองพญาเย็น ส่วนทางตอนกลางและตอนใต้เป็นที่ราบลุ่ม ภูเขาที่สำคัญคือเขาใหญ่ เขาเขียว เขาชะงอก และเขานางรอง เป็นต้น ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและน้ำตกที่สวยงามหลายแห่ง จังหวัดนครนายกมีพื้นที่ประมาณ 2,122 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 1,326,250 ไร่แบ่งการปกครองเป็น 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครนายก อำเภอบ้านนา อำเภอปากพลี อำเภอองครักษ์

จังหวัดปราจีนบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของภาคกลาง เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีทรัพยากรในด้านการท่องเที่ยวมากมายและหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะผืนป่ามรดกโลกของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่นับเป็นสมบัติล้ำค่าในด้านของทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งของประเทศและของโลก เดิมปราจีนบุรีเป็นจังหวัดใหญ่ มีพื้นที่กว้างขวางเป็นอันดับ 6 ของประเทศ แต่ภายหลังได้มีการแยกจังหวัดออกจากมณฑลปราจีน ตั้งเป็นจังหวัดนครนายกและฉะเชิงเทราและในปี พ.ศ. 2536 ก็ได้มีพระราชบัญญัติแยกพื้นที่บางอำเภอออกจากจังหวัดปราจีนบุรีอีกครั้งแล้วตั้งเป็นจังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรีจึงมีขนาดเท่ากับในปัจจุบันตั้งแต่นั้นมาจังหวัดปราจีนบุรีมีเนื้อที่ประมาณ 4,762 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,054,449 ไร่ จัดเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 45 ของประเทศไทย แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ คือ

อำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอบ้านสร้าง อำเภอประจันตคาม อำเภอศรีมโหสถ อำเภอศรีมหาโพธิ
อำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอนาดี

จังหวัดสระแก้ว เป็นจังหวัดชายแดนตะวันออก แม้ว่าเป็นจังหวัดค่อนข้างใหม่ซึ่งแยกออกจาก
จังหวัดปราจีนบุรี แต่ก็เก่าแก่มากราวด้วยอารยธรรมโบราณ โดยจะเห็นได้จากกลุ่มปราสาทโบราณที่มีมากมาย
กระจายอยู่ทั่วจังหวัด และโบราณวัตถุที่หลงเหลือบอกเล่าเรื่องราว ประวัติศาสตร์ ความรุ่งเรืองของแผ่นดินใน
อดีตให้แก่คนรุ่นหลัง นอกจากนี้แหล่งโบราณสถานที่น่าสนใจทางประวัติศาสตร์แล้ว จังหวัดสระแก้ว ยังมี
ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เช่น อุทยานแห่งชาติปางสีดา ที่เป็นที่รู้จักกันดี ในบรรดาผู้รักธรรมชาติ และ
อุทยานแห่งชาติตาพระยา อุทยานแห่งชาติแห่งใหม่ ที่มีแนวเขตติดต่อระหว่างไทยกับกัมพูชา ซึ่งเป็นผืนป่าที่
เชื่อมต่อกัน ทำให้เป็นเขตที่มีการเชื่อมโยงของสัตว์ป่าไปมาระหว่างประเทศอย่างน่าสนใจ จังหวัดสระแก้วยังมี
ประติมากรรมหัตถกรรมทางธรรมชาติให้นักท่องเที่ยวชมและศึกษาอย่างเช่น "ละลุ" ที่มีลักษณะแปลกตา ตั้งอยู่
สุดชายแดนรัฐประเทศ เป็นประตูบานใหญ่ที่เปิดไปสู่ประเทศกัมพูชา เชื่อมการคมนาคมและการท่องเที่ยว
ระหว่างประเทศให้เป็นเส้นทางเดียวกัน ชาวไทยและชาวเขมรมีการข้ามฝั่งเพื่อค้าขายสินค้าและท่องเที่ยว
เป็นประจำ จึงทำให้ที่นี่มีสีสัน ผู้คนหลากหลายเผ่าพันธุ์ มีเสน่ห์น่ามอง มีตลาดโรงเกลือที่เต็มไปด้วยของแปลก
ราคาถูกและสินค้ามือสองจากนานาประเทศเพื่อนบ้าน จังหวัดสระแก้วมีพื้นที่ประมาณ 7,195.138 ตาราง
กิโลเมตร มีพรมแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชาทางทิศตะวันออกยาวประมาณ 165 กิโลเมตร ห่างจาก
กรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ 236 กิโลเมตร จัดเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 28 ของประเทศไทย
สภาพพื้นที่มีทั้งที่ราบ ที่ราบสูง และภูเขาสูงสลับซับซ้อนมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 74 เมตร
โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอลองหาด อำเภอตาพระยา
อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอวัฒนานคร อำเภออรัญประเทศ อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอโคกสูง และอำเภอวังสมบูรณ์

โดยรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ในปัจจุบัน จังหวัดจันทบุรี เป็นศูนย์กลางการค้า
อัญมณีขนาดใหญ่และมีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดตราดมีสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเล
ที่สำคัญและยังมีแนวโน้มที่จะสร้างสนามบินพาณิชย์ เพื่อเชื่อมต่อการค้าการลงทุนและสามารถรองรับการ
เดินทางใน 3 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว จันทบุรี และตราด มีชายแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชา มีด่านชายแดน
และจุดผ่อนปรนที่เป็นดินแดนการค้าชายแดนฝั่งกัมพูชาและมีการค้าชายแดนสูงเป็นอันดับ 1 ของการค้า
ชายแดนฝั่งกัมพูชา สำหรับจังหวัดปราจีนบุรี เป็นจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรมแห่งเดียวในกลุ่มจังหวัดและมี
เขตอุทยานแห่งชาติ มีธรรมชาติที่สวยงามและพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทวารวดีและจังหวัดนครนายกเป็นเมือง
แห่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร

- **ลักษณะภูมิอากาศ**

ลักษณะภูมิอากาศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 โดยทั่วไป ได้รับอิทธิพลจากลมทะเลพัด
ผ่านตลอดเวลา อากาศเย็นสบายตลอดปี มีฝนตกชุกในฤดูฝน ไม้ร้อนจัดเนื่องจากอยู่ติดกับทะเลและไม่หนาว
เย็น ความชื้นในอากาศสูง สภาพอากาศเป็นไปตามฤดูกาล

ตารางที่ 2 ภูมิอากาศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด	อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย			อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย			อุณหภูมิเฉลี่ย		
	ปีพ.ศ. 2562	ปีพ.ศ. 2563	ปีพ.ศ. 2564	ปีพ.ศ. 2562	ปีพ.ศ. 2563	ปีพ.ศ. 2564	ปีพ.ศ. 2562	ปีพ.ศ. 2563	ปีพ.ศ. 2564
จันทบุรี	22.2	21.7	24.2	35.1	35.1	31.2	28.1	27.9	27.7
ตราด	22.1	22.3	24.5	34.5	34.4	30.6	27.9	27.9	27.5
นครนายก	15.4	15.6	24.7	27.2	23.3	33.0	27.6	20.6	28.8
ปราจีนบุรี	22.1	22.0	24.8	37.3	37.2	33.1	29.0	28.8	28.9
สระแก้ว	21.8	21.6	24.2	37.2	37.2	32.3	28.0	28.4	28.2
กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออก 2	20.8	20.8	24.5	34.3	34.3	32.0	28.1	28.1	28.2

ที่มา : สถิติการเกษตรของประเทศไทยปี พ.ศ. 2564 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

• การใช้ประโยชน์จากที่ดิน

การใช้ประโยชน์ของที่ดินของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เนื้อที่ทั้งหมด 14,522,812 ไร่ โดยจังหวัดสระแก้วมีเนื้อที่มากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 รองลงมาคือ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดนครนายก ตามลำดับ แบ่งการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดังนี้

1) เนื้อที่ป่าไม้ 4,133,322 ไร่ อันดับ 1 ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี รองลงมาคือ จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดนครนายก ตามลำดับ

2) เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร 8,584,194 ไร่ อันดับ 1 ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว รองลงมาคือ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดนครนายก ตามลำดับ

3) เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร 1,745,296 ไร่ อันดับ 1 ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี รองลงมาคือ จังหวัดสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดตราด ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การใช้ที่ดินของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2564

จังหวัด	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ป่าไม้ (ไร่)	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่)	เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร (ไร่)
จันทบุรี	3,961,250	1,293,738	2,265,768	401,744
ตราด	1,761,875	576,210	978,243	207,422
นครนายก	1,326,250	397,345	677,876	251,029
ปราจีนบุรี	2,976,476	875,757	1,622,100	478,619
สระแก้ว	4,496,961	1,050,272	3,040,207	406,482
รวม	14,522,812	4,133,322	8,584,194	1,745,296

ที่มา : สถิติการเกษตรของประเทศไทยปี พ.ศ. 2564 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

<http://www.oae.go.th/assets/portals/๑/files/journal/๒๕๖๔/yearbook๖๒edit.pdf>

● ข้อมูลการปกครอง/ประชากร

เขตการปกครอง

เขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 แบ่งเป็น 5 จังหวัด 37 อำเภอ 278 ตำบล 2,794 หมู่บ้าน 5 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 12 เทศบาล 205 องค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งเป็นรายจังหวัด ดังนี้

ตารางที่ 4 เขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน	อบจ.	เขตเทศบาล เมือง	อบต.
ตะวันออก 2	37	278	2,794	909,964	5	12	205
จันทบุรี	เมืองจันทบุรี	11	98	73,341	1	3	4
	ขลุง	12	90	23,564	-	1	5
	ท่าใหม่	14	124	29,203	-	1	7
	โป่งน้ำร้อน	5	47	19,036	-	-	2
	มะขาม	6	56	14,607	-	-	-
	แหลมสิงห์	7	65	11,895	-	-	4
	สอยดาว	5	70	27,658	-	-	4
	แก่งหางแมว	5	63	21,194	-	-	4
	นายายอาม	6	67	14,082	-	-	4
	เขาคิชฌกูฏ	5	45	13,494	-	-	-
		10	76	725	248,074	1	5
ตราด	เมืองตราด	14	97	45,669	1	1	9
	คลองใหญ่	3	20	9,904	-	-	2
	เขาสมิง	8	66	20,942	-	-	8
	บ่อไร่	5	33	17,299	--	-	4
	แหลมงอบ	4	27	7,915	-	-	3
	เกาะกูด	2	8	2,080	-	-	2
	เกาะช้าง	2	9	6,081	-	-	-
		7	38	260	109,890	1	1
นครนายก	เมืองนครนายก	13	125	44,128	1	1	12
	บ้านนา	10	118	26,936	-	-	9
	ปากพลี	11	116	9,416	-	-	7
	องครักษ์	7	51	23,769	-	-	11
		4	41	410	104,249	1	1
ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	13	144	46,553	1	1	11
	กบินทร์บุรี	14	193	60,748	-	1	13
	ประจันตคาม	8	104	19,744	-	-	8
	ศรีมหาโพธิ์	10	85	57,315	-	-	7
	บ้านสร้าง	9	88	11,396	-	-	7
	นาดี	6	54	21,305	-	-	6
	ศรีมโหสถ	4	27	8,888	-	-	3
		7	64	695	225,949	1	2

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน	อบจ.	เขตเทศบาลเมือง	อบต.
สระแก้ว	เมืองสระแก้ว	8	116	44,402	1	1	8
	คลองหาด	7	69	13,736	-	-	6
	ตาพระยา	5	53	17,588	-	-	5
	วังน้ำเย็น	4	84	25,063	-	1	3
	วัฒนานคร	11	108	30,064	-	-	11
	อรัญประเทศ	13	114	48,144	-	1	8
	เขาฉกรรจ์	4	71	18,774	-	-	4
	โคกสูง	4	41	8,465	-	-	3
	วังสมบูรณ์	3	48	15,566	-	-	1
		9	59	704	221.802	1	3

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี/ตราด/นครนายก/ปราจีนบุรี/สระแก้ว 2564

● โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม /เส้นทางคมนาคมของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ใช้ทางถนนสายทางหลักและสายทางรอง ในการเดินทางเชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัด ซึ่งมีทั้งถนนสายทางหลักและสายทางรองในการเชื่อมต่อกัน

ตารางที่ 5 เส้นทางคมนาคมหลัก (ถนน) รายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2562 – 2564

จังหวัด	เส้นทางหลัก		
	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563	ปี พ.ศ. 2564
จันทบุรี	ทางหลวงหมายเลข 3	ทางหลวงหมายเลข 3	ทางหลวงหมายเลข 3
ตราด	ทางหลวงหมายเลข 3	ทางหลวงหมายเลข 3	ทางหลวงหมายเลข 3
นครนายก	ทางหลวงหมายเลข 33,305	ทางหลวงหมายเลข 33,305, 3001,3051	ทางหลวงหมายเลข 33,305, 3001,3051
ปราจีนบุรี	ทางหลวงหมายเลข 33, 304,319,359,3993,3481	ทางหลวงหมายเลข 33, 304,319,359,3993,3481	ทางหลวงหมายเลข 33, 304,319,359,3993,3481
สระแก้ว	ทางหลวงหมายเลข 33,317, ,348,359,3395 และ 3486	ทางหลวงหมายเลข 33, ,317,348,359,3395 และ 3486	ทางหลวงหมายเลข 33, ,317,348,359,3395 และ 3486

รถไฟ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีเส้นทางรถไฟรางเดี่ยว จำนวน 1 เส้นทางหลัก คือ เส้นทางที่ไปยังจังหวัดสระแก้ว ซึ่งการขนส่งระบบรางในเส้นทางตะวันออกไปยังจังหวัดสระแก้ว เป็นเพียงรางเดี่ยวและมีปริมาณการขนส่งทั้งผู้โดยสารและสินค้าไม่มากนัก เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร ด้วยระยะทางที่ใกล้ทำให้ต้นทุนในการเดินทางและขนส่งด้วยระบบรางไม่แตกต่างจากการขนส่งทางถนนมากนัก และยังเสียเปรียบ ในด้านระยะเวลาเดินทาง และความสามารถการเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายอีกด้วย ถ้าจะทำให้การขนส่งระบบรางไปทางทิศตะวันออกคุ้มทุนและได้รับความนิยมจะต้องเชื่อมต่อระบบให้เข้าไปยังประเทศกัมพูชา เพื่อให้มีระยะทาง จำนวนผู้โดยสารและปริมาณสินค้ามากพอที่จะทำให้แข่งขันกับการขนส่งทาง

ถนนได้และโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายชายฝั่งทะเลตะวันออกช่วงฉะเชิงเทรา-คลองสียเก้ง-แก่งคอย เป็นการก่อสร้างทางรถไฟใหม่ จำนวน 1 ทาง คู่ขนานไปกับทางเดิม เริ่มจากสถานีฉะเชิงเทราไปตามทางรถไฟสายตะวันออกเดิม (สายอรัญประเทศ) ผ่านสถานีบางน้ำเปรี้ยวถึงสถานีคลองสียเก้ง จากนั้นแยกขนานไปกับทางรถไฟสายคลองสียเก้ง-แก่งคอย ผ่านสถานีองค์รักษ์ วิหารแดง บุกใหญ่ สุดปลายทางที่สถานีแก่งคอย ซึ่งผ่านพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พื้นที่อำเภอองค์รักษ์ และอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก และพื้นที่อำเภอวิหารแดง อำเภอเมือง และอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จะสามารถรองรับการขนส่งสินค้าทางรางของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกไปยังภาคอีสานได้

ภาพที่ 2 เส้นทางการเดินทางรถไฟ

ท่าเรือ

การคมนาคมขนส่งทางน้ำในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีท่าเทียบเรือ เพื่อการท่องเที่ยว (ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี มี 1 ท่าเรือ คือ ท่าเรือบริเวณคลองขลุงและจังหวัดตราดมี 5 ท่าเรือ (1) ท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว อำเภอแหลมงอบ (2) ท่าเรือประมง (3) ท่าเรือแหลมศอก (4) ท่าเรือบ้านสลักเพชร อำเภอเกาะช้าง (5) ท่าเรือบางเบ้าและท่าเรือเพื่อการขนส่งสินค้า (จำนวน 1 แห่ง คือท่าเรือแหลมงอบ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด) โดยมีการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทางน้ำกับจังหวัดที่มีทางออกสู่ทะเล ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด และมีการขนถ่ายสินค้าต่อไปยังท่าเรือที่ขนส่งระหว่างประเทศที่สามารถรองรับการขนส่งสินค้าไปยังอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และภูมิภาคอินโดจีน

สนามบิน

สนามบินจันทบุรี หรือ สนามบินท่าใหม่ หรือ สนามบินเนินพลอยแหวน (Chanthaburi Airstrip) เป็นสนามบินในจังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยมีกองทัพเรือเป็นเจ้าของพื้นที่สนามบินแห่งนี้ สนามบินจันทบุรีมีพื้นที่ประมาณ 900 ไร่ สร้างขึ้นจากคำสั่งของกระทรวงกลาโหมในปี พ.ศ. 2462 เพื่อหาพื้นที่ขึ้นลงของเครื่องบินในเขตจังหวัด

ท่าอากาศยาน

ท่าอากาศยานตราดเป็นสนามบินเอกชนจำนวน 1 แห่ง (บริษัท บางกอกแอร์เวย์) เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2546 ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าโสม อำเภอเขาสมิง และตำบลบางปิด อำเภอแหลมงอบจังหวัดตราด เปิดบริการวันละ 3 เที่ยวบิน (กรณีบินปกติ) และวันละ 6 เที่ยวบิน (กรณีช่วงฤดูการท่องเที่ยว) โดยได้รับการอนุญาตเป็นสนามบินศุลกากรเรียบร้อยแล้ว ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2556

ตารางที่ 6 ข้อมูลการเดินทางมายังกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

จังหวัด	ความเชื่อมโยงเส้นทาง
จันทบุรี	<p>โดยรถยนต์ จากกรุงเทพฯ สามารถไปได้ 5 เส้นทาง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> เส้นทางที่ 1 ทางหลวงหมายเลข 3 เป็นเส้นทางสายเก่า เริ่มต้นที่บางนา-กรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดชลบุรี-บางแสน-ศรีราชา-พัทยา-สัตหีบ-บ้านฉาง-ระยอง-จันทบุรีระยะทาง 330 กิโลเมตร เส้นทางที่ 2 ทางหลวงหมายเลข 36 เป็นเส้นทางสายหลักในปัจจุบัน เริ่มต้นที่ กิโลเมตรที่ 140 ถนนสุขุมวิท อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เลี้ยวซ้ายตรงสามแยกกระทิงหลาย ผ่านสนามแข่งรถพีระ เซอร์กิต และสิ้นสุดที่ตำบลเชิงเนิน อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ระยะทาง 60 กิโลเมตร จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข 3 ระยะทาง 108 กิโลเมตร จะถึงจังหวัดจันทบุรี รวมระยะทาง 308 กิโลเมตร เส้นทางที่ 3 ทางหลวงหมายเลข 344 (บ้านบึง-แกลง) เป็นเส้นทางสายหลักอีกหนึ่งสาย ซึ่งช่วยลดระยะทางได้ถึง 70 กิโลเมตร เริ่มต้นกิโลเมตรที่ 98 ถนนสุขุมวิท อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผ่านอำเภอบ้านบึง อำเภอวังจันทร์ และอำเภอแกลง จังหวัดระยอง ระยะทาง 110 กิโลเมตร จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข 3 ระยะทาง 58 กิโลเมตร จะถึงจังหวัดจันทบุรี รวมระยะทาง 266 กิโลเมตร เส้นทางเชื่อมระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคตะวันออก เริ่มต้นกิโลเมตรที่ 200 ทางหลวงหมายเลข 33 อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี เลี้ยวขวากิโลเมตรที่ 230 จังหวัดสระแก้ว เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 317 ระยะทาง 189 กิโลเมตร ผ่าน อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม จนถึงจังหวัดจันทบุรี รวมระยะทางจากอำเภอกบินทร์บุรี –จังหวัดจันทบุรี 219 กิโลเมตร เส้นทางสายมอเตอร์เวย์ เริ่มต้นที่ถนนศรีนครินทร์ กรุงเทพฯ สิ้นสุดที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ระยะทาง 90 กิโลเมตร จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข 36 ระยะทาง 50 กิโลเมตร และทางหลวงหมายเลข 3 อีก 108 กิโลเมตร รวมระยะทางกรุงเทพฯ – จันทบุรี 248 กิโลเมตร <p><u>รถโดยสารประจำทาง</u></p> <ol style="list-style-type: none"> รถโดยสารปรับอากาศ บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการออกจากสถานีขนส่งสายตะวันออก (เอกมัย) ทุกวัน ตั้งแต่ 04.00 - 24.00 น. ออกทุกชั่วโมง สอบถามรายละเอียด โทร. 0 2391 8097, 0 2391 2504 บริษัทเดินรถเอกชนวิ่งบริการ ได้แก่ เชิดชัยทัวร์ โทร. 0 2391 4146, 0 3935 0357 พรนิภาทัวร์ โทร. 0 2391- 5179, 0 3931 1278 ศุภรัตน์ทัวร์ โทร. 0 2391 2331, 0 3931 2011 รถโดยสารธรรมดา ออกจากสถานีขนส่งสายตะวันออก (เอกมัย) เช่นกัน แต่ไม่มีรถบ่นนอน สอบถามรายละเอียดโทร. 0 2391 2504 <p>นอกจากนี้ยังมีรถโดยสารจากจันทบุรีไปยังจังหวัดอื่นๆ ได้แก่ นครราชสีมา ตราด ระยอง สระแก้ว สระบุรี บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี ตาก รายละเอียดติดต่อสถานีขนส่งจังหวัดจันทบุรี โทร. 0 3931 1299</p> <p>ระยะทางจากตัวเมืองจันทบุรีไปยังจังหวัดต่าง ๆ</p> <p>พัทยา 175 กิโลเมตร ระยอง 110 กิโลเมตร และตราด 70 กิโลเมตร</p>

จังหวัด	ความเชื่อมโยงเส้นทาง
ตราด	<p>โดยรถยนต์ จากกรุงเทพฯ สามารถไปได้ 3 เส้นทาง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้ทางหลวงหมายเลข 3 (สุขุมวิท) ผ่านจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี อำเภอสัตหีบ พัทยา อำเภอสัตหีบ จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จนถึงจังหวัดตราด รวมระยะทางประมาณ 385 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข 34 (บางนา-บางปะกง) และทางหลวงหมายเลข 3 (สุขุมวิท) จนถึงจังหวัดชลบุรี แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 344 (ชลบุรี-แกลง) บริเวณกิโลเมตรที่ 98 ผ่านอำเภอบ้านบึง จนถึงอำเภอแกลง จากนั้น แยกซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 3 ต่อไปจนถึงจังหวัดจันทบุรี รวมระยะทางประมาณ 318 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 (กรุงเทพฯ-ชลบุรี หรือมอเตอร์เวย์) ไปจนถึงอำเภอมะนิงฯ จังหวัดชลบุรี จากนั้นแยกซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 344 (ชลบุรี-แกลง) ผ่านอำเภอบ้านบึง จนถึงอำเภอแกลง จากนั้น แยกซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 3 ต่อไปจนถึงจังหวัดจันทบุรี รวมระยะทางประมาณ 318 กิโลเมตรโดยรถประจำทางมีทั้งรถธรรมดา และรถปรับอากาศออกจาก สถานีขนส่งสายตะวันออก (เอกมัย) ถนนสุขุมวิท รถโดยสารปรับอากาศ มีรถปรับอากาศ ชั้น 1 (ปอ.1) ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5 ชั่วโมง และจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร 2 มีบริการรถปรับอากาศชั้น 1 ไปจังหวัดตราดทุกวัน (วิ่งเส้นมอเตอร์เวย์) สอบถามเพิ่มเติม โทร. 0 2537 8055 <p>โดยเครื่องบิน บริษัท บางกอกแอร์เวย์ จำกัด มีเที่ยวบินระหว่างกรุงเทพฯ-ตราด (อยู่ในเขตอำเภอบางละมุง) ทุกวันจันทร์ พุธ ศุกร์ และอาทิตย์ สอบถามเพิ่มเติม โทร. 0 2265 5555, 0 2265 5678 สำนักงานตราด โทร. 0 3952 5767-8, 0 3952 5299 www.bangkokair.com (มีบริการรถรับ-ส่งนักท่องเที่ยวจากสนามบินไปท่าเรือเฟอร์รี่ ที่จะข้ามไปเกาะช้าง)</p>
นครนายก	<p>นครนายกอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 107 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางสู่จังหวัดนครนายกได้หลายวิธี ทั้งทางรถยนต์ส่วนตัวและรถประจำทาง ดังนี้</p> <p><u>โดยรถยนต์:</u> จากกรุงเทพฯ ไปนครนายกมี 2 เส้นทาง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ไปตามทางหลวงหมายเลข 305 ถนนเลียบคลองรังสิต-นครนายก ผ่านอำเภอดงขลับ จังหวัดปทุมธานี อำเภอองครักษ์ อำเภอบ้านนา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครนายก ระยะทางประมาณ 105 กิโลเมตร ไปตามทางหลวงหมายเลข 1 เลี้ยวขวาที่แยกหินกองไปตามถนนสุวรรณศร (ทางหลวงหมายเลข 33) จนถึงนครนายก ระยะทางประมาณ 137 กิโลเมตร <p><u>โดยรถประจำทาง:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> รถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศของบริษัท ขนส่ง จำกัด และของเอกชน สายกรุงเทพฯ-นครนายก ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต 2 ถนนกำแพงเพชร ทุกวัน วันละหลายเที่ยว ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยเที่ยวแรกเริ่มเวลา 04.30 น. รถตู้สายกรุงเทพฯ-นครนายก-ประจันตคาม ออกจากคิวรถฝั่งแฟชั่นมอลล์ (โรบินสันเก่า) อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เที่ยวแรก 06.00 น. เที่ยวสุดท้าย 19.20 น. โทร. 08 6663 9945, 08 6151 3669 <p>ระยะทางจากอำเภอเมืองนครนายกไปยังอำเภอต่างๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - อำเภอปากพลี 9 กิโลเมตร - อำเภอบ้านนา 17 กิโลเมตร - อำเภอองครักษ์ 32 กิโลเมตร

จังหวัด	ความเชื่อมโยงเส้นทาง
<p>ปราจีนบุรี</p>	<p><u>โดยรถยนต์</u> จากกรุงเทพฯ สามารถไปได้หลายเส้นทาง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ถึงรังสิต แล้วใช้สะพานวงแหวนแยกขวามาเข้าเส้นทางหมายเลข 305 เลียบคลองรังสิต ผ่านอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก แล้วใช้เส้นทางหมายเลข 33 (นครนายก-ปราจีนบุรี) ถึงสามแยกหนองชะอม ประมาณกิโลเมตรที่ 155 แยกขวาเข้าเส้นทางหมายเลข 319 จนถึงตัวจังหวัดปราจีนบุรี รวมระยะทางประมาณ 132 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ผ่านอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงแยกหินกอง ประมาณ กิโลเมตรที่ 90 แยกขวาใช้เส้นทางหมายเลข 33 ผ่านอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี และ จังหวัดนครนายก ไปจนถึงสามแยกบ้านหนองชะอม ประมาณกิโลเมตรที่ 155 ให้แยกขวาเข้าสู่เส้นทางหมายเลข 319 จนถึงตัวจังหวัดปราจีนบุรี รวมระยะทางประมาณ 164 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข 304 ผ่านเขตมีนบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอพนมสารคาม แล้วเข้าเส้นทางหมายเลข 319 ผ่านอำเภอศรีมโหสถ จนถึงตัวจังหวัดปราจีนบุรี รวมระยะทางประมาณ 158 กิโลเมตร จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 3481 ที่เขตหนองจอก ผ่านอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จนถึงอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี รวมระยะทางประมาณ 70 กิโลเมตร <p><u>โดยรถประจำทาง</u></p> <p>มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-ปราจีนบุรี ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ หมอชิต 2 ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว</p> <p><u>โดยรถไฟ</u></p> <p>การรถไฟแห่งประเทศไทยมีบริการรถไฟออกจากสถานีรถไฟกรุงเทพ (หัวลำโพง) ไปยังจังหวัดปราจีนบุรีทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 2-3 ชั่วโมง นักท่องเที่ยวสามารถสอบถามข้อมูลการเดินทางและราคาตั๋วโดยสารของการรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 1690 ทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง หรือทางเว็บไซต์ www.railway.co.th และจองตั๋วรถไฟก่อนวันเดินทางไม่น้อยกว่า 3 วัน ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 0-2220-4444 ทุกวัน เวลา 08.30-16.30 น.</p> <p>ระยะทางจากอำเภอเมืองปราจีนบุรีไปยังอำเภอต่างๆ คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> อำเภอบ้านสร้าง 20 กิโลเมตร อำเภอศรีมโหสถ 20 กิโลเมตร อำเภอศรีมหาโพธิ 21 กิโลเมตร อำเภอประจันตคาม 30 กิโลเมตร อำเภอกบินทร์บุรี 60 กิโลเมตร
<p>สระแก้ว</p>	<p><u>โดยรถยนต์</u> จากกรุงเทพฯ สามารถไปได้ 4 เส้นทาง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ถึงรังสิต แล้วใช้สะพานวงแหวนแยกขวา เข้าเส้นทางหมายเลข 305 เลียบคลองรังสิต ผ่านอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก แล้วแยกขวาใช้เส้นทางหมายเลข 33 ผ่านอำเภอกบินทร์บุรี ไปจนถึงจังหวัดสระแก้ว รวมระยะทางประมาณ 214 กิโลเมตร ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ผ่านอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงแยกหินกอง ประมาณกิโลเมตรที่ 90 แยกขวาใช้เส้นทางหมายเลข 33 ผ่านอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครนายก และอำเภอกบินทร์บุรี ไปจนถึงจังหวัดสระแก้ว รวมระยะทางประมาณ 245 กิโลเมตร

จังหวัด	ความเชื่อมโยงเส้นทาง
	<p>3. ใช้ทางหลวงหมายเลข 304 ผ่านเขตมินบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอพนมสารคาม ถึงอำเภอกบินทร์บุรี แยกขวา เข้าสู่เส้นทางหมายเลข 33 ไปจนถึงจังหวัดสระแก้ว รวมระยะทางประมาณ 210 กิโลเมตร</p> <p>4. ใช้ทางหลวงหมายเลข 304 ผ่านเขตมินบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอพนมสารคาม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน จนถึงประมาณกิโลเมตรที่ 54 ให้แยกขวาไปตามทางหมายเลข 359 อีกประมาณ 65 กิโลเมตรถึงจังหวัดสระแก้ว</p> <p><u>โดยรถประจำทาง:</u></p> <p>มีรถประจำทางปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-สระแก้ว ออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ หมอชิต 2 ถนนกำแพงเพชร 2 ทุกวัน วันละหลายเที่ยว สอบถามรายละเอียดได้ที่บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร.1490 www.transport.co.th</p> <p><u>โดยรถไฟ:</u></p> <p>การรถไฟแห่งประเทศไทยมีบริการรถไฟออกจากสถานีรถไฟกรุงเทพ (หัวลำโพง) ไปยังจังหวัดสระแก้วทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3.5-4.5 ชั่วโมง</p> <p>ระยะทางจากอำเภอเมืองสระแก้วไปยังอำเภอต่างๆ คือ</p> <p>อำเภอเขาฉกรรจ์ 19 กิโลเมตร</p> <p>อำเภอวัฒนานคร 38 กิโลเมตร</p> <p>อำเภอน้ำเย็น 50 กิโลเมตร</p> <p>อำเภออรัญประเทศ 54 กิโลเมตร</p> <p>กิ่งอำเภอสองแคว 55 กิโลเมตร</p> <p>อำเภอคลองหาด 65 กิโลเมตร</p> <p>อำเภอโคกสูง 72 กิโลเมตร</p> <p>อำเภอตาพระยา 100 กิโลเมตร</p>

ประปา

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตะวันออก 2 มีแนวโน้มจำนวนผู้ใช้น้ำประปาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากจำนวน 197,560 ราย ในปี พ.ศ. 2563 เป็นจำนวน 205,867 ราย ในปี พ.ศ. 2564 โดยจังหวัดจันทบุรี มีจำนวนผู้ใช้น้ำประปาสูงสุด และเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้น้ำประปาสูงสุดในกลุ่มจังหวัด ในขณะที่จังหวัดนครนายกเป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้ใช้น้ำประปาลดต่ำสุดของกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 7 จำนวนผู้ใช้น้ำประปารายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ปี พ.ศ. 2562 – 2564

จังหวัด	จำนวนผู้ใช้ (ราย)		
	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563	ปี พ.ศ. 2564
จันทบุรี	61,422	63,290	65,241
ตราด	28,478	29,728	31,118
นครนายก	24,843	26,028	26,982
ปราจีนบุรี	41,016	45,706	48,430
สระแก้ว	31,145	32,808	34,096
รวม	186,904	197,560	205,867

ที่มา: ตารางสรุปข้อมูลการประปาส่วนภูมิภาคแยกตามรายจังหวัด การประปาส่วนภูมิภาค

ไฟฟ้า

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ในปี พ.ศ.2561 เป็นจำนวน 772,507 ราย ในปี พ.ศ. 2562 เป็นจำนวน 793,184 ราย และในปี พ.ศ. 2563 เป็นจำนวน 812,655 ราย โดยจังหวัดจันทบุรีมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าสูงสุด และเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าสูงสุดในกลุ่มจังหวัด ในขณะที่จังหวัดตราดเป็นจังหวัดที่มีผู้ใช้ไฟฟ้าต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัด นอกจากนี้ จังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในปริมาณที่ใกล้เคียงกันข้อมูลที่พบล่าสุดถึงปี 2563

ตารางที่ 8 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ารายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2561-2563

จังหวัด	จำนวนผู้ใช้ (ราย)		
	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563
จันทบุรี	248,186	255,277	267,191
ตราด	88,085	89,936	91,027
นครนายก	91,338	93,861	97,756
ปราจีนบุรี	174,871	180,225	182,561
สระแก้ว	170,027	173,885	174,120
รวม	772,507	793,184	812,655

ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาครวบรวมโดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

โทรศัพท์พื้นฐาน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์พื้นฐานในปี พ.ศ. 2563 จำนวน 2,136,891 คน โดยจังหวัดปราจีนบุรี มีจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์มือถือสูงสุด 566,026 คน และจังหวัดที่มีอัตราการผู้ใช้โทรศัพท์มือถือน้อยที่สุด คือจังหวัดตราด จำนวน 255,188 คน รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 9 จำนวนประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการใช้โทรศัพท์มือถือรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	จำนวนผู้ใช้ (คน)			
	ปี พ.ศ. 2560	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563
จันทบุรี	448,155	460,877	n.a.	507,543
ตราด	228,596	234,490	n.a.	255,188
นครนายก	223,136	231,855	n.a.	261,445
ปราจีนบุรี	491,052	506,475	n.a.	566,026
จังหวัด	จำนวนผู้ใช้ (คน)			
สระแก้ว	468,022	493,661	n.a.	546,689
รวม	1,858,961	1,927,358	-	2,136,891

ที่มา : การสำรวจการมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

<http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/16.aspx>

อินเทอร์เน็ต

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปี พ.ศ. 2563 จำนวน 1,697,954 คน โดยจังหวัดนครนายก มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสูงสุด 449,122 คน และจังหวัดที่มีอัตราการผู้ใช้อินเทอร์เน็ตน้อยสุด คือจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 209,853 คน รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 10 จำนวนประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการใช้อินเทอร์เน็ตรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 พ.ศ. 2561 – 2563 (จำนวนคน)

จังหวัด	จำนวนผู้ใช้		
	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563
จันทบุรี	358,386	358,386	415,623
ตราด	185,849	185,849	212,538
นครนายก	373,623	373,623	449,122
ปราจีนบุรี	148,757	177,065	209,853
สระแก้ว	124,218	533,229	410,818
รวม	1,190,833	1,428,152	1,697,954

ที่มา : การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/16.aspx>

3.1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

1) ด้านเศรษฐกิจ

● เศรษฐกิจภาพรวม

จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวม กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ประมวลผลโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สามารถสรุปได้ว่าในปี 2563 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดเท่ากับ 591,865 และมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ณ ราคาประจำปีลดลง จากปี 2562 ร้อยละ 2.29 โครงสร้างเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ยังคงพึ่งพาภาคนอกการเกษตรโดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ สาขาการผลิตสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาการผลิตอื่น ๆ อยู่ที่ 263,943 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.59 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาคือ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง 127,901 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.11 ในขณะที่สาขากิจกรรมทางวิชาชีพวิทยาศาสตร์ และเทคนิคมีมูลค่าต่ำสุดในกลุ่มจังหวัดฯ อยู่ที่ 774 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.17

จังหวัดปราจีนบุรีเป็นจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงที่สุดอยู่ที่ 326,113 ล้านบาท เนื่องจากเป็นจังหวัดเดียวที่มีนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ อันดับ 2 ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี มูลค่า 142,687 ล้านบาท เนื่องจากจังหวัดมีความโดดเด่นด้านผลไม้โอท็อป และการเติบโตของการค้าชายแดนในขณะที่จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ขนาดเล็กที่สุดในกลุ่มจังหวัดและอาชีพส่วนใหญ่คือ เกษตรกรรม มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม 31,158 ล้านบาท น้อยที่สุดของจังหวัดในกลุ่มฯ โดยมีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์มวลรวมในแต่ละสาขาในปี พ.ศ.2561 – 2563 ดังนี้

ตารางที่ 11 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (หน่วย: ล้านบาท)

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	(GPP; ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาตลาดปัจจุบัน)		
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	563,246	605,719	591,865
จันทบุรี	120,157	130,506	142,687
ตราด	43,056	43,765	45,349

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	(GPP; ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาตลาดปัจจุบัน)		
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
นครนายก	30,232	30,822	31,158
ปราจีนบุรี	318,977	350,483	326,113
สระแก้ว	50,824	48,143	46,558

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ข้อมูลปี พ.ศ. 2563)

ตารางที่ 12 ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี 2561 – 2563

(หน่วย : ล้านบาท)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2561	2562	2563
ภาคการเกษตร	108,305	118,309	127,901
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	108,305	118,309	127,901
ภาคนอกการเกษตร	451,574	487,410	463,963
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	921	892	983
การผลิต	266,786	288,747	263,943
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	8,926	10,573	10,264
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	1,206	1,118	1,294
การก่อสร้าง	11,053	11,545	11,710
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์	68,616	76,803	79,563
การขายส่งและสถานที่เก็บสินค้า	9,731	9,863	9,487
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	6,395	7,210	4,619
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	2,198	2,608	2,606
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	15,266	16,018	16,418
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	11,005	11,099	12,050
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	732	729	774
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	1,821	1,997	1,562
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	18,490	19,229	19,519
การศึกษา	17,304	17,128	17,513
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	8,357	8,867	8,961
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	718	874	754
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	2,049	2,109	1,944
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ล้านบาท)	559,879	605,719	591,864
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ต่อคน (บาท)	240,381	257,221	248,633
ประชากร (1,000 คน)	2,329	2,355	2,380

ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP per Capita)

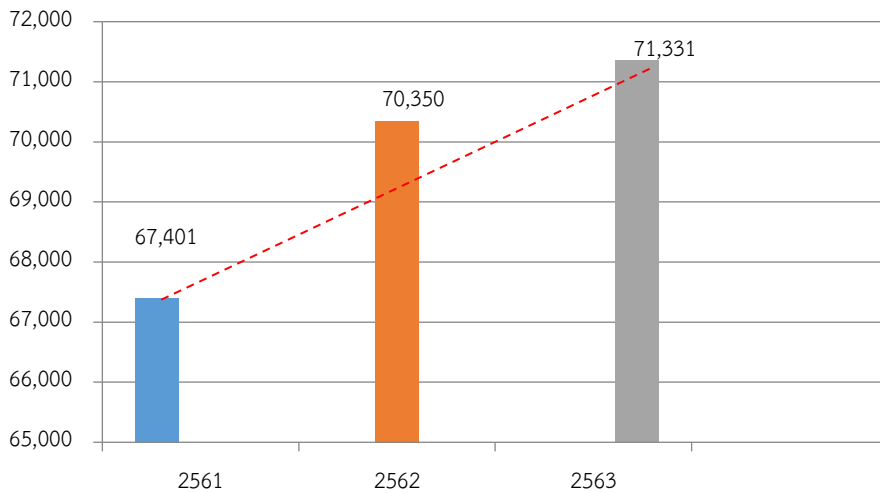
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ในช่วงปี พ.ศ. 2561– 2563 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2563 จังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวสูงที่สุด คือ จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ที่ประมาณ 510,887 บาท รองลงมาคือจังหวัดจันทบุรีอยู่ที่ประมาณ 254,246 บาท ในขณะที่จังหวัดนครนายกอยู่ที่ประมาณ 119,304 บาท จังหวัดสระแก้ว อยู่ที่ 71,924 บาท ต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 13 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด/กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เฉลี่ยต่อหัว (PER CAPITA)

(หน่วย : บาท)

กลุ่มจังหวัด / จังหวัด	2561	2562	2563
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	67,401	70,350	71,331
จังหวัดจันทบุรี	212,390	234,325	254,246
จังหวัดตราด	153,444	162,741	166,451
จังหวัดนครนายก	115,616	118,517	119,304
จังหวัดปราจีนบุรี	520,699	554,834	510,887
จังหวัดสระแก้ว	76,739	75,397	71,924

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนภูมิที่ 1 มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว (PER CAPITA)

● ภาคเกษตรกรรม

1) พื้นที่เพาะปลูก

จากการสำรวจเนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินรายจังหวัด ในปี พ.ศ. 2562 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรพบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีเนื้อที่รวมประมาณ 14,522,812 ไร่ โดยจังหวัดสระแก้ว 4,496,961 ไร่มีเนื้อที่มากที่สุดรองลงมาคือจังหวัดจันทบุรี 3,961,250 ไร่ จังหวัดปราจีนบุรี 2,976,476 ไร่ จังหวัดตราด 1,761,875 ไร่ และจังหวัดนครนายก 1,326,250 ไร่ ตามลำดับจากเนื้อที่ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดฯ สามารถแบ่งได้เป็นพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร ได้ดังนี้

ตารางที่ 14 เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ทางเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี 2562

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ทางการเกษตร (ไร่)	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่)				
			นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น	สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ	การเกษตรอื่น ๆ
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	14,522,812	7,370,161	1,886,862	1,789,537	2,798,496	64,641	830,625
จังหวัดจันทบุรี	3,961,250	2,284,638	32,208	362,564	1,688,857	7,204	193,805
จังหวัดตราด	1,761,875	1,036,748	23,598	68,592	836,087	3,731	104,740

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ทางการเกษตร (ไร่)	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่)				
			นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น	สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ	การเกษตรอื่น ๆ
จังหวัดนครนายก	1,326,250	617,007	457,634	n.a.	24,144	9,796	125,433
จังหวัดปราจีนบุรี	2,976,476	1,114,172	508,637	292,235	81,413	28,354	203,533
จังหวัดสระแก้ว	4,496,961	2,317,596	864,785	1,066,146	167,995	15,556	203,114

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โดยพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีทั้งสิ้น 7.37 ล้านไร่ แบ่งเป็น นาข้าว 1.89 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.64 พืชไร่ 1.79 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.28 สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น 2.80 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 37.99 (มีจำนวนสูงสุด) สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ 0.064 ล้านไร่คิดเป็นร้อยละ 0.67 ที่ดินทางการเกษตรอื่นๆ 0.83 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.26

2) ผลผลิต

ผลผลิตพืชสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ประกอบด้วย ข้าว เช่น ข้าวนาปี และข้าวนาปรัง พืชไร่ ประกอบด้วย มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรด สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น ได้แก่ ยางพารา ลำไย ทุเรียน มังคุด ปาล์มน้ำมัน เงาะ ลิ้นจี่ มะนาว มะพร้าว ส้มเขียวหวาน พริกไทยสวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ เช่น ข้าวโพดหวาน รายละเอียดดังตาราง 17

ตารางที่ 15 สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ (รายกลุ่มจังหวัด)		
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	4.60	3.60	-1.3

จากตาราง สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี 2561 สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดเท่ากับ 4.60 ปี 2562 สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดเท่ากับ 3.60 ปี 2563 สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดเท่ากับ -1.3

ตารางที่ 16 ผลผลิตพืชสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

พืชสำคัญ	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)		
	2561	2562	2563	2561	2562	2563	2561	2562	2563
ข้าว									
ข้าวนาปี	1,440,007	1,426,137	1,391,289	601,081	600,671	578,972	2,132	2,146	2,125
ข้าวนาปรัง	318,504	317,969	305,571	191,817	207,632	198,034	639	2,453	2,431
พืชไร่									
มันสำปะหลัง	501,702	505,233	500,377	2,234,522	1,760,496	1,835,376	3,476	10,406	10,882
อ้อยโรงงาน	369,104	467,196	473,948	3,652,307	5,230,461	4,781,906	9,195	33,540	30,230
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	116,378	142,947	133,596	105,789	108,975	99,610	2,260	2,225	2,171

พืชสำคัญ	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)		
	2561	2562	2563	2561	2562	2563	2561	2562	2563
สับปะรด	5,720	7,270	6,625	22,762	27,976	22,806	7,957	8,021	7,323
สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น									
ยางพารา	948,401	1,059,804	1,041,036	205,629	201,553	203,436	896	864	880
ลำไย	254,060	253,351	267,285	384,890	345,550	360,284	4,317	3,951	4,110
ทุเรียน	207,737	207,737	218,879	330,938	319,407	389,528	5,554	4,949	5,669
มังคุด	168,375	168,406	169,345	42,454	65,648	161,164	1,882	1,215	1,853
ปาล์มน้ำมัน	150,914	139,774	142,023	299,253	329,644	344,315	7,856	8,809	9,158
เงาะ	104,973	104,971	104,599	179,097	162,475	183,723	5,122	4,454	5,400
ลิ้นจี่	2,073	1,165	1,052	845	1,192	na	544	1,023	0
มะนาว	na	2,980	3,087	2,768	2,651	2,754	1,970	1,889	1,971
มะพร้าว	na	6,320	6,341	4,419	4,520	4,503	2,000	2,018	2,057
ส้มเขียวหวาน	Na	132	132	167	212	222	1,722	1,606	1,682
พริกไทย	na	3,931	3,799	2,559	2,051	2,244	755	555	638

ตารางที่ 17 ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ (พืช) (รายกลุ่มจังหวัด) (กก.ต่อไร่)

กลุ่มจังหวัด	ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ (พืช) (รายกลุ่มจังหวัด)		
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	3,321	2,986	3,225

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จากตารางผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ (พืช) (รายกลุ่มจังหวัด) ปี 2562 ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ 3,321 กิโลกรัมต่อไร่ ปี 2563 ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ 2,986 กิโลกรัมต่อไร่ ปี 2564 ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ 3,225 กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ 18 จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP (รายจังหวัด)

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	ค่าสถิติ		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2564
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	1,051	1,069	42,389
จังหวัดจันทบุรี	214	214	31,123
จังหวัดตราด	66	72	5,992
จังหวัดนครนายก	138	151	482
จังหวัดปราจีนบุรี	500	499	862
จังหวัดสระแก้ว	133	133	3,930

ที่มา : สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมประมง

จากตารางจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP (รายจังหวัด) ปี 2560 – 2564 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2559 ฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP จำนวน 1,051 ฟาร์ม ปี 2560 ฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP จำนวน 1,069 ฟาร์ม ปี 2564 ฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP จำนวน 42,389 ฟาร์ม

พื้นที่ปศุสัตว์

ในปี พ.ศ. 2564 การทำปศุสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นกลุ่มใหญ่ของการปศุสัตว์ ปริมาณการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 – 2564 ในภาพรวมมีจำนวนลดลง โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของชนิดของสัตว์เศรษฐกิจและปริมาณการเลี้ยง ได้ดังนี้

(1) สัตว์ปีก ได้แก่ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ไก่พื้นเมืองและเป็ดเนื้อ

- จังหวัดที่มีปริมาณการเลี้ยงสัตว์ปีกสูงสุด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี 20.64 ล้านตัว จังหวัดนครนายก 8.24 ล้านตัว จังหวัดจันทบุรี 2.90 ล้านตัว จังหวัดสระแก้ว 2.26 ล้านตัว และจังหวัดตราด 0.7 ล้านตัวภาพรวมแนวโน้มการเลี้ยงสัตว์ปีก ลดลงร้อยละ 0.34

(2) สัตว์ใหญ่ ได้แก่ โคนม โคเนื้อ กระบือ

- จังหวัดที่มีปริมาณการเลี้ยงสัตว์ใหญ่สูงสุด ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว 131,078 ตัว จังหวัดปราจีนบุรี 28,116 ตัว จังหวัดนครนายก 24,487 ตัว จังหวัดจันทบุรี 5,705 ตัว และจังหวัดตราด 2,357 ตัวภาพรวมแนวโน้มการเลี้ยงสัตว์ใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.74

(3) สัตว์เล็ก ได้แก่ สุกร

- จังหวัดที่มีปริมาณการเลี้ยงสัตว์เล็กสูงสุด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี 307,930 ตัว จังหวัดจันทบุรี 62,665 ตัว จังหวัดนครนายก 246,150 ตัว จังหวัดตราด 78,530 ตัว และจังหวัดสระแก้ว 37,572 ตัว ภาพรวมแนวโน้มการเลี้ยงสัตว์เล็กลดลงร้อยละ 0.78

ตารางที่ 19 จำนวนสัตว์เศรษฐกิจรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2562 - 2564

จังหวัด	สัตว์เศรษฐกิจ			
	สัตว์เศรษฐกิจ (ตัว)	ปี พ.ศ. 2562(p)	ปี พ.ศ. 2563(p)	ปี พ.ศ. 2564(p)
จันทบุรี	ไก่เนื้อ	1,178,028	1,990,836	1,990,836
	ไก่ไข่	157,717	755,780	755,780
	ไก่พื้นเมือง	117,484	133,006	133,006
	เป็ดเนื้อ	20,089	22,002	20,945
	โคนม	3,058	2,464	3,060
	โคเนื้อ	3,875	1,381	2,008
	กระบือ	844	573	637
	สุกร	67,171	67,553	62,665
ตราด	ไก่เนื้อ	710,432	529,420	529,420
	ไก่ไข่	65,788	58,395	58,395
	ไก่พื้นเมือง	108,827	116,504	116,504
	เป็ดเนื้อ	4,672	1,953	2,365

จังหวัด	สัตว์เศรษฐกิจ			
	สัตว์เศรษฐกิจ (ตัว)	ปี พ.ศ. 2562(p)	ปี พ.ศ. 2563(p)	ปี พ.ศ. 2564(p)
	โคเนื้อ	1,884	1,619	1,723
	กระบือ	892	607	634
	สุกร	10,276	79,113	78,530
นครนายก	ไก่เนื้อ	3,306,712	2,759,937	2,759,937
	ไก่ไข่	5,609,012	4,658,820	4,658,820
	ไก่พื้นเมือง	224,388	246,268	246,268
	เป็ดเนื้อ	504,949	563,449	575,515
	โคเนื้อ	13,203	10,177	10,947
	กระบือ	17,475	13,701	13,540
	สุกร	76,149	249,587	246,150
ปราจีนบุรี	ไก่เนื้อ	18,505,330	17,483,369	17,483,369
	ไก่ไข่	2,352,030	1,995,217	1,995,217
	ไก่พื้นเมือง	414,646	688,701	688,701
	เป็ดเนื้อ	553,983	612,483	482,061
	โคเนื้อ	12,887	13,327	16,715
	กระบือ	8,921	8,852	11,401
	สุกร	154,813	311,527	307,930
สระแก้ว	ไก่เนื้อ	838,873	457,025	457,025
	ไก่ไข่	210,565	279,018	279,018
	ไก่พื้นเมือง	824,368	1,402,082	1,402,082
	เป็ดเนื้อ	311,700	132,335	129,517
	โคนม	32,268	32,895	36,054
	โคเนื้อ	60,721	70,563	81,970
	กระบือ	13,366	13,917	13,054
	สุกร	18,458	30,884	37,572

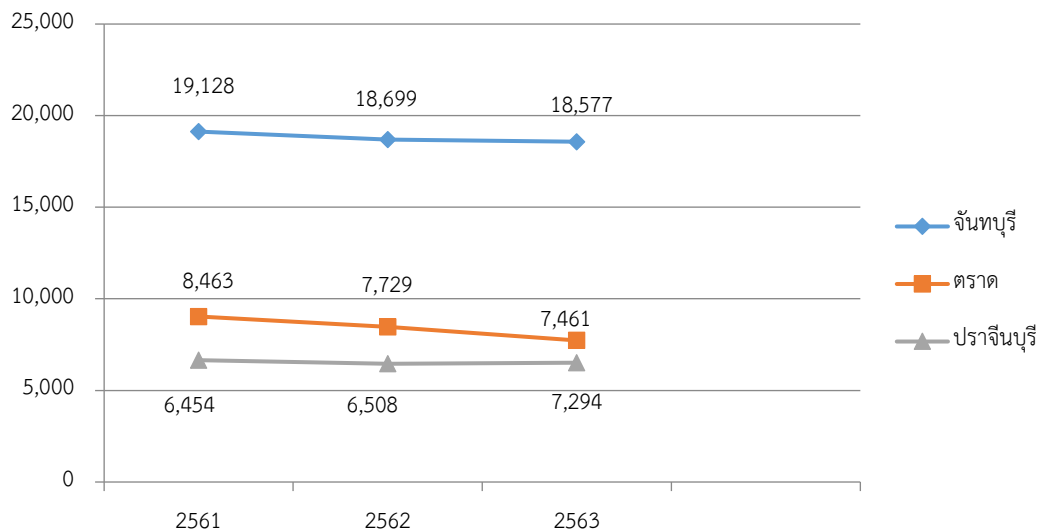
พื้นที่ประมง

ในปี พ.ศ. 2563 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีเนื้อที่น้ำจืดรวม 33,332 ไร่ โดยจังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่น้ำจืดมากที่สุด 18,577 ไร่ จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่น้ำจืดเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัด รองลงมาคือจังหวัดตราด 7,461 ไร่ และปราจีนบุรี 7,294 ไร่ ตามลำดับ ในขณะที่ จังหวัดสระแก้วและจังหวัด นครนายกไม่มีพื้นที่ทำนาจืด ภาพรวมแนวโน้มน้ำจืดเปรียบเทียบปี พ.ศ. 2561 – 2563 มีแนวโน้มลดลง เล็กน้อย

ตารางที่ 20 จำนวนเนื้อที่นาุ้งรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2561 – 2563

จังหวัด	เนื้อที่นาุ้ง (ไร่)		
	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563
จันทบุรี	19,128	18,699	18,577
ตราด	8,463	7,729	7,461
นครนายก	n.a.	n.a.	n.a.
ปราจีนบุรี	6,454	6,508	7,294
สระแก้ว	n.a.	n.a.	n.a.
รวม	34,045	32,936	33,332

ที่มา: สถิติการเกษตรประเทศไทย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

แผนภูมิที่ 2 จำนวนพื้นที่นาุ้ง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2561 – 2563

ตารางที่ 21 ปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้ทั้งหมด (รวมเพาะเลี้ยง) เป็นรายจังหวัด ปี 2561 – 2563 (หน่วย : ตัน)

จังหวัด	ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ทั้งหมด (รวมเพาะเลี้ยง) เป็นรายจังหวัด ปี 2561 - 2563		
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
จังหวัดนครนายก	17,332.35	23,647.42	20,545.59
จังหวัดปราจีนบุรี	23,142.08	14,591.61	15,445.78
จังหวัดสระแก้ว	5,112.08	3,557.83	3,234.00
จังหวัดจันทบุรี	35,001.54	215.20	132.36
จังหวัดตราด	28,370.15	497.87	302.42
รวม	108,958.20	42,509.93	39,660.15

ที่มา : กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง กรมประมง

ปัญหาทางเกษตรกรรมที่พบในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ที่สำคัญคือ เรื่องราคาพืชผล ต่ำ ปัญหาคุณภาพของสินค้าเกษตร ปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด ปัญหาการใช้น้ำ ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดินทำ กิน ปัญหาการใช้สารเคมี เป็นต้น ซึ่งภาคราชการจะต้องเข้ามาช่วยสนับสนุนเกษตรกรในมิติต่างๆ เช่น การ สร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับ เช่น แหล่งน้ำ การขนส่งพืชผลทางการเกษตร การเพิ่มช่องทางการตลาด แหล่งค้าขายสินค้าเกษตร การให้ความรู้ในการปลูกพืชที่เหมาะสม การลดต้นทุนในการผลิต เป็นต้น เพื่อนำ เกษตรกรให้พ้นจากปัญหาในเบื้องต้นต่อไป

ตารางที่ 22 ปัญหาการทำเกษตรกรรมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด	ปัญหาการทำเกษตรกรรม
จันทบุรี	ปัญหาาราคาผลไม้ , ยางพาราทกต่ำ
	ปัญหาการบริหารจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร ในฤดูแล้ง
ตราด	ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ
	ปัญหาการทำประมงทะเลและประมงพื้นบ้าน
	ปัญหาการบริหารจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร ในฤดูแล้ง
นครนายก	ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต
	ปัญหาดินเปรี้ยวทำให้ผลผลิตข้าวมีคุณภาพต่ำ
ปราจีนบุรี	ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ
	ปัญหาน้ำท่วม
	ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรขาดคุณภาพ
สระแก้ว	ปัญหาน้ำเสียจากการเกษตร การใช้สารเคมีเป็นจำนวนมากซึ่งกระทบต่อคุณภาพน้ำ
	ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ
	ปัญหาการบริหารจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร ในฤดูแล้ง

ที่มา: สำนักงานเกษตรจันทบุรี , สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด , สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก ,สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี, สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว

สำหรับการผลิตทางการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสม (GAP) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีจำนวนเกษตรกรที่ได้รับจำนวน 19,944 ราย โดยจังหวัดตราด จำนวน 10,055 ราย จังหวัดจันทบุรี จำนวน 8,081 ราย ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรส่วนใหญ่เป็นผลไม้ จำพวก เงาะ ทุเรียน มังคุด สับปะรดลองกอง พืชผัก สมุนไพร ไม้ผลต่างๆ เป็นต้น

ตารางที่ 23 การผลิตทางการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสม (GAP) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

รายการ	จันทบุรี	ตราด	นครนายก	ปราจีนบุรี	สระแก้ว
สับปะรด	2	-	-	1	-
พืชผัก	29	-	71	71	27
สมุนไพร	90	-	10	58	47
เงาะ	380	2,150	1	7	-
ทุเรียน	1,459	3,648	3	211	-
มังคุด	1,936	3,521	2	84	2
ลองกอง	481	736	1	61	-

รายการ	จันทบุรี	ตราด	นครนายก	ปราจีนบุรี	สระแก้ว
มะม่วง	22	-	4	23	99
ข้าวโพดรับประทานฝักสด	-	2	1	2	4
กาแฟ	-	-	-	-	-
มะพร้าวน้ำหอม	-	-	-	4	-
แตงโม	-	-	2	-	-
ส้มโอ	-	-	45	148	2
ชมพู	-	-	-	-	47
ไม้ผลอื่นๆ	3,682	-	90	559	121
จำนวนรวม	8,081	10,055	230	1,229	349

ที่มา: GAP รายจังหวัด สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

สมุนไพร Herbal City

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการพัฒนาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์แบบครบวงจร โดยภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560-2564 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “สมุนไพรไทยเพื่อความมั่นคงทางสุขภาพและความยั่งยืนของเศรษฐกิจไทย” โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ส่งออกวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพและผลิตภัณฑ์สมุนไพรชั้นนำของภูมิภาคอาเซียนภายในปี พ.ศ.2564 และมูลค่าของวัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัว ภายในปี พ.ศ.2564 โดยแผนแม่บทได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ในการบรรลุตามเป้าหมาย 4 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยมีเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์นี้คือ ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร แปรรูปเบื้องต้นอย่างมีคุณภาพ ปริมาณวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพมีความเพียงพอใกล้เคียงต่อความต้องการใช้ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและอนุรักษ์สมุนไพรไทยให้คงไว้ใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมและการตลาดสมุนไพรให้มีคุณภาพระดับสากล โดยมีเป้าประสงค์ของ ยุทธศาสตร์นี้คือ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีศักยภาพในการแข่งขันทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการใช้สมุนไพรเพื่อการรักษาโรคและการสร้างเสริมสุขภาพ โดยมีเป้าประสงค์ของ ยุทธศาสตร์นี้คือ เพิ่มการใช้สมุนไพรในระบบสุขภาพ ในการรักษาโรคและเสริมสร้างสุขภาพ และเสริมสร้างพื้นฐานการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพของประเทศในระยะยาว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความเข้มแข็งของการบริหารและนโยบายภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนสมุนไพรไทยอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์นี้คือ ประเทศไทยมีกลไกในการพัฒนาสมุนไพรที่มีศักยภาพเพื่อ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ

ภาพที่ 3 เป้าหมาย 4 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 - 3 มีเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรให้ครบวงจร เริ่มตั้งแต่ การผลิตวัตถุดิบและสารสกัดสมุนไพรที่ตรงตามความต้องการและมีคุณภาพ(การส่งเสริมการพัฒนาสมุนไพรไทยในช่วงต้นทาง) การผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้วยกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ และได้รับการรับรองมาตรฐานต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการและสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภค (การส่งเสริมการพัฒนาสมุนไพรไทยในช่วงกลางทาง)และการส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรรวมทั้งผลักดันให้เกิดการใช้สมุนไพรเพื่อการรักษาโรคและการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเป็นทางเลือกในการสร้างความมั่นคงทางสุขภาพของประชาชนร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันในระบบสาธารณสุข (การส่งเสริมและพัฒนาสมุนไพรไทยในช่วงปลายทาง)ขณะที่ยุทธศาสตร์ที่ 4 มีเป้าหมายในการสร้างกลไกเพื่อสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ทั้งด้านกลไกเชิงนโยบายที่มั่นคง กลไกการกำหนดทิศทางในการวิจัยและพัฒนาสมุนไพรและกลไกการสนับสนุนที่จะเอื้อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนและแก้ไขอุปสรรคด้านกฎระเบียบ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการที่เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่ 1-3 สามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การสอดประสานของยุทธศาสตร์ทั้งสี่ภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติฯ นี้ จะเป็นกลไกการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทยแบบครบวงจร

จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ที่ปลูกพืชสมุนไพร กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีจังหวัดที่เป็นพื้นที่สำคัญด้านการปลูกและผลิตสมุนไพร ได้แก่ ปราจีนบุรี จันทบุรี และสระแก้ว

พืชสมุนไพรที่ปลูกในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 กล้วย้าปักกิ่ง กล้วย้าหนวดแมว เพชรสังฆาต เสดดพังพอน ชุมเห็ดเทศ ขมิ้นชัน ใบชะพลูทองพันชั่ง อัคคีทวาร ฟ้าทลายโจร ไพล กระจวาน เป็นต้น

ขั้นตอนการผลิตไปจนถึงการจำหน่าย โดยส่วนมากเกษตรกรจะแปรรูปด้วยวิธีการตากแห้ง และนำไปผ่านกระบวนการอบก่อนจึงจะส่งขาย โดยเมื่อเก็บสมุนไพรจากแปลงแล้ว จะเข้าสู่กระบวนการทำความสะอาด เพื่อคัดสิ่งปนเปื้อนออก จากนั้นนำมาหั่นและตากให้แห้งประมาณ 80% แล้วนำเข้าเตาอบด้วยอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียสอีกครั้ง เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ก่อนจะนำบรรจุลงขาย

แหล่งขายที่สำคัญ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี โรงพยาบาลเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรีและตลาดที่กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 24 จังหวัดที่มีการปลูกสมุนไพรในปี พ.ศ. 2563

จังหวัด	ชนิดสมุนไพร	จำนวนพื้นที่ปลูก/ไร่	จำนวนเกษตรกร/ครัวเรือน	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ทั้งหมด/ตัน	ราคาขายได้บาท/กิโลกรัม	หน่วย
จันทบุรี	กระวาน	1,108.00	13	63,650.00	592.92	บาท
	กฤษณา	1,433.00	633	n.a.	n.a.	บาท
	พริกไทย	4,748.30	1,462	2,099,738.80	122.20	บาท
	ขมิ้นชัน	20.50	6	1,768.00	12.38	บาท
ตราด	กฤษณา	2,403.00	503	n.a.	n.a.	บาท
	พริกไทย	126.00	28	123,103.00	137.88	บาท
นครนายก	กฤษณา	164.00	85	300,200	70	บาท
ปราจีนบุรี	กฤษณา	340.00	56	n.a.	n.a.	บาท
	ขมิ้นชัน	250.25	51	170,000.00	12.53	บาท
	พลู	22.00	7	200	20	บาท
สระแก้ว	กฤษณา	85.00	14	n.a.	n.a.	บาท

ที่มา:ระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร Online กรมส่งเสริมการเกษตร

ตารางที่ 25 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาที่ผลิตจากสมุนไพร

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบ	ขนาดบรรจุ
บรรเทาอาการท้องเสีย	ธาตุบรรจบ	แคปซูล	500 mg
บรรเทาอาการท้องเสีย	เหลืองปิดสมุท	แคปซูล	500 mg
ยาบรรเทาโรคผิวหนัง	ผสมเพชรสังฆาต	แคปซูล	500 mg
ยาบรรเทาอาการท้องผูก	มะขามแขก	ยาเม็ด	400 mg
ยาแก้ไอ/ขับเสมหะ	เขียวหอม	ผง	15 g
	ห้าราก	แคปซูล	400 mg
แก้ไข้ตัวร้อน	จันทร์ลีลา	แคปซูล	350 mg
แก้ร้อนใน	มะระขี้้นก	แคปซูล	500 mg
แก้ไอ/ขับเสมหะ	ตรีผลา	แคปซูล	500 mg
แก้เจ็บคอ	ฟ้าทะลายโจร	แคปซูล	400 mg
แก้หวัด คัดจมูก	ปราบชมพูทวีป	แคปซูล	400 mg
บำรุงโลหิต	บำรุงโลหิต	แคปซูล	500 mg
ปวดกล้ามเนื้อ	เถาวัลย์เปรียง	แคปซูล	350 mg
	ธรณีสั้นทะฆาต	แคปซูล	500 mg
	สหัสธารา	แคปซูล	500 mg
ถอนพิษ	รางจืด	ยาชง	3 g

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข

ผลจากแผนพัฒนาแม่บทแห่งชาติ

ผลจากนโยบายของรัฐบาลได้ส่งเสริมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมสมุนไพร ผ่านแผนแม่บทว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพร ปี 2560 -2564 กำหนดเป้าหมายให้เพิ่มมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพร จาก 1.8 แสนล้านบาท เป็น 3.6 แสนล้านบาท ในปี 2564 และให้ไทยเป็นผู้นำการส่งออกสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ฯ เป็นอันดับ 1 ในอาเซียน ทำให้ตลาดสมุนไพรไทยเติบโตก้าวกระโดด นับเป็นอัตราการเติบโตมากกว่า จีน เติบโตเฉลี่ย 5.06 % ญี่ปุ่น 0.85 % และเกาหลีใต้ 5.43 % สมุนไพรที่ได้รับความนิยมระดับ Product Champion ได้แก่ ขมิ้นชัน ไพล กระชายดำ และใบบัวบก และที่กำลังได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว เช่น ฟ้าทะลายโจร ชิง กระเทียม ฯลฯ อีกทั้ง กัญชง กัญชา ก็เป็นพืชสมุนไพรที่กำลังได้รับความสนใจและในประเทศไทยถือเป็นแหล่งพันธุกรรมที่ดีที่สุดในโลก เป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ที่สามารถพลิกฟื้นเศรษฐกิจสมุนไพรไทยที่สร้างรายได้หลักๆ ประกอบด้วย ขมิ้นชัน ไพล บัวบก กระชายดำ ฟ้าทะลายโจร กระชาย กระวาน ข่า ชิง คำฝอย ตะไคร้ บุก พริกไทย ว่านชั่งมดลูก กระเจี๊ยบแดง เก๊กฮวย ดีปลี บอระเพ็ด พญาอ เพชรสังฆาต มะระขี้นก มะลิ มะแว้งเครือ และมะแว้งต้น เป็นต้น

แผนการพัฒนาสมุนไพรไทยขับเคลื่อนโดย 3 กระทรวงหลัก ได้แก่ (1) **กระทรวงสาธารณสุข** ทำหน้าที่ดูแลในเรื่องการสร้างเชื่อมั่นในคุณค่าและคุณภาพของสมุนไพรไทย สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพร และลดความยุ่งยากในการขออนุญาตผลิตของผู้ประกอบการ (2) **กระทรวงพาณิชย์** ดูแลรับผิดชอบเรื่องการเพิ่มช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ การจับคู่เจรจาธุรกิจ การออกงานแสดงสินค้า การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่ตลาดต่างประเทศ และ (3) **กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** เดินหน้าขยายพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรแบบอินทรีย์ เพื่อให้ได้วัตถุดิบที่ปลอดภัยสามารถขายได้ราคาดีขึ้น รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่พืชสมุนไพร เพื่อจะได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้แบบครบวงจรภายใต้หลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ดำเนินการและความต้องการของเกษตรกร

สมุนไพรสู่ระดับโลก

ผลจากนโยบายของรัฐบาลได้ส่งเสริมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมสมุนไพร ผ่านแผนแม่บทว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพร ปี 2560 -2564 ทำให้ตลาดสมุนไพรเป็นตลาดที่มีการเติบโตสูงอย่างก้าวกระโดด ตลาดสมุนไพรในโลก มีมูลค่ารวมกันประมาณ 9.18 หมื่นล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ประเทศที่มีมูลค่าทางการตลาดของสมุนไพรที่สูง ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลี จีน ฝรั่งเศส เยอรมัน และภูมิภาคเอเชีย จากข้อมูลของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ระบุว่าปัจจุบันมูลค่าการส่งออกสมุนไพรไทยอยู่ในหลักแสนล้านบาท โดยสมุนไพรไทยในกลุ่มอาหารเสริมมีมูลค่าการใช้และส่งออกมากกว่า 80,000 ล้านบาท กลุ่มสปาและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าประมาณ 10,000 ล้านบาท กลุ่มยาแผนโบราณตามภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย มีมูลค่าประมาณ 10,000 ล้านบาท

นโยบายการพัฒนาสมุนไพรไทยสร้างเศรษฐกิจของรัฐบาล ตามโครงการนำสมุนไพรคุณภาพสู่ตลาดโลก (Thailand KISS the World) มีการรวบรวมหลายหน่วยงานทั้งรัฐ เอกชนเข้าไว้ด้วยกัน อาทิ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมการค้าภายใน สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม บริษัท คิง เพาเวอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)

กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก เร่งเดินหน้าสร้างช่องทางในการพัฒนาโอกาสทางธุรกิจให้กับผู้ประกอบการสมุนไพร เพื่อให้อุตสาหกรรมสมุนไพรไทย เดินหน้าเติบโตต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานสินค้า เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการได้เข้าถึงตลาดในช่องทางใหม่ ๆ ทั้งผลิตภัณฑ์สมุนไพรดีเด่นระดับชาติ PMHA (Prime Minister Herbal Award) และผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ PHP (Premium Herbal Product) ซึ่งกำลังขยายจำนวนและเติบโตอย่างต่อเนื่อง ผลพวงจากสถานการณ์แพร่ระบาดโควิด - 19 พบว่ามูลค่าของผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายในประเทศ มีอัตราการผลิตโตเฉลี่ย 10.3 % ตลอดจนการขับเคลื่อนแผนแม่บทแห่งชาติ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข คาดการณ์ว่าปี 2564 ตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นกว่า 50,000 ล้านบาท เป็นไปตามนโยบายขับเคลื่อนการพัฒนาพืชสมุนไพรและพืชทางเลือกอื่นๆ ให้เป็นภูมิปัญญาและทรัพยากรที่มีค่าของประเทศไทย

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) เปิดเผยมูลค่าการส่งออกสินค้าสมุนไพรไทย ปี 2563 พบว่า สินค้าพืชสมุนไพร (HS 1211) ได้แก่ พืชสมุนไพร มีตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ จีน คิดเป็นร้อยละ 34.3 % รองลงมา คือ ญี่ปุ่น 26.6 % เวียดนาม 12.4 % บังกลาเทศ 5.5 % และเกาหลีใต้ 4.2 % ขณะที่สินค้าสารสกัดจากสมุนไพร (HS 1302) ได้แก่ สารสกัดสมุนไพร มีตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ เมียนมา คิดเป็น 25.5 % รองลงมา คือ ญี่ปุ่น 18.1 % สหรัฐอเมริกา 12.4 % มาเลเซีย 9 % และเวียดนาม 6 %

นอกจากนี้ คณะกรรมการอำนวยการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (นโยบาย Medical Hub) เตรียมปูทางประเทศสู่ศูนย์กลางสมุนไพรโลก เปิดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรองรับการเป็นศูนย์กลางสมุนไพรโลก นำผลิตภัณฑ์กัญชา และสมุนไพรด้านโควิด 19 มาจำหน่ายในเส้นทางการท่องเที่ยวใน 4 เส้นทาง รวม 9 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี สกลนคร นครพนม หนองคาย เลย หนองบัวลำภู บึงกาฬ นครราชสีมา ปราจีนบุรี (อภัยภูเบศร) และบุรีรัมย์ (โนนมาลัยโมเดล)

ปัญหาของสมุนไพร

มูลค่าการผลิตของอุตสาหกรรมสมุนไพร มูลค่าทางการตลาดของผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร และมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมและการตลาดของสินค้าในประเภทอื่น ๆ นอกจากนี้ สำหรับปริมาณการใช้สมุนไพรเพื่อการรักษาพยาบาลและส่งเสริมสุขภาพ ก็ยังมีค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบการดำเนินการในภาพรวมของระบบสุขภาพและสาธารณสุขของประเทศ

1. ความต้องการและการขาดแคลนวัตถุดิบสมุนไพร สมุนไพรบางชนิดมีปริมาณการใช้น้อยเกษตรกรไม่ทำการเพาะปลูก แต่เก็บวัตถุดิบที่ได้จากป่าธรรมชาติโดยไม่มีการปลูกทดแทน ประกอบกับการลดน้อยของพื้นที่ป่าไม้ และไม่มีการศึกษาพัฒนาการผลิต ทำให้เกิดการขาดแคลนวัตถุดิบหลายชนิด ซึ่งสมุนไพรที่ตลาดโลกมีความต้องการสูงและมีโอกาสเติบโตในอนาคต ได้แก่ กระชายดำ มะขามป้อม ขมิ้นชัน กวาวเครือขาว บัวบก และไพล การขาดระบบการจัดการที่ดิน และการปลูกหรือขยายพันธุ์ทดแทน ทำให้สมุนไพรในธรรมชาติมีปริมาณลดน้อยลง ขาดแคลนและอาจสูญพันธุ์ได้ในอนาคต เช่น ข้าวเย็นเหนือ ข้าวเย็นใต้ชะเอมเหนือ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าภัยแล้ง ผาง สมุลแว้ง สารพัดพิษ ลำพันทางหมู ลำพันแดง หัวร้อยรูและอบเชยไทย เป็นต้น ซึ่งหากไม่มีการบริหารจัดการด้านอุปสงค์และอุปทาน จะเกิดปัญหาวัตถุดิบขาดแคลน หรือวัตถุดิบคุณภาพไม่ดีพอ

2. สถานการณ์ด้านคุณภาพและมาตรฐานของวัตถุดิบสมุนไพร วัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นหัวใจสำคัญในการทำให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีคุณภาพดีและมีคุณสมบัติคงที่ ปัจจุบันวัตถุดิบ

สมุนไพรในประเทศไทยส่วนมากยังคงเก็บจากป่า บางส่วนปลูกในครัวเรือน การผลิตวัตถุดิบในระดับการค้า เพื่อป้อนเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมยังมีน้อย และยังมีปัญหาด้านมาตรฐานคุณภาพวัตถุดิบทั้งด้านองค์ประกอบทางเคมีที่ไม่สม่ำเสมอการปนเปื้อนจุลินทรีย์การปนเปื้อน สารหนู โลหะหนัก และการปนเปื้อนสารพิษจากสารเคมี การเกษตรโดยในกลุ่มวัตถุดิบสมุนไพร และผลิตภัณฑ์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ส่วนมากเกิดจากการปนเปื้อนจุลินทรีย์เกินมาตรฐาน ซึ่งอาจเกิดจากขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบ ตั้งแต่กระบวนการคัดเลือก การล้างทำความสะอาด กระบวนการทำให้แห้ง การเก็บรักษาที่ไม่เหมาะสม รวมไปถึงความสะอาดของภาชนะที่เก็บและสถานที่เก็บไม่ดีพอ ซึ่งในภาพรวมที่ผ่านมามีการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งชนิด ปริมาณและคุณภาพ ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพเข้าสู่แหล่งผลิตในภาคอุตสาหกรรม แนวทางในการยกระดับคุณภาพสมุนไพรให้ดีขึ้น การใช้วัตถุดิบสมุนไพรที่ดีจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และความเชื่อมั่นของผู้บริโภค เกษตรกรที่ผลิตสมุนไพรตาม มาตรฐานเกษตรที่ดี(Good Agricultural Practice, GAP) และได้รับการรับรองแปลงผลิต ควรส่งเสริมเกษตรกรให้ต้องปรับปรุงการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้มีคุณภาพ กล่าวคือ มีสารสำคัญออกฤทธิ์ ไม่มีการปนเปื้อนของจุลินทรีย์เชื้อรา โลหะหนัก และสิ่งเจือปนอื่น เกินมาตรฐานสำหรับการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปลูกพืชสมุนไพรแบบผสมผสานโดยไม่ใช้สารเคมีและปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อให้สามารถเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

● **ภาคอุตสาหกรรม**

มูลค่าอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 อยู่ที่ประมาณ 191,083 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าจากการผลิต 189,975 ล้านบาท และเป็นมูลค่าจากการทำเหมืองแร่อยู่ที่ 1,108 ล้านบาท ทั้งนี้ มูลค่าอุตสาหกรรมทั้งหมด เติบโตจากปี 2560 มีมูลค่าอยู่ที่ 190,932 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 26 มูลค่าภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (หน่วย : ล้านบาท)

กิจกรรม	2559	2560	2561
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1,038	1,076	1,108
การผลิต	188,466	189,856	189,975
มูลค่าอุตสาหกรรม	189,504	190,932	191,083

ที่มา : อ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2559

1) จำนวนโรงงาน แรงงาน และเงินลงทุน

ในปี พ.ศ. 2562 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 3,069 โรงงาน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าเป็นจำนวน 63 โรงงาน โดยจังหวัดปราจีนบุรีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนโรงงานมากที่สุด อยู่ที่ 987 โรงงาน

จำนวนแรงงานกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนแรงงานอยู่ทั้งสิ้น 122,126 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าเป็นจำนวน 3,809 คน โดยจังหวัดปราจีนบุรีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนแรงงานมากที่สุดอยู่ที่ 84,739 คน

ในส่วนของจำนวนเงินลงทุนอยู่ที่ 436,993.64 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ล้านบาท โดยที่จังหวัดปราจีนบุรีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนเงินลงทุนสูงที่สุดอยู่ที่ 293,316.99 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 27 จำนวนโรงงาน แรงงานและเงินลงทุนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

กลุ่มจังหวัด / จังหวัด	จำนวนโรงงาน (โรง)		จำนวนแรงงาน (คน)		จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)	
	2561	2562	2561	2562	2561	2562
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	3,132	3,069	118,317	122,126	592,575.99	436,993.64
จังหวัดจันทบุรี	635	545	11,168	11,104	238,071.16	13,768.04
จังหวัดตราด	496	480	5,407	5,401	5,006.99	5,0258.14
จังหวัดนครนายก	296	283	6,928	7,014	6,762.98	6,630.28
จังหวัดปราจีนบุรี	951	987	81,930	84,739	297,626.92	319,360.41
จังหวัดสระแก้ว	754	774	12,884	13,868	45,107.94	46,976.77

ที่มา : อ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นเพียงจังหวัดเดียวที่มีนิคมอุตสาหกรรม (ข้อมูลจากสภาอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2560) ปัจจุบันมีโรงงานจำนวน 916 โรงงาน 82,551 คน จำนวนเงินลงทุน 292,998 ล้านบาท เป็นที่ตั้งของเขตประกอบการอุตสาหกรรม 1 แห่ง คือ เขตประกอบการอุตสาหกรรมกบินทร์บุรี ตั้งอยู่ในอำเภอ กบินทร์บุรี พื้นที่ 2,563 ไร่ 72 โรงงาน ส่วนอุตสาหกรรม 3 แห่ง คือ สหพัฒนาอินเตอร์โฮลดิ้ง ตั้งอยู่ในอำเภอ กบินทร์บุรี พื้นที่ 2,068 ไร่ 35 โรงงาน 304 อินดัสเตรียลปาร์ค ตั้งอยู่ในอำเภอศรีมหาโพธิ พื้นที่ 7,500 ไร่ 124 โรงงาน โรงงานโรจนะ อินดัสเตรียลแมนเนจเม้นท์ ตั้งอยู่ในอำเภอศรีมหาโพธิ พื้นที่ 3,998 ไร่ 8 โรงงาน และนิคมอุตสาหกรรมไฮเทค กบินทร์บุรี ตั้งอยู่ในอำเภอ กบินทร์บุรี พื้นที่ 1,075 ไร่ 6 โรงงาน ส่วนจังหวัดอื่น เป็นลักษณะโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ตั้งอยู่กระจ่ายในพื้นที่อำเภอเป็นส่วนใหญ่ และมีวิสาหกิจชุมชน อุตสาหกรรมครัวเรือนรวมอยู่ด้วย

ตารางที่ 28 แหล่งนิคมอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

ชื่อ	แหล่งที่ตั้ง
สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	
1. นิคมอุตสาหกรรม 304	จังหวัดปราจีนบุรี
2. นิคมอุตสาหกรรมกบินทร์บุรี	จังหวัดปราจีนบุรี
3. นิคมอุตสาหกรรมเรือสพพัฒน์	จังหวัดปราจีนบุรี

ที่มา: กรมโรงงานอุตสาหกรรม

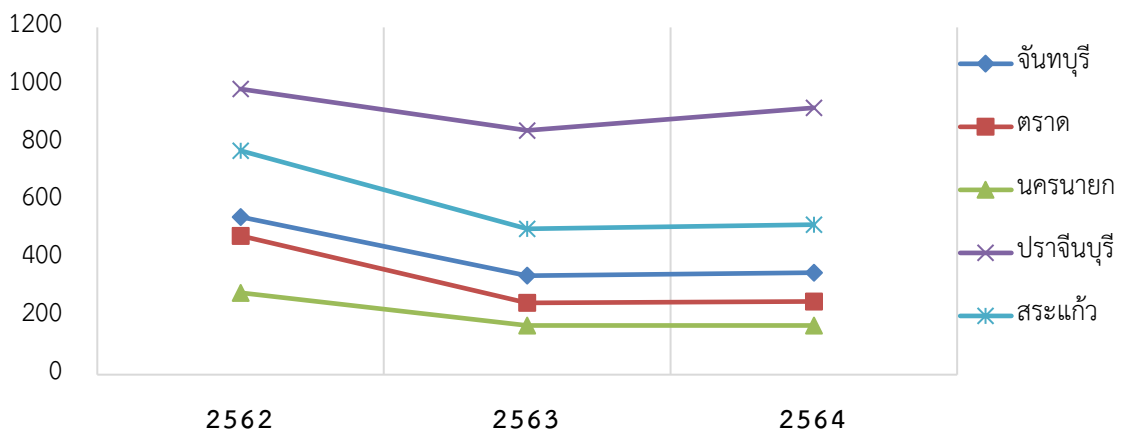
ตารางที่ 29 จำนวนโรงงานและคนงานของจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2562 – 2564

จังหวัด	รายการ	2562	2563	2564
จันทบุรี	จำนวนโรงงาน	545	342	353
	จำนวนคนงาน	11,104	10,262	10,528
ตราด	จำนวนโรงงาน	480	248	253
	จำนวนคนงาน	5,401	4,566	4,691
นครนายก	จำนวนโรงงาน	283	170	170
	จำนวนคนงาน	7,014	7,463	7,738
ปราจีนบุรี	จำนวนโรงงาน	987	844	922

จังหวัด	รายการ	2562	2563	2564
	จำนวนคนงาน	84,739	89,242	101,953
สระแก้ว	จำนวนโรงงาน	774	504	518
	จำนวนคนงาน	13,868	12,819	13,240
ภาคตะวันออก 2	จำนวนโรงงาน	3,069	2,108	2,216
	จำนวนคนงาน	122,126	124,352	138,120

ที่มา: จำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ ตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 กรมโรงงานอุตสาหกรรม 2564

สำหรับในปี พ.ศ. 2564 ภาพรวมจำนวนโรงงานในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีจำนวนโรงงานรวมทั้งสิ้น 2,216 โรงงาน และจำนวนคนงานทั้งสิ้น 138,450 คน ซึ่งจังหวัดปราจีนบุรีเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับ 2 จังหวัดสระแก้ว และจันทบุรีอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก ส่วนจังหวัดตราดและนครนายก ยอดรวมมีปริมาณไม่สูงนัก ซึ่งทั้ง 2 จังหวัดมีทิศทางที่คงตัวไม่เพิ่มหรือลดมากนัก

แผนภูมิที่ 3 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมรายจังหวัดของกลุ่มภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2562 - 2564

ภาพรวมขนาดของโรงงานในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 แบ่งได้ ดังนี้

1. จำพวก 1 (ขนาดเล็ก) ภาพรวม 2 โรงงาน เงินลงทุน 311 ล้านบาท และคนงานรวม 96 คน จังหวัดปราจีนบุรีมีจำนวนโรงงานน้อยที่สุด
2. จำพวก 2 (ขนาดกลาง) ภาพรวม 71 โรงงาน เงินลงทุน 719.15 ล้านบาทและคนงานรวม 1,341 คน จังหวัดสระแก้วมีจำนวนโรงงานมากที่สุด
3. จำพวก 3 (ขนาดใหญ่) ภาพรวม 2,143 โรงงาน เงินลงทุน 309,042.81 ล้านบาท และคนงาน รวม 136,713 คน จังหวัดปราจีนบุรีมีจำนวนโรงงานมากที่สุด

ตารางที่ 30 สถิติสะสมจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ ตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535

จังหวัด	จำพวก 1 (ขนาดเล็ก)			จำพวก 2 (ขนาดกลาง)			จำพวก 3 (ขนาดใหญ่)			รวมทั้ง 3 จำพวก		
	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงานรวม	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงานรวม	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงานรวม	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงานรวม
จันทบุรี	-	-	-	16	101.34	203	337	13,888.48	10,325	353	13,989.82	10,528
ตราด	-	-	-	8	53.77	158	245	5,101.57	4,533	253	5,155.34	4,691
นครนายก	-	-	-	1	1.25	25	169	6,937.19	7,713	170	6,938.44	7,738
ปราจีนบุรี	2	311.00	96	22	435.25	527	898	234,075.85	101,330	922	234,822.11	101,953
สระแก้ว	-	-	-	24	127.54	428	494	49,039.72	12,812	518	49,167.26	13,240
รวมทั้งสิ้น	2	311.00	96	71	719.15	1,341	2,143	309,042.81	136,713	2,216	310,072.97	138,150

ที่มา : กลุ่มสถิติและเผยแพร่สารสนเทศอุตสาหกรรม ศูนย์สารสนเทศโรงงานอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม

● **การค้าชายแดน**

พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีแนวพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชาจำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดสระแก้ว เป็นเขตแดนทางบกมีความยาวทั้งสิ้น 316 กิโลเมตร โดยมีช่องทางการค้าชายแดน ดังนี้

(1) จังหวัดจันทบุรี มีจุดผ่านแดนถาวรจำนวน 2 แห่ง คือ ด้านพรมแดนบ้านผักกาด, ด้านพรมแดนบ้านแหลม และมีจุดผ่อนปรน จำนวน 3 แห่ง คือ จุดผ่อนปรนการค้าบ้านซันตารี , จุดผ่อนปรนการค้าบ้านสวนส้ม , จุดผ่อนปรนการค้าบ้านบึงชนิ่งล่าง

(2) จังหวัดตราดมีจุดผ่านแดนถาวรจำนวน 1 แห่ง คือ จุดผ่านแดนถาวรหรือด่านพรมแดนบ้านหาดเล็ก และมีจุดผ่อนปรน จำนวน 2 แห่ง คือ จุดผ่อนปรนทางการค้าบ้านมะม่วง , จุดผ่อนปรนบ้านหมื่นด่าน มีแนวชายแดนตามธรรมชาติติดทิวเขาบรรทัดตลอดแนวยาว 165 กิโลเมตรมีอาณาเขตติดกับราชอาณาจักรกัมพูชาถึง 3 จังหวัด ได้แก่

- อำเภอบ่อไร่ ติดกับ บ้านคลองรถถัง (โฮ้วรถเกาะ) อำเภอสำรูด จังหวัดพระตะบอง
- อำเภอเมืองตราด ติดกับ บ้านหมอดา อำเภอเวียงเวล จังหวัดโพธิสัตว์
- อำเภอคลองใหญ่ ติดกับ บ้านจามเยียม อำเภอมลลิสี่มา จังหวัดเกาะกง

(3) จังหวัดสระแก้ว มีจุดผ่านแดนถาวรจำนวน 2 แห่ง คือ จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก และจุดผ่านแดนถาวรบ้านเขาหิน และมีจุดผ่อนปรน จำนวน 2 แห่ง คือ จุดผ่อนปรนบ้านหนองปรือ และจุดผ่อนปรนบ้านตาพระยา

การค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

1) **อันดับที่ 1 ด้านศุลกากรอรัญประเทศ** ในปี 2564 การค้าชายแดนผ่านด่านนี้ มีมูลค่าการค้า 80,099.99 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 13.9 เมื่อเทียบกับมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2563 สำหรับการส่งออกและการนำเข้า มีดังนี้ (1) การส่งออกมีมูลค่า 70,129.52 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 14.44 สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ และส่วนประกอบ เป็นต้น (2) การนำเข้ามีมูลค่า 9,900.47 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 5.59 สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ผักและของปรุงแต่งจากผัก อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ทองแดงและผลิตภัณฑ์ และสัตว์น้ำ เป็นต้น

ตารางที่ 31 มูลค่าการค้าด่านศุลกากรอรัญประเทศ

ปีงบประมาณ	มูลค่าส่งออก (บาท)	มูลค่านำเข้า (บาท)	มูลค่าการค้ารวม (บาท)	ดุลการค้า (บาท)
2562	88,699,000.11	8,337,000.64	97,036,000.76	80,361,00.47
2563	73,945,000.33	8,491,000.70	82,437,000.02	65,453,000.63
2564	70,129,000.52	9,900,000.47	80,099,000.99	60,229,000.25

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว, 2564

2) **อันดับที่ 2 ด้านศุลกากรคลองใหญ่** ในปี 2565 การค้าชายแดนผ่านด่านนี้มีมูลค่าการค้า 33,919 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.00 เมื่อเทียบกับมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2564 สำหรับการส่งออกและการนำเข้า มีดังนี้ (1) การส่งออกมีมูลค่า 29,926 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 3.00 สินค้าส่งออก สำคัญ ได้แก่ เครื่องดื่ม, น้ำอัดลม, น้ำหวานต่าง ๆ นมและอาหารเสริม น้ำตาลทราย ของใช้ทำด้วยพลาสติก และยางรถยนต์ เป็นต้น (2) การนำเข้ามีมูลค่า 3,992 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 22.00 สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ชุดสายไฟรถยนต์สำเร็จรูป เสื้อผ้าสำเร็จรูป ปลาทะเลสดทั้งตัวแช่แข็ง ปลาหมึกตากแห้ง และยางในลูกบอล เป็นต้น

ตารางที่ 32 มูลค่าการค้าด่านศุลกากรคลองใหญ่

ปีงบประมาณ	มูลค่าส่งออก (บาท)	มูลค่านำเข้า (บาท)	มูลค่าการค้ารวม (บาท)	ดุลการค้า (บาท)
2563	28,661,326,932.26	3,812,886,017.45	32,474,212,949.71	24,848,440,914.81
2564	27,874,186,231.72	3,854,053,117.70	31,866,992,366.23	23,881,380,097.45
2565	29,926,451,253.55	3,992,806,134.30	33,919,257,387.80	25,933,645,119.25

ที่มา : ด้านศุลกากรคลองใหญ่, 2565

3) **อันดับที่ 3 ด้านศุลกากรจันทบุรี** ในปี 2565 การค้าชายแดนผ่านด่านนี้ มีมูลค่าการค้า 25,621.76 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.00 เมื่อเทียบกับมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2564 สำหรับการส่งออกและการนำเข้า มีดังนี้ (1) การส่งออกมีมูลค่า 22,220.02 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 35.00 สินค้าส่งออก สำคัญ ได้แก่ โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ เครื่องดื่มชูกำลัง บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปและอาหารแปรรูป เป็นต้น (2) การนำเข้ามีมูลค่า 3,401.74 ล้านบาท ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 1.00 สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ แป้งมันสำปะหลัง ถูบเปล้าใช้แล้ว เศษอลูมิเนียม ถ่านไม้ และ รถยนต์และยานยนต์อื่นๆ เป็นต้น

ตารางที่ 33 มูลค่าการค้าด่านศุลกากรจันทบุรี

ปีงบประมาณ	มูลค่าส่งออก (บาท)	มูลค่านำเข้า (บาท)	มูลค่าการค้ารวม (บาท)	ดุลการค้า (บาท)
2563	17,177,000.90	2,338,000.33	19,516,000.23	14,839,000.57
2564	16,003,000.43	3,922,000.74	19,926,000.17	12,080,999.69
2565	22,220,000.02	3,401,000.74	25,621,000.76	18,818,999.28

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี, 2562

● **การท่องเที่ยว**

1) **นักท่องเที่ยว (ผู้เยี่ยมเยือน) ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2**

จำนวนผู้เยี่ยมเยือน กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ปี 2562 จำนวน 11,732,157 คน แบ่งเป็นชาวไทย จำนวน 10,763,764 คน คิดเป็นร้อยละ 91.75 ชาวต่างชาติ 968,393 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 ปี 2561 จำนวน 11,317,307 คน แบ่งเป็นชาวไทย จำนวน 10,306,325 คน คิดเป็นร้อยละ 91.07 ชาวต่างชาติ 1,010,982 คน คิดเป็นร้อยละ 8.93 ปี 2560 จำนวน 10,380,096 คน แบ่งเป็นชาวไทย จำนวน 9,489,572 คน คิดเป็นร้อยละ 91.42 ชาวต่างชาติ 890,524 คน คิดเป็นร้อยละ 8.58 โดยในปี 2562 จำนวนผู้เยี่ยมเยือนของกลุ่ม

จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีจำนวนผู้เยี่ยมชมเพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 3.67 โดยจังหวัดนครนายกมีจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนอยู่ที่ 3,065,277 คน ซึ่งสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาคือ จังหวัดตราด 2,278,251 คน ในขณะที่จังหวัดปราจีนบุรีมีจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน 1,667,809 คน มีปริมาณต่ำสุดในกลุ่มจังหวัด

จากข้อมูลพบว่า ตั้งแต่ปี 2560 - 2562 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

ตารางที่ 34 จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (หน่วย : คน)

กลุ่มจังหวัด / จังหวัด	2563	2564	2565
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	9,489,991	9,489,991	4,101,022
จังหวัดจันทบุรี	2,484,480	2,484,480	890,229
จังหวัดตราด	1,107,719	1,107,719	862,611
จังหวัดนครนายก	1,920,269	1,920,269	960,351
จังหวัดปราจีนบุรี	1,752,579	1,752,579	681,173
จังหวัดสระแก้ว	2,224,944	2,224,944	706,658

ที่มา : อ้างอิงข้อมูลจากกลุ่มสถิติและเศรษฐกิจการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว จันทบุรี2563, ตราด2564, นครนายก2565, ปราจีนบุรี2565, สระแก้ว2565

ตารางที่ 35 ข้อมูลนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

รายการ/ปี	2563	2564	2565
จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน (คน)	11,295,574	2,967,685	4,130,951
ชาวไทย	9,489,919	2,920,301	4,101,022
ชาวต่างชาติ	1,805,583	47,384	29,929
จำนวนพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.20	1.82	1.76
ชาวไทย	2.01	1.88	1.77
ชาวต่างชาติ	1.99	1.59	1.54
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพื่อการท่องเที่ยว (บาท/คน/วัน)	1,812	1,725	1,897
ชาวไทย	1,800	1,651	1,962
ชาวต่างชาติ	2,200	1,950	2,054
จำนวนห้องพัก (ห้อง)	25,500	20,000	24,800
อัตราการเข้าพัก (ร้อยละ)	57	29.98	30.11

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา อ้างอิงใน กระทรวงมหาดไทย 2565

จำนวนพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ในปี 2563 จำนวนพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว 2.20 วัน นักท่องเที่ยวชาวไทย พำนักเฉลี่ย 2.01 วัน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พำนักเฉลี่ย 1.99 วัน ปี 2564 จำนวนพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว 1.82 วัน นักท่องเที่ยวชาวไทย พำนักเฉลี่ย 1.83 วัน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พำนักเฉลี่ย 1.59 วัน ปี 2564 จำนวนพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว 1.76 นักท่องเที่ยวชาวไทย พำนักเฉลี่ย

1.77 วัน นักท่องเที่ยวต่างชาติ พำนักเฉลี่ย 1.54 วัน โดยวันพักเฉลี่ยของชาวไทยและชาวต่างชาติลงน้อยลง เนื่องจากปี 2565 เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่ำกว่าระดับปกติมาก

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพื่อการท่องเที่ยว ปี 2563 นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 1,812 บาท/คน/วัน แบ่งเป็น นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 1,800 บาท/คน/วัน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 2,054 บาท/คน/วัน ปี 2563 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติใช้จ่ายเฉลี่ยน้อยลงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 242 บาท/คน/วัน ปี 2564 นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 1,812 บาท/คน/วัน แบ่งเป็น นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 1,651 บาท/คน/วัน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 1,950 บาท/คน/วันปี 2564 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติใช้จ่ายเฉลี่ยน้อยลงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 225 บาท/คน/วัน ปี 2565 นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 1,897 บาท/คน/วัน แบ่งเป็น นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 1,962 บาท/คน/วัน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 2,054 บาท/คน/วัน ปี 2562 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติใช้จ่ายเฉลี่ยสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 157 บาท/คน/วัน

จำนวนห้องพัก ปี 2563 จำนวนห้องพัก 25,500 ห้อง อัตราการเข้าพักร้อยละ 57 ปี 2564 จำนวนห้องพัก 20,000 ห้อง อัตราการเข้าพักร้อยละ 29.98 ปี 2565 จำนวนห้องพัก 24,800 ห้อง อัตราการเข้าพักร้อยละ 30.11 จากข้อมูลเบื้องต้น พบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติยังมีสัดส่วนที่น้อยมากในการมาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 และวันการพักของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีสัดส่วนไม่แตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยมากนัก แต่เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่ำกว่าระดับปกติมากน้อยลงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย ส่งผลต่อรายได้ลดลง นอกจากนี้ศักยภาพด้านที่พักต้องหยุดกิจการในช่วง ปี 2563 – 2565

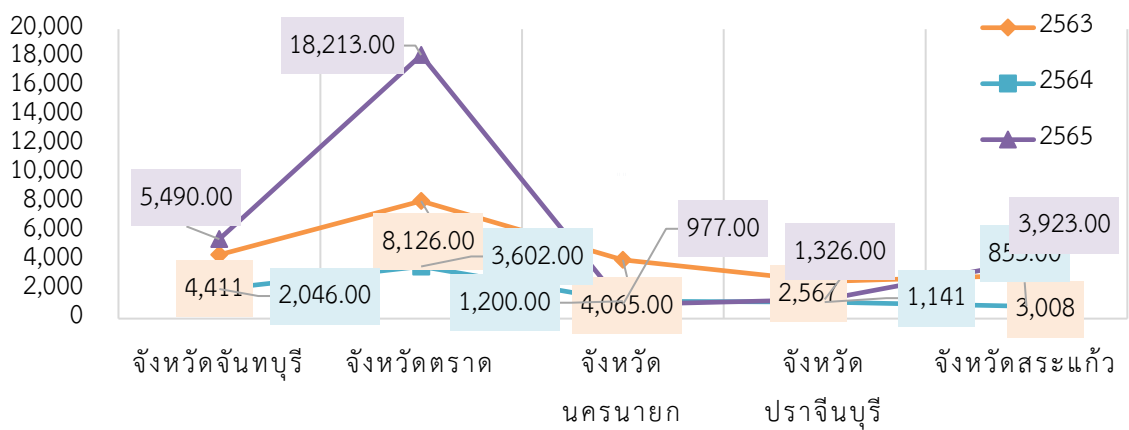
2) รายได้จากการท่องเที่ยว

รายได้จากการท่องเที่ยวในปี 2562 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีรายได้จากการท่องเที่ยว 41,228.67 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 5.6 โดยจังหวัดตราดมีรายได้จากการท่องเที่ยวสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ อยู่ที่ 19,713.18 ล้านบาท รองลงมาคือจังหวัดนครนายก 7,461.61 ล้านบาท ในขณะที่จังหวัดปราจีนบุรีมีรายได้จากการท่องเที่ยว 3,751 ล้านบาท น้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ โดยรายละเอียด ซึ่งพบว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มภาคตะวันออก 2 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ตารางที่ 36 รายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (หน่วย : ล้านบาท)

กลุ่มจังหวัด / จังหวัด	2563	2564	2565
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	22,177	8,842	29,929
จังหวัดจันทบุรี	4,411	2,046	5,490
จังหวัดตราด	8,126	3,602	18,213
จังหวัดนครนายก	4,065	1,200	977
จังหวัดปราจีนบุรี	5,567	1,141	1,326
จังหวัดสระแก้ว	3,008	853	3,923

ที่มา : อ้างอิงข้อมูลจากกลุ่มสถิติและเศรษฐกิจการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว, จังหวัดจันทบุรี 2563 – 2565 , จังหวัดสระแก้ว 2563 – 2565, จังหวัดปราจีนบุรี 2563 - 2565

แผนภูมิที่ 4 รายได้จากการท่องเที่ยว พ.ศ. 2563 - 2565

หมายเหตุ: ปี 2563 เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงมีผลทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวลดน้อยลงกว่าระดับปกติมาก

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (ปี 2563 - 2565) ในปี 2563 รายได้จากนักท่องเที่ยวรวม 22,177 ล้านบาท ปี 2564 รายได้จากนักท่องเที่ยวรวม 8,842 ล้านบาท ปี 2565 รายได้จากนักท่องเที่ยวรวม 29,929 ล้านบาท ซึ่งพบว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มภาคตะวันออก 2 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และพบว่ายอดรายได้จากการท่องเที่ยว ปี 2565 ดังนี้

อันดับ 1 ได้แก่ จังหวัดตราด จำนวน 18,213 ล้านบาท ซึ่งจังหวัดตราดมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง เนื่องจากมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางทะเลมีหมู่เกาะน้อยใหญ่ 52 เกาะ เป็นการท่องเที่ยวที่ชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ตลอดจนมีศักยภาพในการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งประเทศกัมพูชา และประเทศเวียดนาม

อันดับ 2 และ 3 ใกล้เคียงกัน ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 5,490 ล้านบาท เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางทะเล และจังหวัดนครนายก จำนวน 977 ล้านบาท นครนายกเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ สภาพเมืองสงบ มีธรรมชาติที่หลากหลายและที่พักที่สามารถรองรับกับการท่องเที่ยวการประชุม อบรม สัมมนา การบริการด้านต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

อันดับ 4 ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 1,326 ล้านบาทเศษ ส่วนจังหวัดปราจีนบุรียังไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น จำเป็นต้องสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่หรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมให้รองรับและเพิ่มยอดการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจังหวัดปราจีนบุรีมีภาคอุตสาหกรรมที่มีความเข้มแข็งมากหากสามารถพัฒนาด้านการท่องเที่ยว จะสามารถเพิ่มรายได้ให้กับจังหวัดปราจีนบุรีในภาพรวมได้อีกมาก

อันดับ 5 ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 3,923 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่น้อยมากกว่าจังหวัดอื่น เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขอมและค้าชายแดน มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวชุมชนและเชิงนิเวศ มีความหลากหลายทางการท่องเที่ยวและปัจจุบันเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ซึ่งคาดการณ์ว่าจะมียอดนักท่องเที่ยวและรายได้เพิ่มสูงขึ้น จากข้อมูลด้านการท่องเที่ยว พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็น

กลุ่มจังหวัดที่ตั้งขึ้นใหม่ เป็นพื้นที่ที่มีสมรรถนะสูง ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวของประเทศ เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งทางบกและทางทะเล มีสภาพภูมิอากาศและทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและมีหมู่เกาะน้อยใหญ่ที่ยังคงความสวยงามตามธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่โดดเด่น รวมถึงการท่องเที่ยวชุมชนที่น่าสนใจมาก แต่พบว่ายังขาดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของ 5 จังหวัด จึงจำเป็นต้องสร้างแหล่งท่องเที่ยวหรือเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว และพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้สามารถรองรับและเป็นการสร้างจุดขายให้กับการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวที่จะเป็นตัวชูจุดเด่นของภาคตะวันออก 2 ได้เพิ่มขึ้นเช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม/ทวารวดี การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสมุนไพรเป็นต้น

3) สถานที่ท่องเที่ยวของภาคตะวันออก 2

แหล่งท่องเที่ยวของภาคตะวันออก 2 มีความหลากหลายเป็นลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ ทะเล เกาะ แก่ง วัฒนธรรม ธรรมชาติ ฯลฯ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวมีจำนวนมากและมีความโดดเด่นที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวไทยและชาวต่างชาติซึ่งจะเดินทางไปยังจังหวัดตราด

(1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญของแต่ละจังหวัด ดังนี้ จังหวัดนครนายก ได้แก่ เขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ อุทยานแห่งชาติทับลาน จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ จังหวัดตราด ได้แก่ เกาะหมาก

ภาพที่ 4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

(2) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่

เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สำคัญของแต่ละจังหวัด ดังนี้ จังหวัดนครนายก ได้แก่ สวนสาริกาการเกษตร หมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับ บ้านดงบัง จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ไร่ ณ ชายแดน จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ สวนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปึกวี (สวนเกษตรอินทรีย์ รัฐไท 9 สวน) จังหวัดตราด ได้แก่ สวนไม้ผลเขาสมิงการเกษตร เป

ภาพที่ 5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

(3) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ความรู้ มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่นพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่สำคัญของแต่ละจังหวัด ดังนี้ จังหวัดนครนายก ได้แก่ เมืองโบราณดงละคร จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ โบราณสถานเมืองศรีมโหสถ จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ปราสาทสด๊กก๊อกธม จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ โบราณสถานค่ายเนินวง จังหวัดตราด ได้แก่ โบราณสถานเรลิตังกัมปอร์ต เป็นต้น

ภาพที่ 6 แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

(4) การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี (Culture and Traditional Tourism)

หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้น ได้รับความเพลิดเพลิน ตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อ การยอมรับนับถือการเคารพพิธีกรรมต่างๆ และได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญของแต่ละจังหวัด ดังนี้ จังหวัดนครนายก ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานบ้านไทพวน วัดฝั่งคลอง จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานอยู่สุขสุวรรณ จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ หมู่บ้านหัตถกรรมจักสานลอมเซรามิก จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ถนนอัญมณี ตลาดพลอย เป็นต้น

ภาพที่ 7 แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี

(5) การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (Rural Tourism/Village Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่นเพื่อความเพลิดเพลินได้ความรู้ดูผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตในชนบทที่สำคัญของแต่ละจังหวัด ดังนี้ จังหวัดนครนายก ได้แก่ หมู่บ้านวังรี จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ หมู่บ้านม่วง จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ บ้านห้วยชัน จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ หมู่บ้านไร่แผ่นดิน จังหวัดตราด ได้แก่ บ้านน้ำเชี่ยว

ภาพที่ 8 แหล่งท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชนบท

(6) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ และแหล่งวัฒนธรรมเพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิธีการรักษาสุขภาพกายใจได้รับความเพลิดเพลินและสุนทรียภาพ มีความรู้ต่อการรักษาคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดี มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน อนึ่ง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัดรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงาม (health beauty and spa) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สำคัญของแต่ละจังหวัด ดังนี้ จังหวัดนครนายก ได้แก่ น้ำตกสาริกา จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ แก่งหินเพิง จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ น้ำตกเขาสิบห้าชั้น จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ น้ำตกพลิ้ว จังหวัดตราด ได้แก่ เกาะกระดาด เป็นต้น

ภาพที่ 9 แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ตารางที่ 37 สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด	สถานที่
จันทบุรี	หาดคุ้งวิมาน/ เขื่อนพลวง/ อุทยานแห่งชาติเขาสิบห้าชั้น/ วัดมิ่งกรบุปผาราม/ เกาะเปิร์ต/ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เขาบายศรี/ น้ำตกคลองนารายณ์/ สวนสาธารณะสมเด็จพระเจ้าตากสิน/ น้ำตกหินลาด/ ชายหาดแหลมสิงห์/ อ่าวคุ้งกระเบน/ หาดเจ้าหลาว/ หาดแหลมเสด็จ/ อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว/ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ/ น้ำตกเขาสอยดาว/ อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ
ตราด	เกาะไม้ซี้/ อุทยานแห่งชาติน้ำตกคลองแก้ว/ น้ำตกสะพานหิน/ ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง/ เกาะทรายขาว/ อ่าวสลักเพชร/ น้ำตกคลองพลู/ หาดโลนลี่บีช/ อ่าวบางบ้านหมูบ้านชาวประมง/ หาดไก่อ้น้ำจืด/ หาดคลองพร้าว/ หาดทรายขาว/ เกาะขาม/ เกาะหมาก/ เกาะกูด/ เกาะช้าง
นครนายก	พระอรหันต์พุทธอุทยานพุทธชัยันตี/ วัดเขาแดง/ วัดพราหมณ์/ ศาลเจ้าพ่อขุนด่าน/ รอยพระพุทธรูปจำลอง เขานางบวช/ พระแก้วมรกตองค์จำลอง (วัดศรีวัน)/ หมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับ คลอง 15/ เขื่อนขุนด่านปราการชล (เขื่อนคลองท่าด่าน)/ น้ำตกเหวนรก/ น้ำตกสาริกา/ น้ำตกวังม่วง/ น้ำตกลานรัก หรือน้ำตกตาดหินกอง/ อ่าง เก็บน้ำวังบอน/ ล่องแก่งนครนายก
ปราจีนบุรี	น้ำตกธารทิพย์/ แก่งหินเพิง/ พิพิธภัณฑ์อยู่สุขสุวรรณ/ โบราณสถานพานหิน/ อนุสาวรีย์ลายฝีพระหัตถ์/ กลุ่มโบราณสถานสระมรกต/ ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร/ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี/ ตลาดหนองชะอม/ โบราณสถานเมืองศรีมโหสถ/ วัดแก้วพิจิตร/ จุดชมวิวผาหินซ้อน/ อุทยานแห่งชาติทับลาน/ เนินพิศวง วน อุทยานน้ำตกเขาอีโต้
สระแก้ว	น้ำตกเขาตะกรับ/ เขาคันธง/ สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าช่องกล่ำบน/ ตลาดชายแดนบ้านคลองลึก (ตลาดโรงเกลือ)/ อุทยานแห่งชาติปางสีดา/ ละลุ/ สระแก้ว สระขวัญ/ วัดอนุบรรพต (เขาน้อย)/ ปราสาทสติก๊กอธม/ ปราสาทเขาน้อยสี่ชมพู/ ประตูลิขิตร์/ พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระ นเรศวรมหาราช

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจันทบุรี , สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตราด , สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก,
สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปราจีนบุรี, สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว

ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์(One Tambol One Product:OTOP)

รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (รวมยอดจำหน่ายทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศของผลิตภัณฑ์ทุกประเภท) ปีงบประมาณ 2562 -2564 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2
ปีงบประมาณ 2562 มีรายได้ จำนวน 13,638,160,050 บาท ปีงบประมาณ 2563 มีรายได้ จำนวน
13,638,160,050 บาท ปี 2564 มีรายได้ จำนวน 14,953,715,034 บาท และปีงบประมาณ 2562 มีรายได้
จำนวน 15,239,144,746 บาท ซึ่งพบว่ารายได้ปี 2561 สูงกว่าทุกปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2562 - 2564 ซึ่งถือว่าการ
สร้างรายได้ให้กับชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้กับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นจำนวนมาก

จังหวัดปราจีนบุรีมีส่วนยอดขายผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 35.6 มากที่สุดใน
ในกลุ่มจังหวัด รองลงมา คือ จังหวัดสระแก้ว ร้อยละ 34.3 และจังหวัดตราดมีส่วนยอดขายผลิตภัณฑ์
หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 8.9 น้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 38 รายได้จากภาษีเงินได้ค่าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (หน่วย : บาท)

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	ยอดขายผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์		
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
ตะวันออก 2	13,638,160,050	14,953,715,034	15,239,144,746
นครนายก	2,038,925,383	2,224,886,308	2,610,638,660
ปราจีนบุรี	3,574,588,285	3,892,405,308	4,364,272,067
สระแก้ว	4,706,461,845	5,179,317,938	4,216,408,472
จันทบุรี	2,200,167,873	2,427,289,758	2,707,867,361
ตราด	1,118,016,664	1,229,815,594	1,339,958,186

หมายเหตุ รวมยอดจำหน่ายรายเดือน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ของผลิตภัณฑ์ทุกประเภท

ที่มา: กรมพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย, 2564 (http://logi.cdd.go.th/cddcenter/cdd_report/otop_r04.php?&year=2561&org_group=3)

2) ด้านสังคมและความมั่นคง

• ข้อมูลประชากร

ประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (ปี 2562 - 2564) มีข้อมูลดังนี้ ในปี 2562 มีประชากรรวมทั้งสิ้น 2,072,932 คน ปี 2563 มีประชากร รวมทั้งสิ้น 2,078,751 คน ในปี 2564 มีประชากรทั้งสิ้น 2,363,356 คน จะเห็นว่าประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีประชากรหญิงมากกว่าประชากรชาย หากพิจารณาโครงสร้างประชากรในปี 2564 พบว่าเป็นประชากรชาย ร้อยละ 49.8 ประชากรหญิง ร้อยละ 50.2 จังหวัดที่มีสัดส่วนจำนวนประชากรรวมมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด คือจังหวัดสระแก้ว ร้อยละ 27.11 รองลงมาคือ จันทบุรีร้อยละ 25.73 จังหวัดปราจีนบุรี ร้อยละ 23.52 จังหวัดนครนายกร้อยละ 12.47 และจังหวัดตราด มีสัดส่วนจำนวนประชากรน้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัด ร้อยละ 11.01 รายละเอียดดังตาราง 5

ตารางที่ 39 ประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (ปี 2562 - 2564)

กลุ่มจังหวัด/ จังหวัด	2562			2563			2564		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กลุ่มจังหวัด ภาค ตะวันออก2	1,035,188	1,054,182	2,072,932	1,027,800	1,050,951	2,078,751	1,310,040	1,053,316	2,363,356
จันทบุรี	263,485	274,213	534,459	262,027	273,532	535,559	262,257	274,435	536,557
ตราด	113,977	115,985	229,649	113,131	115,405	228,536	112,941	115,435	228,376
นครนายก	129,046	131,705	259,342	128,627	131,454	260,081	128,854	131,579	260,433
ปราจีนบุรี	245,180	249,473	487,544	244,018	249,652	493,670	244,642	250,683	495,325
สระแก้ว	283,497	282,806	561,938	280,017	280,908	560,925	280,673	281,319	561,992

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2562 <http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/statMenu/newStat/sumyear.php>

จำนวนประชากรแฝง

ประชากรแฝง ได้แก่ ประชากรที่เข้ามาอยู่อาศัยโดยไม่ได้รับการย้ายทะเบียนบ้าน ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ 1) ประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทย 2) ประชากรที่ไม่อยู่ในทะเบียนบ้าน 3) ประชากรที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ย้ายออกแต่ยังไม่ย้ายเข้า)

ตารางที่ 40 จำนวนประชากรแฝงในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี 2564

กลุ่มจังหวัด/จังหวัด	ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย	รวมจำนวนประชากรแฝง
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	20,286	20,980	676	38,197
จันทบุรี	3,831	2,862	885	5,895
ตราด	9,596	2,649	430	11,808
นครนายก	1,411	1,061	219	1,826
ปราจีนบุรี	1,059	5,687	1,550	6,984
สระแก้ว	4,389	8,721	676	11,684

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2560

● จำนวนแรงงาน

สถานการณ์แรงงานในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี 2565 มีจำนวนผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 1,467,450 คน แบ่งเป็นผู้มีงานทำ 1,448,598 คน และผู้ว่างงาน 17,850 คน จังหวัดที่มีกำลังแรงงานสูงสุด คือ จังหวัดปราจีนบุรี จันทบุรี และสระแก้ว ตามลำดับ และจังหวัดที่มีผู้ว่างงานสูงสุดคือ จังหวัดปราจีนบุรี

ตารางที่ 41 สถานการณ์แรงงานของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	ปี 2563			ปี 2564			ปี 2565		
	ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	ผู้มีงานทำ	ผู้ว่างงาน	ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	ผู้มีงานทำ	ผู้ว่างงาน	ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	ผู้มีงานทำ	ผู้ว่างงาน
ภาคตะวันออก 2	1,418,314	1,394,288	23,073	1,417,024	1,407,318	8,270	1,467,450	1,448,598	17,850
นครนายก	155,388	154,638	595	149,712	147,873	1,301	155,414	153,551	1,464
ปราจีนบุรี	373,868	364,623	9,245	380,560	378,464	1,198	397,371	389,049	8,322
สระแก้ว	341,530	333,071	7,562	340,427	338,575	1,851	374,930	368,878	5,449
จันทบุรี	372,273	368,295	3,710	374,910	372,029	2,881	369,632	368,003	1,629
ตราด	175,258	173,661	1,597	171,415	170,377	1,039	170,103	169,117	986

ที่มา: รายงานสถิติรายปีประเทศไทย (Statistical Yearbook Thailand) สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

<http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/e-Book/รายงานสถิติรายปี.aspx>

ภาพรวมการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เปรียบเทียบปี 2563 กับ ปี 2565 มีปริมาณลดลงมาก จากปี 2564 แรงงานได้รับการพัฒนาฯ 67,538 คน ปี 2562 แรงงานได้รับการพัฒนาฯ 12,150 คน โดยเฉพาะจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมหนักการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ภาพรวมการพัฒนาฝีมือแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 อยู่ในสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วง เพราะมีปริมาณน้อยมากและยังไม่ทั่วถึงและเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนกำลังแรงงาน ที่มีจำนวน 1,290,394 คน กับผู้ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2555-2559 มีจำนวน 281,111 คน เท่านั้น ยังขาดการพัฒนาทักษะกว่า 1,000,000 คน

ตารางที่ 42 จำนวนแรงงานรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2561ซ4 – 2565

จังหวัด	จำนวนกำลังแรงงาน (คน)		จำนวนผู้มีงานทำ (คน)		จำนวนผู้ว่างงาน (คน)		อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	
	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2564	ปี 2565
จันทบุรี	369,429	379,793	366,350	376,006	3,079	3,462	1.7	1.62
ตราด	170,597	171,221	168,813	170,452	1,784	769	0.8	0.20
นครนายก	149,712	152,332	147,873	150,920	1,301	1,182	0.3	0.1
ปราจีนบุรี	390,049	399,517	387,586	395,674	2,463	3,843	0.95	1.10
สระแก้ว	355,801	356,928	348,052	348,415	7,749	1,705	2.4	0.4
รวม	1,435,588	1,459,791	1,418,674	1,441,467	16,376	10,961	6.15	3.42

ที่มา: สถิติแรงงานจังหวัด การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กระทรวงแรงงาน, สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2558-2559

ตารางที่ 43 จำนวนผู้ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2563 - 2565

จังหวัด/ปี	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
จันทบุรี	2,130	1,561	2,443
ตราด	333	824	1,375
นครนายก	4,921	6,336	1,362
ปราจีนบุรี	48,890	50,474	2,740
สระแก้ว	5,227	8,388	4,230
รวม	61,501	67,583	12,150

ที่มา: สำนักงานแรงงานจังหวัดจันทบุรี 2557-2559 , สำนักงานแรงงานจังหวัดตราด 2557-2559 , สำนักงานแรงงานจังหวัดนครนายก 2557-2559 , สำนักงานแรงงานจังหวัดปราจีนบุรี 2557-2559 , สำนักงานแรงงานจังหวัดสระแก้ว 2557-2559

อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เมื่อเปรียบเทียบกับภาคตะวันออกจะพบว่า จังหวัดชลบุรีอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประจำปี 2565 จำนวน 336 บาท/วันจังหวัดระยองอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จำนวน 332 บาท/วัน และจังหวัดฉะเชิงเทรา อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จำนวน 345 บาท/วัน ส่วนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำประจำปี 2565 ได้แก่จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 340 บาท/วัน จังหวัดตราด จำนวน 340 บาท/วัน จังหวัดจันทบุรี และนครนายก จำนวน 338 บาท/วัน และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 335 บาท/วัน ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. 2564 จังหวัดที่มีค่าจ้างขั้นต่ำสูงสุด ได้แก่ จังหวัดสระแก้วซึ่งจะเห็นได้ว่าค่าจ้างขั้นต่ำมีอัตราที่เพิ่มขึ้นแต่ยังอยู่ในส่วนที่ยังรับได้ ทั้งนี้ จังหวัดปราจีนบุรีมีการเพิ่มจำนวนค่าจ้างมากที่สุดคือ 16 บาท โดยที่จังหวัดเพิ่ม 15 บาทเท่ากัน

ตารางที่ 44 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2564 – 2565

จังหวัด	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (บาท)		เพิ่มขึ้น + ลดลง -
	ปี 2564	ปี 2565	
จันทบุรี	323	338	+15
ตราด	325	340	+15
นครนายก	325	338	+14
ปราจีนบุรี	324	340	+16
สระแก้ว	320	335	+15

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักปลัดกระทรวงแรงงาน

การจัดหางานภายในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

ภาพรวมประจำปี 2564 ผลการปฏิบัติงานจัดหางานในประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ของกรมการจัดหางาน มีผู้ลงทะเบียนสมัครงานรวม 5,478 คน สูงสุด คือ จังหวัดปราจีนบุรี มีจำนวน 2,339 คน ส่วนจังหวัดอื่นมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนตำแหน่งงานว่างทั้งหมดรวม 963 อัตรา โดยมีจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 324 อัตรา จังหวัดนครนายก จำนวน 288 อัตราและจังหวัดจันทบุรี จำนวน 226 อัตรา ตามลำดับ ยอดการบรรจุงาน จำนวน 8,263 คน จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 2,887 คน จังหวัดสระแก้ว จำนวน 2,258 คน จังหวัดตราด จำนวน 1,383 คน ตามลำดับ **ทำให้ต้องเตรียมกำลังแรงงานตามความต้องการของประเภทอุตสาหกรรมซึ่งแรงงานที่ภาคอุตสาหกรรมต้องการสูง คือ อันดับ 1 อุตสาหกรรมการผลิต อันดับ 2 การขายส่ง การขายปลีก ซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ ส่วนอุตสาหกรรมที่พักรวมและบริการด้านอาหารก็มีการต้องการกำลังแรงงานสูงเช่นกัน ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีอุตสาหกรรมที่พักรวมและบริการที่กำลังเติบโตอีกด้วย ทั้งนี้ การเติบโตจำนวนสถานประกอบการของปี พ.ศ. 2564 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ.2563 และ ปี พ.ศ. 2562 ปรากฏว่า จังหวัดนครนายก เติบโตร้อยละ 25.20 จังหวัดปราจีนบุรี เติบโตร้อยละ 20.15 จังหวัดสระแก้ว เติบโตร้อยละ 11.48 รายละเอียดตามตารางด้านล่าง**

ตารางที่ 45 ผลการปฏิบัติงานจัดหางานในประเทศ จำแนกรายจังหวัด ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

จังหวัด	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)				ผู้สมัครงานมาใช้บริการจัดหางาน (ครั้ง)				ผู้สมัครงานมาใช้บริการจัดหางาน (คน)				ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				บรรจุงาน (คน)			
	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม
จันทบุรี	275	447	0	722	929	1,385	0	2,314	886	1,300	0	2,186	368	277	2,054	226	572	795	0	1,367
ตราด	192	267	0	459	594	1,028	0	1,622	567	982	0	1,549	326	482	1,177	27	500	883	0	1,383
นครนายก	226	299	0	525	307	427	0	734	295	410	0	705	134	72	1,043	288	149	219	0	368
ปราจีนบุรี	1,055	1,284	0	2,339	2,139	2,932	0	5,071	1,793	2,559	0	4,352	188	104	3,157	324	1,164	1,723	0	2,887
สระแก้ว	703	730	0	1,433	1,242	1,423	0	2,665	1,233	1,399	0	2,632	621	92	4,132	98	1,083	1,175	0	2,258
รวม	2,451	3,027	0	5,478	5,211	7,195	0	12,406	4,774	6,650	0	11,424	1,637	1,027	11,563	963	3,468	4,795	0	8,263

ที่มา : สถิติจัดหางาน 2564 กรมการจัดหางาน

จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ในภาพรวม ดังนี้

1. ผู้ประกันตน มาตรา 33 (บังคับ) จำนวน 237,670 คน ได้แก่ ลูกจ้าง “ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง” โดยคุณสมบัติการขึ้นทะเบียน คือ นายจ้างที่มีลูกจ้างในกิจการตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปต้องเป็นลูกจ้างที่ไม่ได้รับการยกเว้นตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา 4 และลูกจ้างต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์และไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ เงินสมทบ : ลูกจ้าง 5% ของฐานค่าจ้าง ขั้นต่ำ 1,650 บาท และขั้นสูง 15,000 บาท สิทธิประโยชน์: ผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครอง 7 กรณี ได้แก่ กรณีเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตรกรณีทุพพลภาพกรณีตายกรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน

2. ผู้ประกันตน มาตรา 39 (สมัครใจ) จำนวน 38,371 คน ได้แก่ ผู้ประกันตนโดยสมัครใจ มีคุณสมบัติการขึ้นทะเบียน คือ เคยเป็นผู้ตามมาตรา 33 นำส่งเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 12 เดือนและออกจากงานไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ลาออกจากงาน และต้องไม่เป็นผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคม เงินสมทบ : จ่ายเดือนละ 432 บาท เงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบคือเดือนละ 4,800 บาทเท่ากันทุกคน โดยคิดจากอัตราเงินสมทบ 9% (4,800 × 9% = 432 บาทต่อเดือน)

สิทธิประโยชน์ : ผู้ประกันตนจะได้รับค่าคุ้มครอง 6 กรณี ได้แก่ กรณีเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ ต่อเนื่องจากการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33

3. ผู้ประกันตน มาตรา 40 (สมัครใจ) จำนวน 281,403 คน ได้แก่ ผู้ประกันตนนอกระบบ โดยคุณสมบัติการขึ้นทะเบียน คือ บุคคลทั่วไปที่มีอายุ 15-60 ปีบริบูรณ์ ไม่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 มาตรา 39 ไม่เป็นข้าราชการหรือบุคคลที่ถูยกเว้นตามกฎหมายประกันสังคม บุคคลพิการที่สามารถรับรู้สิทธิประกันสังคม **เงินสมทบ : สามารถเลือกได้ 2 ทางเลือก**

- ทางเลือกที่ 1 จ่ายเงินสมทบ 100 บาท/เดือน (จ่ายเอง 70 บาท รัฐสนับสนุน 30 บาท)
- ทางเลือกที่ 2 จ่ายเงินสมทบ 150 บาท/เดือน (จ่ายเอง 100 บาท รัฐสนับสนุน 50 บาท)

สิทธิประโยชน์ : แบ่งเป็น 2 ประเภท ทางเลือกที่ 1 จ่ายเงินสมทบ 100 บาท/เดือน

สิทธิประโยชน์พื้นฐานคุ้มครอง 3 กรณี คือ

1. กรณีประสบอันตราย/เจ็บป่วย
2. กรณีทุพพลภาพ
3. กรณีตาย

ทางเลือกที่ 2 จ่ายเงินสมทบ 150 บาท/เดือน

1. กรณีประสบอันตราย/เจ็บป่วย
2. กรณีทุพพลภาพ
3. กรณีตาย
4. กรณีชราภาพ (บำเหน็จ)

ตารางที่ 46 จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด	ผู้ประกันตน ม.33 (คน)	ผู้ประกันตน ม.39 (คน)	ผู้ประกันตน ม.40 (คน)
จันทบุรี	34,976	11,614	36,355
ตราด	14,473	3,893	25,958
นครนายก	23,951	5,565	67,164
ปราจีนบุรี	146,593	12,065	119,178
สระแก้ว	17,677	5,234	32,748
รวม	237,670	38,371	281,403

ที่มา : สำนักเงินสมทบและสำนักเสริมสร้างความมั่นคงแรงงานนอกระบบ กองวิจัยและพัฒนา

- หมายเหตุ
1. จำนวนผู้ประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น
 2. ผู้ประกันตน หมายถึง ผู้ประกันตนที่อยู่ในสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น

ตารางที่ 47 อัตราการเติบโตจำนวนสถานประกอบการปีนี้เทียบกับปีก่อน จำแนกรายจังหวัด
ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด	ปี 2562 (ร้อยละ)	ปี 2563 (ร้อยละ)	ปี 2564 (ร้อยละ)
จันทบุรี	6.93	6	13.14
ตราด	1.86	-2.67	-5.42
นครนายก	0.89	-0.22	0.22
ปราจีนบุรี	-1.24	2.19	1.74
สระแก้ว	4.31	35.63	61.06

ที่มา : ปี 2562 - 2564 กองวิจัยและพัฒนา สำนักงานประกันสังคม

ตารางที่ 48 จำนวนความต้องการแรงงาน จำแนกตามอุตสาหกรรมของประเทศไทย

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนความต้องการแยกตาม ประเภทอุตสาหกรรม
อุตสาหกรรมการผลิต	11,753
การขายส่ง การขายปลีก ซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	6,402
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	690
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	1,521
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	299
อุตสาหกรรมอื่นๆ	4,512

ที่มา : ปี 2564 กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน

แรงงานต่างด้าว

ข้อมูลแรงงานต่างด้าวจากกรมการจัดหางาน ประจำเดือนกันยายน 2564 แรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลืออยู่ในประเทศไทย จำแนกรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 จำนวนรวมแรงงานต่างด้าว ทั้งหมดรวม 89,570 คน แบ่งเป็น จังหวัดจันทบุรี จำนวน 35,861 คน ปราจีนบุรี 16,798 คน ตราด 18,333 คน นครนายก 9,010 คน และจังหวัดสระแก้ว 9,568 คน

คนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในลักษณะไป - กลับ หรือตามฤดูกาล ประจำเดือนกันยายน 2564 รวมจำนวนทั้งสิ้น 0 คน

จากตารางพบว่าจำนวนแรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่มาจากกลุ่มนำเข้า MOU , การพิสูจน์สัญชาติ และเป็นประเภทในลักษณะไป - กลับหรือตามฤดูกาล ตามลำดับ กล่าวคือ ส่วนใหญ่มาพำนักในจังหวัดอยู่แล้ว

ตารางที่ 49 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลืออยู่ในประเทศไทย จำแนกรายจังหวัด เดือนกันยายน 2564

จังหวัด	นำเข้า MOU				พิสูจน์สัญชาติ			ตลอดชีพ			ส่งเสริมการลงทุนตาม กฎหมายอื่นๆ			ชั่วคราวทั่วไป			ชนกลุ่มน้อย			คนต่างด้าวที่เข้ามา ทำงานในลักษณะไป- กลับ หรือตามฤดูกาล		
	รวม	รวม	ช	ญ	รวม	ช	ญ	รวม	ช	ญ	รวม	ช	ญ	รวม	ช	ญ	รวม	ช	ญ	รวม	ช	ญ
จันทบุรี	16734	7690	4251	3439	0	0	0	0	0	0	0	0	0	660	480	180	17	10	7	0	0	0
ตราด	4374	1457	893	564	0	0	0	0	0	0	1	0	1	181	132	49	548	333	215	0	0	0
นครนายก	10034	4892	2452	2440	0	0	0	0	0	0	1	0	1	109	68	41	15	8	7	0	0	0
ปราจีนบุรี	15728	7172	3999	3173	0	0	0	0	0	0	376	373	3	278	160	118	38	17	21	0	0	0
สระแก้ว	1720	734	343	391	0	0	0	0	0	0	0	0	0	126	62	64	0	0	0	0	0	0
รวม	48590	21945	11938	10007	0	0	0	0	0	0	378	373	5	1354	902	452	618	368	250	0	0	0

ที่มา: กรมการจัดหางาน, กันยายน 2564

● **สถานการณ์ความยากจน**

สถานการณ์ความยากจน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ปี 2562 จำนวนคนจนอยู่ที่ประมาณ 238,900 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 ปี 2563 จำนวนคนจนอยู่ที่ประมาณ 160,000 คน คิดเป็นร้อยละ 33.61 และปี 2564 จำนวนคนจนอยู่ที่ประมาณ 148,600 คน คิดเป็นร้อยละ 28.87 ซึ่งจังหวัดสระแก้วมีจำนวนคนจนสูงสุดในกลุ่มจังหวัดฯ อยู่ที่ 78.8 พันคน รองลงมาคือ จังหวัดจันทบุรี 25 พันคน ในขณะที่จังหวัดนครนายก มีจำนวนคนจนต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัด อยู่ที่ 8.6 พันคน

ในส่วนของสัดส่วนจำนวนคนจน ในปี 2564 อยู่ที่ร้อยละ 28.87 ลดลงจากปีก่อนหน้า ซึ่งจังหวัดสระแก้วมีสัดส่วนคนจนสูงสุดในกลุ่มจังหวัดอยู่ที่ร้อยละ 12.02 รองลงมาคือ จังหวัดตราดร้อยละ 6.19 ในขณะที่จังหวัดปราจีนบุรีสัดส่วนคนจนต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ อยู่ที่ร้อยละ 2.97

ตารางที่ 50 เส้นความยากจน จำนวนคนจน และสัดส่วนคนจน เมื่อวัดด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	เส้นความยากจน (บาท/คน/เดือน)			จำนวนคนจน (พันคน)			สัดส่วนคนจน (ร้อยละ)		
	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	14,049	14,025	14,169	238.9	160	148.6	49.2	33.61	28.87
จันทบุรี	2,964	2,934	2,955	49.3	36.7	25.0	8.85	6.54	4.43
ตราด	2,847	2,829	2,878	26.2	30.6	17.0	9.73	11.21	6.19
นครนายก	2,701	2,749	2,703	21.7	6.6	8.6	8.36	2.51	3.26
ปราจีนบุรี	2,737	2,761	2,816	22.1	22.5	19.2	3.52	3.52	2.97
สระแก้ว	2,800	2,752	2,817	119.6	63.6	78.8	18.74	9.83	12.02

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย กองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช.

TPMAP ใช้วิธีการคำนวณดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index: MPI) ซึ่งคิดค้นโดย Oxford Poverty & Human Development Initiative และ United Nation Development Programme ซึ่ง สศช. ได้นำมาปรับใช้กับประเทศไทย โดยดัชนีความยากจนหลายมิติ หรือ MPI อาศัยหลักการที่ว่า คนจนคือ ผู้ที่มีคุณภาพชีวิตต่ำกว่าเกณฑ์คุณภาพชีวิตที่ดีในมิติต่างๆ ซึ่ง TPMAP พิจารณาจาก 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านการเงิน ด้านความเป็นอยู่ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ

ด้านสุขภาพ

1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป
2. ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน
3. ครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม
4. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที

ด้านความเป็นอยู่

1. ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร
2. ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน
3. ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน
4. ครัวเรือนมีการจัดการบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ

ด้านการศึกษา

1. เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน
2. เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี
3. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า
4. คนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้

ด้านรายได้

1. คนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้
2. คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้
3. รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี

ด้านการเข้าถึงบริการรัฐ

1. ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน
2. ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน

ตารางที่ 51 จำนวนคนจนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ในระบบ TPMAP ทั้ง 5 มิติ เดือนมกราคม 2565

จังหวัด	ด้านสุขภาพ	ด้านความเป็นอยู่	ด้านการศึกษา	ด้านรายได้	ด้านการเข้าถึงบริการรัฐ	รวม
จันทบุรี	1,207	1,635	1,286	3,681	36	7,845
ตราด	119	261	143	300	4	827
นครนายก	494	439	330	1,092	6	2,355
ปราจีนบุรี	1,139	1,219	1,247	2,285	22	5,912
สระแก้ว	2,314	2,860	3,185	4,271	51	12,681

ที่มา : Thai People Map and Analytics Platform ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (25 มกราคม 2565)

● การศึกษา

ข้อมูลด้านการศึกษา ในปี พ.ศ. 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ดังนี้

1. จำนวนห้องเรียน 11,607 ห้อง ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 0.8 ปี 2563 จำนวนห้องเรียน 11,509 ห้อง โดยจังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดที่จำนวนห้องเรียนมากที่สุดอยู่ที่ 2,956 ห้อง
2. จำนวนครูกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ในปี พ.ศ. 2564 มีจำนวนครูอยู่ทั้งสิ้น 10,506 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 12.07 โดยจังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดที่มีจำนวนครูมากที่สุดอยู่ที่ 3,382 คน
3. จำนวนนักเรียนอยู่ที่ 176,858 คน ในปี พ.ศ. 2564 ซึ่งลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4.08 ปี 2563 จำนวน 184,379 คน โดยที่จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดที่มีจำนวนนักเรียนสูงที่สุดอยู่ที่ 49,216 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 52 จำนวนห้องเรียน ครู และนักเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	จน.ห้องเรียน (สพป.-รวมทุก ระดับชั้น)			จน.ครู (สพป.-รวมทุก ระดับชั้น)			จน.นักเรียนทั้งหมด		
	2562	2563	2564	2562	2563	2564	2562	2563	2564
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	11,170	11,509	11,607	9,581	9,374	10,506	181,535	184,379	176,858
จังหวัดจันทบุรี	1,744	1,748	1,744	2,302	2,358	2,198	36,587	40,753	41,418
จังหวัดตราด	1,676	1,739	1,745	1,326	1,289	1,365	18,041	21,855	26,423
จังหวัดนครนายก	2,537	2,524	2,586	1,286	1,325	1,339	39,552	38,718	24,526
จังหวัดปราจีนบุรี	2,412	2,563	2,576	1,177	1,939	2,222	35,056	35,083	35,275
จังหวัดสระแก้ว	2,801	2,935	2,956	3,490	2,463	3,382	52,299	47,970	49,216

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศ สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 53 รายชื่อสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	สถาบันอาชีวศึกษา
นครนายก	1. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า 2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 3. ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ.นครนายก	1. วิทยาลัยเทคนิคนครนายก 2. วิทยาลัยการอาชีพนครนายก 3. วิทยาลัยการอาชีพพองครักษ์
ปราจีนบุรี	1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 2. มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตปราจีนบุรี	1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพัฒนชยกการปราจีนบุรี 2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาภินทร์บุรี 3. วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี
สระแก้ว	1. มหาวิทยาลัยบูรพา	1. วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว
จันทบุรี	1. มหาวิทยาลัยบูรพา 2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 4. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	1.วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี
ตราด	-	1.วิทยาลัยชุมชนตราด

ผู้สูงอายุ

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 3 “ผู้สูงอายุ” หมายความว่า “บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย” ในรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560 “ผู้สูงอายุ” หมายถึงผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และ “ประชากรสูงอายุ” หมายถึงประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป

“สังคมสูงอายุ” (Aged society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด (หรือประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 7)

“สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์” (Complete-aged society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด (หรือประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 14)

“สังคมสูงอายุระดับสุดยอด” (Super-aged society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด (หรือประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20)

“สังคมสูงอายุ” (Ageing society) หมายถึง สังคมที่ประชากรกำลังมีอายุสูงขึ้น สังเกตได้จากอัตราส่วนร้อยละของประชากรสูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ

โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ได้เข้าสู่การเป็นสังคมสูงอายุ (Aged society) คือ เป็นสังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด โดยในปัจจุบันมีจำนวนผู้สูงอายุถึงร้อยละ 18.12 ของประชากรกลุ่มจังหวัด ซึ่งจังหวัดปราจีนบุรีเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด ถึงร้อยละ 21.20 รองลงมาเป็นจังหวัดนครนายก จังหวัดจันทบุรี จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดตราด

ตารางที่ 54 สถิติจำนวนผู้สูงอายุของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ประจำปี 2563 - 2564

จังหวัด/เขต	ปี 2563			ปี 2564		
	จำนวนประชากร	จำนวนผู้สูงอายุ	ร้อยละ (%)	จำนวนประชากร	จำนวนผู้สูงอายุ	ร้อยละ (%)
กลุ่มจังหวัด	2,078,771	364,054	17.51	2,482,981	449,904	18.12
จันทบุรี	535,559	99,758	18.63	577,596	104,235	18.04
ตราด	228,536	41,281	18.06	298,647	49,025	16.41
ปราจีนบุรี	260,081	52,373	20.14	296,403	62,836	21.20
นครนายก	493,670	84,296	17.07	648,009	120,036	18.52
สระแก้ว	560,925	86,346	15.39	662,326	113,772	17.18

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (ผส.) เป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สุขภาพของผู้สูงอายุไทย ปี 2564 โรคผู้สูงอายุที่เป็นกันมากและพบได้บ่อยเนื่องจากปัญหาพฤติกรรมสุขภาพในวัยทำงานที่สะสมต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานานจนทำให้เกิดโรคเรื้อรังขึ้นมา เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคไต โรคหลอดเลือดสมอง โรคมะเร็ง ฯลฯ ผลกระทบต่อร่างกายของผู้สูงอายุจากปัญหาสุขภาพในวัยสูงอายุจะทำให้คุณภาพชีวิตด้อยลง ป่วยเป็นอัมพาต พิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงหากขาดการดูแลสุขภาพที่ดีอาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนจนเกิดโรคต่างๆ

ข้อเสนอแนะขององค์การอนามัยโลก (WHO, 2002) ได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เน้นความสำคัญของแนวคิด 3 เสาหลักของการสูงวัยอย่างมีพลัง ได้แก่ เสาหลักด้านสุขภาพ เสาหลักด้านการมีส่วนร่วม และเสาหลักด้านความมั่นคง ข้อเสนอแนะเหล่านี้ สามารถใช้ได้กับประชากรทุกกลุ่มอายุ ในขณะเดียวกัน ข้อเสนอแนะบางข้อมุ่งไปยังทั้งกลุ่มประชากรที่กำลังเข้าสู่วัยสูงอายุและผู้ที่เป็นผู้สูงอายุแล้ว ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านสุขภาพ

- ป้องกันและลดภาระโรคซึ่งเกิดจากความพิการ โรคเรื้อรังและการตายก่อนวัยสมควร
- ลดปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับโรคสำคัญและเพิ่มปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพตลอดเส้นทางชีวิต
- พัฒนาความต่อเนื่องของระบบบริการสุขภาพและสังคมที่ราคาเหมาะสมเข้าถึงได้มีคุณภาพสูงและเหมาะสมกับคนทุกวัย
- จัดให้มีการฝึกอบรมและการศึกษาแก่ผู้ดูแลผู้สูงอายุ

2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการมีส่วนร่วม

- จัดให้ผู้คนมีโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดเส้นทางชีวิต
- รับรู้และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีพลังของผู้คนในกิจกรรมพัฒนาเศรษฐกิจการทำงานทั้งในระบบและนอกระบบ และกิจกรรมอาสาสมัครต่างๆ ให้สอดคล้องและเป็นไปตามความสามารถ ความชอบและความต้องการของแต่ละบุคคล ตลอดเวลาที่ผู้คนเจริญวัยขึ้น
- ส่งเสริมให้ผู้คนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในชีวิตครอบครัวและชุมชนตลอดเวลาที่เจริญวัยขึ้น

3) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านความมั่นคง

- ให้มีหลักประกันในการคุ้มครองความปลอดภัยและศักดิ์ศรี (เกียรติภูมิ) ของผู้สูงอายุโดยคำนึงถึงความต้องการและสิทธิด้านความมั่นคงทางกาย การเงินและสังคม เมื่อคนมีอายุสูงขึ้นเรื่อยๆ
- ลดความเหลื่อมล้ำในสิทธิที่เกี่ยวกับความมั่นคงและความจำเป็นของสตรีสูงอายุ

● สาธารณสุข

ข้อมูลด้านสุขอนามัยของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นดังนี้

1) จำนวนสถานพยาบาล

จำนวนสถานพยาบาล ในปี 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีจำนวนสถานพยาบาล 48 แห่ง เท่ากับจากปี 2563 โดยจังหวัดจันทบุรีมีจำนวนสถานพยาบาลอยู่ที่ 14 แห่ง มากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ ในขณะที่จังหวัดนครนายกมี 7 แห่ง ต่ำสุดในกลุ่มจังหวัดฯ

ในส่วนของจำนวนเตียงคนใช้นั้นอยู่ที่ 5,114 เตียงเพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 0.1 โดยจังหวัดจันทบุรีมีจำนวนเตียงคนไข้ 1,431 เตียง มากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ ในขณะที่จังหวัดตราดมีจำนวนเตียงคนไข้ 640 เตียงต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 55 จำนวนสถานพยาบาลและจำนวนเตียงคนไข้ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	จน.สถานพยาบาล (แห่ง)			จน.เตียงคนไข้ (เตียง)		
	2562	2563	2564	2562	2563	2564
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	50	48	48	5,330	5,107	5,114
จังหวัดจันทบุรี	14	14	14	1,423	1,479	1,431
จังหวัดตราด	8	8	9	639	635	640
จังหวัดนครนายก	7	7	7	901	898	918
จังหวัดปราจีนบุรี	8	8	8	909	989	986
จังหวัดสระแก้ว	13	11	10	1,458	1,106	1,139

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ สสช. (สถิติสุขภาพ 2562 – 2564)

2) จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ในปี 2564 มีจำนวนบุคลากรทางการแพทย์รวมทั้งสิ้น 7,1654 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนซึ่งมีจำนวนรวม อยู่ที่ 6,839 คน โดยจังหวัดจันทบุรีมีจำนวนบุคลากรทางการแพทย์รวมสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ ประมาณ 2,335 คน รองลงมาคือจังหวัดปราจีนบุรี 1,409 คน ในขณะที่จังหวัดตราดมีจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ประมาณ 836 คน ต่ำสุดในกลุ่มจังหวัดฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 56 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (หน่วย : คน)

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	จน.แพทย์			จน.ทันตแพทย์			จน.พยาบาล		
	2562	2563	2564	2562	2563	2564	2562	2563	2564
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	1,143	1,058	1,033	285	236	258	5,590	5,545	5,874
จังหวัดจันทบุรี	371	346	354	82	60	69	1,820	1,828	1,912
จังหวัดตราด	115	107	98	37	35	35	718	706	703
จังหวัดนครนายก	236	231	200	54	48	52	991	961	1,028
จังหวัดปราจีนบุรี	243	216	221	54	47	51	1,063	1,053	1,137
จังหวัดสระแก้ว	178	158	160	58	46	51	998	997	1,094

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ สสช. (สถิติสุขภาพ 2562 – 2564)

ตารางที่ 57 จำนวนสถานพยาบาลของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 จำแนกตามประเภทสถานพยาบาลปี พ.ศ. 2564

ลำดับ	ประเภท	จันทบุรี	ตราด	นครนายก	ปราจีนบุรี	สระแก้ว
		(แห่ง)	(แห่ง)	(แห่ง)	(แห่ง)	(แห่ง)
1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	1	1	1	1	1
2	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	10	7	4	10	6
3	สถานีอนามัย	-	-	-	-	-
4	สถานบริการสาธารณสุขชุมชน	-	-	-	-	-
5	โรงพยาบาลศูนย์	-	-	-	1	-
6	โรงพยาบาลทั่วไป	1	1	1	1	1
7	โรงพยาบาลชุมชน	11	6	-	5	10
8	ศูนย์สุขภาพชุมชน ของ รพ.	-	-	-	-	-
9	ศูนย์วิชาการ	-	-	-	-	-
10	โรงพยาบาล นอก สป.สธ.	-	-	-	-	-
11	โรงพยาบาล นอก สธ.	-	-	-	1	-
12	ศูนย์บริการสาธารณสุข	8	-	2	-	-
13	โรงพยาบาลเอกชน	2	2	-	2	-
14	คลินิกเอกชน	164	-	64	93	-
15	โรงพยาบาล/ศูนย์บริการสาธารณสุขสาขา	-	-	-	-	-
16	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	106	64	56	93	107
รวม		303	81	128	207	125

ที่มา: รหัสหน่วยงานบริการสุขภาพ, สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 58 โรคไม่ติดต่อของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด/โรค	จำนวนประชากรที่เป็นโรคต่อประชากรแสนคน		
	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
จันทบุรี			
- โรคเบาหวาน	175	194	244
- โรคความดันโลหิต	100	105	87
- โรคหัวใจ	202	141	198
- โรคหลอดเลือดสมอง	351	419	385
- โรคทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรัง	105	117	99
ตราด			
- โรคเบาหวาน	42	53	48
- โรคความดันโลหิต	19	16	21
- โรคหัวใจ	89	80	60
- โรคหลอดเลือดสมอง	92	113	103
- โรคทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรัง	38	31	27
นครนายก			
- โรคเบาหวาน	82	97	90
- โรคความดันโลหิต	44	36	44
- โรคหัวใจ	139	129	139
- โรคหลอดเลือดสมอง	183	213	220
- โรคทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรัง	52	42	32
ปราจีนบุรี			
- โรคเบาหวาน	38	72	55
- โรคความดันโลหิต	51	30	17
- โรคหัวใจ	152	156	139
- โรคหลอดเลือดสมอง	295	311	318
- โรคทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรัง	46	55	58
สระแก้ว			
- โรคเบาหวาน	95	109	135
- โรคความดันโลหิต	39	55	57
- โรคหัวใจ	122	105	120
- โรคหลอดเลือดสมอง	232	282	306
- โรคทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรัง	68	50	54

หมายเหตุ : ต่อประชากรแสนคน 100,000 คน

ที่มา : สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 2559

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้น จะพบว่าจำนวนสถานพยาบาล และจำนวนเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ในพื้นที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก โรคที่พบ อันดับ 1 จะเป็นโรคความดันโลหิตอันดับ 2 คือ โรคเบาหวานซึ่งเป็นโรคไม่ติดต่อ เป็นโรคที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมของการดำเนินชีวิต อัตราการใช้บริการในโรงพยาบาลรัฐบาลมากกว่าโรงพยาบาลเอกชน โดยหากอยู่ในชุมชนหรือชนบทส่วนใหญ่ใช้บริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับการเปรียบเทียบจำนวนประชากรต่อเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ในพื้นที่

ควรที่จะต้องพิจารณาสนับสนุนเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ในส่วนภาครัฐเพียงพอมากยิ่งขึ้นต่อจำนวนประชากร หรือเพิ่มงบประมาณเครื่องมือทางการแพทย์หรือเพิ่มทางเลือกการใช้สมุนไพรในการรักษาได้ เนื่องจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีความโดดเด่นเรื่องสมุนไพรและมีทรัพยากรในพื้นที่ที่สามารถดำเนินการได้ ประกอบกับต้องส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพของตนเองก่อนที่จะต้องพึ่งการรักษาทางการแพทย์ อีกด้วย

ปัญหาของโรคในกลุ่มวัยในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

ปัญหาสุขภาพของประชาชนส่วนใหญ่ เรื่องการเป็นโรคไม่ติดต่อ เช่น โรคเบาหวาน ความดันเลือดสูง โรคเหล่านี้อาจเป็นผลมาจากพฤติกรรม เช่น การกินอาหาร การออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ การดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งปัญหาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 แบ่งตามรายกลุ่มวัยและการเป็นโรค สามารถสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มสตรี และเด็กปฐมวัย

งานอนามัยแม่และเด็ก (ANC/WCC) ในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ มีปริมาณน้อยไม่ครอบคลุมและยังไม่มีคุณภาพเพียงพอ สุขภาพเด็กปฐมวัยสมองเจริญเติบโตช้าไม่เป็นไปตามวัยเริ่มมีมากขึ้น

2. กลุ่มเด็กวัยเรียน

อัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกสูงและเกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี

3. กลุ่มวัยรุ่น

พบว่าเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในเรื่องของการมั่วสุมทางเพศ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น การตั้งครรรภ์ก่อนวัยอันควรและตั้งครรรภ์ในหญิง 15-19 ปี จำเป็นต้องมีกระบวนการเรียนรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นอย่างมีส่วนร่วม และปัญหาของการมั่วสุมดื่มสุรา เสพยาเสพติด ปัญหาที่เป็นสาเหตุของการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นพบว่า สาเหตุของปัญหาสามารถจัดแบ่งได้ 3 ส่วน คือ

1) ด้านพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน สาเหตุเกิดจากการขาดความรู้สึกรู้ค่าของตนเอง มีพฤติกรรมอยากรู้ อยากลองตามสิ่งยั่วจากสื่อ มีค่านิยมทางเพศผิดๆ ประมาทไว้วางใจคนที่ตนชอบพอ เพื่อน แฟน และความเข้าใจผิดไม่คิดว่าการมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งสองครั้งจะทำให้ตั้งครรรภ์ได้

2) ด้านปัจจัยครอบครัว สาเหตุเกิดจากสภาพครอบครัวแตกแยกขาดความอบอุ่น การปล่อยปะให้เด็กอยู่ตามลำพัง และปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัวทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาที่จะดูแล และอบรมบุตรหลานอย่างใกล้ชิด

3) ด้านปัจจัยแวดล้อมทางสังคม ความไม่เหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางสังคมจากสถานบันเทิง แหล่งมั่วสุมอบายมุข การมีแหล่งท่องเที่ยวมาก มีแรงงานต่างพื้นที่เข้ามาจำนวนมาก ก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม อิทธิพลของเพื่อนๆ การลอกเลียนแบบ และอิทธิพลของสื่อต่างๆ ทั้งสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ ตลอดจนจอออนไลน์ต่างๆ

4. กลุ่มวัยทำงาน

1. อัตราเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจร (พบสูงเกินเป้าหมายและเกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี)
2. กลุ่มเสี่ยงและอัตราป่วยรายใหม่จากโรคเบาหวานเพิ่มขึ้น อันเกิดจากพฤติกรรม การดำเนินชีวิต

3. กลุ่มเสี่ยงและอัตราป่วยรายใหม่โรคความดันโลหิตสูงเพิ่มขึ้น อันเกิดจากพฤติกรรมการดำเนินชีวิต

5. กลุ่มเปราะบาง/ ผู้พิการ

กลุ่มเปราะบาง หมายความว่า บุคคลที่ต้องการได้รับการพึ่งพิงจากผู้อื่น ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระหรือตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง โดยสามารถแบ่งกลุ่มคนเปราะบางได้ ดังนี้

1. กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าบุคคลทั่วไป อาทิ หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ พ่อเลี้ยงเดี่ยว แม่เลี้ยงเดี่ยว
2. กลุ่มทุพพลภาพ อาทิ ผู้พิการ ผู้ป่วยจิตเวช ผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยสมองเสื่อม ผู้ป่วยติดเตียง
3. กลุ่มที่ไม่มีอิสระพอในการตัดสินใจ อาทิ เด็กและเยาวชน นักโทษ ทหารเกณฑ์
4. กลุ่มผู้ด้อยโอกาส อาทิ คนเร่ร่อน คนไร้บ้าน และคนขอทาน

โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีจำนวนกลุ่มเปราะบางรวมทั้งสิ้น 27,353 คน ซึ่งจังหวัดสระแก้วมีจำนวนประชากรกลุ่มเปราะบางมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด รองลงมาเป็นจังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดตราด

ตารางที่ 59 จำนวนกลุ่มเปราะบางรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2565

จังหวัด	รวม	เด็กยากจน	ผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับเบี้ยฯ	ผู้พิการที่ไม่ได้รับเบี้ยฯ	ผู้ป่วยเรื้อรังที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้	ครัวเรือนที่บ้านไม่มั่นคง
จันทบุรี	5,897	462	4,822	312	178	123
ตราด	2,699	201	2,290	106	92	10
นครนายก	4,273	270	3,711	178	93	21
ปราจีนบุรี	6,639	599	5,602	288	118	32
สระแก้ว	7,845	1,912	5,421	304	119	89

ที่มา : สถิติครัวเรือนเปราะบางจากระบบ <https://www.tpmmap.in.th/fragile>

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 4

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับการมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

“ผู้ช่วยคนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งให้ความช่วยเหลือคนพิการเฉพาะบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ตารางที่ 60 สถิติข้อมูลผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำแนกรายจังหวัด ประเภทความพิการ และเพศ

ลำดับ	ประเภทความพิการ	จันทบุรี		ตราด		นครนายก		ปราจีนบุรี		สระแก้ว	
		ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ
1	ทางการเห็น	619	516	172	172	396	387	603	559	816	781
2	ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	1,187	1,161	461	402	841	944	1,276	1,268	1,709	1,556
3	ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	4,586	3,688	1,411	945	2,712	2,474	4,574	3,784	5,727	4,672
4	ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	532	356	190	83	361	233	695	533	1,017	647
5	ทางสติปัญญา	851	611	254	257	314	246	454	373	749	613
6	ทางการเรียนรู้	43	22	51	23	64	16	67	19	94	40
7	ทางออทิสติก	78	12	40	9	48	13	98	27	109	18
8	พิการมากกว่า 1 ประเภท	536	438	164	155	364	320	786	603	707	528
9	ไม่ระบุ	17	12	4	4	11	13	16	17	28	22

ที่มา : ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ด้านความมั่นคง

1) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

สถานะด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปี พ.ศ. 2562 – 2564 สถานะด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปี พ.ศ. 2560 – 2564 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ภาพรวมในปี 2560 รวมจำนวนคดีที่รับแจ้ง 785 จำนวนที่จับกุมได้ 639 คิดเป็นร้อยละ 81 ปี 2561 จำนวนคดีที่รับแจ้ง 651 จำนวนที่จับกุมได้ รวมทั้งสิ้น 780 คิดเป็นร้อยละ 83 ปี 2562 จำนวนคดีที่รับแจ้ง 662 จำนวนที่จับกุมได้ รวมทั้งสิ้น 638 คิดเป็นร้อยละ 96 ซึ่งพบว่าผลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้รับการดูแลดีขึ้นเป็นลำดับมีแนวโน้มของการจับกุมได้ค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 83 และร้อยละ 96 ในปี 2561 และปี 2562

ตารางที่ 61 สถานะด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

จังหวัด	ประเภทความผิด	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564	
		จำนวนคดีที่รับแจ้ง	จับกุมได้	จำนวนคดีที่รับแจ้ง	จับกุมได้	จำนวนคดีที่รับแจ้ง	จับกุมได้
จันทบุรี	คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	13	13	14	14	7	6
	คดีฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	14	13	37	36	36	36
	คดีทำให้ตายโดยประมาท	1	1	5	5	3	3
	คดีพยายามฆ่า	17	16	17	17	12	12
	คดีทำร้ายร่างกาย	104	102	47	46	35	35
	คดีข่มขืนกระทำชำเรา	28	27	8	8	20	20
ตราด	คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	6	6	5	5	2	2
	คดีฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	11	10	19	19	30	30
	คดีทำให้ตายโดยประมาท	1	1	1	0	1	1
	คดีพยายามฆ่า	9	9	3	3	5	5

จังหวัด	ประเภทความผิด	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564	
		จำนวนคดีที่รับแจ้ง	จับกุมได้	จำนวนคดีที่รับแจ้ง	จับกุมได้	จำนวนคดีที่รับแจ้ง	จับกุมได้
จังหวัด	คดีทำร้ายร่างกาย	66	65	35	35	9	9
	คดีข่มขืนกระทำชำเรา	8	8	9	8	8	7
นครนายก	คดีฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	4	3	5	5	-	-
	คดีทำให้ตายโดยประมาท	2	2	-	-	1	1
	คดีพยายามฆ่า	7	6	4	4	1	1
	คดีทำร้ายร่างกาย	54	54	21	21	10	10
	คดีข่มขืนกระทำชำเรา	6	5	5	5	1	1
ปราจีนบุรี	คดีฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	8	8	6	5	9	9
	คดีทำให้ตายโดยประมาท	4	4	3	3	-	-
	คดีพยายามฆ่า	24	23	13	13	12	11
	คดีทำร้ายร่างกาย	122	120	53	52	30	30
	คดีข่มขืนกระทำชำเรา	23	19	14	14	10	8
สระแก้ว	คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	4	4	11	11	2	2
	คดีทำให้ตายโดยประมาท	1	1	6	6	6	6
	คดีพยายามฆ่า	11	11	8	8	14	14
	คดีทำร้ายร่างกาย	61	58	36	34	18	18
	คดีข่มขืนกระทำชำเรา	29	26	26	25	16	13

ที่มา: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวบรวมโดย สำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2562 - 2564

2) สถานะด้านความอบอุ่นในครอบครัว

สถานะความเป็นครอบครัวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของปี พ.ศ. 2564 จำนวนคู่สมรสจำนวน 7,773 คู่ จดทะเบียนหย่า 3,885 คู่ ซึ่งมีอัตราการหย่าร้างเฉลี่ยร้อยละ 49.98 ซึ่งมีอัตราการหย่าร้างค่อนข้างสูงมาก โดยเฉพาะจังหวัดปราจีนบุรีและจันทบุรีและนำไปสู่ปัญหาความอบอุ่นในครอบครัว และอาจเกิดเป็นปัญหาสังคมที่เกิดจากความแตกแยกของครอบครัว ทำให้เกิดคดีความภาพรวมการเกิดคดีความในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ในปี พ.ศ. 2564 รวมจำนวนคดีที่รับแจ้ง 437 คดี อันดับ 1 คือ จังหวัดสระแก้ว 120 คดี จังหวัดจันทบุรี 113 คดี จังหวัดปราจีนบุรี 112 คดี จังหวัดตราด 55 คดีและจังหวัดนครนายก 37 คดี แนวโน้มการเกิดคดีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2563 มีปริมาณคดีสูงมาก ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี 128 คดี สระแก้ว 119 คดี และในปี พ.ศ.2564 จังหวัดสระแก้ว มีปริมาณคดีเพิ่มจากปี พ.ศ. 2563 จำนวน 120 คดี ซึ่งเป็นภาพสะท้อนปัญหาสังคมที่เพิ่มมากขึ้นและอาจเกิดการเป็นเมืองชายแดนที่มีชาวต่างด้าวเดินทางไปเข้าออกมาก

ตารางที่ 62 สถานะความอบอุ่นในครอบครัวรายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี พ.ศ. 2563 – 2564

จังหวัด	จำนวนผู้จดทะเบียนสมรส (คู่)		จำนวนผู้จดทะเบียนหย่า (คู่)		อัตราการหย่าร้าง	
	2563	2564	2563	2564	2563	2564
จันทบุรี	1,846	1,785	763	860	41.33	48.18
ตราด	908	793	356	346	39.20	43.63
นครนายก	1,088	963	501	448	46.05	46.52
ปราจีนบุรี	2,837	2,240	1,419	1,242	50.02	55.45
สระแก้ว	2,125	1,992	1,012	989	47.62	45.09
รวม	8,804	7,773	4,051	3,885	46.01	49.98

ที่มา : กรมการปกครอง <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/marry/new/stat-gen/static.php?marry>

3) ปัญหาเสพติด

ด้วยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีพื้นที่ติดกับชายแดน 3 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว จันทบุรี และตราด มีด่านชายแดนและจุดผ่อนปรน ส่งผลให้มีคดียาเสพติดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ค่อนข้างสูง ในปี พ.ศ. 2562 - 2564

จำนวนคดียาเสพติด ในปี พ.ศ. 2564 อยู่ที่ 4,650 คดี ลดลงจากปี พ.ศ. 2563 อยู่ที่ 5,846 คดี และมีผู้ต้องหาคดี รวม 4,794 ราย โดยจังหวัดสระแก้วมีจำนวน 1,565 คดี ซึ่งสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาคือ จังหวัดปราจีนบุรี 1,266 คดี ในขณะที่จังหวัดปราจีนบุรีมีจำนวนคดียาเสพติดเพิ่มขึ้นจาก 1,122 คดี เป็น 1,266 คดี โดยพบว่ายอดรวมคดียาเสพติดของจังหวัดปราจีนบุรีและสระแก้ว มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนมาก ซึ่งจะเห็นว่ายาเสพติดได้แพร่กระจายในพื้นที่มากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 63 รวมคดียาเสพติด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (หน่วย : คดี)

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	รวมคดียาเสพติด		
	2562	2563	2564
ภาคตะวันออก 2	5,289	5,846	4,650
จันทบุรี	1,740	1,440	1,037
ตราด	741	440	52
นครนายก	1,189	1,329	730
ปราจีนบุรี	1,498	1,122	1,266
สระแก้ว	121	1,515	1,565

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ <http://statbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/09.aspx>

ตารางที่ 64 รวมผู้ต้องหาคดียาเสพติด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (หน่วย : คน)

จังหวัด	รวมผู้ต้องหาคดียาเสพติด		
	2562	2563	2564
รวม	5,515	6,069	4,794
จันทบุรี	1,788	1,487	1,073
ตราด	774	416	55
นครนายก	1,254	1,394	729
ปราจีนบุรี	1,547	1,160	1,291
สระแก้ว	152	1,612	1,646

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม

● **ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI)**

โดยกรอบแนวคิดการพัฒนาคนมีความครอบคลุม การมีสุขภาพที่ดี มีการศึกษา มีชีวิตการทำงาน มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นในชุมชนที่มีความปลอดภัย มีการคมนาคมที่สะดวกปลอดภัยและเข้าถึงการสื่อสารอย่างทั่วถึง ตลอดจนมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคมอย่างมีศักดิ์ศรีประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อยคือ 1) ด้านสุขภาพ 2) ด้านการศึกษา 3) ด้านชีวิตการทำงาน 4) ด้านรายได้ 5) ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม 6) ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน 7) ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และ 8) ด้านการมีส่วนร่วม

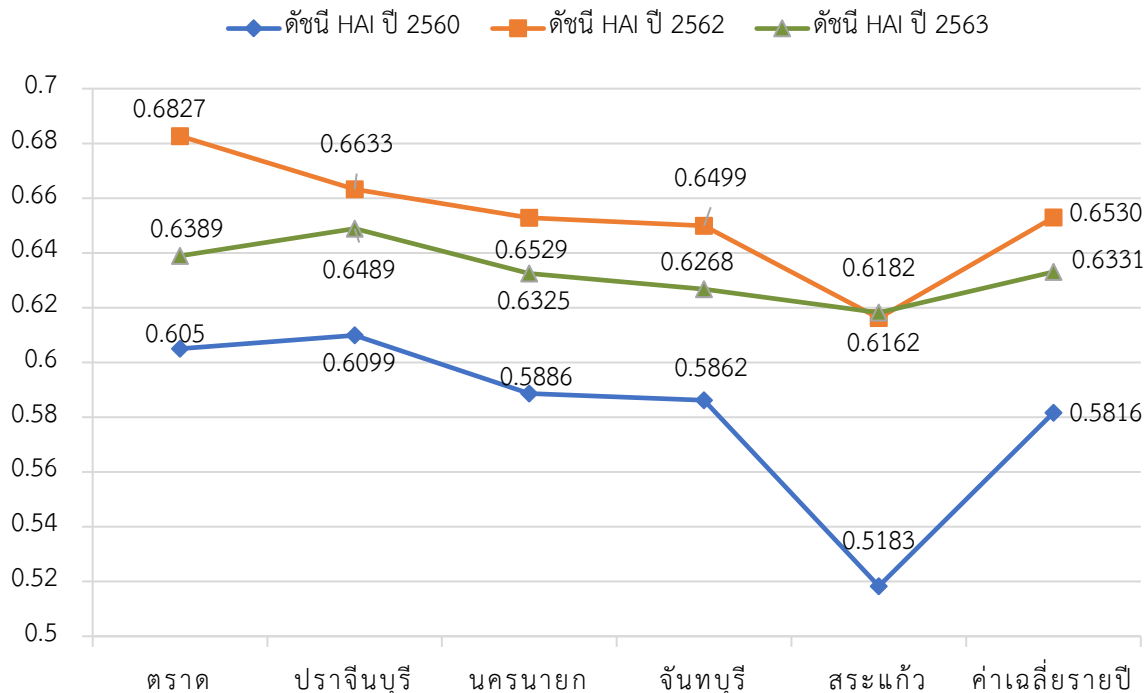
ตารางที่ 65 แสดงดัชนีความก้าวหน้าของคน 8 ดัชนีย่อย ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปี 2560 – 2563

ลำดับ	ดัชนีย่อย HAI	ปี พ.ศ.	ค่าสูงสุด		ค่าต่ำสุด	
			จังหวัด	ค่าดัชนี	จังหวัด	ค่าดัชนี
1	ด้านสุขภาพ	2560	ตราด	0.7385	นครนายก	0.3860
		2562	ตราด	0.6962	นครนายก	0.4617
		2563	ตราด	0.6611	นครนายก	0.4916
2	ด้านการศึกษา	2560	ปราจีนบุรี	0.5368	สระแก้ว	0.3303
		2562	นครนายก	0.5920	สระแก้ว	0.3329
		2563	นครนายก	0.6429	สระแก้ว	0.4734
3	ด้านชีวิตการทำงาน	2560	จันทบุรี	0.7036	สระแก้ว	0.5127
		2562	นครนายก	0.7394	สระแก้ว	0.6423
		2563	นครนายก	0.7394	สระแก้ว	0.6423
4	ด้านรายได้	2560	จันทบุรี	0.5853	สระแก้ว	0.4323
		2562	ปราจีนบุรี	0.7411	สระแก้ว	0.6385
		2563	ปราจีนบุรี	0.7406	สระแก้ว	0.5988
5	ด้านที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อม	2560	นครนายก	0.9251	ตราด	0.5350
		2562	สระแก้ว	0.9280	ตราด	0.7812
		2563	สระแก้ว	0.7501	ตราด	0.5942
6	ด้านชีวิตครอบครัว และชุมชน	2560	ปราจีนบุรี	0.5693	นครนายก	0.4154
		2562	ตราด	0.6650	ปราจีนบุรี	0.5177
		2563	สระแก้ว	0.6350	นครนายก	0.5287
7	ด้านการคมนาคม และการสื่อสาร	2560	ตราด	0.6639	สระแก้ว	0.5013
		2562	ตราด	0.7704	ปราจีนบุรี	0.6649
		2563	ตราด	0.6938	ปราจีนบุรี	0.5929
8	ด้านการมีส่วนร่วม	2560	ปราจีนบุรี	0.6459	จันทบุรี	0.4382
		2562	ตราด	0.6015	นครนายก	0.5486
		2563	นครนายก	0.6701	สระแก้ว	0.5978

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ดัชนีความก้าวหน้าของคน)

ความก้าวหน้าการพัฒนาคนในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

ในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) จำแนกรายจังหวัด เมื่อพิจารณาจากค่าดัชนีบ่งชี้ได้ว่า การพัฒนาของคนในปี 2562 มีความก้าวหน้ามากที่สุด ค่าดัชนีเฉลี่ย = 0.6530 รองลงมาคือ การพัฒนาของคนในปี 2563 ค่าดัชนีเฉลี่ย = 0.6331 และการพัฒนาของคนในปี 2560 มีความก้าวหน้าน้อยที่สุด ค่าดัชนีเฉลี่ย = 0.5816

แผนภูมิที่ 5 ดัชนีความก้าวหน้าของคนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 รายจังหวัด ปี 2560 , ปี2562 และ ปี2563

3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- แหล่งน้ำ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำนครนายกและแม่น้ำปราจีนบุรี ซึ่งมีต้นกำเนิดจากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ไหลมาบรรจบกันกลายเป็นแม่น้ำบางปะกงในจังหวัดฉะเชิงเทราต่อเนื่องกับแม่น้ำเจ้าพระยาในจังหวัดสมุทรปราการ โดยในช่วงต้นน้ำซึ่งเป็นช่วงของแม่น้ำนครนายกและแม่น้ำปราจีนบุรี มีสภาพนิเวศวิทยาที่ดี มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน 3 แห่ง ใน 3 จังหวัด คือ ปราจีนบุรี นครนายกและสระแก้ว สำหรับจังหวัดจันทบุรีและตราด ไม่มี สำหรับอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน 36 แห่ง ซึ่งจังหวัดสระแก้ว มีจำนวนมากที่สุด และจังหวัดจันทบุรี มีจำนวนน้อยที่สุด

แหล่งน้ำ หมายความว่า บริเวณที่รองรับน้ำทั้งหมด ได้แก่ ต้นน้ำลำธาร ห้วย หนอง บึง ทะเลสาบ น้ำใต้ดิน และแม่น้ำ โดยแหล่งน้ำแบ่งได้เป็นสองประเภทตามการกำเนิดคือ แหล่งน้ำที่เกิดโดยธรรมชาติ เช่น มหาสมุทร ทะเล แม่น้ำ และแหล่งน้ำที่เกิดจากการสร้างโดยมนุษย์ เช่น อ่างเก็บน้ำ คลอง นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งได้ตามการเคลื่อนที่ของน้ำ เช่น แม่น้ำ และคลอง

ลุ่มน้ำ หมายความว่า พื้นที่รับน้ำฝนทั้งหมดที่อยู่เหนือจุดกำหนดให้ออก โดยฝนที่ตกลงมาในพื้นที่นั้นจะไหลไปรวมที่จุดออก (Outlet) เดียวกัน ณ จุดกำหนดให้พื้นที่นั้น ลุ่มน้ำมีองค์ประกอบ ดังนี้

ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น และทรัพยากรคุณภาพชีวิต (สังคมสิ่งแวดล้อม) ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้อยู่รวมกันอย่างกลมกลืนเป็นลุ่มน้ำที่มีลักษณะและแสดงบทบาทเฉพาะ จึงมักเรียกลุ่มน้ำเป็นทรัพยากรลุ่มน้ำ หรือระบบทรัพยากร

โครงการชลประทานมีการแบ่งขนาดของแหล่งน้ำ แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่

1. โครงการชลประทานขนาดใหญ่ หมายถึง งานชลประทานอเนกประสงค์ที่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านการเกษตร การอุปโภคบริโภค การบรรเทาอุทกภัย การอุตสาหกรรม การผลิตกระแสไฟฟ้า จากพลังน้ำ การคมนาคม แหล่งเพาะพันธุ์ประมงน้ำจืด แหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และอื่นๆ ในแต่ละโครงการมีงานก่อสร้างหลายประเภท เช่น เขื่อนเก็บกักน้ำ เขื่อนหรือฝายทดน้ำ การสูบน้ำ ระบบส่งน้ำ ระบบระบายน้ำ ระบบชลประทานในแปลงนา ถ้าเป็นการก่อสร้างประเภทเขื่อนเก็บกักน้ำ สามารถเก็บกักน้ำได้มากกว่า 100 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือมีพื้นที่อ่างเก็บน้ำตั้งแต่ 15 ตารางกิโลเมตร หรือมีพื้นที่ชลประทานมากกว่า 80,000 ไร่ เช่น เขื่อนเจ้าพระยา จ.ชัยนาท เขื่อนขุนด่านปราการชล จ.นครนายก เป็นต้น

2. โครงการชลประทานขนาดกลาง หมายถึง โครงการชลประทานที่มีขนาดเล็กกว่าโครงการชลประทานขนาดใหญ่ โดยต้องเป็นโครงการที่มีการจัดทำรายงานความเหมาะสมแล้ว มีปริมาตรเก็บกักน้ำน้อยกว่า 100 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่เก็บกักน้ำน้อยกว่า 15 ตารางกิโลเมตร หรือมีพื้นที่ชลประทานน้อยกว่า 80,000 ไร่ ซึ่งจะเป็นงานก่อสร้างอาคารชลประทานประเภทต่างๆ อาทิ เขื่อนเก็บกักน้ำ เขื่อนทดน้ำ ฝาย โรงสูบน้ำ ระบบส่งน้ำและระบายน้ำ ฯลฯ รวมทั้งงานก่อสร้างทางลำเลียงผลผลิตและงานแปรสภาพลำนน้ำ

3. โครงการชลประทานขนาดเล็ก หมายถึง งานพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่กรมชลประทานได้เริ่มก่อสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. 2520 เพื่อแก้ปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนเกี่ยวกับเรื่องน้ำสำหรับอุปโภค - บริโภค และการเกษตร ซึ่งเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานของราษฎรในชนบท หรือพื้นที่ที่ห่างไกล รวมทั้งการแก้ไขบรรเทาความเดือดร้อนจากอุทกภัย และน้ำเค็มที่ขึ้นถึงพื้นที่เพาะปลูก โดยการก่อสร้างอาคารชลประทานขนาดเล็กประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศและปัญหาที่เกิดขึ้นตามความต้องการของราษฎร

ตารางที่ 66 การจำแนกประเภทโครงการชลประทาน ตามขนาดความสามารถในการกักเก็บน้ำ และขนาดของพื้นที่ชลประทาน โดยจำแนกเป็น 3 ประเภทหลัก ดังนี้

ประเภทโครงการชลประทาน	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
ขนาดใหญ่	มากกว่า หรือเท่ากับ 100	มากกว่า 80,000
A	มากกว่า 500	
B	ระหว่าง 100 – 500	
ขนาดกลาง	น้อยกว่า 100	ระหว่าง 3,000 – 80,000
A	มากกว่าหรือเท่ากับ 50 – น้อยกว่า 100	
B	มากกว่าหรือเท่ากับ 1 – น้อยกว่า 50	
ขนาดเล็ก	น้อยกว่า 1	น้อยกว่า 3,000
A	มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 – น้อยกว่า 1	
B	น้อยกว่า 0.5	

ตารางที่ 67 พื้นที่ในเขตลุ่มน้ำของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด	ลุ่มน้ำ	พื้นที่ในเขตลุ่มน้ำ (ตร.กม.)	พื้นที่ในเขตลุ่มน้ำ (ไร่)	ร้อยละของ พื้นที่จังหวัด	ร้อยละของ พื้นที่ลุ่มน้ำ
จันทบุรี	ชายฝั่งทะเลตะวันออก	4,544.41	2,840,258.00	70.90	33.60
	บางปะกง	574.89	359,308.00	8.97	2.83
	โตนเลสาบ	1,284.50	802,813.00	20.04	30.97
ตราด	ชายฝั่งทะเลตะวันออก	2,865.84	1,791,153.00	99.94	21.19
	โตนเลสาบ	1.83	1,146.00	0.06	0.04
ปราจีนบุรี	มูล	46.65	29,156.00	2.18	0.07
	บางปะกง	209.15	130,720.00	9.77	1.02
นครนายก	มูล	1,884.96	1,178,101.00	88.02	9.28
	เจ้าพระยา	3.36	2,101.00	0.07	0.00
	บางปะกง	2,020.05	3,137,532.00	99.89	24.73
สระแก้ว	มูล	2.21	1,378.00	0.03	0.00
	บางปะกง	3,969.45	2,480,906.00	58.09	19.55
	โตนเลสาบ	2,856.23	1,785,144.00	41.80	68.86

ตารางที่ 68 ปริมาณน้ำที่สามารถกักเก็บกักเก็บกักเก็บ รายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่)

จังหวัด	แหล่งน้ำ ที่สำคัญ(แห่ง)	ปริมาณความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำที่สามารถกักเก็บกักเก็บกักเก็บ (ล้าน ลบ.ม)		
			ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
จันทบุรี	-	-	-	-	-
ตราด	-	-	-	-	-
นครนายก	อ่างเก็บน้ำขุนด่านปราการ ชล	224.000	209.720	223.890	224.190
ปราจีนบุรี	อ่างเก็บน้ำนฤปดินทรจินดา	295.000	275.280	237.867	316.050
สระแก้ว	อ่างเก็บน้ำคลองพระสะทึง	65.000	32.276	71.585	67.241

ที่มา: ระบบสถานการณ์น้ำ สำนักชลประทานที่ 9 ; 2564

ตารางที่ 69 ปริมาณน้ำที่สามารถกักเก็บกักเก็บกักเก็บ ของอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและอ่างเก็บน้ำตามพระราชดำริ รายจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จังหวัด	แหล่งน้ำ ที่สำคัญ (แห่ง)	ปริมาณความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำที่สามารถกักเก็บกักเก็บกักเก็บ (ล้าน ลบ.ม)		
			ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563	ปี พ.ศ. 2564
จันทบุรี	อ่างเก็บคลองศาลทราย	10.000	11.344	11.560	10.869
	อ่างเก็บคลองพระพุทธ	70.510	61.051	74.527	73.889
ตราด	อ่างเก็บน้ำเขาระกำ	54.330	48.681	53.665	54.328
	อ่างเก็บน้ำด่านชุมพล	7.410	6.150	7.334	7.412
	อ่างเก็บน้ำบ้านมะนาว	2.650	2.312	2.734	2.650
	อ่างเก็บน้ำห้วยแร่	36.800	35.195	37.272	36.800
	อ่างเก็บน้ำวังปลาหมอ	8.150	7.110	7.572	8.147
	อ่างเก็บน้ำคลองสะพานหิน	20.000	19.680	20.085	19.533

จังหวัด	แหล่งน้ำ ที่สำคัญ (แห่ง)	ปริมาณความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำที่สามารถกักเก็บกักตุน (ล้าน ลบ.ม.)		
			ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563	ปี พ.ศ. 2564
	อ่างเก็บน้ำคลองโสน	65.000	62.066	66.419	65.000
ปราจีนบุรี	อ่างเก็บน้ำบ้านทับลาน	2.725	2.725	2.905	2.878
	อ่างเก็บน้ำเขาค้อ 1	2.900	1.856	2.907	2.912
	อ่างเก็บน้ำเขาค้อ 2	0.350	0.355	0.362	0.363
	อ่างเก็บน้ำคลองไม้ปล้อง	11.335	10.715	10.903	10.775
นครนายก	อ่างเก็บน้ำคลองโบท	4.250	2.449	2.219	0.827
	อ่างเก็บน้ำทรายทอง	2.000	1.945	1.768	2.019
	อ่างเก็บน้ำคลองวังบอน	7.600	7.030	7.560	7.570
	อ่างเก็บน้ำบ้านวังม่วง	0.800	0.474	0.356	0.774
	อ่างเก็บน้ำคลองกลาง	3.100	2.516	2.942	3.115
	อ่างเก็บน้ำห้วยเรือ	8.870	5.180	3.801	8.910
	อ่างเก็บน้ำสี่เสียด	1.140	0.888	1.064	1.142
สระแก้ว	อ่างเก็บน้ำพระปรัง	97.000	82.250	83.750	114.168
	อ่างเก็บน้ำห้วยชัน	4.000	3.790	3.930	4.000
	อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก	7.300	7.328	5.492	7.356
	อ่างเก็บน้ำคลองสามสิบ	5.775	3.514	3.493	4.830
	อ่างเก็บน้ำเขารัง	3.720	0.990	1.636	3.776
	อ่างเก็บน้ำคลองเกลือ	5.500	4.567	5.092	5.578
	อ่างเก็บน้ำช่องกล้าล่าง	2.200	2.200	2.212	2.212
	อ่างเก็บน้ำเขาดิน	1.420	0.181	0.175	1.420
	อ่างเก็บน้ำห้วยยาง	60.000	16.740	45.450	47.400
	อ่างเก็บน้ำห้วยตะเคียน	10.000	7.509	10.239	10.374
	อ่างเก็บน้ำสัมปอ	1.800	1.584	1.800	1.792
	อ่างเก็บน้ำคลองพันไร่	0.270	0.262	0.269	0.288
	อ่างเก็บน้ำคลองทราย	0.176	0.170	0.126	0.175
	อ่างเก็บน้ำช่องกล้าบน	0.275	0.273	0.276	0.276
	อ่างเก็บน้ำคลองตาด้วง	1.800	0.736	1.760	1.760
	อ่างเก็บน้ำคลองประเทศ	60.260	61.543	62.825	62.825

ที่มา: ระบบสถานการณ์น้ำ สำนักชลประทานที่ 9 ; 2564

● ป่าไม้

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีเนื้อที่ป่าไม้ในปี พ.ศ.2564 อยู่ที่ 4,097,234.36 ไร่ ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 0.60 โดยจังหวัดจันทบุรี มีจำนวน 1,297,727.59 ไร่ ซึ่งสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด รองลงมาคือ จังหวัดสระแก้ว 941,095.07 ไร่ ในขณะที่จังหวัดนครนายกมีเนื้อที่ป่าไม้น้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัด คือ 401,630.97 ไร่

ตารางที่ 70 พื้นที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (2562-2564)

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)		
	2562	2563	2564
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	4,098,766.70	4,099,843.29	4,097,234.36
จังหวัดจันทบุรี	1,297,317.36	1,298,910.63	1,297,727.59
จังหวัดตราด	561,797.43	561,557.34	559,942.95
จังหวัดนครนายก	401,303.82	401,756.92	401,630.97
จังหวัดปราจีนบุรี	897,381.79	896,884.40	896,837.78
จังหวัดสระแก้ว	940,966.30	940,734	941,095.07

ที่มา : กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2564

ตารางที่ 71 อัตราการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (2562-2564)

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)			การเปลี่ยนแปลง (+/-)			
	2562	2563	2564	2562-2563	ร้อยละ	2563-2564	ร้อยละ
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	4,098,766.70	4,099,843.29	4,097,234.36	-1,076.59	-0.02	2,608.93	0.06
จังหวัดจันทบุรี	1,297,317.36	1,298,910.63	1,297,727.59	-1,593.27	0.12	1,183.04	-0.09
จังหวัดตราด	561,797.43	561,557.34	559,942.95	240.09	-0.04	1,614.39	-0.29
จังหวัดนครนายก	401,303.82	401,756.92	401,630.97	-453.10	0.11	125.95	-0.03
จังหวัดปราจีนบุรี	897,381.79	896,884.40	896,837.78	497.39	-0.06	46.62	-0.01
จังหวัดสระแก้ว	940,966.30	940,734	941,095.07	232.30	-0.02	-361.07	0.04

ที่มา : สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้ 2562-2564

● **ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง**

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีพื้นที่ที่ติดกับทะเลอ่าวไทย จำนวน 2 จังหวัด ดังนี้

1) **จังหวัดจันทบุรี** มีทั้งหมดจำนวน 10 อำเภอมีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลจำนวน 5 อำเภอ มีแนวชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 87 กิโลเมตร เป็นที่รวมของทรัพยากรอันหลากหลาย ทั้งป่าชายเลนหาดทรายปะการัง ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งเหล่านี้เป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการประมง การท่องเที่ยว เป็นต้น

1.1 ป่าชายเลน พันธุ์ไม้ป่าชายเลนส่วนใหญ่เริ่มจากกริมฝั่งทะเลซึ่งเป็นบริเวณดินเลนอ่อน น้ำทะเลท่วมถึงอย่างสม่ำเสมอ เป็นเขตของไม้โกงกาง ถัดเข้ามาเป็นเลนตื้นน้ำท่วมถึงสม่ำเสมอ เป็นกลุ่มไม้ถั่ว และแสมถัดเข้ามาอีกเป็นเลนแข็งน้ำท่วมถึงครั้งคราว เป็นเขตของไม้ตะบูนโปรงและฝาด เขตสุดท้ายบริเวณดินแข็ง ติดกับแนวป่าบกมีน้ำทะเลท่วมถึงบางครั้งในรอบเดือนหนึ่ง ๆ เป็นเขตของไม้เสม็ด

1.2 จังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่แนวปะการัง 448.75 ไร่ พบมากในบริเวณหาดเจ้าหลาวสภาพของแนวปะการังส่วนใหญ่อยู่ในระดับเสื่อมโทรมมากถึงสมบูรณ์ปานกลาง

1.3 แหล่งหญ้าทะเล บริเวณปากแม่น้ำพังราด อำเภอนายายอามและอำเภอท่าใหม่

2) **จังหวัดตราด** มีทั้งหมดจำนวน 7 อำเภอ มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลจำนวน 6 อำเภอ และมีหมู่เกาะน้อยใหญ่ต่าง ๆ รวม 52 เกาะ มีพื้นที่ปกครองทางทะเล 7,257 ตารางกิโลเมตร ทิศเหนือ ติดกับอำเภอคลองจันทบุรีและราชอาณาจักรกัมพูชา ทิศใต้ติดกับอ่าวไทยและน่านน้ำทะเลราชอาณาจักรกัมพูชา ทิศตะวันออกติดกับราชอาณาจักรกัมพูชามีทิวเขาบรรทัดเป็นแนวกันเขต และทิศตะวันตกติดกับอำเภอคลองอาชีฟส่วนใหญ่ของประชากร ได้แก่ การประมงทะเล การประมงน้ำจืด การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และการท่องเที่ยว

ตารางที่ 72 เนื้อที่ป่าชายเลน จำแนกตามภาค และจังหวัด พ.ศ. 2552 – 2562 (หน่วย: ไร่)

จังหวัด	ปี 2552	ปี 2557	ปี 2562
ภาคตะวันออก 2	137,403.10	142,321.81	169,528.03
จันทบุรี	75,428.91	82,594.79	101,704.92
ตราด	61,974.19	59,727.02	67,823.11

หมายเหตุ: ปี 2557 แปลจากภาพถ่ายดาวเทียม Landst-5 มาตราส่วน 1:50,000 ดำเนินการ โดยคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เนื้อที่ป่าชายเลนกลุ่มภาคตะวันออก 2 ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552– 2562 ปี 2562 มีเนื้อที่ป่าชายเลนจำนวน 169,528.03 ไร่ ปี 2552 มีเนื้อที่ป่าชายเลนจำนวน 137,403.10 ไร่ปี 2557 มีเนื้อที่ป่าชายเลนจำนวน 142,321.81 ไร่

● ขยะมูลฝอย

ปริมาณขยะมูลฝอยของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 พ.ศ. 2561 – 2562 ปี 2561 มีจำนวนขยะรวม 1,959 ตันต่อวัน ในปี 2562 มีปริมาณขยะ จำนวน 2,346 ตันต่อวัน ปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2561 และในปี 2562 มีปริมาณขยะ จำนวน 2,346 ตันต่อวัน ปริมาณเพิ่มขึ้นกว่า ปี 2561 ร้อยละ 3.5 โดยจังหวัดสระแก้วมีจำนวนปริมาณขยะต่อวัน 710 ตัน ซึ่งสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาคือ จังหวัดจันทบุรี 569 ตัน ในขณะที่จังหวัดตราด มีปริมาณขยะต่อวัน 259 ตัน ต่ำสุดในกลุ่มจังหวัดฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 73 ปริมาณขยะมูลฝอย จำแนกตามภาค จังหวัดและเขตการปกครอง พ.ศ. 2561 – 2562

(หน่วย : ตันต่อวัน)

ภาคและจังหวัด	ปี 2561			ปี 2562		
	รวม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
ภาคตะวันออก 2	2,150	817	1,303	2,346	939	1,407
จันทบุรี	511	352	159	569	385	184
ตราด	275	129	146	259	108	151
นครนายก	251	49	425	294	52	242
ปราจีนบุรี	520	95	202	514	92	422
สระแก้ว	593	222	371	710	302	408

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ,กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 74 สถานการณ์การกำจัดขยะมูลฝอย ปี 2562

จังหวัด	ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น	ปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดถูกต้อง	ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์	ปริมาณขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง
	(ตัน/วัน)	(ตัน/วัน)	(ตัน/วัน)	(ตัน/วัน)
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2,345.89	380.03	1,043.26	922.60
จันทบุรี	569.36	234.82	177.54	157
ตราด	258.50	107.61	85.70	65.19
นครนายก	294.07	21.10	104.23	168.74
ปราจีนบุรี	514.23	-	276.88	237.35
สระแก้ว	709.73	16.50	398.91	294.32

ที่มา : รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2562, ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

● **มลพิษทางอากาศ**

ดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) ของจังหวัดจันทบุรี ตราด ปราจีนบุรีและสระแก้ว มีค่าอยู่ระหว่าง 51 – 100 ซึ่งถือว่ามียุทธภาพอากาศปานกลาง ส่วนจังหวัดนครนายก ไม่มีสถานีตรวจวัด

ตารางที่ 75 แสดงจำนวนวันในรอบปีที่คุณภาพอากาศเกินค่ามาตรฐาน วันที่ 19 ตุลาคม 2565

จังหวัด	SO ₂ (ppb)	NO ₂ (ppb)	CO (ppm)	O ₃ (ppb)	PM ₁₀ (ug/m ³)	PM _{2.5} (ug/m ³)
	Avg.	Avg.	Avgshr Max	Max	Avg.	Avg
จันทบุรี	1	8	0.34	52	48	27
ตราด	1	-	0.29	53	46	29
ปราจีนบุรี	1	-	-	27	-	-
สระแก้ว	2	2	0.36	65	65	39
ค่ามาตรฐาน	120	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : PM₁₀ คือ ฝุ่นขนาดเล็กที่มีอนุภาคเล็กกว่า 10 ไมครอน PM_{2.5} คือ ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

● **มลพิษทางน้ำ และคุณภาพแหล่งน้ำ**

การประเมินภาพรวมของคุณภาพน้ำ โดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index : WQI) จากการตรวจวัดคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ปี พ.ศ. 2565 พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีแหล่งน้ำที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมากและดี คือ แม่น้ำตราด 91 คะแนน แม่น้ำสระแก้วและจันทบุรี (80 72 คะแนน ตามลำดับ) และเกณฑ์พอใช้ คือ แม่น้ำปราจีนบุรี 65 คะแนน และแม่น้ำนครนายก ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม (60 คะแนน)

ตารางที่ 76 ลำดับคะแนนดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) ปี พ.ศ. 2565

จังหวัด	แหล่งน้ำ	ค่าคะแนน WQI	เกณฑ์ระดับคะแนน
จันทบุรี	ลุ่มแม่น้ำจันทบุรี	72	ดี
ตราด	ลุ่มแม่น้ำตราด	91	ดีมาก
นครนายก	ลุ่มแม่น้ำนครนายก	60	เสื่อมโทรม
ปราจีนบุรี	ลุ่มแม่น้ำปราจีนบุรี	65	พอใช้
สระแก้ว	ลุ่มน้ำโตนเลสาป	80	ดี

จากการวัดคุณภาพออกซิเจนละลายในน้ำ (dissolved oxygen ; DO) ปี พ.ศ. 2564 กลุ่มแม่น้ำจันทบุรี และกลุ่มแม่น้ำปราจีนบุรี ในภาพรวมมีสภาพเสื่อมโทรม แต่เมื่อพิจารณาจุดตรวจวัดกลับพบว่ากลุ่มแม่น้ำนครนายก อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนกลุ่มแม่น้ำตราดและกลุ่มแม่น้ำโตนเลสาปจังหวัดสระแก้วไม่พบข้อมูลในปี พ.ศ. 2564 แต่มีข้อมูลล่าสุดในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ 77 คุณภาพออกซิเจนละลายในน้ำ (DISSOLVED OXYGEN; DO) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

แม่น้ำ	จุดตรวจวัด	วันที่ เวลา ที่ตรวจวัด	ออกซิเจนละลาย DO(mg/L)	คุณภาพน้ำ
กลุ่มแม่น้ำจันทบุรี	ปากแม่น้ำจันทบุรี	6 ก.ค. 2564	2.13	เสื่อมโทรมมาก
กลุ่มแม่น้ำตราด	ปากน้ำบ้านด่านเก่า	7 ก.ค. 2564	6.1	ดี
กลุ่มแม่น้ำนครนายก	ปากแม่น้ำนครนายก	5 ก.ค. 2564	4.81	พอใช้
กลุ่มแม่น้ำปราจีนบุรี	ปากแม่น้ำปราจีนบุรี	6 ก.ค. 2564	3.4	เสื่อมโทรม
กลุ่มน้ำโตนเลสาป-สระแก้ว	สะพานบ้านทนต์น้อย	28 ส.ค. 2561	6.9	ดี
	สะพานอรัญประเทศ	28 ส.ค. 2561	7.0	ดี
	ฝายล้นน้ำบ้านโคกสะเบง	28 ส.ค. 2561	7.1	ดี

หมายเหตุ : เกณฑ์คุณภาพออกซิเจนละลายในน้ำ (dissolved oxygen ; DO) ต้องมีค่าไม่น้อยกว่า 6.0 มิลลิกรัมต่อลิตร

- มาตรฐานประเภทที่ 2 = ดี ออกซิเจนละลาย DO(mg/L) \geq 6
- มาตรฐานประเภทที่ 3 = พอใช้ ออกซิเจนละลาย DO(mg/L) \geq 4
- มาตรฐานประเภทที่ 4 = เสื่อมโทรม ออกซิเจนละลาย DO(mg/L) \geq 2
- มาตรฐานประเภทที่ 5 = เสื่อมโทรมมาก

ที่มา : รายงานคุณภาพน้ำในแม่น้ำ กรมควบคุมมลพิษ

3.1.3 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

1. ปัญหาการทำเกษตรกรรม

1.1 ปัญหาแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับการเกษตร และการอุปโภค บริโภคไม่เพียงพอ ความต้องการ เกิดขึ้นทุกพื้นที่ใน 5 จังหวัด ทั้งนี้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

1) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ /ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ สระเก็บน้ำ /ขุดลอกคูคลอง /ธนาคารน้ำใต้ดิน/ พัฒนาระบบการกระจายน้ำ เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำ ดินทูน

2) การก่อสร้างสถานที่กักเก็บน้ำให้เพียงพอ กับความต้องการใช้น้ำในปัจจุบันและแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนหลักของกลุ่มน้ำโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง

3) จัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำที่ตื่นเงินเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค รวมทั้งนำน้ำเข้าสู่พื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรให้มีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี

1.2 ต้นทุนการผลิตภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ไม่ต่ำกว่ารายจ่าย เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ตราด และปราจีนบุรี ทุกอำเภอ ทั้งนี้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

1) เตรียมการแก้ไขปัญหาล่วงหน้าโดยเน้นการตลาด การกระจายผลผลิต การสร้างมาตรฐานการผลิต

2) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่ม การแปรรูป และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

3) ส่งเสริมให้มีตลาดร้านค้าชุมชนหรือศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรประมง และสินค้า OTOP

4) การสร้างองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรให้มีความสามารถในการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ พึ่งตนเองได้และมีความเข้มแข็ง

1.3 ปัญหาผลกระทบด้านเกษตรจากเกษตรกรใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ทำให้ที่ดินทำกินของเกษตรกรมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงซ้ำเติมปัญหาสภาพดินเปรี้ยว/ดินเค็มที่มีอยู่เดิม เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดนครนายก และปราจีนบุรี ทุกอำเภอ ทั้งนี้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ

1) ปรับปรุงทรัพยากรดินในพื้นที่เสื่อมโทรม /ดินเปรี้ยว/ดินเค็มให้มีความอุดมสมบูรณ์สามารถเพาะปลูกพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก

2. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1 ปัญหาการบริหารจัดการขยะบก ขยะทะเล และการบำบัดน้ำเสีย เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ปราจีนบุรีและสระแก้ว ทุกอำเภอ ทั้งนี้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาโดยภาคประชาชนต้องให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน
- 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดการขยะ สร้างเสริมความสะอาดในครัวเรือนของชุมชน
- 3) เร่งปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนและท้องถิ่นทุกแห่ง เช่น ให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม แก้ปัญหาน้ำเสีย

2.2 ปัญหาช้างป่าออกมาหากินนอกพื้นที่ทำลายทรัพย์สิน การเกษตรของประชาชน และปัญหาการบุกรุกทำลายป่า เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี และตราด ทุกอำเภอ ทั้งนี้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) จัดทำคู่มือตามแนวเขตป่ากับพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชน
- 2) ปลูกพืชอาหารช้าง/จัดทำแหล่งอาหารช้างในพื้นที่ป่าให้เพียงพอต่อประชากรช้างป่า
- 3) ส่งเสริมการปลูกป่า/ป่าชายเลน

3. ปัญหาด้านสังคม

3.1 ปัญหาสุขภาพของประชาชนขาดการบริการสาธารณสุขพื้นฐาน มีปัญหาอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสำคัญ 7 โรคเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ และโรคหลอดเลือดสมอง เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี นครนายก และสระแก้ว ทุกอำเภอ ทั้งนี้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) ตรวจสอบคัดกรองและเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพประชาชนกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังในพื้นที่ตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 2) สร้างความร่วมมือของชุมชนและบูรณาการทุกภาคส่วนในการส่งเสริมการดูแลตนเองในเรื่องการป้องกันควบคุมโรคให้แก่ประชาชน
- 3) ส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์ออกกำลังกาย การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคของประชาชนในพื้นที่
- 4) เพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านสาธารณสุขให้แก่ อสม.ประจำหมู่บ้าน เพื่อร่วมกับโรงพยาบาลในพื้นที่ออกให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

3.2 ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเยาวชนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี และสระแก้ว ทุกอำเภอ ทั้งนี้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ

1) การยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยให้องค์กรปกครองท้องถิ่น ภาคเอกชน และชุมชน เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ปัญหาด้านท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

4.1 การค้าชายแดน การพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเขตการกระตุ้นเศรษฐกิจจากนโยบายของคณะกรรมการที่ดูแลเขตพื้นเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มขึ้น มีปัญหาแนวเขตระหว่าง 2 ประเทศ แดนที่ไม่ชัดเจน จึงขาดการพัฒนาพื้นที่บริเวณช่องผ่านแดนและมีการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมาย เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดตราด และสระแก้ว ทุกอำเภอ ทั้งนี้ มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) พัฒนาจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็กให้ได้ มาตรฐานสากล เพื่ออำนวยความสะดวกในการสัญจรข้ามแดน และการขนส่งสินค้า
- 2) พัฒนาระบบตรวจคนเข้าเมืองให้ได้มาตรฐาน
- 3) ยกระดับช่องทางการค้าช่องทางธรรมชาติบ้านท่าเสาให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร
- 4) ยกระดับจุดผ่อนปรนให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร
- 5) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- 6) ส่งเสริมพัฒนา SEZ แบบองค์รวม และมีการพัฒนาทุกๆ ด้านไปพร้อมกัน

ตารางที่ 78 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

ลำดับ	ประเด็นการพัฒนา	ปัญหาและสภาพปัญหา	แนวทางแก้ไข	พื้นที่
1	3. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตร ตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง	แหล่งกักเก็บน้ำสำหรับใช้ในการเกษตร และการอุปโภค บริโภคไม่เพียงพอต่อความต้องการ	1.1 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ / กอสร่างฝายชะลอน้ำ สระเก็บน้ำ/ ขุดลอกคูคลอง / วนาการน้ำใต้ดิน/ พัฒนาระบบการกระจายน้ำ เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำ ตนทุน 1.2 การก่อสร้างสถานที่กักเก็บน้ำให้เพียงพอ กับความต้องการใช้น้ำในปัจจุบันและแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนหลักของกลุ่มน้ำโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง 1.3 จัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำที่ต้นทุนต่ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค รวมทั้งนำน้ำเข้าสู่พื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรให้มีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี	จังหวัดจันทบุรี อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอสอยดาว จังหวัดตราด ทุกอำเภอ จังหวัดนครนายก ทุกอำเภอ จังหวัดปราจีนบุรี ทุกอำเภอ จังหวัดสระแก้ว ทุกอำเภอ

ลำดับ	ประเด็นการพัฒนา	ปัญหาและสภาพปัญหา	แนวทางแก้ไข	พื้นที่
2	3. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตร ตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง	ต้นทุนการผลิตภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้น้อยต่ำกว่ารายจ่าย	2.1 เตรียมการแก้ไขปัญหาล่วงหน้า โดยเน้นการตลาด การกระจายผลผลิต การสร้างมาตรฐานการผลิต 2.2 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่ม การแปรรูป และพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า 2.3 ส่งเสริมให้มีตลาดร้านค้าชุมชน หรือศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตร ประมง และสินค้า OTOP 2.4 การสร้างองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรให้มีความสามารถในการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ พึ่งตนเองได้ และมีความเข้มแข็ง	จังหวัดจันทบุรี ทุกอำเภอ จังหวัดตราด ทุกอำเภอ จังหวัดปราจีนบุรี ทุกอำเภอ
3	3. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตร ตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง	ปัญหาผลกระทบด้านเกษตรจากเกษตรกรใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต สินค้าเกษตรทำให้ที่ดินทำกินของเกษตรกรมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงซ้ำเติมปัญหาสภาพดินเปรี้ยว/ดินเค็มที่มีอยู่เดิม	ปรับปรุงทรัพยากรดินในพื้นที่เสื่อมโทรม /ดินเปรี้ยว/ดินเค็ม ให้มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถเพาะปลูกพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้น	จังหวัดนครนายก ทุกอำเภอ จังหวัดปราจีนบุรี ทุกอำเภอ

ลำดับ	ประเด็นการพัฒนา	ปัญหาและสภาพปัญหา	แนวทางแก้ไข	พื้นที่
4	1. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	แหล่งท่องเที่ยวขาดการบำรุงรักษาบูรณะโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบรักษาความปลอดภัยยังไม่เพียงพอ	4.1 ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด 4.2 ปรับปรุงเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน	จังหวัดจันทบุรี ทุกอำเภอ จังหวัดตราด ทุกอำเภอ จังหวัดสระแก้ว ทุกอำเภอ
5	4. อนุรักษ์น้ำ อนุรักษ์ป่า สร้างสมดุลแห่งสิ่งแวดล้อม	ปัญหาการบริหารจัดการขยะบก ขยะทะเล และการบำบัดน้ำเสีย	5.1 การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาโดยภาคประชาชนต้องให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน 5.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดการขยะ สร้างเสริมความสะอาดในครัวเรือนของชุมชน 5.3 เร่งปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนและท้องถิ่นทุกแห่ง เช่น ให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม แก้ปัญหาน้ำเสีย	จังหวัดจันทบุรี ทุกอำเภอ จังหวัดตราด ทุกอำเภอ จังหวัดนครนายก ทุกอำเภอ จังหวัดปราจีนบุรี ทุกอำเภอ จังหวัดสระแก้ว ทุกอำเภอ
6	4. อนุรักษ์น้ำ อนุรักษ์ป่า สร้างสมดุลแห่งสิ่งแวดล้อม	ปัญหาช้างป่าออกมาหากินนอกพื้นที่ทำลายทรัพย์สิน การเกษตรของประชาชน และปัญหาการบุกรุกทำลายป่า	6.1 จัดทำคู่มือตามแนวเขตป่ากับพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชน 6.2 ปลุกพืชอาหารช้าง/จัดทำแหล่งอาหารช้างในพื้นที่ป่าให้เพียงพอต่อประชากรช้างป่า 6.3 ส่งเสริมการปลูกป่า/ป่าชายเลน	จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก

ลำดับ	ประเด็นการพัฒนา	ปัญหาและสภาพปัญหา	แนวทางแก้ไข	พื้นที่
7	1. ส่งเสริมและ พัฒนาการท่องเที่ยว ให้ได้มาตรฐานเพื่อ สนับสนุนการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ขาดการ ประชาสัมพันธ์การ ท่องเที่ยวอย่าง ต่อเนื่อง และขาดการ ส่งเสริมกิจกรรมการ ท่องเที่ยว	7.1 พัฒนาการประชาสัมพันธ์ แหล่ง ท่องเที่ยว เน้นการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้เป็นที่รู้จัก 7.2 สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนในการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว 7.3 พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้ได้ มาตรฐานมีความหลากหลายของ กิจกรรมการท่องเที่ยวและเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย	จังหวัดจันทบุรี ทุกอำเภอ จังหวัดปราจีนบุรี ทุกอำเภอ จังหวัดสระแก้ว ทุกอำเภอ
8	5. พัฒนาระบบ สุขภาพ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิต ให้มีความมั่นคง ปลอดภัย	ปัญหาสุขภาพของ ประชาชนขาดการ บริการสาธารณสุข พื้นฐาน มีปัญหา อัตราการเจ็บป่วย ด้วยโรคไม่ติดต่อ เรื้อรังสำคัญ 7 โรค เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ และโรค หลอดเลือดสมอง	8.1 ตรวจคัดกรองและเฝ้าระวังปัญหา สุขภาพประชาชนกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ในพื้นที่ตามเกณฑ์มาตรฐาน 8.2 สร้างความร่วมมือของชุมชนและ บุคลากรทุกภาคส่วนในการส่งเสริม การดูแลตนเองในเรื่องการป้องกัน ควบคุมโรคให้แก่ประชาชน 8.3 ส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์ออก กำลังกาย การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคของประชาชนในพื้นที่ 8.4 เพิ่มพูนองค์ความรู้ด้าน สาธารณสุขให้แก่ อสม. ประจำหมู่บ้าน เพื่อร่วมกับโรงพยาบาลในพื้นที่ออก ให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนได้ อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง	จังหวัดจันทบุรี ทุกอำเภอ จังหวัดนครนายก ทุกอำเภอ จังหวัดสระแก้ว ทุกอำเภอ
9	5. พัฒนาระบบ สุขภาพ สังคม การ บริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิต ให้มีความมั่นคง ปลอดภัย	ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทาง การศึกษาของ เยาวชนต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน	9.1 การยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยให้องค์กรปกครองท้องถิ่นภาคเอกชน และชุมชน เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาขนาด เล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	จังหวัดปราจีนบุรี ทุกอำเภอ จังหวัดสระแก้ว ทุกอำเภอ

ลำดับ	ประเด็นการพัฒนา	ปัญหาและสภาพปัญหา	แนวทางแก้ไข	พื้นที่
10	2. เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน	การค้าชายแดน การพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเขตการค้าระดับเศรษฐกิจจากนโยบายของคณะกรรมการที่ดูแลเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเพิ่มขึ้น มีปัญหาแนวเขตระหว่าง 2 ประเทศแดนที่ไม่ชัดเจน จึงขาดการพัฒนาพื้นที่บริเวณช่องผ่านแดนและมีการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมาย	10.1 พัฒนาจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็กให้ได้มาตรฐานสากล เพื่ออำนวยความสะดวกในการสัญจรข้ามแดน และการขนส่งสินค้า 10.2 พัฒนาระบบตรวจคนเข้าเมืองให้ได้มาตรฐาน 10.3 ยกระดับช่องทางการค้าช่องทางธรรมชาติบ้านท่าเสาให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร 10.4 ยกระดับจุดผ่อนปรนให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร 10.5 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ 10.6 ส่งเสริมพัฒนา SEZ แบบองค์รวม และมีการพัฒนาทุกๆ ด้านไปพร้อมกัน	จังหวัดตราด ทุกอำเภอ จังหวัดสระแก้ว ทุกอำเภอ

3.1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ศูนย์กลางท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและนิเวศ แหล่งผลไม้และครัวสุขภาพไทย” โดยมีจุดเน้นและผลที่คาดว่าจะได้รับจากการพัฒนา ดังนี้

ประเด็น	รายละเอียด
จุดเน้นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด 5 ด้าน	
1. ด้านการท่องเที่ยว	<p>1. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สุขภาพ และวัฒนธรรม</p> <p>1.1 กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรม เช่น สำรวจเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม จัดมหกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยว</p> <p>1.2 กิจกรรมส่งเสริมผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP สินค้าชุมชน และของที่ระลึก เช่น ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และจัดการแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด</p> <p><u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อม มีคุณภาพ ปลอดภัย 2) ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว/คนในชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 3) บุคลากรด้านการท่องเที่ยวมีความรู้และเครือข่ายผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวมีความเข้มแข็งมากขึ้น 4) ผู้ประกอบการด้านสินค้า OTOP ชุมชนมีรายได้ที่สูงขึ้น
2. ด้านอุตสาหกรรม การค้า การลงทุนและการค้าชายแดน	<p>2. เพิ่มขีดความสามารถด้านอุตสาหกรรม อัญมณี การค้า การลงทุน การค้าชายแดนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน</p> <p>กิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจและการค้าชายแดน เช่น ปรับปรุงถนนเพื่อเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่บริเวณชายแดน</p> <p><u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</u></p> <p>การคมนาคมขนส่งมีความสะดวกและเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น สนับสนุนการค้าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและการค้าชายแดน</p>
3. ด้านการเกษตร ปลอดภัยและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย	<p>3. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตร และผลไม้คุณภาพปลอดภัยและสมุนไพรอย่างครบวงจร</p> <p>3.1 กิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำสนับสนุนพื้นที่การเกษตร เช่น ขุดลอกคลอง ก่อสร้างแก้มลิง และประตูระบายน้ำเพื่อกักเก็บน้ำใช้ในการเกษตรและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ</p> <p>3.2 กิจกรรมพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐาน เช่น ฝึกอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ที่ได้มาตรฐาน</p> <p>3.3 กิจกรรมพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ประกอบการ เช่น จัดแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตร และเจรจาจับคู่ธุรกิจ (Business Matching)</p> <p>3.4 กิจกรรมพัฒนาสมุนไพรไทยให้มีมาตรฐาน เช่น อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชสมุนไพร ตรวจสอบวิเคราะห์และวิจัยสารสกัดจากสมุนไพรเพื่อใช้ในการรักษาโรค และขยายช่องทางการตลาดออนไลน์</p> <p><u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เกษตรกรมีแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้ในการเกษตรเพิ่มขึ้น 2) เกษตรกร/ผู้ประกอบการมีรายได้จากการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น 3) มูลค่าการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์พืชสมุนไพรเพิ่มขึ้น

ประเด็น	รายละเอียด
4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<p>4. อนุรักษ์ ป่าไม้ พัฒนา และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน</p> <p>4.1 กิจกรรมบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และป่าชายเลน เช่น ปลูกต้นไม้ พิธีอาหารสัตว์ หญ้าแฝก ยึดหน้าดิน ทำแนวกันไฟป่าและปลูกป่าชายเลน</p> <p>4.2 กิจกรรมเพิ่มศักยภาพแหล่งน้ำและป้องกันการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำ เช่น ขุดสระกักเก็บน้ำ ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ ก่อสร้างสถานีสูบน้ำและระบบส่งน้ำ</p> <p><u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</u></p> <p>1) พื้นที่ป่าไม้และป่าชายเลนที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูเพิ่มขึ้น</p> <p>2) จำนวนแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็กเพิ่มขึ้น และช่วยในการป้องกันอุทกภัยและบรรเทาภัยแล้ง</p>
5. การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	<p>5. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย</p> <p>5.1 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพแรงงาน เช่น อบรมทักษะฝีมือแรงงานเพื่อเข้าสู่ตลาดการผลิต ส่งเสริมอาชีพ</p> <p>5.2 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพกำลังแรงงานเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ เช่น พัฒนาความรู้และทักษะสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุ</p> <p><u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</u></p> <p>แรงงานมีศักยภาพ สมรรถนะ และทักษะฝีมือที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน และสังคมผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้นในอนาคต</p>
ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการพัฒนา	
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>1. เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมีเสถียรภาพและต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - อัตราการขยายตัวด้านการท่องเที่ยว (จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว) เพิ่มขึ้น - มูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดกับประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น - มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพิ่มขึ้น - มูลค่าการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์พืชสมุนไพรเพิ่มขึ้น <p>2. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ โดยการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม และใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างยั่งยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ป่าต้นน้ำ ป่าไม้ แหล่งน้ำธรรมชาติ และป่าชายเลน ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติบริเวณชายฝั่งทะเลได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู และเกิดเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างยั่งยืน <p>3. สังคมพัฒนาอย่างมีคุณภาพมากขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนมีศักยภาพ ความรู้ ความสามารถ และทักษะฝีมือแรงงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและรองรับสังคมผู้สูงอายุ - ประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดมีคุณภาพชีวิตที่ดี

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 5 โครงการ 14 กิจกรรม และ 1 รายการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ งบประมาณรวม 179,780,800 บาท โดยจำแนกตามประเด็นการพัฒนา ดังนี้

- ประเด็นการพัฒนาที่ 1 จำนวน 1 โครงการ 2 กิจกรรม งบประมาณ 88,000,000 บาท
- ประเด็นการพัฒนาที่ 2 จำนวน 1 โครงการ 4 กิจกรรม งบประมาณ 75,933,800 บาท
- ประเด็นการพัฒนาที่ 3 จำนวน 1 โครงการ 1 กิจกรรม งบประมาณ 2,400,000 บาท

- ประเด็นการพัฒหน้าที่ 4 จำนวน 1 โครงการ 1 กิจกรรม งบประมาณ 3,127,000 บาท
- ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ จำนวน 1 รายการ งบประมาณ 5,000,000 บาท

ประเด็นการพัฒหน้าที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สุขภาพ และวัฒนธรรม จำนวน 1 โครงการ 2 กิจกรรม งบประมาณ 88,000,000 บาท ดังนี้

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรมหลัก	งบประมาณ (บาท)	หน่วยดำเนินการ
1.	โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และสุขภาพ	88,000,000	
	1.1 ก่อสร้างขยายทางหลวงหมายเลข 3239 ตอนนครนายก = เชื้อนขุนด่านปราการชล ตำบลศรีนาวา ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง นครนายก จังหวัดนครนายก ระหว่าง กม.8+500 – กม.10+000 เป็น 4 ช่องจราจร ระยะทาง 1.500 กิโลเมตร	30,000,000	แขวงทางหลวงนครนายก
	1.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกในปราจีนสระตรานคร ทางหลวงหมายเลข 3153 ตอน จันทบุรี – ท่าใหม่ อำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี	58,000,000	แขวงทางหลวงจันทบุรี

ประเด็นการพัฒหน้าที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า และการค้าชายแดน เชื่อมโยง EEC และ ประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน 1 โครงการ 1 กิจกรรมหลัก งบประมาณ 75,933,800 บาท ดังนี้

ลำดับ	โครงการ	งบประมาณ (บาท)	หน่วยดำเนินการ
2.	โครงการเสริมสร้างศักยภาพภาคอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน	75,933,800	
	2.1 เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงหมายเลข 3405 ตอน บ้านแหลม – หุ้งขนาน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี	3,575,000	แขวงทางหลวงจันทบุรี
	2.2 บูรณาการทางหลวง เพื่อพัฒนาโครงข่ายระหว่างจังหวัด เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน ทางหลวงหมายเลข 3299 ตอนข้ามทุน – โขดดี อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี	27,358,800	แขวงทางหลวงจังหวัดตราด
	2.3 ปรับปรุงถนนลาดยาง แยกทางหลวงหมายเลข 348 – เชื่อมอำเภอละหานทราย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ระยะทาง 7.500 กิโลเมตร	45,000,000	แขวงทางหลวงชนบทสระแก้ว
	2.4 ส่งเสริมและพัฒนาตลาดอัญมณีและเครื่องประดับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	5,320,000	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี

ประเด็นการพัฒหน้าที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตร (ผลไม้ ปศุสัตว์และประมง สมุนไพร 1 โครงการ 2 กิจกรรมหลัก งบประมาณ 46,924,000 บาท ดังนี้

ลำดับ	โครงการ	งบประมาณ (บาท)	หน่วยดำเนินการ
3.	โครงการเพิ่มศักยภาพภาคการเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2,400,000	
	3.1 เพิ่มโอกาสด้านการตลาดให้แก่เกษตรกรผู้ประกอบการสินค้าเกษตร กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2,400,000	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปราจีนบุรี

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และปกป้อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 อย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน จำนวน 1 โครงการ
 1 กิจกรรมหลัก งบประมาณ 30,000,000 บาท ดังนี้

ลำดับ	โครงการ	งบประมาณ (บาท)	หน่วยดำเนินการ
4.	โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3,127,000	
	4.1 ฟื้นฟูแหล่งอาหารสัตว์ป่าในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ใน พื้นที่จังหวัดนครนายก และปราจีนบุรี	3,127,000	อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สำนักบริหาร พื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี)

ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ จำนวน 1 รายการ งบประมาณ 5,000,000 บาท

ลำดับ	โครงการ	งบประมาณ (บาท)	หน่วยดำเนินการ
...	ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ	5,000,000	กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

● ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานที่ผ่านมา

1) การจัดทำแผนโดยแผนงาน/โครงการเกิดความเหลื่อมล้ำของรายได้ที่เกิดจากภาคอุตสาหกรรม
 ภาคท่องเที่ยวหรือบริการ กับภาคเกษตรกรรมดั้งเดิม

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ประกอบด้วยจังหวัด 5 จังหวัด ที่มีพื้นที่ติดกัน และมี
 ภูมิประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งมี 2 จังหวัดโดดเด่นทางด้านอุตสาหกรรม ได้แก่ ปราจีนบุรี และ
 สระแก้ว โดยทั้ง 5 จังหวัดโดดเด่นทางด้านเกษตรกรรม และทางด้านการท่องเที่ยว จากการประเมินรายได้
 ที่เข้ามายังกลุ่มจังหวัด ส่วนใหญ่ภาคอุตสาหกรรมจะมีรายได้ต่อประชากรต่อหัวสูงกว่าภาคเกษตรกรรม หรือ
 ภาคท่องเที่ยวรายได้ต่อประชากรต่อหัวสูงกว่าภาคเกษตรกรรม แต่สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่
 จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้มาก แม้ว่าจะมุ่งการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรมสูงมาก แต่ก็ยังไม่สามารถ
 เพิ่มรายได้ให้กับภาคเกษตรกรรมให้ทัดเทียมภาคอุตสาหกรรมได้ ซึ่งทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดควรมีความ
 สมดุล และคำนึงถึงความเดือดร้อน ปัญหา หรือบุคคลที่ขาดแคลนหรือที่ต้องการความช่วยเหลือในลำดับแรกด้วย

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา งบประมาณของกลุ่มจังหวัดจะมุ่งเน้นไปในการจัดทำโครงการ
 พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ถนน อาคารบังคับน้ำ และประตุน้ำ) ซึ่งเป็นงบลงทุนที่มีสัดส่วนที่สูงในแต่
 ละปีงบประมาณ เมื่อเทียบกับโครงการมิติด้านการเกษตร และด้านสังคม ซึ่งในการพัฒนาเพื่อให้เกิดความสมดุล
 นั้น ต้องมุ่งเน้นการสร้างที่ยั่งยืนให้กับเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การกระจายรายได้ให้มากยิ่งขึ้นด้วย

2) การบูรณาการข้อมูลหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทาง หรือ
 มาตรฐานเดียวกัน

กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด จะมีหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกัน
 หลากหลายหน่วยงาน และสั่งการมายังภูมิภาคให้ปฏิบัติ แต่เนื่องด้วยหน่วยงานกลางแต่ละแห่งจะมี
 ข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ที่ยังไม่สอดคล้องหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เกิดอุปสรรค
 ในการทำงานให้กับผู้ปฏิบัติงานในภูมิภาค หน่วยงานส่วนกลางควรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ช่วยในการ หาทางออก
 ชี้ช่องทาง หาจุดตรงกลางของการทำงาน ให้กับหน่วยงานภูมิภาค ซึ่งเป็นผู้รับปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การทำงาน
 ภาครัฐการเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

3) ความพร้อมในการดำเนินงานโครงการของหน่วยดำเนินงาน

การดำเนินงานโครงการลักษณะรายจ่ายลงทุนในบางโครงการต้องมีการปรับปรุงแบบรูปรายการ/รายละเอียดโครงการให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้าง ทำให้เกิดความล่าช้าในการเริ่มดำเนินงานโครงการภายหลังจากที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว และในบางกรณีหน่วยดำเนินงานมีการเสนอขอโอนเปลี่ยนแปลงโครงการ/งบประมาณ กรณีกระทบต่อแผน ทำให้ต้องนำเสนอคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (อ.ก.บ.ภ.) และรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลแผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน รวมทั้งต้องขอทำความเข้าใจความตกลงกับสำนักงบประมาณ ทำให้การดำเนินโครงการและเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้าและไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนด

4) การบริหารทรัพย์สินของกลุ่มจังหวัด

การดำเนินงานในส่วนของการบริหารทรัพย์สินในส่วนที่เป็นสิ่งก่อสร้างต้องดำเนินการตามระเบียบของกรมธนารักษ์ หน่วยงานดำเนินการจำนวนมากขาดความรู้ และวิธีการปฏิบัติจำเป็นต้องให้กรมธนารักษ์แจ้งหลักวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องชัดเจน และกรณีทรัพย์สินที่เป็นครุภัณฑ์ ต้องดำเนินการตามระเบียบพัสดุของกรมบัญชีกลางขั้นตอนการดำเนินการมาก ซึ่งหน่วยงานในภูมิภาคยังขาดความรู้ในการปฏิบัติ ดังนั้นในกรณีการรับโอนครุภัณฑ์ของจังหวัดหรือของกลุ่มจังหวัดกรมบัญชีกลางต้องหากระบวนการเพื่อลดขั้นตอน โดยอาจแยกระเบียบหรือวิธีการปฏิบัติออกมาจากระเบียบพัสดุด้วย

● แนวทางแก้ไข

1) การกำหนดมาตรการ/แนวทางในการตรวจสอบแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ควรตรวจสอบความถูกต้องหรือความต้องการของพื้นที่กลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ช่วงต้นปีงบประมาณ หากมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรม/พื้นที่ดำเนินงานโครงการที่ต้องขอทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณ ให้รีบดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรก เมื่อได้รับงบประมาณ นอกจากนี้ ในกรณีที่จะมีกำหนดแนวทางการบริหารงบประมาณของกลุ่มจังหวัดเพิ่มเติมในแต่ละปีงบประมาณ เช่น มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ ควรกำหนดแนวทางเฉพาะที่เหมาะสมกับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการ

2) การบูรณาการข้อมูลหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ต่างๆ ให้เป็นไปในทิศทาง หรือมาตรฐานเดียวกัน และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน พร้อมทั้งมีการสัมมนาระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติ ระเบียบ ข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้นของกระบวนการจัดทำแผนและงบประมาณรวมถึงการนำไปปฏิบัติ

3) ตรวจสอบความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการในแต่ละปีงบประมาณล่วงหน้าก่อนพิจารณาเรียงลำดับความสำคัญของโครงการและตรวจติดตามความพร้อมของพื้นที่ที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และให้หน่วยงานที่มีความชำนาญเฉพาะด้านตรวจสอบรายละเอียดการจัดทำโครงการด้วย

3.2 ประเด็นการพัฒนา

3.2.1 บทวิเคราะห์

จากข้อมูลการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ในมิติต่าง ๆ ทิศทางการพัฒนาของประเทศ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ร่าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายของรัฐบาลและเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค การวิเคราะห์ศักยภาพ โอกาส ปัญหาและความต้องการของพื้นที่กลุ่มจังหวัด ได้นำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (SWOT Analysis) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ดังต่อไปนี้

- **การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT Analysis)**

การวิเคราะห์สภาวะการณและศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และภัยคุกคาม (Threat) ของกลุ่มจังหวัด ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)

1. เป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้หลักของประเทศ (ทุเรียน มังคุด เงาะ ลำไย), และแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญและหลากหลายของประเทศ ทั้ง ปศุสัตว์ (โคเนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่) และประมงน้ำจืด ประมงชายฝั่ง ซึ่งมีปริมาณการผลิตมากพอสำหรับใช้บริโภคภายในประเทศ และส่งออกไปยังต่างประเทศ สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้อย่างมั่นคง

2. เป็นแหล่งผลิตสมุนไพรของประเทศไทย และผลิตภัณฑ์ด้านสมุนไพรที่มีศักยภาพและมีชื่อเสียงของประเทศ (จังหวัดปราจีนบุรี/จังหวัดสระแก้ว/จังหวัดจันทบุรี) โดยจังหวัดปราจีนบุรีได้รับคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 4 เมืองสมุนไพรของประเทศ (Herbal City) ภายใต้แผนแม่บทว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 ซึ่งมีโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี เป็นต้นแบบในการผลิตยาสมุนไพรเป็นหน่วยบริการที่มีการขับเคลื่อนการใช้สมุนไพร การพัฒนางานวิจัยและการถ่ายทอดองค์ความรู้ โรงพยาบาลแพทย์แผนไทยวัฒนานคร และโรงพยาบาลวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้วเป็นหน่วยในการรักษาพยาบาล เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย และโรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี โรงพยาบาลเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ที่ส่งเสริมแพทย์แผนไทย และสามารถเป็นฐาน Bio-economy ที่สำคัญของประเทศได้

3. มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายตอบโจทย์นักท่องเที่ยวหลากหลายกลุ่ม ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โดยเฉพาะโบราณสถานแบบอารยธรรมทวารวดีและอารยธรรมขอมในจังหวัดสระแก้วและปราจีนบุรี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและนิเวศ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ยังมีความหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวป่าไม้และภูเขาอย่าง อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครนายกและจังหวัดปราจีนบุรี อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว และยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่ได้รับความนิยมทั้งคนไทยและคนต่างประเทศ อ่าวเกาะช้างและอ่าวเกาะกูด จังหวัดตราด

4. ชัยภูมิทางเศรษฐกิจมีความได้เปรียบสูง ด้วยเป็นที่ตั้งของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ด้านชายติดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญที่สุดทางเศรษฐกิจและมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ส่วนด้านชาติติดกับชายแดนของประเทศกัมพูชา และมีจุดผ่านแดนถาวร 5 แห่ง (จุดผ่านแดนถาวรบ้านฝักกาด อ่าวโป่งน้ำร้อน, จุดผ่านแดนถาวรบ้านแหลม อ่าวโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี, จุดผ่านแดนถาวร

บ้านหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด, จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ และจุดผ่านแดนถาวรบ้านเขาดิน อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว) ที่ทำหน้าที่ส่งออกสร้างรายได้ให้กับประเทศและประชาชนในพื้นที่ได้ต่อเนื่อง

5. มีสถาบันการศึกษาที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศหลายสถาบัน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นต้น) ที่มีองค์ความรู้และบุคลากรที่มีศักยภาพในการพัฒนาความคิด ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนางานวิจัยในพื้นที่

6. เป็นฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมรองรับการขยายตัวของ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะปราจีนบุรีมีฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมครอบคลุมร้อยละ 90 ของ กลุ่มจังหวัด สามารถรองรับการพัฒนาของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และส่งออกผ่านเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. เกษตรกรยังขาดปัจจัยสนับสนุน ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในเรื่องการเพาะปลูกผลไม้ที่ดีและเหมาะสม และขาดการวิจัยและพัฒนา ทั้งในด้านการผลิตให้ออกผลผลิตนอกฤดู การเก็บรักษา การลำเลียงถึงที่หมายก่อนการเน่าเสีย รวมถึงการนำนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิตภาคการเกษตรยังมีน้อย อีกทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน และขาดเงินทุนในการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง จึงไม่มีแรงจูงใจในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง

2. ขาดแคลนแหล่งน้ำ เพื่อใช้ภาคการเกษตร อุปโภคบริโภค ภาคอุตสาหกรรม ภาคการท่องเที่ยวหรือบริการ ยังไม่เพียงพออันเนื่องมาจากการขยายตัวของเมือง แหล่งอุตสาหกรรม และแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ได้ส่งผลให้เกิดความต้องการใช้น้ำปริมาณมาก

3. โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีความพร้อมในการรองรับอารยสถาปัตยกรรม (Universal Design) สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยววัยต่าง ๆ

4. การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะฝีมือที่จะรองรับความต้องการของตลาดแรงงานอันเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม

5. โครงสร้างประชากรของกลุ่มจังหวัดที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ คือ มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด (ร้อยละ 15.46) ส่งผลต่อแนวโน้มการขาดกำลังแรงงานและปัญหาเชิงสุขภาพ การเป็นโรคไม่ติดต่อ

6. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเสื่อมโทรมมากขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของเมือง แหล่งอุตสาหกรรม และแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนมากขึ้นตามลำดับ

โอกาส (Opportunities)

1. การเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และ IoT (Internet of Thing) อย่างเต็มตัว มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Innovation Driven Economy) ในระดับที่สูงขึ้น ทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ มีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ยกย่องคุณภาพของระดับรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง
2. รัฐบาลกำหนดนโยบายการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ในทุกภูมิภาคของประเทศ และกระแสดูแลรักษาสุขภาพในปัจจุบันที่สนใจการใช้สมุนไพรและ/หรือผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมากขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะความต้องการใช้สมุนไพรในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นทางเลือกในการรักษาโรค และเสริมสร้างสุขภาพ ซึ่งช่วยสร้างความมั่นคงทางด้านสุขภาพ และการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ
3. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นแนวโน้ม (Trend) ของโลกและของประเทศ ทำให้มีโอกาสในการผลิต พัฒนา และปรับปรุงสินค้าและบริการที่สอดคล้องกับความต้องการในการดูแลและให้บริการแก่ผู้สูงอายุ อาทิ ตลาดอาหารสุขภาพ สมุนไพร สถานที่ท่องเที่ยวและการพักผ่อนของผู้สูงอายุ
4. ปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการแสวงหาประสบการณ์ที่มากกว่าการท่องเที่ยวรูปแบบเดิม มีการสัมผัสวิถีชีวิตผู้คนและประเพณีท้องถิ่นโดยแท้จริง และมีความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากขึ้น
5. มีโอกาสในการกระจายสินค้าไปยังประเทศที่มีอัตราการเติบโตสูง โดยตั้งอยู่ใกล้กับท่าเรือ น้ำลึก การขนส่งทางถนน รถไฟ และสนามบิน เชื่อมโยง กทม. – EEC – ตะวันออก 2 – SEZ – ประเทศกัมพูชา – ประเทศเวียดนาม และผลิตกำลังแรงงานที่รองรับการขยายตัวของ EEC

ภัยคุกคาม (Threats)

1. กฎระเบียบและขั้นตอนปฏิบัติของประเทศเพื่อนบ้านยังไม่อำนวยความสะดวกทางการค้า และการลงทุน สิ่งสำคัญในการทำการค้ากับต่างประเทศ คือ การที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของประเทศนั้นๆ อีกทั้ง มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น เช่น มาตรฐานการผลิตสินค้า อนามัย แรงงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินทางปัญญา
2. ประเทศเพื่อนบ้านมีต้นทุนการผลิต แรงงาน และที่ดินต่ำกว่าประเทศไทย อีกทั้งยังมีทรัพยากรธรรมชาติพร้อมกว่า
3. ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขสูงขึ้น ทำให้กำลังการผลิตลดลง ผลิตภาพแรงงานค่อนข้างต่ำ หากไม่ได้รับการพัฒนาเทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถแข่งขันหรือพัฒนาศักยภาพอย่างเพียงพอ อาจส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงได้
4. หลักสูตรการศึกษายังไม่สามารถสร้างคนที่มีความรู้ความสามารถ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก
5. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ส่งผลให้มีการกำหนดมาตรการยับยั้งการระบาด อาทิ การปิดเมือง การปิดประเทศ การจำกัดการเดินทาง ซึ่งส่งผลเสียหายโดยตรงต่อเศรษฐกิจและกระทบต่อรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้คนเป็นอย่างมาก ธุรกิจบางอย่างต้องปรับตัว หรือปิดตัวลง

ตารางที่ 79 สรุปการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT)

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้หลักของประเทศ (ทุเรียน มังคุด เงาะ ลำไย) และแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญและหลากหลายของประเทศ ทั้ง ปศุสัตว์ (โคเนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่) และประมงน้ำจืด ประมงชายฝั่ง ซึ่งมีปริมาณการผลิตมากพอสำหรับใช้บริโภคภายในประเทศ และส่งออกไปยังต่างประเทศ 2. เป็นแหล่งผลิตสมุนไพรของประเทศไทย และผลิตภัณฑ์ด้านสมุนไพรที่มีศักยภาพและมีชื่อเสียงของประเทศ (จังหวัดปราจีนบุรี/จังหวัดสระแก้ว/จังหวัดจันทบุรี) และสามารถเป็นฐาน Bio-economy ที่สำคัญของประเทศได้ 3. มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายตอบโจทยนักท่องเที่ยวหลากหลายกลุ่ม ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โดยเฉพาะโบราณสถานแบบอารยธรรมทวารวดีและอารยธรรมขอมในจังหวัดสระแก้วและปราจีนบุรี แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและนิเวศ 4. ชัยภูมิทางเศรษฐกิจมีความได้เปรียบสูง ด้วยเป็นที่ตั้งของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ด้านชายติดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญที่สุดทางเศรษฐกิจและมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ส่วนด้านชีวิตกับชายแดนของประเทศ กัมพูชา และมีจุดผ่านแดนถาวร 5 แห่ง ที่ทำหน้าที่ส่งออกสร้างรายได้ให้กับประเทศและประชาชนในพื้นที่ได้ต่อเนื่อง 5. มีสถาบันการศึกษาที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศหลายสถาบัน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นต้น) ที่มีองค์ความรู้และบุคลากรที่มีศักยภาพในการพัฒนาความคิด ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนางานวิจัยในพื้นที่ 6. เป็นฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมรองรับการขยายตัวของ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะปราจีนบุรี มีฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมครอบคลุม ร้อยละ 90 ของกลุ่มจังหวัด สามารถรองรับการพัฒนาของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และส่งออกผ่านเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรยังขาดปัจจัยสนับสนุน ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในเรื่องการเพาะปลูกผลไม้ที่ดีและเหมาะสม และขาดการวิจัยและพัฒนา ทั้งในด้านการผลิตให้ออกผลผลิตนอกฤดู การเก็บรักษา การลำเลียงถึงที่หมายก่อนการนำเสีย รวมถึงการนำนวัตกรรมมาใช้ในระบบการผลิตภาคการเกษตรยังมีน้อย อีกทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่ยังมิถุนานะยากจน และขาดเงินทุนในการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง จึงไม่มีแรงจูงใจในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง 2. ขาดแคลนแหล่งน้ำ เพื่อใช้ภาคการเกษตร อุบัติภัยโรคระบาด ภาควิทยาศาสตร์ ภาควิทยาการแพทย์ และแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ได้ส่งผลให้เกิดความต้องการใช้น้ำปริมาณมาก 3. โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีความพร้อมในการรองรับอารยสถาปัตย์สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ 4. การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะฝีมือที่จะรองรับความต้องการของตลาดแรงงาน อันเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม 5. โครงสร้างประชากรของกลุ่มจังหวัดที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ คือ มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด (ร้อยละ 15.46) ส่งผลต่อแนวโน้มการขาดกำลังแรงงานและปัญหาเชิงสุขภาพ การเป็นโรคไม่ติดต่อ 6. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเสื่อมโทรมมากขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของเมือง แหล่งอุตสาหกรรม และแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนมากขึ้นตามลำดับ
โอกาส (O)	ภัยคุกคาม (T)
<ol style="list-style-type: none"> 1. การเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และ IoT (Internet of Thing) อย่างเต็มตัว มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Innovation Driven Economy) ในระดับที่สูงขึ้น ทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ มีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ยกระดับคุณภาพของระดับรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง 2. รัฐบาลกำหนดนโยบายการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ในทุกภูมิภาคของประเทศ และกระแสนวัตกรรมสุขภาพในปัจจุบันที่สนใจการใช้สมุนไพรและ/หรือผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมากขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะความต้องการใช้สมุนไพรในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นทางเลือกในการรักษาโรค และเสริมสร้างสุขภาพ ซึ่งช่วยสร้างความมั่นคงทางด้านสุขภาพ และการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ 3. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นแนวโน้ม (Trend) ของโลกและของประเทศ ทำให้มีโอกาสในการผลิต พัฒนา และปรับปรุงสินค้าและบริการที่สอดคล้องกับความต้องการในการดูแลและให้บริการแก่ผู้สูงอายุ อาทิ ตลาดอาหารสุขภาพ สมุนไพร สถานที่ท่องเที่ยวและที่พักผ่อนของผู้สูงอายุ 4. ปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการแสวงหาประสบการณ์ที่มากกว่าการท่องเที่ยวรูปแบบเดิม มีการสัมผัสวิถีชีวิตผู้คนและประเพณีท้องถิ่นโดยแท้จริง และมีความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากขึ้น 5. มีโอกาสในการกระจายสินค้าไปยังประเทศที่มีอัตราการเติบโตสูง โดยตั้งอยู่ใกล้กับท่าเรือน้ำลึก การขนส่งทางถนน รถไฟ และสนามบิน เชื่อมโยง กทม. – EEC – ตะวันออก 2 – SEZ – ประเทศกัมพูชา – ประเทศเวียดนาม และผลิตกำลังแรงงานที่รองรับการขยายตัวของ EEC 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎระเบียบและขั้นตอนปฏิบัติของประเทศเพื่อนบ้านยังไม่อำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน สิ่งสำคัญในการทำการค้ากับต่างประเทศ คือ การที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของประเทศนั้นๆ อีกทั้ง มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น เช่น มาตรฐานการผลิตสินค้า อามัย แรงงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินทางปัญญา 2. ประเทศเพื่อนบ้านมีต้นทุนการผลิต แรงงาน และที่ดินต่ำกว่าประเทศไทย อีกทั้งยังมีและทรัพยากรธรรมชาติพร้อมกว่า 3. ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขสูงขึ้น ทำให้กำลังการผลิตลดลง ผลผลิตภาพแรงงานค่อนข้างต่ำ หากไม่ได้รับการพัฒนาเทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถแข่งขันหรือพัฒนาศักยภาพอย่างเพียงพอ อาจส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงได้ 4. หลักสูตรการศึกษายังไม่สามารถสร้างคนที่มีความรู้ความสามารถ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก 5. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ส่งผลให้มีการกำหนดมาตรการยับยั้งการระบาด อาทิ การปิดเมือง การปิดประเทศ การจำกัดการเดินทาง ซึ่งส่งผลเสียหายโดยตรงต่อเศรษฐกิจและกระทบต่อรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้คนเป็นอย่างมาก ธุรกิจบางอย่างต้องปรับตัว หรือปิดตัวลง

● **การกำหนดประเด็นการพัฒนาโดยใช้เทคนิค TOWS Matrix**

หลังจากที่มีการประเมินสภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อให้เห็นถึงจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และภัยคุกคาม (Threat) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 แล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะถูกนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเมตริกซ์ โดยใช้เทคนิค TOWS Matrix เพื่อกำหนดทางเลือกประเด็นการพัฒนาต่อไป

เทคนิค TOWS Matrix สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง

- 1) จุดแข็ง (S) กับ โอกาส (O)
 - 2) จุดแข็ง (S) กับ ภัยคุกคาม (T)
 - 3) จุดอ่อน (W) กับ โอกาส (O)
 - 4) จุดอ่อน (W) กับ ภัยคุกคาม (T)
- ซึ่งนับรวมจำนวนความสัมพันธ์ได้ทั้งสิ้น 4 คู่

ตารางที่ 80 การกำหนดประเด็นการพัฒนาโดยใช้เทคนิค TOWS MATRIX

TOWS	S	W
O	ทางเลือกเชิงรุก (SO Strategy)	ทางเลือกเชิงแก้ไข (WO Strategy)
T	ทางเลือกเชิงป้องกัน (ST Strategy)	ทางเลือกเชิงรับ (WT Strategy)

ซึ่งผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในข้อมูลแต่ละคู่ดังกล่าว นำไปสู่ทางเลือกประเด็นการพัฒนา 4 กลุ่ม และสามารถอธิบายได้ ดังนี้

ตารางที่ 81 ทางเลือกประเด็นการพัฒนา ทั้ง 4 กลุ่ม

ลำดับ	ทางเลือกประเด็นการพัฒนา	คำอธิบาย
1	เชิงรุก (SO Strategy)	กลุ่มจังหวัดมีจุดแข็ง และสภาพแวดล้อมที่เป็นโอกาสเชิงบวก ดังนั้นสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์อย่างสูงต่อกลุ่มจังหวัดได้
2	เชิงป้องกัน (ST Strategy)	กลุ่มจังหวัดมีจุดแข็ง ขณะเดียวกันก็เจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นภัยคุกคามจากภายนอกที่กลุ่มจังหวัดควบคุมไม่ได้ แต่สามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันภัยคุกคามที่มาจากภายนอกได้
3	เชิงแก้ไข (WO Strategy)	กลุ่มจังหวัดมีโอกาสที่จะนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนที่กลุ่มจังหวัดมีอยู่ได้
4	เชิงรับ (WT Strategy)	กลุ่มจังหวัดเผชิญกับทั้งจุดอ่อนและภัยคุกคามภายนอกที่กลุ่มจังหวัดไม่สามารถควบคุมได้

1) ทางเลือกการพัฒนาที่ใช้โอกาสมาเสริมจุดแข็งเพื่อสร้างรายได้เปรียบ (เชิงรุก - SO Strategy)

จุดแข็ง (Strength)		โอกาส (Opportunity)	
S1	เป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้หลักของประเทศ (ทุเรียน มังคุด เงาะ ลำไย) และแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญและหลากหลายของประเทศ ทั้ง ปศุสัตว์ (โคเนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่) และประมงน้ำจืด ประมงชายฝั่ง ซึ่งมีปริมาณการผลิตมากพอสำหรับใช้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ	O1	การเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และ IoT (Internet of Thing) อย่างเต็มตัว มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Innovation Driven Economy) ในระดับที่สูงขึ้น ทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ มีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ยกระดับคุณภาพของระดับรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง
S2	เป็นแหล่งผลิตสมุนไพรของประเทศไทย และผลิตภัณฑ์ด้านสมุนไพรที่มีศักยภาพและมีชื่อเสียงของประเทศ (จังหวัดปราจีนบุรี/จังหวัดสระแก้ว/จังหวัดจันทบุรี) และสามารถเป็นฐาน Bio-economy ที่สำคัญของประเทศได้	O2	รัฐบาลกำหนดนโยบายการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ในทุกภูมิภาคของประเทศ และกระแสการดูแลสุขภาพในปัจจุบัณที่สนใจการใช้สมุนไพรและ/หรือผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมากขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะความต้องการใช้สมุนไพรในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นทางเลือกในการรักษาโรค และเสริมสร้างสุขภาพ
S3	มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายตอบโจทยนักท่องเที่ยวหลายกลุ่ม ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โดยเฉพาะโบราณสถานแบบอารยธรรมทวารวดีและอารยธรรมขอมในจังหวัดสระแก้วและปราจีนบุรี แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและนิเวศ	O3	การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นแนวโน้ม (Trend) ของโลกและของประเทศไทย ทำให้มีโอกาสในการผลิต พัฒนา และปรับปรุงสินค้าและบริการที่สอดคล้องกับความต้องการในการดูแลและให้บริการแก่ผู้สูงอายุ อาทิ ตลาดอาหารสุขภาพสมุนไพร สถานที่ท่องเที่ยวและการพักผ่อนของผู้สูงอายุ
S4	ชัยภูมิทางเศรษฐกิจมีความได้เปรียบสูง ด้วยเป็นที่ตั้งของเขตเศรษฐกิจพิเศษด้านชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญที่สุดทางเศรษฐกิจและมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ส่วนด้านवादิตกับชายแดนของประเทศกัมพูชา และมีจุดผ่านแดนถาวร 5 แห่ง ที่ทำหน้าที่ส่งออกสร้างรายได้ให้กับประเทศและประชาชนในพื้นที่ได้ต่อเนื่อง	O4	ปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการแสวงหาประสบการณ์ที่มากกว่าการท่องเที่ยวรูปแบบเดิม มีการสัมผัสวิถีชีวิตผู้คนและประเพณีท้องถิ่นโดยแท้จริง และมีความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากขึ้น
S5	มีสถาบันการศึกษาที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศหลายสถาบัน ที่มีองค์ความรู้และบุคลากรที่มีศักยภาพในการพัฒนาความคิด ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนางานวิจัยในพื้นที่	O5	มีโอกาสในการกระจายสินค้าไปยังประเทศที่มีอัตราการเติบโตสูง โดยตั้งอยู่ใกล้กับท่าเรือน้ำลึก การขนส่งทางถนน รถไฟ และสนามบิน เชื่อมโยง กทม. – EEC – ตะวันออก 2 – SEZ – ประเทศกัมพูชา – ประเทศเวียดนาม และผลิตกำลังแรงงานที่ตรงกับความต้องการของ EEC
S6	เป็นฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมรองรับการขยายตัวของ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะปราจีนบุรีมีฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมครอบคลุม ร้อยละ 90 ของกลุ่มจังหวัด สามารถรองรับการพัฒนาของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และส่งออกผ่านเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน		

สามารถสร้างทางเลือกเชิงรุก (SO Strategy) ได้มาจากการนำผลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน ในที่นี้สามารถกำหนดทางเลือกได้ 5 ประเด็น คือ

- SO1: เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลไม้และสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย อย่างครบวงจร (S1O1)
- SO2: ขยายตลาดสินค้าเกษตรไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่มีความต้องการและอัตราการเติบโตสูง (S1O5)
- SO3: พัฒนาแหล่งผลิตสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ด้านสมุนไพรให้มีศักยภาพและมีชื่อเสียงของประเทศ (S2S5O2)
- SO4: พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศและสุขภาพ และชุมชน (S2S3O4)
- SO5: พัฒนาเส้นทางคมนาคมให้มีศักยภาพรองรับการเติบโตของ EEC และเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และเชื่อมต่อการกระจายสินค้าและบริการสู่ภูมิภาคอื่นๆ และประเทศเพื่อนบ้าน (S4S6O5)

2) ทางเลือกการพัฒนาที่ใช้โอกาสมาแก้ไขจุดอ่อนเพื่อลดทอนปัญหา (เชิงแก้ไข - WO Strategy)

จุดอ่อน (Weakness)		โอกาส (Opportunity)	
W1	เกษตรกรยังขาดปัจจัยสนับสนุน ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในเรื่องการเพาะปลูกผลไม้ที่ดีและเหมาะสม และขาดการวิจัยและพัฒนา ทั้งในด้านการผลิตให้ออกผลผลิตนอกฤดู การเก็บรักษา การลำเลียงที่หมกหมอมารักษาเสีย รวมถึงการนำนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิตภาคการเกษตรยังมีน้อย อีกทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน และขาดเงินทุนในการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง จึงไม่มีแรงจูงใจในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง	O1	การเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และ IoT (Internet of Thing) อย่างเต็มตัว มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Innovation Driven Economy) ในระดับที่สูงขึ้น ทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ มีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ยกระดับคุณภาพของระดับรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง
W2	ขาดแคลนแหล่งน้ำ เพื่อใช้ภาคการเกษตร อุปโภคบริโภค ภาคอุตสาหกรรม ภาคการท่องเที่ยวหรือบริการ ยังไม่เพียงพออันเนื่องมาจากการขยายตัวของเมือง แหล่งอุตสาหกรรม และแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ได้ส่งผลให้เกิดความต้องการใช้น้ำปริมาณมาก	O2	รัฐบาลกำหนดนโยบายการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) ในทุกภูมิภาคของประเทศ และกระแสการดูแลสุขภาพสภาพในปัจจุบันที่สนใจการใช้สมุนไพรและ/หรือผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมากขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะความต้องการใช้สมุนไพรในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นทางเลือกในการรักษาโรค และเสริมสร้างสุขภาพ
W3	โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีความพร้อมในการรองรับอารยสถาปัตย์สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่าง ๆ	O3	การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นแนวโน้ม (Trend) ของโลกและของประเทศ ทำให้มีโอกาสมากในการผลิต พัฒนา และปรับปรุงสินค้าและบริการที่สอดคล้องกับความต้องการในการดูแลและให้บริการแก่ผู้สูงอายุ อาทิ ตลาดอาหารสุขภาพ สมุนไพร สถานที่ท่องเที่ยวและการพักผ่อนของผู้สูงอายุ
W4	การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะฝีมือที่จะรองรับความต้องการของตลาดแรงงานอันเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม	O4	ปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการแสวงหาประสบการณ์ที่มากกว่าการท่องเที่ยวรูปแบบเดิม มีการสัมผัสวิถีชีวิตผู้คนและประเพณีท้องถิ่นโดยแท้จริง และมีความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากขึ้น
W5	โครงสร้างประชากรของกลุ่มจังหวัดที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ คือ มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด (ร้อยละ 15.46) ส่งผลต่อแนวโน้มการขาดกำลังแรงงานและปัญหาเชิงสุขภาพ การเป็นโรคไม่ติดต่อ	O5	มีโอกาสในการกระจายสินค้าไปยังประเทศที่มีอัตราการเติบโตสูง โดยตั้งอยู่ใกล้กับท่าเรือน้ำลึก การขนส่งทางถนน รถไฟ และสนามบิน เชื่อมโยง กทม. - EEC - ตะวันออก 2 - SEZ - ประเทศกัมพูชา - ประเทศเวียดนาม และผลิตกำลังแรงงานที่ตรงกับความต้องการของ EEC
W6	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเสื่อมโทรมมากขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของเมือง แหล่งอุตสาหกรรม และแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนมากขึ้นตามลำดับ		

สามารถสร้างทางเลือกเชิงแก้ไข (WO Strategy) ที่ได้มาจากการนำผลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มจังหวัดมีโอกาสนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ๆ มาใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนที่มีอยู่ได้ ในที่นี้สามารถกำหนดทางเลือกได้ 6 ประเด็น คือ

WO1: การนำเทคโนโลยีและผลงานวิจัยมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลไม้ปลอดภัย (W1O1)

WO2: ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เชื่อมโยงสินค้าทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์เด่นในกลุ่มจังหวัดรองรับการท่องเที่ยว (W1O4)

WO3: พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำสนับสนุนพื้นที่ผลไม้และการเกษตร (W2O1)

WO4: พัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานรองรับการขยายตัวของ EEC (W4O5)

WO5: พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และสร้างเสริมการดูแลสุขภาพคนทุกช่วงวัย (W5O1O2O3)

WO6: อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด (W6O4)

3) ทางเลือกการพัฒนาที่ใช้จุดแข็งที่มีเพื่อป้องกันภัยคุกคาม (เชิงป้องกัน - ST Strategy)

จุดแข็ง (Strength)		ภัยคุกคาม (Threat)	
S1	เป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้หลักของประเทศ (ทุเรียน มังคุด เงาะ ลำไย) และแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญและหลากหลายของประเทศ ทั้ง ปศุสัตว์ (โคเนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่) และประมงน้ำจืด ประมงชายฝั่ง ซึ่งมีปริมาณการผลิตมากพอสำหรับใช้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ	T1	ภาวะเยียบและขึ้นตอนปฏิบัติของประเทศเพื่อนบ้านยังไม่อำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน สิ่งสำคัญในการทำการค้ากับต่างประเทศ คือ การที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของประเทศนั้นๆ อีกทั้ง มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น เช่น มาตรฐานการผลิตสินค้า อนามัย แรงงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินทางปัญญา
S2	เป็นแหล่งผลิตสมุนไพรของประเทศไทย และผลิตภัณฑ์ด้านสมุนไพรที่มีศักยภาพและมีชื่อเสียงของประเทศ (จังหวัดปราจีนบุรี/จังหวัดสระแก้ว/จังหวัดจันทบุรี) และสามารถเป็นฐาน Bio-economy ที่สำคัญของประเทศได้	T2	ประเทศเพื่อนบ้านมีต้นทุนการผลิต แรงงาน และที่ดินต่ำกว่าประเทศไทย อีกทั้ง ยังมีและทรัพยากรธรรมชาติพร้อมกว่า
S3	มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายตอบโจทย์นักท่องเที่ยวหลายกลุ่ม ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โดยเฉพาะโบราณสถานแบบอารยธรรมทวารวดีและอารยธรรมขอมในจังหวัดสระแก้วและปราจีนบุรี แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและนิเวศ	T3	ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขสูงขึ้น ทำให้กำลังการผลิตลดลง ผลิตภาพแรงงานค่อนข้างต่ำ หากไม่ได้รับการพัฒนาเทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถแข่งขันหรือพัฒนาศักยภาพอย่างเพียงพอ อาจส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอลงได้
S4	ชัยภูมิทางเศรษฐกิจมีความได้เปรียบสูง ด้วยเป็นที่ตั้งของเขตเศรษฐกิจพิเศษด้านชายติด เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญที่สุดทางเศรษฐกิจและมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ส่วนด้านवादติดกับชายแดนของประเทศกัมพูชา และมีจุดผ่านแดนถาวร 5 แห่งที่ทำหน้าที่ส่งออกสร้างรายได้ให้กับประเทศและประชาชนในพื้นที่ได้ดีต่อเนื่อง	T4	หลักสูตรการศึกษายังไม่สามารถสร้างคนที่มีความรู้ความสามารถ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก
S5	มีสถาบันการศึกษาที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศหลายสถาบัน ที่มีองค์ความรู้และบุคลากรที่มีศักยภาพในการพัฒนาความคิด ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนางานวิจัยในพื้นที่	T5	สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ส่งผลให้มีการกำหนดมาตรการยับยั้งการระบาด อาทิ การปิดเมือง การปิดประเทศ การจำกัดการเดินทาง ซึ่งส่งผลเสียหายโดยตรงต่อเศรษฐกิจและกระทบต่อรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้คนเป็นอย่างมาก ธุรกิจบางอย่างต้องปรับตัว หรือปิดตัวลง
S6	เป็นฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมรองรับการขยายตัวของ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะปราจีนบุรีมีฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมครบคลุม ร้อยละ 90 ของกลุ่มจังหวัด สามารถรองรับการพัฒนาของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และส่งออกผ่านเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน		

สามารถสร้างทางเลือกเชิงป้องกัน (ST Strategy) ได้มาจากการนำผลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและภัยคุกคามมาพิจารณาร่วมกัน แต่กลุ่มจังหวัดสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันภัยคุกคามที่มาจากภายนอกได้ ในที่นี้สามารถกำหนดทางเลือกได้ 5 ประเด็น คือ

- ST1: พัฒนาเกษตรกรและกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรสู่การรับรองมาตรฐานสากล (S1T1T5)
- ST2: ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพประชาชนและผู้สูงอายุ (S2T3T5)
- ST3: ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุน (S6T1)
- ST4: พัฒนาการศึกษาด้านเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้เติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการพัฒนาแรงงานให้เป็นแรงงานฝีมือรองรับความต้องการของสถานการณ์แรงงานในอนาคตในในพื้นที่ EEC และ SEZ รวมทั้งของประเทศ (S5S6T4)
- ST5: พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานและเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงาน (S6T2T4)

4) ทางเลือกการพัฒนาที่พิจารณาจุดอ่อนและภัยคุกคามร่วมกัน (เชิงรับ - WT Strategy)

จุดอ่อน (Weakness)		ภัยคุกคาม (Threat)	
W1	เกษตรกรยังขาดปัจจัยสนับสนุน ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในเรื่องการเพาะปลูกผลไม้ที่ดีและเหมาะสม และขาดการวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านการผลิตให้ออกผลผลิตออกฤดู การเก็บรักษา การลำเลียงถึงที่หมาก่อนการเน่าเสีย รวมถึงการนำนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิตภาคการเกษตรยังมีน้อย อีกทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน และขาดเงินทุนในการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง จึงไม่มีแรงจูงใจในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง	T1	กฎระเบียบและขั้นตอนปฏิบัติของประเทศเพื่อนบ้านยังไม่อำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน สิ่งสำคัญในการทำการค้ากับต่างประเทศ คือ การที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของประเทศนั้นๆ อีกทั้ง มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น เช่น มาตรฐานการผลิตสินค้า ออมาเมย์ แรงงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินทางปัญญา
W2	ขาดแคลนแหล่งน้ำ เพื่อใช้ภาคการเกษตร อุปโภคบริโภค ภาคอุตสาหกรรม ภาคการท่องเที่ยวหรือบริการ ยังไม่เพียงพออันเนื่องมาจากการขยายตัวของเมือง แหล่งอุตสาหกรรม และแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ได้ส่งผลให้เกิดความต้องการใช้น้ำปริมาณมาก	T2	ประเทศเพื่อนบ้านมีต้นทุนการผลิต แรงงาน และที่ดินต่ำกว่าประเทศไทย อีกทั้งยังมีและทรัพยากรธรรมชาติพร้อมกว่า
W3	โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีความพร้อมในการรองรับอารยสถาปัตยกรรมสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยววัยต่างๆ	T3	ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลให้มีความจำเป็นด้านสาธารณสุขสูงขึ้น ทำให้กำลังการผลิตลดลง ผลิตภาพแรงงานค่อนข้างต่ำ หากไม่ได้รับการพัฒนาเทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถแข่งขันหรือพัฒนาศักยภาพอย่างเพียงพอ อาจส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงได้
W4	การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะฝีมือที่จะรองรับความต้องการของตลาดแรงงานอันเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม	T4	หลักสูตรการศึกษายังไม่สามารถสร้างคนที่มีความรู้ความสามารถ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก
W5	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเสื่อมโทรมมากขึ้นเนื่องจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของเมือง แหล่งอุตสาหกรรม และแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนมากขึ้นตามลำดับ	T5	สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้มีการกำหนดมาตรการยับยั้งการระบาด อาทิ การปิดเมือง การปิดประเทศ การจำกัดการเดินทาง ซึ่งส่งผลเสียหายโดยตรงต่อเศรษฐกิจและกระทบต่อรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้คนเป็นอย่างมาก ธุรกิจบางอย่างต้องปรับตัว หรือปิดตัวลง

สามารถสร้างทางเลือกเชิงรับ (WT Strategy) ได้มาจากการนำผลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและภัยคุกคามมาพิจารณาร่วมกัน ในที่นี้จึงสามารถกำหนดทางเลือกได้ 4 ประเด็น คือ

- WT1: พัฒนาเกษตรกรและผู้ประกอบการให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ รวมถึงการขยายตลาดสินค้าในต่างประเทศ (W1T1)
- WT2: ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อเป็นการสร้างงานให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่ (W1T3T5)
- WT3: พัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและความต้องการของตลาดแรงงาน (W4T4)
- WT4: สร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและภาคการผลิต (W5T2)

จากทางเลือกที่แตกต่างกันทั้งหมด 4 รูปแบบความสัมพันธ์หรือ 20 ประเด็น นำมาจัดกลุ่มสรุปรวมเป็นประเด็นการพัฒนาหลักของกลุ่มภาคตะวันออก 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ได้ทั้งสิ้น 5 ด้าน โดยรายละเอียดปรากฏในส่วนต่อไป

ตารางที่ 82 ความสัมพันธ์ระหว่างทางเลือกการพัฒนาและประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570

ทางเลือกประเด็นการพัฒนา SO	
SO1:	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลไม้และสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย อย่างครบวงจร
SO2:	ขยายตลาดสินค้าเกษตรไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่มีความต้องการและอัตราการเติบโตสูง
SO3:	พัฒนาแหล่งผลิตสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ด้านสมุนไพรให้มีศักยภาพและมีชื่อเสียงของประเทศ
SO4:	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศและสุขภาพ และชุมชน
SO5:	พัฒนาเส้นทางคมนาคมให้มีศักยภาพรองรับการเติบโตของ EEC และเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และเชื่อมต่อการกระจายสินค้าและบริการสู่ภูมิภาคอื่นๆ และประเทศเพื่อนบ้าน
ทางเลือกประเด็นการพัฒนา WO	
WO1:	การนำเทคโนโลยีและผลงานวิจัยมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลไม้ปลอดภัย
WO2:	ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เชื่อมโยงสินค้าทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์เด่นในกลุ่มจังหวัดรองรับการท่องเที่ยว
WO3:	พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำสนับสนุนพื้นที่ผลไม้และการเกษตร
WO4:	พัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานรองรับการขยายตัวของ EEC
WO5:	พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และสร้างเสริมการดูแลสุขภาพคนทุกช่วงวัย
WO6:	อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด
ทางเลือกประเด็นการพัฒนา ST	
ST1:	พัฒนาเกษตรกรและกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรสู่การรับรองมาตรฐานสากล
ST2:	ส่งเสริมงานวิจัยและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพประชาชนและผู้สูงอายุ
ST3:	ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุน
ST4:	พัฒนาการศึกษาเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้เติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการพัฒนาแรงงานให้เป็นแรงงานฝีมือรองรับความต้องการของสถานการณ์แรงงานในอนาคตใหม่ในพื้นที่ EEC และ SEZ รวมทั้งของประเทศ
ST5:	พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานและเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงาน
ทางเลือกประเด็นการพัฒนา WT	
WT1:	พัฒนาเกษตรกรและผู้ประกอบการให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ รวมถึงการขยายตลาดสินค้าในต่างประเทศ
WT2:	ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อเป็นการสร้างงานให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่
WT3:	พัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและความต้องการของตลาดแรงงาน
WT4:	สร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและการผลิต

ประเด็นการพัฒนา

1. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชน และวัฒนธรรม (SO4,WO2)

2. เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน (SO5,ST3)

3. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตร ตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง (SO1,SO2,SO3,WO1,WO3,ST1,ST2,WT1)

4. อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน (WO6,WT4)

5. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย (WO5,ST4,WT2,WT3)

● **การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2**

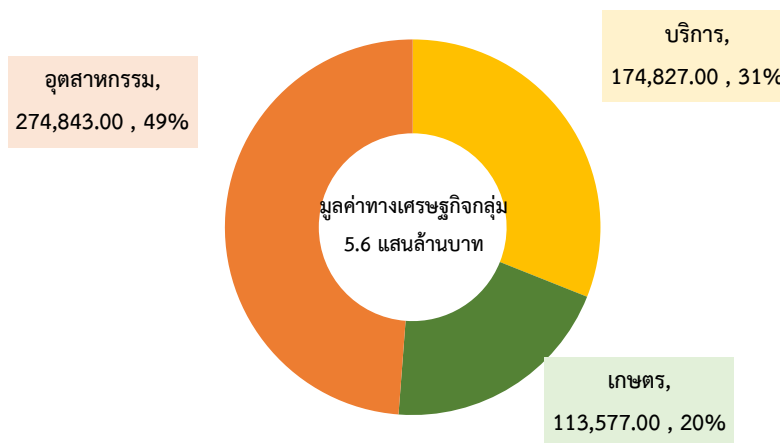
การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และภัยคุกคาม (Threat) ของกลุ่มจังหวัด โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็นรายมิติ ดังนี้

- 1) มิติด้านการท่องเที่ยว
- 2) มิติด้านการค้าชายแดน
- 3) มิติด้านการเกษตร
- 4) มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5) มิติด้านสังคม
- 6) มิติด้านอุตสาหกรรม

เศรษฐกิจภาพรวม

ในปี 2561 ขนาดของเศรษฐกิจกลุ่มภาคตะวันออก 2 อยู่ที่ 5.6 แสนล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ โดยเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดถูกขับเคลื่อนด้วยสาขาอุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยมีสัดส่วนถึงร้อยละ 49 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคตะวันออก 2 รองลงมาคือภาคบริการมีสัดส่วนร้อยละ 31 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคตะวันออก 2 และภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 20 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

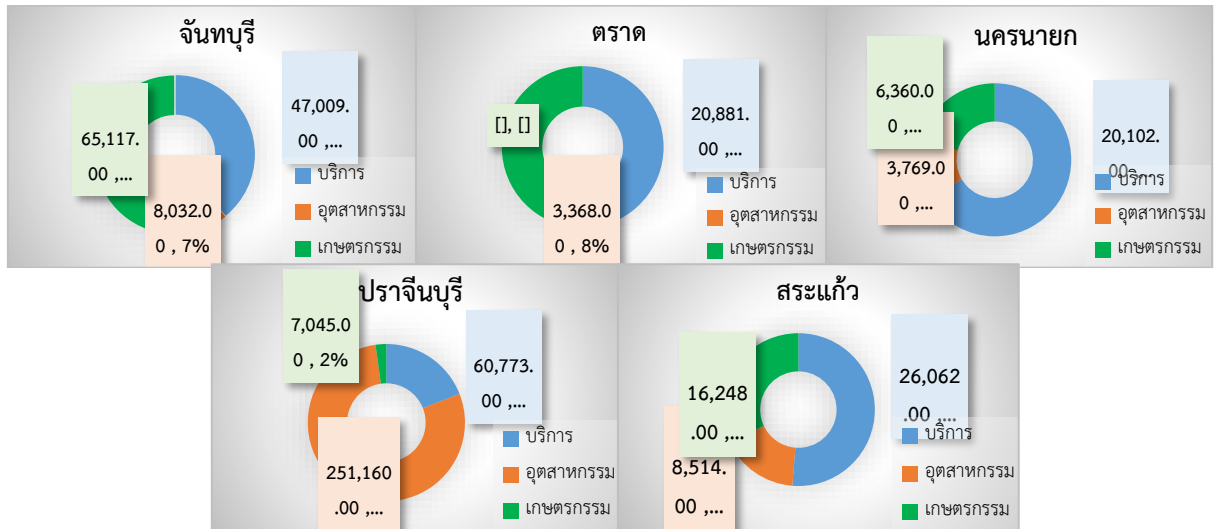
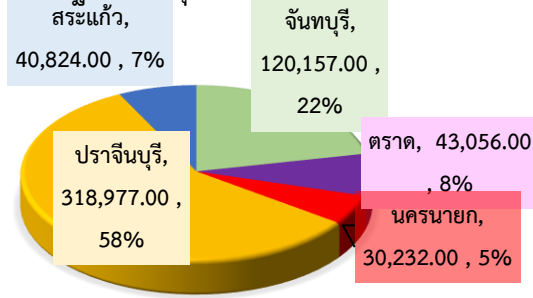
โครงสร้างเศรษฐกิจกลุ่มภาคตะวันออก 2

แผนภูมิที่ 6 โครงสร้างเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

จากการพิจารณาขนาดของเศรษฐกิจและโครงสร้างเศรษฐกิจเป็นรายจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออก 2 พบว่า จังหวัดปราจีนบุรี มีขนาดทางเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดที่ 3.1 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 57 ของกลุ่ม รองลงมา คือ จังหวัดจันทบุรี ที่ 1.2 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 21 ของกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ หากพิจารณาโครงสร้างทางเศรษฐกิจของทั้ง 5 จังหวัดจะมีความแตกต่างกัน โดย จังหวัดปราจีนบุรี มีภาคอุตสาหกรรมและเหมืองแร่ เป็นเสาหลักทางเศรษฐกิจ ส่วน จังหวัดตราด นครนายก และสระแก้ว มีภาคบริการเป็นเสาหลักทางเศรษฐกิจ ในขณะที่จังหวัดจันทบุรีมีภาคเกษตรกรรมเป็นเสาหลักทางเศรษฐกิจ

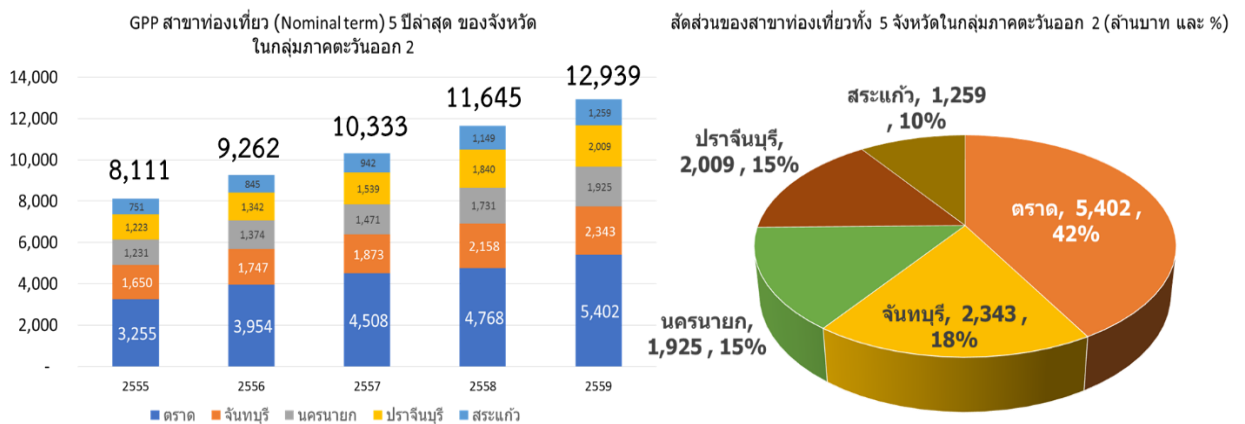
สัดส่วนทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (หน่วย: ล้านบาท)

แผนภูมิที่ 7 โครงสร้างเศรษฐกิจและอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของทั้ง 5 จังหวัดในกลุ่ม

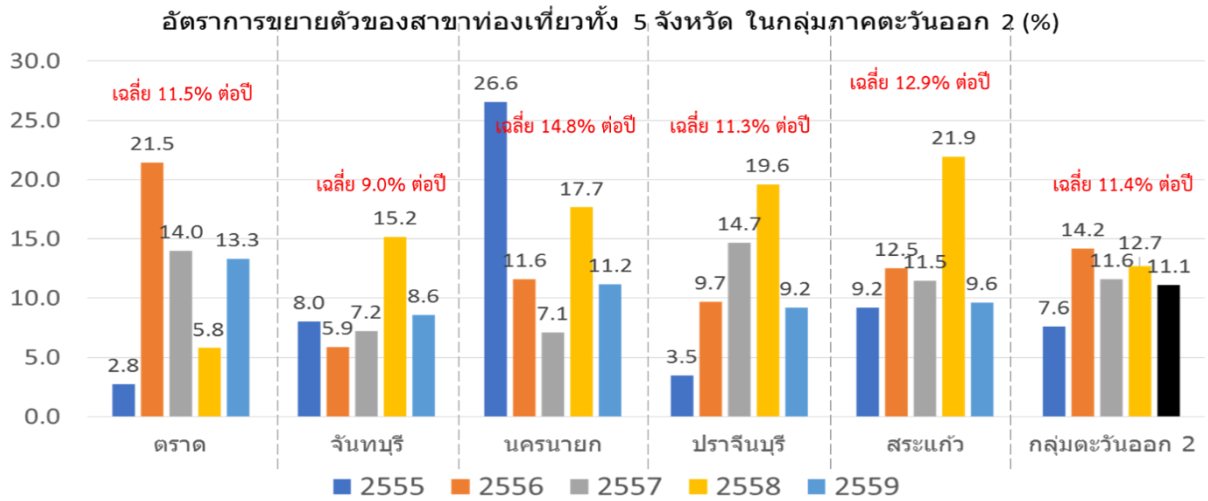
มิติด้านการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีขนาดทางเศรษฐกิจประมาณ 1.3 หมื่นล้านบาท ในปี 2559 และหากพิจารณาในเชิงพื้นที่จะพบว่า จังหวัดตราด มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการท่องเที่ยวสูงสุดถึงร้อยละ 42 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคบริการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด รองลงมาได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และ จังหวัดสระแก้ว ดังนั้น จังหวัดตราด ถือเป็นจังหวัดที่มีภาคบริการท่องเที่ยวเป็นเสาหลักของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

แผนภูมิที่ 8 ผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2

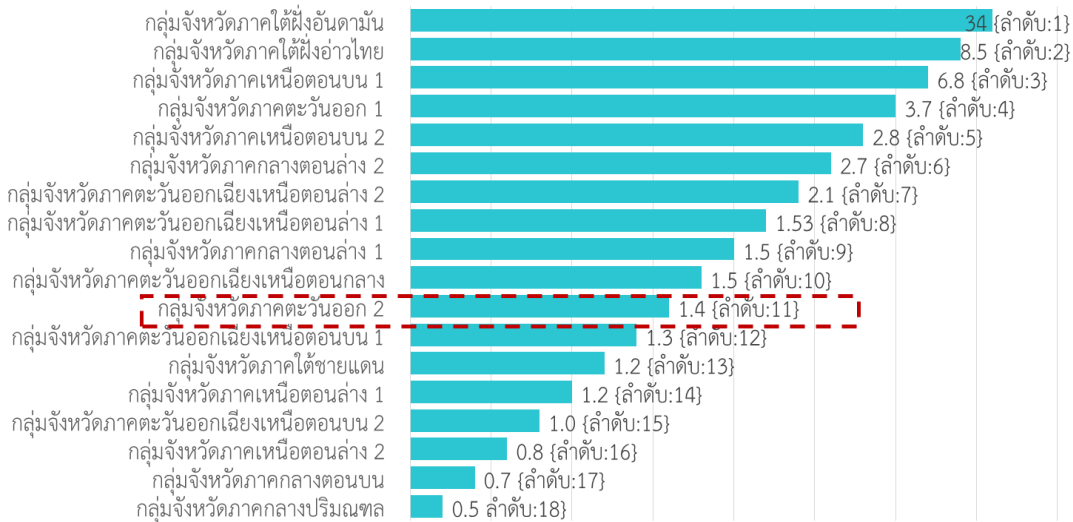
อัตราการขยายตัวของสาขาบริการท่องเที่ยวของกลุ่มภาคตะวันออก 2 เฉลี่ย 5 ปี ขยายตัวร้อยละ 11.4 ต่อปี ซึ่งเป็นการขยายตัวพร้อมกันทุกจังหวัด โดยจังหวัดนครนายก จังหวัดสระแก้ว จังหวัดตราด จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดจันทบุรี ขยายตัวร้อยละ 14.8 12.9 11.5 11.3 และ 9.0 ต่อปี ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 9 อัตราการขยายตัวของสาขาท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจสาขาบริการท่องเที่ยวโดยเปรียบเทียบ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 อยู่ในอันดับ 11 จาก 18 กลุ่มจังหวัด สะท้อนว่าภาคบริการท่องเที่ยวไม่ได้เป็นสาขาเศรษฐกิจหลัก เหมือนกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ ดังรูปภาพ

สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม

แผนภูมิที่ 10 ขนาดของภาคบริการท่องเที่ยวโดยเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชิงเกษตร โดยมีกิจการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นการพึ่งพานักท่องเที่ยวไทยเป็นหลัก โดยมีจำนวนประมาณ 10 ล้านคน/ครั้ง ทำรายได้

3.3 หมื่นล้านบาท ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างประเทศมีจำนวนเกือบ 1 ล้านคน/ครั้ง ทำรายได้ประมาณ 9 พันล้านบาท ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศน้อยกว่าประมาณ 10 เท่า แต่ทำรายได้ไม่น้อยกว่าเพียง 3.8 เท่า สะท้อนว่าการใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศสูงกว่ามาก ถือเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญไม่แพ้นักท่องเที่ยวไทย และนักท่องเที่ยวต่างประเทศไปเที่ยวจังหวัดตราดมากกว่า 5 แสนคน/ครั้ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52 ของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ไปกลุ่มจังหวัดนี้ และสามารถสร้างรายได้สูงถึง 7.3 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 82 ของรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมดที่มาเที่ยวกลุ่มจังหวัดนี้ ในขณะที่โครงสร้างนักท่องเที่ยวไทยทั้งในแง่จำนวนและรายได้มีการกระจายตัวค่อนข้างสมดุล ซึ่งในสาขาการท่องเที่ยวขยายตัวสูงเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 11.4 โดยทุกจังหวัดขยายตัวได้ดีช่วยขับเคลื่อนสาขาการท่องเที่ยวของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 จากข้อมูลพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวสามารถสรุปการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมได้ ดังนี้

ตารางที่ 83 สรุปการวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) มิติด้านการท่องเที่ยว

จุดแข็ง (S)		จุดอ่อน (W)	
1	มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสำคัญในทุกจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	1	โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ยังไม่มีความพร้อม
2	มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางธรรมชาติหลากหลาย ทั้งทางบก ทางน้ำจืด และทางทะเล สามารถเชื่อมโยงเส้นทางเมืองหลักเมืองรองได้	2	สภาพแวดล้อมและอารยสถาปัตยกรรมที่สามารถรองรับและสอดคล้องกับความต้องการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ยังไม่มีความพร้อม
3	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีความชัดเจนในจังหวัดปราจีนบุรีและมีการเชื่อมต่อไปยังจังหวัดสระแก้ว และจันทบุรี สอดคล้องกับยุทธศาสตร์เมืองสมุนไพรของประเทศ	3	บุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพขาดศักยภาพและไม่เพียงพอต่อความต้องการ
4	มีจำนวนห้องพักมีเพียงพอต่อการรับรองนักท่องเที่ยว	4	รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ
โอกาส (O)		ภัยคุกคาม (T)	
1	ปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการแสวงหาประสบการณ์ที่มากกว่าการท่องเที่ยวรูปแบบเดิม มีการสัมผัสวิถีชีวิตผู้คนและประเพณีท้องถิ่นโดยแท้จริง และมีความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมากขึ้น	1	ความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลง อันเกิดจากความผิดพลาดด้านความปลอดภัยและอุบัติเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก
2	ใน พ.ศ. 2591 จะมีสัดส่วนผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไปต่อประชากรโลกเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 21 จากร้อยละ 12 ในปี พ.ศ. 2556 นักท่องเที่ยวสูงอายุใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มอื่นถึง 3 เท่า		
3	ชนชั้นกลางจะเติบโตกว่าร้อยละ 5 จนถึงปี พ.ศ. 2573 โดยเฉพาะในเอเชียแปซิฟิก เช่น จีนและอินเดีย ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของประเทศไทย		
4	สายการบินต้นทุนต่ำได้รับความนิยมอย่างสูงในหมู่ชนชั้นกลาง ร้อยละ 24 ของเที่ยวบินระหว่างประเทศในไทยและร้อยละ 64 ของเที่ยวบินในประเทศไทย		
5	สื่อสังคมออนไลน์มีส่วนสำคัญในการเติมเต็มและเพิ่มความสะดวกสบายตลอดการเดินทางของนักท่องเที่ยว		

มิติด้านการค้าชายแดน

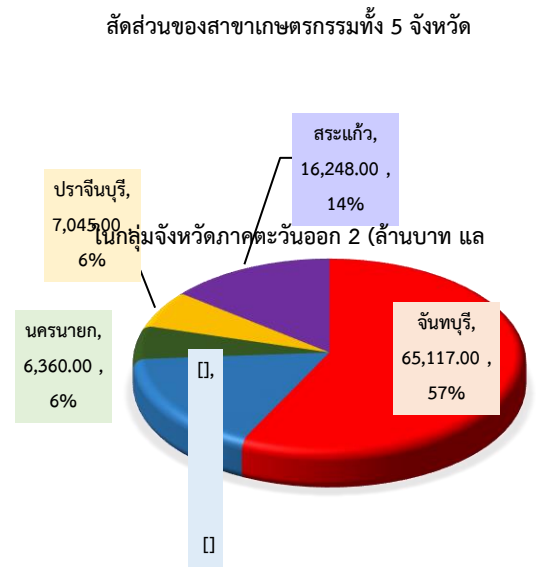
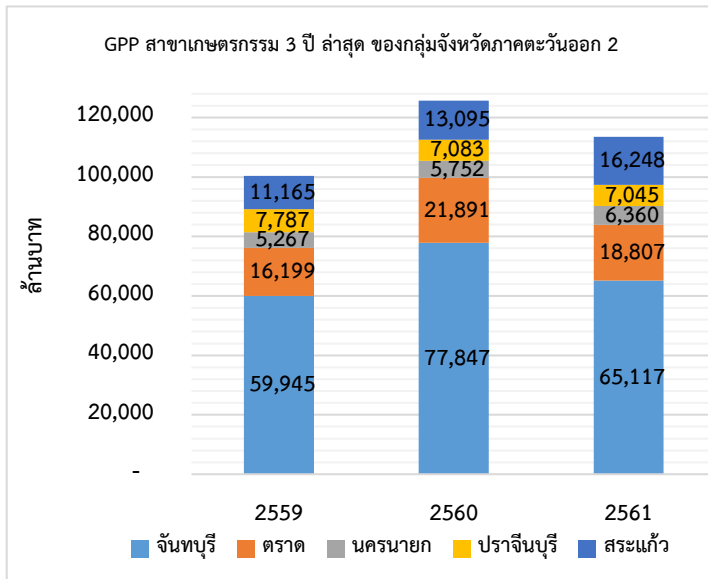
การค้าชายแดนผ่านช่องทางด่านศุลกากรและจุดผ่อนปรนต่าง ๆ 12 จุด ซึ่งมีมูลค่าการค้ารวม (มูลค่าการส่งออกบวกด้วยมูลค่าการนำเข้า) ในปี 2560 จำนวน 120,099 ล้านบาท โดยแยกเป็นมูลค่าการค้าชายแดน ที่จังหวัดสระแก้ว 72,829 ล้านบาท จังหวัดตราด 33,532 ล้านบาท และจังหวัดจันทบุรี 13,738 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าการค้าชายแดนที่สำคัญของประเทศไทย จากข้อมูลพื้นฐานด้านการค้าชายแดนสามารถสรุปการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม ดังนี้

ตารางที่ 84 สรุปการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT) มิติด้านการค้าชายแดน

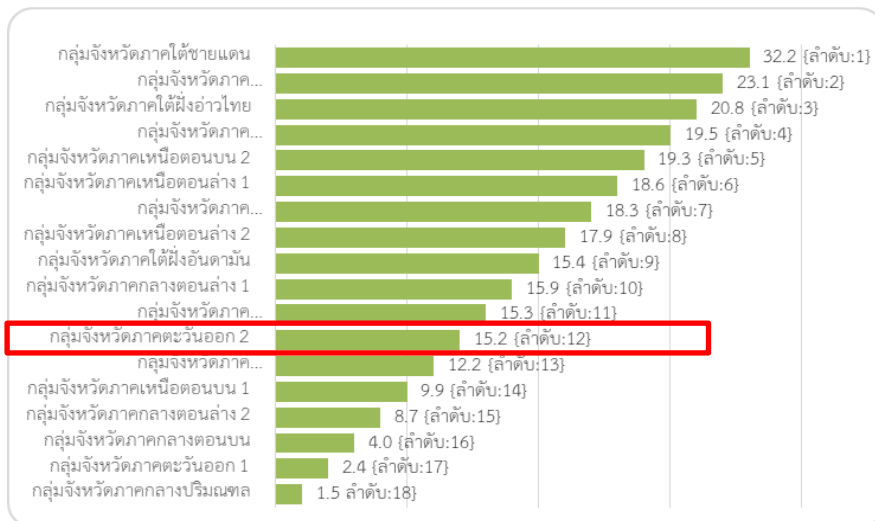
จุดแข็ง (S)		จุดอ่อน (W)	
1	ที่ตั้งของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีพื้นที่ด้านवादติดกับชายแดนของราชอาณาจักรกัมพูชา และมีด้านการค้าที่สำคัญของประเทศ 3 ด้าน (ด้านบ้านแหลม บ้านฝักกาด และด่านอรัญประเทศ) ที่ทำหน้าที่ส่งออกสร้างรายได้ให้กับประเทศและประชาชนในพื้นที่ได้ต่อเนื่อง	1	ระบบการคมนาคมและสาธารณูปโภคไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้การติดต่อสื่อสารและคมนาคมล่าช้า
2	สินค้าไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูงในตลาดกัมพูชา เนื่องจากความได้เปรียบด้านคุณภาพของ สินค้า โดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งเป็นที่นิยมในตลาดกัมพูชา		
โอกาส (O)		ภัยคุกคาม (T)	
1	อุตสาหกรรมการก่อสร้างในกัมพูชามีแนวโน้มขยายตัว เนื่องจากประเทศต้องการพัฒนาและปรับปรุง ซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้มีความต้องการสินค้าประเภทวัสดุก่อสร้าง รวมถึงเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการก่อสร้างอย่างต่อเนื่อง	1	ราชอาณาจักรกัมพูชายังมีการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่มีประสิทธิภาพ
2	ราชอาณาจักรกัมพูชาจัดเป็นประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (LDC) ซึ่งได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากร (GSP) จากประเทศ พัฒนาแล้ว เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐฯ และญี่ปุ่น ในการส่งออกสินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่ม โดยไม่มีภาษีนำเข้า จึง เป็นโอกาสในการขยายฐานการลงทุนของไทย เพื่อผลิตและส่งออกไปยังตลาดดังกล่าว	2	มีการลอกเลียนและปลอมแปลงเครื่องหมายการค้า และผลิตภัณฑ์
3	การเปิดเส้นทางเดินรถโดยสารและรถขนส่งสินค้าจะมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและการเดินทางระหว่างกัน ซึ่งจะช่วยกระตุ้นการค้าชายแดนผ่านเส้นทางดังกล่าวให้ขยายตัวเพิ่มขึ้น และจะเกื้อหนุนธุรกิจรถโดยสารและรถขนส่งสินค้าให้ขยายตัวตาม	3	ปัญหาหลักเขตตามแนวชายแดนในบางพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการค้าผ่านทางชายแดน
4	การเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมระหว่าง อำเภอรอรัฐประเทศ – ปอยเปตจะมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางและกระตุ้นการท่องเที่ยวตามเส้นทางที่เชื่อมต่อกันซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจหลายแห่งที่มีศักยภาพในการรองรับธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง	4	การเข้ามาตราการที่ไม่ใช่ภาษี อาทิ การตรวจสอบสินค้าก่อนการนำเข้า ฯลฯ ทำให้ต้นทุนการนำเข้าสินค้าไปยังราชอาณาจักรกัมพูชาสูงขึ้น

มิติด้านเกษตร

ภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีขนาดทางเศรษฐกิจประมาณ 113,577 ล้านบาท ในปี 2561 โดยมีพื้นที่การเกษตรทั้งหมดประมาณ 7.37 ล้านไร่ คิดเป็นประมาณครึ่งหนึ่งของพื้นที่ทั้งหมด โดยเฉพาะในจังหวัดสระแก้วและจังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่เพื่อการเกษตรรวมกันมากถึง 4.6 ล้านไร่ หากดูจากพืชที่เพาะปลูกจะพบว่า ภาคตะวันออก 2 ไม่ได้พึ่งพาพืชเศรษฐกิจเพียงชนิดเดียวหรือน้อยชนิด แต่มีการพึ่งพาทั้งมันสำปะหลัง ข้าว อ้อย ยางพาราและผลไม้ ซึ่งถือเป็นจุดแข็งประการหนึ่ง พืชหลักทางเศรษฐกิจที่ใช้พื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด ได้แก่ สวนผลไม้ ไม้ยืนต้นประมาณ 2 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 43 นาข้าวประมาณ 9 แสนไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 20 และพืชไร่ประมาณ 1.4 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 31 หากพิจารณาในเชิงพื้นที่ จะพบว่า จังหวัดจันทบุรี มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรสูงสุดที่ร้อยละ 57 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่ม รองลงมาได้แก่ จังหวัดตราด จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดนครนายก ตามลำดับ

สูงเป็นอันดับ 12 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ดังภาพ

แผนภูมิที่ 11 ขนาดของภาคเกษตรโดยเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น

จากข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรสามารถสรุปการวิเคราะห์ที่สถานะแวดล้อม ดังนี้

ตารางที่ 85 สรุปการวิเคราะห์ที่สถานะแวดล้อม (SWOT) มิติด้านการเกษตร

จุดแข็ง (S)		จุดอ่อน (W)	
S1	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นพื้นที่มีศักยภาพในการผลิตไม้ผลที่มีคุณภาพ ได้แก่ทุเรียน มังคุด เงาะ ที่สำคัญของประเทศไทย	W1	แหล่งน้ำทางการเกษตรไม่เพียงพอและการบริหารจัดการน้ำของเกษตรกรยังไม่มีประสิทธิภาพ
S2	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตพืชไร่ที่มีคุณภาพ ได้แก่มันสำปะหลัง อ้อย ข้าว ข้าวโพด	W2	ปัญหาคุณภาพดินเสื่อมโทรมเนื่องจากการปลูกพืชติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน มีการปรับบำรุงดินและการจัดการดินของเกษตรกร
S3	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นแหล่งผลิตปศุสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ โคเนื้อ โคนม ไก่เนื้อ ไก่ไข่ และสุกรที่สำคัญของประเทศ	W3	ขาดการบูรณาการใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการและการผลิตทางการเกษตร
S4	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและประมงทางทะเลที่มีคุณภาพและปลอดภัย		
S5	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีแหล่งผลิตพืชสมุนไพรเป็นที่ยอมรับได้แก่ ปราจีนบุรี จันทบุรี สระแก้ว และมีการบูรณาการพืชสมุนไพรที่โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี และโรงพยาบาลเซาติชุกฎ จังหวัดจันทบุรี		
S6	พื้นที่จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว จันทบุรี และตราดมีศักยภาพและเหมาะแก่การพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ เพราะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในระดับที่เหมาะสม		
โอกาส (O)		ภัยคุกคาม (T)	
O1	ผู้บริโภคมีความต้องการอาหารคุณภาพและปลอดภัยของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศที่สูงขึ้น	T1	ราคาผลผลิตสินค้าทางด้านเกษตรผันผวนไม่แน่นอนและราคาต่ำส่งผลต่อการวางแผนการผลิตและรายได้ของเกษตรกรโดยตรง
O2	มีตลาดรองรับและขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่โรงงานอุตสาหกรรม ตลาดกรุงเทพ ตลาดการค้าชายแดนหรือตลาดต่างประเทศ โดยมีการเชื่อมโยงตลาดสินค้าทางบก ทางเรือ ทางน้ำ อากาศ	T2	การแข่งขันราคาและคุณภาพสินค้าทางการเกษตรกับต่างประเทศมีมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านการตลาดสินค้าเกษตร
O3	ความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น ทำให้เกิดการสร้างรายได้ สร้างงานให้กับเกษตรกรมากขึ้น รวมถึงการอยู่ใกล้พื้นที่ EEC ที่ถือเป็นตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรที่สำคัญ		
O4	นโยบายรัฐบาลกำหนดให้จังหวัดปราจีนบุรี และจันทบุรีเป็นเมืองต้นแบบเมืองสมุนไพร ประกอบด้วยกระแสการดูแลสุขภาพในปัจจุบันที่สนใจการใช้สมุนไพรมากขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ		
O5	นโยบายรัฐบาลกำหนดให้มีการพัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลส่งผลให้เพิ่มมูลค่าการค้า การลงทุน และการเติบโตทางเศรษฐกิจ		

มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในด้านสิ่งแวดล้อม กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีอันดับที่ดีในด้านคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง ปริมาณขยะมูลฝอย พื้นที่ป่าชายเลน จำนวนเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษ พื้นที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เริ่มฟื้นตัวอย่างช้า ๆ กล่าวคือ จากที่มีพื้นที่ป่าไม้ 4,079,451.32 ไร่ในปี 2556 ลดลงเหลือ 4,065,102.63 ไร่ ในปี 2557 และเพิ่มขึ้นในปี 2558 โดยมีพื้นที่ป่าไม้ 4,077,101.44 ไร่ และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2558 เป็น 4,081,207.30 ไร่ ในปี 2559 ปัจจัยที่ทำให้พื้นที่ป่าไม้ในบางจังหวัดลดลง เกิดจากการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำไร่ เก็บของป่า ทำไม้แปรรูป และสร้างสนามกอล์ฟ

การประเมินภาพรวมของคุณภาพน้ำ โดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index : WQI) จากการตรวจวัดคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ปี พ.ศ. 2561 พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีแหล่งน้ำที่มีคุณภาพเสื่อมโทรม คือ แม่น้ำนครนายก (56 คะแนน) ส่วนแม่น้ำตราดและปราจีนบุรี อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และแม่น้ำสระแก้ว และจันทบุรี อยู่ในเกณฑ์ ดี (77 และ 90 คะแนน ตามลำดับ)

จากการวัดคุณภาพออกซิเจนละลายในน้ำ (dissolved oxygen ; DO) ปี พ.ศ. 2561 กลุ่มแม่น้ำจันทบุรี และกลุ่มแม่น้ำโตนเลสาปจังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี แต่เมื่อพิจารณาจุดตรวจวัดกลับพบว่ากลุ่มแม่น้ำนครนายกมีสภาพเสื่อมโทรม

ปริมาณขยะมูลฝอย ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 พ.ศ. 2558 – 2560 ปี 2558 มีจำนวนขยะรวม 2,125 ตันต่อวัน ในปี 2559 มีปริมาณขยะ จำนวน 1,959 ตันต่อวัน ปริมาณลดลงจากปี 2558 และในปี 2560 มีปริมาณขยะ จำนวน 2,033 ตันต่อวัน ปริมาณเพิ่มขึ้นกว่า ปี 2559 ร้อยละ 3.8 โดยจังหวัดสระแก้ว มีจำนวนปริมาณขยะต่อวัน 529 ตัน ซึ่งสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาคือ จังหวัดปราจีนบุรี 516 ตัน ในขณะที่จังหวัดนครนายก มีปริมาณขยะต่อวัน 241 ตัน ต่ำสุดในกลุ่มจังหวัดฯ

จากข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถสรุปการวิเคราะห์สถานะแวดล้อม ดังนี้

ตารางที่ 86 สรุปการวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
S1 ลักษณะที่ตั้งเหมาะสม เนื่องจากภาคตะวันออกตั้งอยู่ในแนวเขตเส้นศูนย์สูตร ทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก และมีความหลากหลายทางชีวภาพปรากฏอยู่หลายแห่ง จึงเป็นข้อได้เปรียบด้านความมั่นคงทางอาหารและความหลากหลายและสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	W1 ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและมลพิษทางสิ่งแวดล้อม เป็นผลจากการขยายตัวของภาคการผลิตทั้งทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวและการบริการทำให้มีการใช้และทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ แหล่งน้ำ ดิน และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งไปเป็นจำนวนมาก และเกินกว่าศักยภาพของธรรมชาติจะสามารถฟื้นฟูสภาพให้เกิดขึ้นทดแทนกลับคืนดั้งเดิมได้โดยเร็ว
S2 ประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ให้ความใส่ใจและตระหนักต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพมากขึ้น เนื่องจากทั้ง 5 จังหวัดนี้ เป็นจังหวัดที่ประกอบอาชีพเน้นด้านเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ประชาชนจึงหันมาให้ความสำคัญในกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	W2 การขยายพื้นที่ทำการเกษตรในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม รวมไปถึงการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นเวลานานๆและมีการใช้สารเคมีจำนวนมากจะก่อให้เกิดปัญหามลภาวะ และส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดินลดต่ำลง นอกจากนี้มีการชะล้างพังทลายของดินสูงตามผกด้วย

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
<p>S1 ลักษณะที่ตั้งเหมาะสม เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในแนวเขตเส้นศูนย์สูตร ทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก และมีความหลากหลายทางชีวภาพปรากฏอยู่หลายแห่ง จึงเป็นข้อได้เปรียบด้านความมั่นคงทางอาหารและความหลากหลายและสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ</p>	<p>W1 ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและมลพิษทางสิ่งแวดล้อมเป็นผลจากการขยายตัวของเมือง ภาคการผลิตทั้งทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวและการบริการทำให้มีการใช้และทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ แหล่งน้ำ ดิน และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งไปเป็นจำนวนมาก และเกินกว่าศักยภาพของธรรมชาติจะสามารถฟื้นฟูสภาพให้เกิดขึ้นทดแทนกลับคืนดั้งเดิมได้โดยเร็ว</p>
<p>S2 ประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีความใส่ใจและตระหนักต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพมากขึ้น เนื่องจากทั้ง 5 จังหวัดนี้ เป็นจังหวัดที่ประกอบอาชีพเน้นด้านเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ประชาชนจึงหันมาให้ความสำคัญในกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น</p>	<p>W2 การขยายพื้นที่ทำการเกษตรในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม รวมไปถึงการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นเวลานาน ๆ และมีการใช้สารเคมีจำนวนมากจะก่อให้เกิดปัญหามลภาวะ และส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดินลดต่ำลง นอกจากนี้มีการชะล้างพังทลายของดินสูงตามดด้วย</p> <p>W3 การขยายตัวด้านอุตสาหกรรม กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ ส่งผลทำให้ขาดการควบคุมและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และประสบปัญหาเรื่องการบริหารจัดการด้านมลพิษที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต ได้แก่ ปัญหามลพิษทางอากาศจากอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว ปัญหาการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม ปัญหามลพิษทางน้ำและสารโลหะหนักที่ลงไปในแหล่งน้ำต่าง ๆ มลพิษทางอากาศและปัญหาขยะมูลฝอย เป็นต้น</p>
โอกาส (O)	ภัยคุกคาม (T)
<p>O1 ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ระดับชาติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพระราชบัญญัติการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 นโยบายรัฐบาลรวมทั้งมีการกำหนดกฎหมายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้เป็นกฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติให้กับประชาชนในทุกระดับ นอกจากนี้รัฐบาลยังมีส่วนในการกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศที่มีแนวทางและทิศทางเพื่อการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย</p>	<p>T1 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ โดยปัญหาการขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่จะรุนแรงขึ้น เนื่องจากต้องประสบกับภาวะภัยแล้งเป็นเวลานานเกิดการแย่งชิงทรัพยากรน้ำระหว่างภาคเกษตร และอุตสาหกรรม จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคตซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นกับจังหวัดสระแก้ว มีปริมาณฝนที่ลดลงและขาดช่วงทำให้แหล่งน้ำที่ใช้ในพื้นที่ขาดแคลนและนำไปสู่ขั้นวิกฤตน้ำเกิดขึ้น ส่งผลให้ประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยเพื่อใช้แรงงานมากขึ้น ทำให้เกิดประชากรแฝงจำนวนมาก และการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวทำให้มีปริมาณน้ำเสีย ขยะ ชุมชน และการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นตามมา อีกทั้งส่งผลกระทบต่อบริการระบบสาธารณสุขและสาธารณสุขการของหน่วยงานรัฐที่ทำได้ไม่ทั่วถึงและเพียงพอกับความต้องการของจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น เช่น จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดจันทบุรี เป็นต้น</p>
<p>O2 การมีกฎหมายในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษในพื้นที่ที่เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญๆ เพื่อควบคุมการใช้ทรัพยากรให้ถูกต้องคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมกับการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วนในการจัดการมลพิษด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่</p>	

มิติด้านสังคม

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) แล้ว เนื่องจากมีประชากรที่มีอายุมากกว่า 60 ปี สูงกว่าร้อยละ 10 ของประชากร จำนวนผู้มีรายได้น้อยของกลุ่มตะวันออก 2 มีจำนวน 2.9 แสนคน ในจำนวนนี้ต่ำกว่าเส้นความยากจนร้อยละ 66.9 และมากกว่า 1 ใน 3 เป็นผู้สูงอายุ ซึ่งผู้มีรายได้น้อยกว่า 1 แสนคน เป็นผู้ว่างงาน เกือบ 1 แสนคน ประกอบอาชีพอิสระ และกว่า 3 หมื่นคน เป็นเกษตรกรปลูกพืช ซึ่งทั้ง 3 กลุ่มมีความไม่แน่นอนในการหารายได้ เป็นผู้มีรายได้น้อยที่มีเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท สูงถึงร้อยละ 93 และเป็นหนี้ระยะยาว

ในด้านการศึกษา เช่น สัดส่วนนักเรียนด้อยโอกาสต่อนักเรียนทั้งหมด จำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วม อัตราการเพิ่มของผู้เรียนระบบทวิภาคี คะแนนสติปัญญา ระดับคะแนนเฉลี่ย O-NET ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย เป็นต้น สะท้อนถึงจุดเด่นทางด้านการศึกษา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีอันดับที่ดีในด้านสาธารณสุขหลายด้าน เช่น สัดส่วนของครัวเรือนที่กินอาหารถูกสุขลักษณะ สัดส่วนคนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี สัดส่วนคนสูบบุหรี่ สัดส่วนการเกิดมีจลาจล เป็นต้น สะท้อนถึงจุดเด่นทางด้านการสาธารณสุข

ตารางที่ 87 สรุปการวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) มิติด้านสังคม

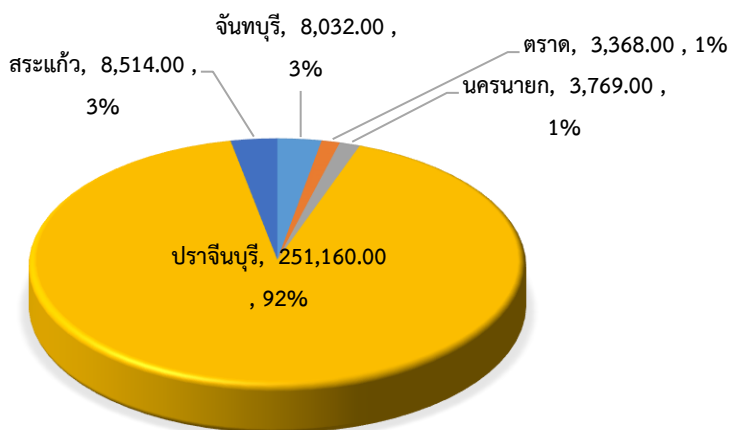
	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
S1	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีระบบบริหารจัดการสาธารณสุขทั่วถึง มีประสิทธิภาพและครบวงจร โดยมีระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขให้ครอบคลุมทั้งการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค เช่น จังหวัดจันทบุรีมีโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรและโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์ มศว องค์กรฯ ที่ได้รับการสนับสนุน ด้านการบริหารจัดการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้มาใช้บริการในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง	W1 ขาดการบริหารระบบข้อมูลประชาชนที่จะตอบสนองต่อการแก้ปัญหาเร่งด่วนของจังหวัดต่าง ส่งผลต่อการมีหลักประกันด้านรายได้และระบบการออมในช่วงวัยทำงานที่ไม่เพียงพอสำหรับช่วงวัยชรา รวมทั้งขาดการวางแผนเพื่อสร้างพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมกับช่วงวัย รวมไปถึงขาดการสนับสนุนด้านครอบครัวให้เข้มแข็งเพื่อสามารถดูแลสมาชิกได้อย่างมีคุณภาพในอนาคต
S2	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาที่สำคัญและได้รับการยอมรับในระดับประเทศอยู่หลายสถาบัน คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมีส่วนช่วยในการพัฒนาทางความคิดคนในชุมชน เสริมสร้างการเรียนรู้ เพิ่มทักษะความรู้ให้กับเยาวชนผู้สนใจในการศึกษา เพื่อที่จะได้รู้และเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดค้นหาวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาทั้งหลาย ให้ตัวเองได้ดำรงชีพอยู่อย่างสุขสบาย	W2 เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และภาคธุรกิจบริการ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เช่น การขาดแรงงานด้านการเกษตร เนื่องจากประชาชนผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่เข้าไปทำงานในเมืองใหญ่ ด้านอุตสาหกรรมหรือด้านบริการ จึงทำให้มีการใช้แรงงานอพยพที่เคลื่อนย้ายเข้ามาเป็นประชากรแฝง ทำให้เกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรมในชุมชนเมืองอันจะนำไปสู่ปัญหาโรคติดต่อ ยาเสพติด และอาชญากรรมได้
S3	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีสภาพสังคมในชุมชนที่มีความสงบ ประชาชนมีวิถีชีวิตเรียบง่าย ชุมชนมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง มีภูมิปัญญาท้องถิ่นเฉพาะตัว และเกิดทุนสังคมที่เข้มแข็ง เช่น กลุ่มชุมชนเข้มแข็ง กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนต่าง ๆ รวมไปถึงมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์และเผยแพร่แก่ชนรุ่นหลัง เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบและนอกระบบ และแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน โดยเริ่มต้นจากชุมชน ที่มีการพัฒนาให้มีความรู้และจริยธรรม ให้ความสำคัญแก่การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ส่งเสริมครอบครัวที่อบอุ่น และมีสถานศึกษา ที่เอาใจใส่ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดด้วยการปลูกฝังความรู้ที่ทันโลก และสร้างคุณค่าที่ดีของวัฒนธรรมไทย	W3 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 บางจังหวัดเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดเขตชายแดนและบางพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล ส่งผลให้เกิดปัญหาแรงงานต่างด้าวและประชากรแฝงเข้ามาประกอบอาชีพมีจำนวนมาก และอาจเสี่ยงเป็นเส้นทางที่ใช้ลำเลียงยาเสพติด ทำให้เกิดปัญหาเด็กและเยาวชนมั่วสุม และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเกิดขึ้นที่อาจยากแก่การควบคุมดูแล

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
<p>S4 ทุกภาคส่วนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม รวมไปถึงด้านคุณภาพชีวิต และมีการสนับสนุน ส่งเสริม เพื่อแก้ปัญหาชุมชนตามแนวชายแดนอย่างต่อเนื่องจากในอดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	
โอกาส (O)	ภัยคุกคาม (T)
<p>O1 สร้างกระแสเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะกระแสของ LOHAS (Lifestyles of Health and Sustainability) คือ การดำรงชีวิต ด้วยวิถีแห่งสุขภาพที่ดีกับนิเวศวิทยาที่ยั่งยืน และนโยบายรัฐบาลสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบปลูกกระแสความสนใจทางด้านสุขภาพและสมุนไพรธรรมชาติของชาวไทย ส่งเสริม ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพและสร้างชื่อเสียงด้านสมุนไพรไทย ไปยังต่างประเทศมากขึ้น</p>	<p>T1 การกระจายยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านเนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านไม่มีนโยบายปราบปรามยาเสพติดอย่างเฝ้าระวัง ดังนั้น ยาเสพติดจึงมีมากบริเวณชายแดน ประกอบกับพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 บางจังหวัดมีพื้นที่ติดบริเวณชายแดน เช่น จังหวัดสระแก้วติดต่อกับประเทศกัมพูชา ยาว 165 กิโลเมตร สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบป่าโปร่งจึงทำให้สะดวกในการลักลอบนำเข้ายาเสพติดเข้ามายังประเทศไทย</p>
<p>O2 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์ระดับชาติ มีการยึดถือปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ มีการตกลงสัญญา และบันทึกความเข้าใจในรูปแบบต่างๆ เช่น ในลักษณะพิธีทางการทูต มีขั้นตอนพิธีการและระยะเวลา ที่เป็นแนวทางปฏิบัติชัดเจนเป็นสากล เป็นลายลักษณ์อักษร และมีลักษณะเป็นพิธีการ เป็นต้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาทางสังคม สร้างความยอมรับ และยกย่องจากสังคมอื่นๆได้</p>	<p>T2 การเปิดเขตการค้าเสรี ทำให้สินค้าต่างๆมีการแข่งขันสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าการเกษตร เกิดปัญหาแรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากแรงงานภาคการเกษตรมีน้อย ส่วนใหญ่เข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ แรงงานต่างด้าวราคาถูกและมีจำนวนมาก ประกอบกับความต้องการแรงงานภาคเกษตรเป็นช่วงฤดูกาล แต่การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ปีละครั้ง ซึ่งมีผลทำให้มีแรงงานต่างด้าวลักลอบหนีเข้ามารับจ้างเก็บผลผลิตทางการเกษตรเป็นประจำทุกปี รวมถึงการหลบหนีเข้าเมืองมีมากขึ้นเพื่อหางานทำ</p>
	<p>T3 เขตบริเวณแถบชายแดนมีระบบบริหารจัดการสาธารณสุข ที่ไม่ทั่วถึง รวมไปถึงระบบบริการทางการแพทย์และการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคที่ไม่ดีมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปัจจัยภายนอกที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เช่น ปัญหาสุขภาพแวดล้อม ปัญหาสุขภาพอนามัย และปัญหาสังคมตามมา ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขทางด้านร่างกาย ได้แก่ การมีสุขภาพที่ไม่สมบูรณ์ แข็งแรง ก่อให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บ</p>
	<p>T4 ความไม่แน่นอนของการเมืองในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งปัจจุบันการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศ เช่น ประเทศกัมพูชายังไม่มั่นคง ยังมีการแข่งขันทางการเมืองสูง ซึ่งบางครั้งส่งผลกระทบต่อประเทศไทย บริเวณชายแดนบ้างบางครั้ง เช่น ประชาชนแนวชายแดนมีความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</p>

มิติด้านอุตสาหกรรม

ภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีขนาดทางเศรษฐกิจประมาณ 2.7 แสนล้านบาท ในปี 2561 และหากพิจารณาในเชิงพื้นที่ที่จะพบว่า จังหวัดปราจีนบุรี มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมสูงสุดถึงร้อยละ 92 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่ม ดังนั้น จังหวัดปราจีนบุรีจึงถือเป็นจังหวัดอุตสาหกรรมหลักของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

สัดส่วนของสาขาอุตสาหกรรมทั้ง 5 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (ล้านบาท และ %)

แผนภูมิที่ 12 ผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

กลุ่มภาคตะวันออก 2 มีจำนวนโรงงานกว่า 3,000 โรงงาน ส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดใหญ่ และมีฐานการผลิตใหญ่อยู่ที่จังหวัดปราจีนบุรี ทั้งกลุ่มจังหวัดมีเงินลงทุนรวมกันกว่า 3 แสนล้านบาท จ้างคนงานกว่า 1 แสนคน ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มภาคตะวันออก 2 มีมูลค่าประมาณ 1.9 แสนล้านบาท มีสัดส่วนถึงร้อยละ 43 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมของกลุ่ม มีขนาดใหญ่กว่าภาคเกษตรกรรม และบริการ อัตราการขยายตัวทางภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มเฉลี่ย 5 ปีที่ผ่านมาขยายตัวถึงร้อยละ 8.3 ในขณะที่ปี 2559 ขยายตัวได้ถึงร้อยละ 12.6 ดีกว่าอัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมของประเทศที่ขยายตัวร้อยละ 3.9 จังหวัดปราจีนบุรี เป็นฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญ เนื่องจากมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 90 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัด และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย 5 ปี สูงร้อยละ 8.9 ในขณะที่ ปี 2559 ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 12.2 ต่อปี จากข้อมูลพื้นฐานด้านอุตสาหกรรม สามารถสรุปการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม ดังนี้

ตารางที่ 88 สรุปการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT) มิติด้านอุตสาหกรรม

จุดแข็ง (S)		จุดอ่อน (W)	
S1	มีทำเลที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ เช่นเส้นทาง East West Economic Corridor และ Southern Economic Corridor ใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ และท่าเรือแหลมฉบัง	W1	ขาดแคลนแรงงานกึ่งฝีมือ / ทักษะฝีมือ ที่จะรองรับความต้องการของตลาดแรงงานอันเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และเกษตรกรรม
S2	มีพื้นที่ติดกับกัมพูชา มีด่านพรมแดนทั้งด่านถาวรและจุดผ่อนปรน ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด และจังหวัดสระแก้ว เป็นเขตแดนทางบกมีความยาวทั้งสิ้น 316 กิโลเมตร สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ รถยนต์ เครื่องยนต์รถจักรยานยนต์ อะไหล่รถจักรยานยนต์ รถแทรกเตอร์ เป็นต้น	W2	ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ในพื้นที่ยังไม่มีคามเข้มแข็งในการประกอบธุรกิจเหมือนพื้นที่อื่นในประเทศไทย
S3	มีปัจจัยการผลิตเพื่ออุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร ทั้งสัตว์น้ำ ประมง แหล่งผลไม้พืชผัก แหล่งปศุสัตว์ โคนเนื้อโคนมไก่เนื้อไก่ไข่ เป็ดและสุกร และพืชสมุนไพร ที่สามารถรองรับการผลิตของภาคอุตสาหกรรม	W3	ระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในบางพื้นที่ ยังไม่สมบูรณ์ และไม่เพียงพอต่อการรองรับความเจริญเติบโตของกลุ่มจังหวัดทั้งการคมนาคม การประปา และระบบการชลประทาน
โอกาส (O)		ภัยคุกคาม (T)	
O1	รัฐบาลมีนโยบายและแผนงานในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนา East West Economic Corridor และ Southern Economic Corridor เพื่อเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่ดีและทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน	T1	นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในการลงทุนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เนื่องจากอิทธิพลเรื่องนโยบายการค้าระหว่างประเทศภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลกหรือ WTO ซึ่งสร้างเงื่อนไขและอุปสรรคด้านการค้า ทำให้เป้าหมายการตลาดเพื่อการส่งออกไม่แน่นอน ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจโลกตกต่ำทำให้ตลาดหลักของประเทศไทย มีกำลังซื้อน้อยลง ย่อมส่งผลทำให้นักลงทุนไม่กล้าลงทุนในประเทศไทย
O2	นโยบายรัฐบาลกำหนดให้พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน	T2	จากการรวมกลุ่มเป็นประชาคมอาเซียนส่งผลให้ได้รับผลกระทบในด้านสภาพลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่คล้ายคลึงกัน ทำให้ความสามารถในการผลิตสินค้าภาคเกษตร - อุตสาหกรรม และการเพาะปลูกพืชชนิดเดียวกันกับประเทศเพื่อนบ้าน จะกลายเป็นคู่แข่งในการผลิตสินค้าเกษตรรายใหม่ และจะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกสินค้าของประเทศไทยลดลง

3.2.2 เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

1. วิสัยทัศน์ (Vision) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

**“เมืองแห่งคุณภาพชีวิต
ศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม
แหล่งผลไม้และเกษตรปลอดภัย”**

2. พันธกิจ (Mission)

- 1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมและบริการทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรมมีมาตรฐานสู่สากล
- 2) พัฒนาและเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน
- 3) พัฒนาและส่งเสริมการเกษตรและสมุนไพรปลอดภัยอย่างครบวงจรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม
- 4) พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน
- 5) พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกช่วงวัยและเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. เป้าประสงค์รวม (Ultimate Goals)

- 1) เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- 2) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสมดุล

4. ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)

- เมืองแห่งคุณภาพชีวิต
- แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม
- แหล่งผลิตและแปรรูปผลไม้และเกษตรปลอดภัย
- เมืองสมุนไพรแห่งเอเชีย
- ประตูการค้า การค้าชายแดน และการลงทุนเชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน

3.2.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

เป้าหมายการพัฒนาที่ 1 : เมืองแห่งคุณภาพชีวิต

- 1) ตัวชี้วัด : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (ด้านการศึกษา สุขภาพ ชีวิตครอบครัวและชุมชน)
สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของประเทศ
- 2) ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)
- 3) ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ)
- 4) ตัวชี้วัด : มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)
- 5) ตัวชี้วัด : สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้กลุ่มจังหวัด
- 6) ตัวชี้วัด : ผลผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)
- 7) ตัวชี้วัด : อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)
- 8) ตัวชี้วัด : ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ)
- 9) ตัวชี้วัด : จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ 15 – 59 ปี (ปี)
- 10) ตัวชี้วัด : ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู
- 11) ตัวชี้วัด : ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัด (พันตัน)

เป้าหมายการพัฒนาที่ 2 : ศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด : รายได้การท่องเที่ยว (ล้านบาท)

เป้าหมายการพัฒนาที่ 3 : แหล่งผลไม้และเกษตรปลอดภัย

- 1) ตัวชี้วัด : อัตราขยายตัวภาคเกษตร (ร้อยละ)
- 2) ตัวชี้วัด : มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น (บาท)

3.2.4 ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 กำหนดประเด็นการพัฒนาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570 จำนวน 5 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : อนุรักษ์ฟื้นฟูและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย

โดยในแต่ละประเด็นการพัฒนากำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนารายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : ส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - 2570	
1. เพื่อพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรม 2. เพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มจังหวัด	1) รายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น (ข้อมูลค่าฐาน 37,238 ล้านบาท) 2) จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ข้อมูลค่าฐาน 10,117,082 คน)	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 10	1) พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและเกิดความยั่งยืน 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว (เส้นทาง/ป้ายแนะนำ/สาธารณูปโภค ฯลฯ) 3) สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในการท่องเที่ยว 4) พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และสถานประกอบการให้ได้มาตรฐาน 5) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 6) จัดทำฐานข้อมูลและเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว 7) ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - 2570	
<p>1. เพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 สู่การค้าชายแดน และการลงทุน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน ได้อย่างสะดวกปลอดภัย</p> <p>2. ส่งเสริมการค้าชายแดนให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นรองรับการเติบโตสู่ประเทศเพื่อนบ้านและจังหวัดในกลุ่มจังหวัดตะวันออก 2</p>	<p>1) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) (ปี 61 = 88,261 ล้านบาท)</p>	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 5	<p>1) พัฒนาด่านชายแดนและระบบโครงสร้างบริการพื้นฐานให้สามารถบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานสากล</p> <p>2) พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเชื่อมโยงกันภายในกลุ่มจังหวัด</p> <p>3) ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุน และเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน</p>

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - 2570	
1. เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานปลอดภัยอย่างครบวงจร 2. เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น 3. เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตสมุนไพรของกลุ่มจังหวัดทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง 4. เพื่อยกระดับมาตรฐานของสมุนไพร ขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ 5. เพื่อพัฒนางานนวัตกรรมและงานวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลายและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ	1) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (ข้อมูลค่าฐาน ค่าเฉลี่ย 57-59=ร้อยละ -1.36)	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 15	1) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และการนำนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนสวนผลไม้ และการเกษตรอย่างครบถ้วน 3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร กลุ่มสหกรณ์ และพัฒนาเครือข่ายภาคการเกษตรให้เข้มแข็ง 4) เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายที่ทันสมัย และกิจกรรมส่งเสริมการตลาดสินค้าเป้าหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ 5) ส่งเสริมการปลูกและแปรรูปสมุนไพรอย่างมีคุณภาพ 6) ส่งเสริมและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพร และการวิจัยสารสกัด/สารสำคัญ เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตและการต่อยอดผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม 7) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่หลากหลายจากพืชและผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อสุขภาพและความงาม
	2) จำนวนแปลง/ฟาร์มเกษตรกรได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น	600 แปลง	700 แปลง	800 แปลง	900 แปลง	1,000 แปลง	1,000 แปลง	
	3) มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 2	ร้อยละ 3	ร้อยละ 4	ร้อยละ 5	ร้อยละ 6	ร้อยละ 20	

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : อนุรักษ์ ป่าไม้ พัฒนา และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์	เป้าหมายและตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - 2570	
1. การรักษาอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ให้คงอยู่ อย่างยั่งยืน ตอบสนองคุณภาพ ชีวิตของประชาชน 2. ส่งเสริมจิตสำนึกการ อนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1) ร้อยละพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 5	1) ป่าไม้ที่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ 2) ปกป้อง อนุรักษ์ และฟื้นฟูป่าชายเลนและทรัพยากรชายฝั่งทะเล 3) ป้องกันการพังทลายของดินและตลิ่งริมแม่น้ำและคลองสาขา 4) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 5) พัฒนา ส่งเสริม และสร้างเครือข่ายพลเมืองในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	2) ร้อยละพื้นที่ป่าชายเลน เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 5	
	3) จำนวนพื้นที่ริมตลิ่งพังทลาย ลดลง	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	10 แห่ง	
	4) ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	2 แห่ง	10 แห่ง	
	5) จำนวนชุมชนที่เข้ามามีส่วน ร่วมในการอนุรักษ์ ป่าไม้ ปกป้อง และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	2 ชุมชน/ เครือข่าย	2 ชุมชน/ เครือข่าย	2 ชุมชน/ เครือข่าย	2 ชุมชน/ เครือข่าย	2 ชุมชน/ เครือข่าย	10 ชุมชน/ เครือข่าย	

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : พัฒนาศักยภาพคนวัยทำงาน สังกศ การบริหารจัดการ ยกกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย

วัตถุประสงค์	เป้าหมายและตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - 2570	
1. เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยทั้งด้านสุขภาพ สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี 2. เพื่อพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถในการดำรงชีพอย่างมีคุณค่า และพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน	1) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (ด้านการศึกษา สุขภาพ ชีวิต ครอบครัวและชุมชน)	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	1) เพิ่มศักยภาพด้านการศึกษาและเตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพและคุณธรรม 2) พัฒนาทักษะทางสังคม การเรียนรู้การอยู่ร่วมกันให้แก่เด็กปฐมวัย 3) เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของชุมชนของเมืองด้วยการพัฒนาสุขภาพ และสาธารณสุขพื้นฐาน 4) เตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนเพื่อรองรับความต้องการแรงงานในอนาคต 5) พัฒนารฐานข้อมูล Big Data ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 6) พัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสังคมผู้สูงอายุ
	2) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15 – 59 ปี	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	
	3) ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	
	4) ผลผลิตภาคแรงงาน (บาท/คน)	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)

กลุ่มจังหวัดกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด : “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม แหล่งผลไม้และเกษตรปลอดภัย”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2566 - 2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : ส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรม	1. รายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	2	2	2	2	2	10
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน	2. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มสูงขึ้น (ร้อยละ)	1	1	1	1	1	5
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง	3. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	3	3	3	3	3	15
ประเด็นการพัฒนาที่ 4: อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน	4. ร้อยละพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	1	1	1	1	1	5
ประเด็นการพัฒนาที่ 5: พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย	5. ดัชนีความก้าวหน้าของคน (ด้านการศึกษา สุขภาพ ชีวิต ครอบครัวและชุมชน)	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ	สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญที่จะดำเนินการภายใน 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)

แบบ กจ.1

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่งงปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรม	63,500,000	202,247,700	202,247,700	202,247,700	202,247,700
แผนงานที่ 1 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว				63,500,000	202,247,700	202,247,700	202,247,700	202,247,700	872,490,800
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.5	1		63,500,000	202,247,700	202,247,700	202,247,700	202,247,700	872,490,800
- กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.5	1		-	19,200,000	19,200,000	19,200,000	19,200,000	76,800,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
1.1.1 ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ของจังหวัด จันทบุรีและตราด	2.5	1	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดจันทบุรี/ตราด, วิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี, หอจดหมายเหตุ แห่งชาติ จันทบุรี, สำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัด จันทบุรี, สภา วัฒนธรรมจังหวัด จันทบุรี และสภา วัฒนธรรมจังหวัด ตราด	-	5,200,000	5,200,000	5,200,000	5,200,000	20,800,000
1.1.2 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาเศรษฐกิจ ฐานรากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒	2.5	1	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดจันทบุรี/ ตราด/นครนายก/ ปราจีนบุรี/สระแก้ว	-	14,000,000	14,000,000	14,000,000	14,000,000	56,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
- กิจกรรมหลัก 1.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวในปราจีนสุระทรานคร	2.5	1		63,500,000	85,000,000	85,000,000	85,000,000	85,000,000	318,500,000
1.2.1 ก่อสร้างเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวง ทางหลวงหมายเลข 3239 ตอน นครนายก – เชื้อนขุนด่านปราการชล กม.5+050 - กม.6+550 ตำบลศรีนาวา อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ระยะทาง 1.500 กิโลเมตรขยายเป็น 4 ช่องจราจร	2.5	1	แขวงทางหลวงนครนายก	30,000,000	40,000,000	40,000,000	40,000,000	40,000,000	190,000,000
1.2.2 ขยายช่องทางจราจรถนนเพื่อการท่องเที่ยว สาย จบ.1030 แยก ทล.3 - บ้านวังแฉิม ตำบลแสลง อำเภอเมืองจันทบุรี ตำบลท่าหลวง ตำบลวังแฉิม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี	2.5	1	แขวงทางหลวงชนบทจันทบุรี	21,500,000	27,000,000	27,000,000	27,000,000	27,000,000	129,500,000
1.2.4 ปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในพื้นที่อ่างเก็บน้ำนฤปดินทรจินดา	2.5	1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา	12,000,000	-	-	-	-	12,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
1.2.5 ปรับปรุงเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เส้นทางปั่นจักรยานศึกษาธรรมชาติ ตำบลบุ พราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี	2.5	1	อุทยานแห่งชาติทับ ลาน สำนักบริหาร พื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี)	-	-	-	-	-	-
1.2.6 ก่อสร้างสะพานข้ามคลองห้วยโสมง บ้าน ท่าสะอาด บ้านอ่างทอง ตำบลแก่งดินสอ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี	2.6	1	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษานฤปดินทร จินดา	-	18,000,000	18,000,000	18,000,000	18,000,000	72,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.3 ส่งเสริมพัฒนาและ ยกระดับมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออก 2	2.5	1		-	33,047,700	33,047,700	33,047,700	33,047,700	132,190,800
1.3.1 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออก 2	2.5	1	สำนักงานท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัด สระแก้ว / สำนักงาน ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี	-	33,047,700	33,047,700	33,047,700	33,047,700	132,190,800

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว) พ.ศ. 2566 – 2570

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่งงบประมาณ.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
- กิจกรรมหลัก 1.4 ท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	2.5	1		-	27,000,000	27,000,000	27,000,000	27,000,000	108,000,000
1.4.1 ออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงผจญภัยเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด 2	2.5	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก/จันทบุรี/ตราด/ปราจีนบุรี/สระแก้ว	-	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	4,000,000
1.4.2 จัดงานเทศกาลท่องเที่ยวเชิงผจญภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	2.5	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก/จันทบุรี/ตราด/ปราจีนบุรี/สระแก้ว	-	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	20,000,000

แผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว) พ.ศ. 2566 – 2570

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่งงบประมาณ.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
1.4.1 ล่องแก่งผืนป่าภาคตะวันออก	2.5	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก/จันทบุรี/ตราด/ปราจีนบุรี/สระแก้ว	-	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	8,000,000
1.4.2 ปั่นพิกิตภูผาถึงมหาสมุทร	2.5	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก/จันทบุรี/ตราด/ปราจีนบุรี/สระแก้ว	-	7,000,000	7,000,000	7,000,000	7,000,000	28,000,000
1.4.3 ล่องเรือใบจันทบุรี - ตราด	2.5	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตราด/จันทบุรี	-	12,000,000	12,000,000	12,000,000	12,000,000	48,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.5 การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.5	1		-	22,000,000	22,000,000	22,000,000	22,000,000	88,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
1.5.1 พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal FAM TRIP เพื่อเสริมสร้างรากฐานที่เข้มแข็ง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.5	1	สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี / สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี	-	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	20,000,000
1.5.2 ท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว	2.5	1	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว/ปราจีนบุรี/นครนายก	-	12,500,000	12,500,000	12,500,000	12,500,000	50,000,000
1.5.3 จัดกิจกรรมมหัศจรรย์สี่สีนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.5	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจันทบุรี/ตราด/นครนายก/ปราจีนบุรี/สระแก้ว	-	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	18,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.6 พัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนตามแนวคิด BCG	2.5	1		-	16,000,000	16,000,000	16,000,000	16,000,000	64,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
1.6.1 การท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออก 2	2.5	1	สำนักงานท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัด สระแก้ว จันทบุรี ตราด นครนายก และ ปราจีนบุรี	-	13,000,000	13,000,000	13,000,000	13,000,000	52,000,000
1.6.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการ ท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.5	1	สำนักงานการ ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสระแก้ว/ ปราจีนบุรี/ นครนายก/จันทบุรี/ ตราด	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	12,000,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน				37,000,000	307,650,800	307,650,800	307,650,800	307,650,800	1,267,603,200
แผนงานที่ 2 พัฒนาการค้า การลงทุน และเศรษฐกิจชายแดน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน				37,000,000	307,650,800	307,650,800	307,650,800	307,650,800	1,267,603,200
1. โครงการที่ 1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การค้าชายแดนเชื่อมโยง EEC และประเทศ เพื่อนบ้าน	2.7	1		37,000,000	307,650,800	307,650,800	307,650,800	307,650,800	1,267,603,200

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่งงบประมาณ.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
- กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวชายแดน	2.7	1		37,000,000	301,350,800	301,350,800	301,350,800	301,350,800	1,242,403,200
1.1.1 ปรับปรุงถนนลาดยางเพื่อการค้าชายแดน แยกทางหลวงชนบท สก.3087 – อำเภอสนามชัยเขต อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว อำเภอสนามชัยเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ระยะทาง 6.100 กิโลเมตร	2.7	1	แขวงทางหลวงชนบท สระแก้ว	37,000,000	0	0	0	0	37,000,000
1.1.2 ขยายผิวจราจรและผิวไหล่ทางสาย สก. 3049 แยกทางหลวงหมายเลข 317 - บ้านศาลาเขียว ตำบลคลองไก่อี้น อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว ระยะทาง 5.000 กิโลเมตร	2.7	1	แขวงทางหลวงชนบท สระแก้ว	-	49,000,000	49,000,000	49,000,000	49,000,000	196,000,000
1.1.3 บูรณะทางผิวแอสฟัลต์ ทางหลวงหมายเลข 3405 ตอน บ้านแหลม - ทุ่งขนาน ตำบลหนองตากง, ตำบลเทพนิมิต อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี	2.7	1	แขวงทางหลวงจันทบุรี	-	39,100,000	39,100,000	39,100,000	39,100,000	156,400,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่งงบประมาณ.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
1.1.4 ขยายทางจราจร เพื่อพัฒนาโครงข่ายระหว่างจังหวัดเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนทางหลวงหมายเลข 3447 ตอน คลองเวฬุ - นาหวง ตำบลประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ระยะทางไม่น้อยกว่า 1.830 กิโลเมตร	2.7	1	แขวงทางหลวงตราด	-	35,000,000	35,000,000	35,000,000	35,000,000	140,000,000
1.1.5 ปรับปรุงถนนลาดยาง สก.3087 แยกทางหลวงหมายเลข 317 - บ้านเขาแหลม ตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ระยะทาง 6.00 กิโลเมตร	2.7	1	แขวงทางหลวงชนบทสระแก้ว	-	49,500,000	49,500,000	49,500,000	49,500,000	198,000,000
1.1.6 พัฒนาทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงชายแดนทางหลวงหมายเลข 3247 ตอน โป่งน้ำร้อน - จางวาง ตำบลโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี	2.7	1	แขวงทางหลวงจันทบุรี	-	45,000,000	45,000,000	45,000,000	45,000,000	180,000,000
1.1.7 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ทางหลวงหมายเลข 3193 ตอนทับไทร - เทพนิมิตร ตำบลทับไทร ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี	2.7	1	แขวงทางหลวงจันทบุรี	-	9,275,000	9,275,000	9,275,000	9,275,000	37,100,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่งงบประมาณ.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
1.1.8 ปรับปรุงถนนเข้าด่านผ่านแดนบ้านซับตาไร ตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี	2.7	1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี	-	48,475,800	48,475,800	48,475,800	48,475,800	193,903,200
1.1.9 กิจกรรมอำนวยความสะดวก งานติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง สาย ตร.4026 แยก ทล.3127 - เนินสรี้อย อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด	2.7	1	แขวงทางหลวงชนบทตราด	-	26,000,000	26,000,000	26,000,000	26,000,000	104,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.2 ส่งเสริมและพัฒนาตลาดการค้าชายแดน	2.7	1		-	6,300,000	6,300,000	6,300,000	6,300,000	25,200,000
1.2.1 เสริมสร้างศักยภาพและเพิ่มช่องทางการตลาดแก่ผู้ประกอบการค้าชายแดน/ผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 กับประเทศเพื่อนบ้าน	2.7	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว/จันทบุรี/ตราด/นครนายก/ปราจีนบุรี	-	6,300,000	6,300,000	6,300,000	6,300,000	25,200,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง				115,300,000	275,396,200	275,396,200	275,396,200	275,396,200	1,216,884,800
แผนงานที่ 3 พัฒนาการเกษตร				115,300,000	214,542,000	214,542,000	214,542,000	214,542,000	973,486,000
1. โครงการที่ 1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและควบคุมรักษามาตรฐานผลไม้ปลอดภัย	2.3	1		115,300,000	214,542,000	214,542,000	214,542,000	214,542,000	973,486,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งบประมาณ.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
- กิจกรรมหลัก 1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและควบคุมมาตรฐานผลไม้ปลอดภัย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี/ ตราด/สระแก้ว/ ปราจีนบุรี/นครนายก	-	542,000	542,000	542,000	542,000	2,168,000
- กิจกรรมหลัก 1.2 พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำสนับสนุนพื้นที่ผลไม้และการเกษตร	2.3	1		115,300,000	203,000,000	203,000,000	203,000,000	203,000,000	927,300,000
1.2.1 ก่อสร้างระบบส่งน้ำฝายจ่ายประจวบชัยน้ำคลองเวฬุ ตำบลประณีต อำเภอเขาสมิงจังหวัดตราด	2.3	1	โครงการชลประทานตราด	43,000,000	-	-	-	-	43,000,000
1.2.2 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำคลองขุนแก้วพร้อมส่วนประกอบอื่น ตำบลหนองแสงอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	2.3	1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ขุนด่านปราการชล	-	32,000,000	32,000,000	32,000,000	32,000,000	128,000,000
1.2.3 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำคลองขุนแก้ว 2 ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายกจังหวัดนครนายก	2.3	1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ขุนด่านปราการชล	29,000,000	-	-	-	-	29,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งบประมาณ.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
1.2.4 ชุดลอกคลองเวฬุพร้อมก่อสร้างสิ่งหินใหญ่ป้องกันการกัดเซาะท้ายฝายแสงอิฐ ตำบลประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด	2.3	1	โครงการชลประทานตราด	21,300,000	0	0	0	0	21,300,000
1.2.5 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำบ้านโคกกระชาย ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก	2.3	1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาขุนด่านปราการชล	22,000,000	-	-	-	-	22,000,000
1.2.6 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำบ้านเลียบบสองตำบลเมืองเก่า อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	2.3	1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา	-	30,000,000	30,000,000	30,000,000	30,000,000	120,000,000
1.2.7 ชุดลอกคลองเวฬุพร้อมก่อสร้างสิ่งหินใหญ่ ป้องกันการกัดเซาะหน้าประตูระบายน้ำแม่น้ำเวฬุ หมู่ 6 บ้านตกลมรงค์ ตำบลประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด และหมู่ 10 บ้านบ่อเจริญ ตำบลบ่อ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี	2.3	1	โครงการชลประทานตราด	-	49,000,000	49,000,000	49,000,000	49,000,000	196,000,000
1.2.8 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำบ้านสาริกา ตำบลสาริกา อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก	2.3	1	โครงการชลประทานนครนายก	-	35,000,000	35,000,000	35,000,000	35,000,000	140,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
1.2.9 ก่อสร้างท่อระบายน้ำบ้านตึกปิ่น ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี	2.3	1	โครงการชลประทานปราจีนบุรี	-	7,500,000	7,500,000	7,500,000	7,500,000	30,000,000
1.2.10 ก่อสร้างระบบกระจายน้ำบ้านคลองมะลิ ตำบลอ่างศิรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี	2.3	1	โครงการชลประทานจันทบุรี	-	49,500,000	49,500,000	49,500,000	49,500,000	198,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.3 พัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มจากพริกไทย	2.3	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี / มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	12,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.4 เพิ่มศักยภาพการตลาดสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูปในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.3	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปราจีนบุรี/ จันทบุรี/ตราด/ นครนายก/สระแก้ว	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	12,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.5 ยกระดับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	2.3	1	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดจันทบุรี/ตราด/ ปราจีนบุรี	-	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	10,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
- กิจกรรมหลัก 1.6 ยกระดับการเกษตรมูลค่าสูงสู่สากล	2.3	1	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดจันทบุรี/ ตราด/นครนายก/ ปราจีนบุรี/สระแก้ว	-	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	10,000,000
แผนงานที่ 4 พัฒนาสมุนไพร				-	29,097,400	29,097,400	29,097,400	29,097,400	116,389,600
1. โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.3	1		-	29,097,400	29,097,400	29,097,400	29,097,400	116,389,600
- กิจกรรมหลัก 1.1 ส่งเสริมศักยภาพด้านการ ประชาสัมพันธ์และการตลาดเมืองสมุนไพร กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.3	1	สำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัด จันทบุรี สถานีวิทยุ โทรทัศน์ NBT Central, สำนัก ประชาสัมพันธ์เขต 7 ,ประชาสัมพันธ์ จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว	-	-	-	-	-	-

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
- กิจกรรมหลัก 1.2 พัฒนาส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยตำรับอาหารและยาสมุนไพรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.3	1	กลุ่มงานแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รพ. พระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี	-	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	8,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.3 พัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อการผลิตสมุนไพรให้ได้มาตรฐานกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.3	1	โรงพยาบาลพระปกเกล้า	-	776,000	776,000	776,000	776,000	3,104,000
- กิจกรรมหลัก 1.4 ควบคุมมาตรฐานสารออกฤทธิ์และมาตรฐานความปลอดภัยของสมุนไพรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.3	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	-	11,000,000	11,000,000	11,000,000	11,000,000	44,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งบประมาณ.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
- กิจกรรมหลัก 1.4 ส่งเสริมสุขภาพผู้ประกอบการและกลุ่มเปราะบางใช้สมุนไพรรักษาโรคภูมิปัญญาพื้นถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.3	1	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร สำนักงานสาธารณสุขสระแก้ว รพ.พระปกเกล้า	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	12,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.5 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย	2.3	1	สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลชากไทย อำเภอบางขัน จังหวัดจันทบุรี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว	-	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	20,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
- กิจกรรมหลัก 1.6 เมืองสมุนไพรจังหวัดสระแก้ว	2.3	1	สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสระแก้ว สำนักงานเกษตร จังหวัดสระแก้ว ศูนย์ ฝึกและพัฒนาอาชีพ ราษฎรไทยบริเวณ ชายแดนสระแก้ว มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว	-	7,321,400	7,321,400	7,321,400	7,321,400	29,285,600
แผนงานที่ 5 พัฒนาด้านปศุสัตว์และประมง				-	31,756,800	31,756,800	31,756,800	31,756,800	127,027,200
1. โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาการผลิต สินค้าด้านปศุสัตว์และประมงให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	2.3	1		-	31,756,800	31,756,800	31,756,800	31,756,800	127,027,200

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนาฟาร์มเลี้ยงสัตว์ GFM (Good farm management) เข้าสู่มาตรฐานกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	2.3	1	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดปราจีนบุรี/ สระแก้ว/นครนายก/ จันทบุรี/ตราด	-	1,132,400	1,132,400	1,132,400	1,132,400	4,529,600
กิจกรรมหลัก 1.2 ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ปลอดภัย ไร้เชื้ออหิวาต์	2.3	1	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดปราจีนบุรี/ สระแก้ว/นครนายก/ จันทบุรี/ตราด	-	2,478,000	2,478,000	2,478,000	2,478,000	9,912,000
กิจกรรมหลัก 1.3 พัฒนาการอบรมเชิงปฏิบัติการใช้วัตถุอันตรายสัตว์ท้องถิ่น	2.3	1	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดปราจีนบุรี/ สระแก้ว/นครนายก/ จันทบุรี/ตราด	-	615,500	615,500	615,500	615,500	2,462,000
กิจกรรมหลักที่ 1.4 ส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในแหล่งน้ำของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 เพื่อความมั่นคง	2.3	1	สำนักงานประมง จังหวัดสระแก้ว/ ปราจีนบุรี/ นครนายก/จันทบุรี/ ตราด	-	20,299,900	20,299,900	20,299,900	20,299,900	81,199,600

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลักที่ 1.5 สินค้าประมงปลอดภัย ภายใต้ BCG โมเดล กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	2.3	1	สำนักงานประมงจังหวัดสระแก้ว/ปราจีนบุรี/นครนายก/จันทบุรี/ตราด	-	7,231,000	7,231,000	7,231,000	7,231,000	28,924,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 4: อนุรักษ์ ป่าไม้ พัฒนา และปกป้อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน				45,696,900	21,826,700	87,184,000	87,184,000	87,184,000	329,075,600
แผนงานที่ 6 พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				45,696,900	21,826,700	87,184,000	87,184,000	87,184,000	329,075,600
1. โครงการที่ 1 โครงการรักษาน้ำ รักษาป่า สร้างสมดุลแห่งสิ่งแวดล้อม	5.18	1		45,696,900	21,826,700	87,184,000	87,184,000	87,184,000	329,075,600
- กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนาป้องกันและเพิ่มศักยภาพแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน	5.18	1		40,000,000	-	-	-	-	40,000,000
1.1.1 แก้มลิงหนองรี ระยะ 2 ตำบลเมืองเก่า อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	5.18	1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา	40,000,000	-	-	-	-	40,000,000
1.1.2 พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี (แก้มลิงวังตะเคียน) ระยะ 1 หมู่ 5 บ้านวังตะเคียน ตำบลวังตะเคียน อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	5.18	1	โครงการชลประทานปราจีนบุรี	-	-	-	-	-	-

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
- กิจกรรมหลัก 1.2 ป้องกันการพังทลายของ ตลิ่งริมแม่น้ำและคลองสาขา	5.18	1		-	-	56,000,000	56,000,000	56,000,000	168,000,000
1.2.1 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมคลองท่า เลื่อนหน้าวัดคีรีวิหาร ตำบลข่ารก อำเภอมือ ตราด จังหวัดตราด ความยาว 200 เมตร พร้อม ส่วนประกอบ	5.18	1	สำนักโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดตราด	-	-	21,000,000	21,000,000	21,000,000	63,000,000
1.2.2 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ริมคลองบริเว บ้านอ่าวพร้าว ตำบลเกาะกูด จังหวัดตราด ความยาว 450.00 เมตร ด้านหลังก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก ความกว้าง 5.00 ความยาว 650 เมตร ความหนา 0.15 เมตร พร้อม ส่วนประกอบ	5.18	1	สำนักโยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัดตราด	-	-	35,000,000	35,000,000	35,000,000	105,000,000
- กิจกรรมหลัก 1.3 ปรับปรุงพื้นที่เพิ่มความ อุดมสมบูรณ์สำหรับสัตว์ป่า เพื่อดึงดูดสัตว์ป่า (ข้างป่า)ไม่ให้ออกนอกพื้นที่จังหวัดนครนายก และปราจีนบุรี	5.18	1	อุทยานแห่งชาติเขา ใหญ่ อุทยานแห่งชาติ ทับลาน สำนักบริหาร พื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี)	5,696,900	-	-	-	-	5,696,900

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
- กิจกรรมหลัก 1.4 ปรับปรุงพื้นที่เพิ่มความอุดมสมบูรณ์สำหรับสัตว์ป่า เพื่อดึงดูดสัตว์ป่า (ช้างป่า) ไม่ให้ออกนอกพื้นที่จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว	5.18	1	อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี) อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตาพระยา	-	7,927,000	7,927,000	7,927,000	7,927,000	31,708,000
- กิจกรรมหลัก 1.5 บริหารจัดการขยะทะเลครบวงจรอย่างมีส่วนร่วม		1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด/จันทบุรี ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลตราด/จันทบุรี	-	8,572,800	8,572,800	8,572,800	8,572,800	34,291,200
- กิจกรรมหลัก 1.6 จัดทำรั้วป้องกันช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ จังหวัดนครนายกและปราจีนบุรี	5.18	1	อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี)	-	-	15,000,000	15,000,000	15,000,000	45,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
- กิจกรรมหลัก 1.7 ก่อสร้างอาคารภายในศูนย์ ศึกษาศาสตร์และสัตว์ป่านครนายก	5.18	1	ศูนย์ศึกษาศาสตร์ และสัตว์ป่านครนายก สำนักบริหารพื้นที่ อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี)	-	5,642,700	5,642,700	5,642,700	5,642,700	22,570,800
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความ มั่นคงปลอดภัย				3,486,300	11,627,300	11,627,300	11,627,300	11,627,300	49,995,500
แผนงานที่ 7 พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต				3,486,300	11,627,300	11,627,300	11,627,300	11,627,300	49,995,500
1. โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ทุกช่วงวัย	3.11	1		3,486,300	11,627,300	11,627,300	11,627,300	11,627,300	49,995,500
กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนาศักยภาพกำลังแรงงาน รองรับสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครนายก จังหวัด ปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว	3.11	1	สำนักงานพัฒนาฝีมือ แรงงานจังหวัด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว	0	0	4,776,500	4,776,500	4,776,500	14,329,500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
กิจกรรมหลัก 1.2 กลุ่มเปราะบางรวมใจพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	3.11	1	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจันทบุรี/ตราด/ปราจีนบุรี/ สระแก้ว/นครนายก	3,486,300	0	0	0	0	3,486,300
กิจกรรมหลัก 1.3 ลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษหลังปล่อยตัว กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	3.11	1	สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปราจีนบุรี/นครนายก/สระแก้ว/จันทบุรี/ตราด	0	1,594,700	1,594,700	1,594,700	1,594,700	6,378,800
กิจกรรมหลัก 1.4 สร้างการรับรู้สู่การป้องกันปัญหาอาชญากรรมอย่างยั่งยืน กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	3.11	1	สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปราจีนบุรี/จันทบุรี/ตราด/นครนายก/สระแก้ว/	0	1,857,000	1,857,000	1,857,000	1,857,000	7,428,000
กิจกรรมหลัก 1.5 เยาวชนรุ่นใหม่ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ห่างไกลยาเสพติด	3.11	1	สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปราจีนบุรี/จันทบุรี/ตราด/นครนายก/สระแก้ว/	0	884,000	884,000	884,000	884,000	3,536,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570
กิจกรรมหลัก 1.6 อบรมอาสาสมัครแม่บุญ ธรรมเพื่อดูแลกลุ่มแม่และเด็กให้มีคุณภาพ ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	3.11	1	สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสระแก้ว/ จันทบุรี/ตราด/ นครนายก	0	1,300,000	1,300,000	1,300,000	1,300,000	5,200,000
กิจกรรมหลักที่ 1.7 พัฒนาและยกระดับ ผู้ประกอบการผ้าทอมือ ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	3.11	1	สำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัดสระแก้ว / จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี	0	3,061,400	3,061,400	3,061,400	3,061,400	12,245,600
กิจกรรมหลักที่ 1.8 โครงการพัฒนาศักยภาพ แรงงานและผู้ประกอบการรองรับการขับเคลื่อน Gastem Thailand Food Valley	3.11	1	สำนักงานพัฒนา ฝีมือแรงงานจังหวัด จันทบุรี/ตราด/ นครนายก/ ปราจีนบุรี/สระแก้ว	0	2,930,200	2,930,200	2,930,200	2,930,200	11,720,800
รวมทั้งสิ้น				264,983,200	702,031,000	577,680,200	577,680,200	577,680,200	2,700,054,800

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาภูมิภาคจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 : ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและเกิดความยั่งยืน 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว (เส้นทาง/ป้ายแนะนำ/สาธารณูปโภค ฯลฯ) 3) สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในการท่องเที่ยว 4) พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และสถานประกอบการให้ได้มาตรฐาน 5) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 6) จัดทำฐานข้อมูลและเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว 7) ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
4. หลักการและเหตุผล	<p>การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพราะสามารถทำรายได้ให้กับประเทศไทยในลำดับต้น ๆ รองลงมาจากรายได้ที่เราได้รับจากการส่งออกในด้านอุตสาหกรรม โดยในปีหนึ่ง ๆ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนในประเทศมากกว่า 8 แสนล้านบาทต่อปี ซึ่งรายได้ดังกล่าวมาจากการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยของเราด้วยกัน จากความสำคัญดังกล่าวรัฐบาลได้กำหนดให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศไทยให้มีความพร้อมและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันกระตุ้นให้มีการท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็ช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดท่องเที่ยวโลกเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วโลกเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รัฐบาลได้มีการกำหนดให้มีการเพิ่มขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวเพื่อเป็นหนึ่งในกลไกการพัฒนาตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว ซึ่งในการเพิ่มขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวนี้จะต้องผสมผสานการขับเคลื่อนการพัฒนาให้กลมกลืนไปกับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งโครงสร้างพื้นฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งบุคลากรภาคการท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นปัจจัยเกื้อหนุนช่วยผลักดันให้มีข้อได้เปรียบในการแข่งขันและสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวให้เติบโตได้อย่างมั่นคงต่อไป</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ซึ่งประกอบไปด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทรงคุณค่าและสวยงาม ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงโบราณและ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและแหล่งท่องเที่ยว ชุมชน ซึ่งบางแห่งยังมีความใหม่และบริสุทธิ์ที่รอการไปเยี่ยมชมจากนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ การเดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ก็ง่ายขึ้นเนื่องจากอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยังมีความสะดวกสบาย สามารถเลือกเดินทางได้ตามความต้องการ</p> <p>แต่อย่างไรก็ดี แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งของกลุ่มจังหวัด (อาทิ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ) ก็ยังขาดความพร้อมในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและการดูแลความปลอดภัยเพื่อรองรับการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ในการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ก็ยังขาดการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดเข้าด้วยกัน ขาดการรวบรวม จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลหรือเรื่องราวของสถานที่ท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวได้ทราบ หรือแม้แต่การประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยว อันจะส่งผลต่อการสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มจังหวัดและกระจายรายได้ให้กับประชาชนและชุมชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ขึ้น</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เชิงสุขภาพ เชิงเกษตร และชุมชน 2. สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มจังหวัด 3. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการท่องเที่ยว 4. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 5. เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี 2. จำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่ 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี, ตราด, นครนายก, ปราจีนบุรี, สระแก้ว</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	<p>6 กิจกรรมหลัก</p>
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570 รวม 68,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567 รวม 19,200,000 บาท ดังนี้</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์</p> <p>กลุ่มชาติพันธุ์ของจังหวัดจันทบุรีและตราด</p> <p>งบประมาณ 5,200,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด																					
<p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดตราด, วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี, หอจดหมายเหตุแห่งชาติ จันทบุรี, สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี, สภาวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี และสภาวัฒนธรรมจังหวัดตราด</p> <p>กิจกรรมย่อย 2 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2</p> <p>งบประมาณ 14,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครนายก</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปราจีนบุรีและสระแก้ว</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="309 772 1390 943"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>19,200,000</td> <td>19,200,000</td> <td>19,200,000</td> <td>19,200,000</td> <td>76,800,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครนายก</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี/ตราด/ปราจีนบุรี/สระแก้ว วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี, หอจดหมายเหตุแห่งชาติ จันทบุรี, สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี, สภาวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี และสภาวัฒนธรรมจังหวัดตราด</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	19,200,000	19,200,000	19,200,000	19,200,000	76,800,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	19,200,000	19,200,000	19,200,000	19,200,000	76,800,000																
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวในปราจีนสระตราด</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570 รวม 318,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567 รวม 85,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 ก่อสร้างเพิ่มประสิทธิภาพทางหลวง ทางหลวงหมายเลข 3239 ตอน นครนายก – เชื้อนขุนด่านปราการชล กม.5+050 - กม.6+550 ระยะทาง 1.500 กิโลเมตร ตำบลศรีนาวา อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ขยายเป็น 4 ช่องจราจร (ต่อเนื่อง)</p> <p>งบประมาณ 40,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงนครนายก</p> <p>กิจกรรมย่อย 2 ขยายช่องทางจราจรถนนเพื่อการท่องเที่ยว สาย จบ.1030 แยก ทล.3 - บ้านวังแฉ่ม ตำบลแสลง อำเภอเมือง จันทบุรี ตำบลท่าหลวง ตำบลวังแฉ่ม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี (ต่อเนื่อง)</p> <p>งบประมาณ 27,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงชนบทจันทบุรี</p>																					

หัวข้อ	รายละเอียด																					
<p>งบประมาณ</p>	<p>กิจกรรมย่อย 3 ก่อสร้างสะพานข้ามคลองห้วยโสมง บ้านท่าสะตือ บ้านอ่างทอง ตำบลแห่งดินสอ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>งบประมาณ 18,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา</p> <p>กิจกรรมย่อย 4 ปรับปรุงเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เส้นทางปั่นจักรยานศึกษาธรรมชาติ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>งบประมาณ - .บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ อุทยานแห่งชาติทับลาน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี) กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช และองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>กิจกรรมย่อย 5 พัฒนาเส้นทางเดินริมแม่น้ำนครนายก ตำบลนครนายก อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก</p> <p>งบประมาณ - .บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครนายก</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="309 1106 1458 1279"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>63,500,000</td> <td>85,000,000</td> <td>85,000,000</td> <td>85,000,000</td> <td>85,000,000</td> <td>318,500,000</td> </tr> </tbody> </table>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	63,500,000	85,000,000	85,000,000	85,000,000	85,000,000	318,500,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	63,500,000	85,000,000	85,000,000	85,000,000	85,000,000	318,500,000																
<p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงชนบทจันทบุรี</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ แขวงทางหลวงนครนายก, สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครนายก, โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา, อุทยานแห่งชาติทับลาน, สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี) กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช, องค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี</p>																					
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 3 ส่งเสริมพัฒนาและยกระดับมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570 รวม 120,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567 รวม 30,000,000 บาท ดังนี้</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>งบประมาณ 30,000,000 บาท</p>																					

หัวข้อ	รายละเอียด																					
<p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปราจีนบุรี/นครนายก/จันทบุรี/ตราด</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="309 423 1442 589"> <tr> <td>แหล่ง</td> <td>2566</td> <td>2567</td> <td>2568</td> <td>2569</td> <td>2570</td> <td>รวม</td> </tr> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>30,000,000</td> <td>30,000,000</td> <td>30,000,000</td> <td>30,000,000</td> <td>120,000,000</td> </tr> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปราจีนบุรี/นครนายก/จันทบุรี/ตราด</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	30,000,000	30,000,000	30,000,000	30,000,000	120,000,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	30,000,000	30,000,000	30,000,000	30,000,000	120,000,000																
<p>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 4 ท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570 รวม 108,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567 รวม 27,000,000 บาท ดังนี้</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 ออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงผจญภัยเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p> <p>กิจกรรมย่อย 2 จัดงานเทศกาลท่องเที่ยวเชิงผจญภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2</p> <p>งบประมาณ 5,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p> <p>กิจกรรมย่อย 3 ล่องแก่งผืนป่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>งบประมาณ 2,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p> <p>กิจกรรมย่อย 4 ปั่นพิชิตภูผาถึงมหาสมุทร</p> <p>งบประมาณ 7,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p> <p>กิจกรรมย่อย 5 ล่องเรือใบจันทบุรี – ตราด</p>																					

หัวข้อ	รายละเอียด																					
<p>งบประมาณ</p>	<p>งบประมาณ 12,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตราด</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจันทบุรี</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="309 472 1433 645"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>27,000,000</td> <td>27,000,000</td> <td>27,000,000</td> <td>27,000,000</td> <td>108,000,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครนายก</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	27,000,000	27,000,000	27,000,000	27,000,000	108,000,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	27,000,000	27,000,000	27,000,000	27,000,000	108,000,000																
<p>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 5 การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570 รวม 88,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567 รวม 22,000,000 บาท ดังนี้</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal FAM TRIP เพื่อเสริมสร้างรากฐานที่เข้มแข็ง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>งบประมาณ 5,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี</p> <p>กิจกรรมย่อย 2 ท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p> <p>งบประมาณ 12,500,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปราจีนบุรีและสระแก้ว</p> <p>กิจกรรมย่อย 3 จัดกิจกรรมมหัศจรรย์สี่สัณกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>งบประมาณ 4,500,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจันทบุรี</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p>																					

หัวข้อ	รายละเอียด																				
ผู้รับผิดชอบ	แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม														
	กลุ่มจังหวัด	-	22,000,000	22,000,000	22,000,000	22,000,000	88,000,000														
	<p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจันทบุรี</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว และสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี</p>																				
<p>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 6 พัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนตามแนวคิด BCG</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570 รวม 64,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567 รวม 16,000,000 บาท ดังนี้</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 การท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 งบประมาณ 13,000,000 บาท หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี</p> <p>กิจกรรมย่อย 2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 งบประมาณ 3,000,000 บาท หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="309 1294 1437 1458"> <thead> <tr> <th>แหล่งงบประมาณ</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>16,000,000</td> <td>16,000,000</td> <td>16,000,000</td> <td>16,000,000</td> <td>64,000,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี</p>							แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	กลุ่มจังหวัด	-	16,000,000	16,000,000	16,000,000	16,000,000	64,000,000
แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม															
กลุ่มจังหวัด	-	16,000,000	16,000,000	16,000,000	16,000,000	64,000,000															
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>9.1 สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครนายกจันทบุรี/ตราด/ปราจีนบุรี/สระแก้ว</p> <p>9.2 สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว/ปราจีนบุรี/นครนายก/จันทบุรี/ตราด</p> <p>9.3 สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี</p> <p>9.4 สภาวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี/ตราด</p> <p>9.5 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครนายก</p> <p>9.6 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี</p> <p>9.7 หอจดหมายเหตุแห่งชาติ จันทบุรี</p> <p>9.8 ขบวนการหลวงชนบทจันทบุรี</p> <p>9.9 ขบวนการหลวงนครนายก</p>																				

หัวข้อ	รายละเอียด
	9.10 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤมิตรจินดา 9.11 อุทยานแห่งชาติทับลาน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี) กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	5 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570
11. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 : 63,500,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 63,500,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 : 199,200,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 199,200,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 : 199,200,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 199,200,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 : 199,200,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 199,200,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 : 199,200,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 199,200,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ได้รับการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรม 2. รายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน ของฝาก ของขวัญต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและมีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 5 ต่อปี 3. โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นิเวศธรรมชาติ ชุมชน ได้รับการพัฒนาและส่งเสริม ปีละ 1 แห่ง 4. เกิดความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว 5. บุคลากรทางการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ได้รับการพัฒนาสู่สากล
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	การยกระดับมาตรฐานการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ให้สามารถรองรับการท่องเที่ยวแห่งอนาคต มีความปลอดภัย และเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ทั้งรายใหม่และรายเก่า

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 : ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการค้าชายแดนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาการค้า การลงทุน และเศรษฐกิจชายแดน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน
3. แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาด่านชายแดนและระบบโครงสร้างบริการพื้นฐานให้สามารถบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานสากล 2) พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเชื่อมโยงกันภายในกลุ่มจังหวัด 3) ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุน และเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน
4. หลักการและเหตุผล	<p>การค้าชายแดนถือเป็นช่องทางในการสร้างรายได้ที่สำคัญ ซึ่งทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยดีขึ้น หากขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจตามแนวชายแดนอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้ประเทศมีรายได้เพิ่ม รัฐบาลจึงได้กำหนดให้มีนโยบายเชิงรุกในการทำการค้าชายแดน โดยมุ่งเน้นเสริมสร้างศักยภาพด่านชายแดนใหม่และเก่า พร้อมสานสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าตามชายแดน</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีพื้นที่ชายแดนติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา ฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดที่เป็นแหล่งการค้าชายแดนที่สำคัญ คือ จังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด มีแนวพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชาจำนวน 3 จังหวัด เป็นเขตแดนทางบก มีความยาวทั้งสิ้น 316 กิโลเมตร และจุดผ่อนปรนที่เป็นดินแดนการค้าชายแดนฝั่งกัมพูชามีการค้าชายแดนสูงเป็นอันดับ 1 ของการค้าชายแดนฝั่งกัมพูชา มีช่องทางการค้าชายแดน ได้แก่ 1) จังหวัดจันทบุรี มีจุดผ่านแดนถาวรจำนวน 2 แห่ง และมีจุดผ่อนปรน จำนวน 3 แห่ง 2) จังหวัดตราดมีจุดผ่านแดนถาวรจำนวน 1 แห่ง และมีจุดผ่อนปรน จำนวน 2 แห่ง และ 3) จังหวัดสระแก้ว มีจุดผ่านแดนถาวรจำนวน 2 แห่ง คือ จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก และจุดผ่านแดนถาวรบ้านเขาหิน และมีจุดผ่อนปรน จำนวน 2 แห่ง และจากสถิติการค้าพบว่า การค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีดุลการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอด และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และยังมีศักยภาพในการขยายการค้าได้ได้อีก</p> <p>นอกจากนี้กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ยังมีที่ตั้งเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ และมีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่โดดเด่น เป็นฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและเป็นที่ตั้งของเขตเศรษฐกิจพิเศษที่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>สำคัญ ตลอดจนเชื่อมโยงกับระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อเป็นการรองรับการพัฒนาภาคและเมืองของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ด้านการค้าชายแดน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องสร้างโอกาสและเพิ่มช่องทางให้ผู้ประกอบการในการค้าชายและให้สามารถเพิ่มรายได้จากการค้าชายแดน</p> <p>ดังนั้น กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 พิจารณาถึงศักยภาพและความได้เปรียบเชิงพื้นที่และการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน ประกอบกับความต้องการสินค้าฝั่งกัมพูชายังสามารถเติบโตและมีความเชื่อมั่นในสินค้าไทยเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ยังขยายฐานการส่งออกไปยังเวียดนามและจีนได้อีกด้วย จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการสร้างความรู้ให้กับบุคลากรทางชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เพื่อจะสามารถสร้างรายได้และความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศ</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 สู่การค้าชายแดน เชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน ได้อย่างสะดวกปลอดภัย 2. ส่งเสริมการค้าชายแดนให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นรองรับการเติบโตสู่ประเทศเพื่อนบ้านและจังหวัดในกลุ่มจังหวัดตะวันออก 2 3. พัฒนาศักยภาพบุคลากร การสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้ประกอบการในเรื่องการค้าชายแดน และสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>มูลค่าการค้าชายแดน เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 1 ต่อปี</p>
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่ 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี, ตราด, นครนายก, ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	<p>2 กิจกรรมหลัก</p>
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวชายแดน</p> <p><u>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570</u> รวม 1,138,403,200 บาท</p> <p><u>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567</u> รวม 275,350,800 บาท ดังนี้</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 ปรับปรุงถนนลาดยางเพื่อการค้าชายแดน แยกทาง หลวงชนบท สก.3087 – อำเภอสนามชัยเขต อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว อำเภอสนามชัยเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ระยะทาง 6.100 กิโลเมตร</p> <p>งบประมาณ - บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงชนบทสระแก้ว</p> <p>กิจกรรมย่อย 2 ขยายผิวจราจรและผิวไหล่ทางสาย สก.3049 แยกทางหลวงหมายเลข 317 – บ้านศาลาเขียว ตำบลคลองไก่อี้น อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว ระยะทาง 5.000 กิโลเมตร</p> <p>งบประมาณ 49,000,000 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ	<p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงชนบทสระแก้ว</p> <p>กิจกรรมย่อย 3 ขยายทางจราจร เพื่อพัฒนาโครงข่ายระหว่างจังหวัดเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน ทางหลวงหมายเลข 3447 ตอน คลองเวฬุ - นาวง ตำบลประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ระยะทางไม่น้อยกว่า 1.830 กิโลเมตร</p> <p>งบประมาณ 39,100,000 บาท</p>
	<p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงจันทบุรี</p> <p>กิจกรรมย่อย 4 ขยายทางจราจร เพื่อพัฒนาโครงข่ายระหว่างจังหวัดเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน ทางหลวงหมายเลข 3447 ตอน คลองเวฬุ - นาวง ตำบลประณีต อำเภอเขาสมิง</p> <p>งบประมาณ 35,000,000 บาท</p>
	<p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงตราด</p> <p>กิจกรรมย่อย 5 ปรับปรุงถนนลาดยาง สก.3087 แยกทางหลวงหมายเลข 317 - บ้านเขาแหลม ตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ระยะทาง 6.00 กิโลเมตร</p> <p>งบประมาณ 49,500,000 บาท</p>
ผู้รับผิดชอบ	<p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงชนบทสระแก้ว</p> <p>กิจกรรมย่อย 6 พัฒนาทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงชายแดน ทางหลวงหมายเลข 3247 ตอน โป่งน้ำร้อน - จางวาง ตำบลโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี</p> <p>งบประมาณ 45,000,000 บาท</p>
	<p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงจันทบุรี</p> <p>กิจกรรมย่อย 7 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ทางหลวงหมายเลข 3193 ตอนทับไทร - เทพนมิตร ตำบลทับไทร ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี</p> <p>งบประมาณ 9,257,000 บาท</p>
	<p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงจันทบุรี</p> <p>กิจกรรมย่อย 8 ปรับปรุงถนนเข้าด้านผ่านแดนบ้านซับตารี ตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี</p> <p>งบประมาณ 48,475,800 บาท</p>
	<p>หน่วยรับผิดชอบ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี</p> <p>กิจกรรมย่อย 9 กิจกรรมอำนวยความสะดวก งานติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสาย ตร.4026 แยกทล.3127 - เนินสี่ร้อย อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด</p> <p>งบประมาณ 26,000,000 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด																					
	<p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงชนบทตราด</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="331 445 1414 613"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>37,000,000</td> <td>301,350,800</td> <td>301,350,800</td> <td>301,350,800</td> <td>301,350,800</td> <td>1,267,603,200</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ แขวงทางหลวงชนบทสระแก้ว แขวงทางหลวงจันทบุรี ตราด และองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	37,000,000	301,350,800	301,350,800	301,350,800	301,350,800	1,267,603,200
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	37,000,000	301,350,800	301,350,800	301,350,800	301,350,800	1,267,603,200																
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาตลาดการค้าชายแดน</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570 รวม 25,200,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567 รวม 6,300,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 เสริมสร้างศักยภาพและเพิ่มช่องทางทางการตลาดแก่ผู้ประกอบการชายแดนในยุคดิจิทัลกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>งบประมาณ 6,300,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="331 1200 1414 1368"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>6,300,000</td> <td>6,300,000</td> <td>6,300,000</td> <td>6,300,000</td> <td>25,200,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	6,300,000	6,300,000	6,300,000	6,300,000	25,200,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	6,300,000	6,300,000	6,300,000	6,300,000	25,200,000																
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>9.1 แขวงทางหลวงชนบทสระแก้ว</p> <p>9.2 แขวงทางหลวงจันทบุรี/แขวงทางหลวงตราด</p> <p>9.3 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว</p> <p>9.4 ที่ทำการปกครองจังหวัดสระแก้ว</p>																					
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>5 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570</p>																					
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 : 37,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 37,000,000 บาท</p>																					

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 : 301,350,800 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 301,350,800 บาท</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 : 301,350,800 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 301,350,800 บาท</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 : 301,350,800 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 301,350,800 บาท</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 : 301,350,800 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 301,350,800 บาท</p>
<p>12. ผลผลิต (Output)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนโครงสร้างพื้นฐาน เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 5 เส้นทาง 2. เพิ่มรายได้การค้าชายแดนให้กับผู้ประกอบการ และประเทศ 3. ผู้ประกอบการ และบุคลากรภาครัฐด้านชายแดนได้รับการพัฒนาองค์ความรู้
<p>13. ผลลัพธ์จาก การดำเนิน โครงการ (Outcome)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มูลค่าการค้าชายแดนในภาพรวมเพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 1 2. การค้า การลงทุน และเชื่อมโยงการขนส่งผลไม้ไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกและประเทศเพื่อนบ้าน มีมูลค่าสูงขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 : ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและควบคุมรักษามาตรฐานผลไม้ปลอดภัย
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาการเกษตร
3. แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และการนำนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนสวนผลไม้ และการเกษตรอย่างครบถ้วน 3. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร กลุ่มสหกรณ์ และพัฒนาเครือข่ายภาคการเกษตรให้เข้มแข็ง 4. เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายที่ทันสมัย และกิจกรรมส่งเสริมการตลาดสินค้าเป้าหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. หลักการและเหตุผล	<p>ผลไม้เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยซึ่งแต่ละปีมีปริมาณการผลิตรวมมากกว่าสิบล้านตันต่อปี และมีมูลค่าทางการตลาดมากกว่าแสนล้านบาท โดยตลาดสำคัญ มีทั้งการบริโภคภายในประเทศและส่งออก ซึ่งจากข้อมูลการส่งออกของไทยพบว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ผลไม้โดยเฉพาะผลไม้สดกลายเป็นสินค้าส่งออกที่มียอดการจำหน่ายเติบโตอย่างก้าวกระโดดดังจะเห็นได้จากมีมูลค่าการส่งออก 1,674 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2560 สูงกว่าในปี 2550 กว่าร้อยละ 21 ซึ่งองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้ยกย่องให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในห้าของผู้ผลิตผลไม้ที่สำคัญของโลก</p> <p>พื้นที่ปลูกผลไม้กระจายอยู่ทั่วประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกที่มีคุณภาพดินและสภาพอากาศที่เหมาะสมกับการปลูกผลไม้ จึงทำให้เป็นแหล่งผลิตทุเรียน มังคุด เงาะ ลำไย ลองกอง สับปะรด และอื่น ๆ ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลผลผลิตของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่าในปี 2561 สถานการณ์การผลิตทุเรียน เงาะ มังคุดและลองกองของภาคตะวันออกมีจำนวนมากกว่าร้อยละของผลผลิตในภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ จึงกล่าวได้ว่าภาคตะวันออกเป็นแหล่งผลิตผลไม้เมืองร้อนที่สำคัญของประเทศไทย</p> <p>เนื่องจากศักยภาพของพื้นที่ในการเป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้ที่สำคัญของประเทศ รัฐบาลจึงได้มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งระเบียงผลไม้ภาคตะวันออก (Eastern Fruit Corridor : EFC) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนากระบวนการผลิตผลไม้อย่างครบวงจร โดยการส่งเสริมให้เป็นสินค้าปลอดภัยได้มาตรฐานสากล มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการยืดอายุการแปรรูปและการพัฒนาบรรจุรวมทั้งการเพิ่มมูลค่า และมีการตลาด ที่ดีเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร รวมทั้งการผลักดัน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ให้ประเทศไทยเป็น “มหานครผลไม้โลก” ภายในปี 2564 แต่สถานการณ์โรคระบาด Covid – 19 ทำให้ประเทศต่างๆชะลอการบริโภคสินค้าจากนอกประเทศ</p> <p>กระบวนการผลิตผลไม้ของพื้นที่ 5 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว) เกษตรกรส่วนใหญ่ยึดการทำเกษตรตามวิถีดั้งเดิมเน้นปริมาณไม่เน้นคุณภาพ ใช้ปุ๋ยและสารเคมีในการผลิตค่อนข้างมากทำให้มีสารเคมีตกค้างในผลผลิต มีการนำเทคโนโลยีองค์ความรู้ด้านวิชาการใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตน้อยหรือแทบไม่นำมาใช้เลย นอกจากนี้ ในด้านการตลาดก็ไม่ได้มีการวางแผนการตลาดและการผลิตรวมกัน ทำให้บางฤดูกาลผลผลิตมีปริมาณผลผลิตออกมาจำนวนมากล้นตลาด ทำให้ประสบปัญหาราคาลดลงตกต่ำ นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้วในพื้นที่ปลูกผลไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีความต้องการด้วย</p> <p>ในปัจจุบันกระแสการรักษาสุขภาพของประชากรโลกส่งผลต่อความต้องการสินค้าและบริการที่เป็นสินค้าปลอดภัย โดยเฉพาะอาหาร ซึ่งผู้บริโภคส่วนใหญ่จะต้องการบริโภคอาหารที่มีความปลอดภัยไม่มีสารเคมีตกค้าง ส่งผลให้เกษตรกรผู้ปลูกผลไม้ (โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตทุเรียน มังคุด ลำไย) ต้องปรับปรุงกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดและเพื่อขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมีปราบศัตรูพืช เพื่อให้ผลผลิตมีความปลอดภัยและเป็นอินทรีย์ต่อไป นอกจากนี้ จะต้องมีการนำเทคโนโลยี องค์ความรู้ด้านวิชาการใหม่ๆ และนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตเพื่อลดต้นทุนการผลิต มีการแปรรูปและพัฒนาบรรจุรวมทั้งการเพิ่มมูลค่า มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างเครือข่ายและอำนาจต่อรอง รวมทั้งมีการเพิ่มช่องทางการตลาดที่ดี เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร</p> <p>ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรชาวสวนผลไม้ และเป็นกลไกหนึ่งที่สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลตามโครงการระเบียงผลไม้ ภาคตะวันออก (Eastern Fruit Corridor: EFC) และการผลักดันให้ประเทศไทยเป็น “มหานครผลไม้โลก” กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมและการรักษาคุณภาพผลไม้ปลอดภัยอย่างครบวงจรขึ้น</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตผลไม้ให้ได้มาตรฐานผลไม้ปลอดภัยอย่างครบวงจร 2. เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผลไม้เพิ่มขึ้น 3. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้และมีเครื่องมือในการสร้างความยั่งยืนให้กับอาชีพ
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี 2. จำนวนแปลง/ฟาร์มเกษตรกรได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น 100 แปลง ต่อปี
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่ 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี ,ตราด ,นครนายก ,ปราจีนบุรี ,สระแก้ว</p>

หัวข้อ	รายละเอียด																					
8. กิจกรรมหลัก	6 กิจกรรมหลัก																					
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมหลักที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและควบคุมมาตรฐานผลไม้ปลอดภัย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2																					
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>542,000</td> <td>542,000</td> <td>542,000</td> <td>542,000</td> <td>2,168,000</td> </tr> </tbody> </table>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	542,000	542,000	542,000	542,000	2,168,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	542,000	542,000	542,000	542,000	2,168,000																
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด/สระแก้ว/ปราจีนบุรี																					
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	<p>กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำสนับสนุนพื้นที่ผลไม้และการเกษตร กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570 รวม 927,300,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567 รวม 203,000,000 บาท ดังนี้</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 ก่อสร้างระบบส่งน้ำฝั่งซ้ายประตูระบายน้ำคลองเวฬุ ตำบลประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด งบประมาณ - .บาท หน่วยรับผิดชอบ โครงการชลประทานตราด</p> <p>กิจกรรมย่อย 2 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำคลองขุนแก้ว พร้อมส่วนประกอบอื่น ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก งบประมาณ 32,000,000 บาท หน่วยรับผิดชอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาขุนด่านปราการชล สำนักงานชลประทานที่ 9</p> <p>กิจกรรมย่อย 3 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำคลองขุนแก้ว 2 ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก งบประมาณ - .บาท หน่วยรับผิดชอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาขุนด่านปราการชล สำนักงานชลประทานที่ 9</p> <p>กิจกรรมย่อย 4 ขุดลอกคลองเวฬุพร้อมก่อสร้างทึงหินใหญ่ป้องกันการกัดเซาะท้ายฝายแสงอิฐ ตำบลประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด งบประมาณ - .บาท หน่วยรับผิดชอบ โครงการชลประทานตราด</p> <p>กิจกรรมย่อย 5 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำบ้านโคกกระชาย ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัด นครนายก</p>																					

หัวข้อ	รายละเอียด																					
	<p>งบประมาณ - .บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาขุนด่านปราการชล สำนักงานชลประทานที่ 9</p> <p>กิจกรรมย่อย 6 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำบ้านเลียบบสอง ตำบลเมืองเก่า อำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>งบประมาณ 30,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา</p> <p>กิจกรรมย่อย 7 ขุดลอกคลองเวฬุพร้อมก่อสร้างทึงหินใหญ่ ป้องกันการกัดเซาะหน้าประตูระบายน้ำแม่น้ำเวฬุ หมู่ 6 บ้านตกนครงค์ ตำบลประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด และหมู่ 10 บ้านบ่อเจริญ ตำบลบ่อ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี</p> <p>งบประมาณ 49,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ โครงการชลประทานตราด</p> <p>กิจกรรมย่อย 8 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำบ้านสาริกา ตำบลสาริกา อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก</p> <p>งบประมาณ 35,000,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ โครงการชลประทานนครนายก</p> <p>กิจกรรมย่อย 9 ก่อสร้างท่อระบายน้ำบ้านตึกปิ่น ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี</p> <p>งบประมาณ 7,500,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ โครงการชลประทานปราจีนบุรี</p> <p>กิจกรรมย่อย 10 ก่อสร้างระบบกระจายน้ำบ้านคลองมะลิ ตำบลอ่างศิรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี</p> <p>งบประมาณ 49,500,000 บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ โครงการชลประทานจันทบุรี</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="331 1637 1414 1809"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>115,300,000</td> <td>203,000,000</td> <td>203,000,000</td> <td>203,000,000</td> <td>203,000,000</td> <td>927,300,000</td> </tr> </tbody> </table>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	115,300,000	203,000,000	203,000,000	203,000,000	203,000,000	927,300,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	115,300,000	203,000,000	203,000,000	203,000,000	203,000,000	927,300,000																
ผู้รับผิดชอบ	<p>หน่วยรับผิดชอบ โครงการชลประทานจันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ขุนด่านปราการชล และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา</p>																					

หัวข้อ	รายละเอียด																					
<p>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 4 เพิ่มศักยภาพการตลาดสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูปในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>3,000,000</td> <td>3,000,000</td> <td>3,000,000</td> <td>3,000,000</td> <td>12,000,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	12,000,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	12,000,000																
<p>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 5 ยกระดับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>2,500,000</td> <td>2,500,000</td> <td>2,500,000</td> <td>2,500,000</td> <td>10,000,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดจันทบุรี ตราด และปราจีนบุรี</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	10,000,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	10,000,000																
<p>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 6 ยกระดับการเกษตรมูลค่าสูงสู่สากล</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>2,500,000</td> <td>2,500,000</td> <td>2,500,000</td> <td>2,500,000</td> <td>10,000,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	10,000,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	10,000,000																
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>9.1 สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p> <p>9.2 สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดจันทบุรี</p> <p>9.3 โครงการชลประทานจันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี</p> <p>9.4 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาขุนด่านปราการชล และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา</p> <p>9.5 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี</p> <p>9.6 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี</p> <p>9.7 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6</p>																					
<p>10. ระยะเวลา</p>	<p>5 ปี งบประมาณ พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570</p>																					

หัวข้อ	รายละเอียด
ในการดำเนิน โครงการ	
11. งบประมาณ	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 : 115,300,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 115,300,000 บาท</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 : 214,542,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 214,542,000 บาท</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 : 214,542,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 214,542,000 บาท</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 : 214,542,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 214,542,000 บาท</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 : 214,542,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 214,542,000 บาท</p>
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มเกษตรกร ได้รับการพัฒนา ส่งเสริมองค์ความรู้ มีนวัตกรรมใหม่ หรือเครื่องมือมาใช้ในภาคเกษตรกรรม ลดการใช้สารเคมีภาคการผลิต 2. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรได้รับการพัฒนาอย่างน้อยปีละ 2 แห่ง 3. ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร และสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรมากขึ้น 4. เกษตรกรมีช่องทางการจัดจำหน่าย สถานที่จำหน่าย และสามารถขยายตลาดสินค้าเกษตรไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ
13. ผลลัพธ์จาก การดำเนิน โครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. สินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีมาตรฐานความปลอดภัย เป็นที่ยอมรับของตลาดภายในและภายนอกประเทศ 2. เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถลดต้นทุนการผลิต 3. เกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองและสร้างความยั่งยืนในอาชีพเกษตรกรรม

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 : ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาสมุนไพร
3. แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการปลูกและแปรรูปสมุนไพรอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพร และการวิจัยสารสกัด/สารสำคัญ เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตและการต่อยอดผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่หลากหลายจากพืชและผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพและความงาม
4. หลักการและเหตุผล	<p>ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปลูกพืชสมุนไพรที่เคยใช้ผลิตเป็นยาแผนโบราณกว่า 1,000 ชนิด การแพทย์แผนไทยและการใช้พืชสมุนไพรในการดำรงชีวิตได้สืบทอดและสั่งสมอยู่ในสังคมไทยมายาวนานนับพันปีถือเป็นภูมิปัญญาที่เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษที่ทรงคุณค่าของประเทศ โดยพืชสมุนไพรนั้นนอกจากจะใช้ประโยชน์โดยตรงแล้วยังสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้อย่างหลากหลาย เช่น ยารักษาโรค อาหารเสริม เครื่องสำอาง อาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น สมุนไพรจึงจัดเป็นพืชทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนมุ่งเน้นการพัฒนาภาคการเกษตรยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทั้งในกลุ่มสินค้าที่เป็นอาหารและไม่ใช่อาหาร อาทิ สมุนไพร ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ ยา พลังงานทดแทน วัสดุชีวภาพ รวมถึงการพัฒนาระบบการตรวจรับรอง คุณภาพและระบบตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดภายในและ ต่างประเทศอย่างทั่วถึง และแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560 - 2564 ได้กำหนดเป้าหมายว่าในอีก 5 ปีข้างหน้าว่า ประเทศไทยจะเป็นประเทศที่ส่งออกวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพและผลิตภัณฑ์สมุนไพรชั้นนำของภูมิภาคอาเซียน และมูลค่าของวัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัว และต้องขับเคลื่อนการผลิตสมุนไพรที่ได้ มาตรฐานมีคุณภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์สมุนไพรส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้สมุนไพรไทย รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของสมุนไพรไทยในตลาดทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จากกระแสโลกในปัจจุบันที่มีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติที่ปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สมุนไพรจึงเป็นสินค้าที่ตลาดโลกมีความต้องการสูงและมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ มูลค่าการส่งออกสมุนไพรเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี 2551 โดยมีประเทศคู่ค้าที่สำคัญ คือ ประเทศจีนและญี่ปุ่น โดยเฉพาะสมุนไพรในกลุ่มเครื่องสำอางและกลุ่มอาหารเสริมซึ่งผู้บริโภคมีปริมาณการใช้เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งนับว่าสมุนไพรไทยมีศักยภาพและสามารถนำรายได้เข้าประเทศสูงมากและแนวโน้มเติบโตมากกว่า ร้อยละ 10 ซึ่งในปี 2560 ได้คัดเลือกให้กระชายดำ ขมิ้นชัน บัวบก และไพล เป็นสมุนไพรเชิงเศรษฐกิจที่ต่อยอดผลิตหลายรูปแบบทั้งเวชสำอาง อาหารเสริม เครื่องดื่ม ทำให้ตลาดสมุนไพรของประเทศโตขึ้นกว่าร้อยละ 30 ส่งออกสมุนไพรและสารสกัดปีละกว่า 1,000 ล้านบาท และมีแนวโน้มการขยายตัวที่ดีในเชิงเศรษฐกิจ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 รัฐบาลจึงมีนโยบายให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมุนไพรอย่างครบถ้วน การขับเคลื่อนนโยบายระดับชาติลงสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัดโดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ทั้งการปลูกสมุนไพรการแปรรูป และการทำ เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างการเติบโตของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยจังหวัดปราจีนบุรี เป็น 1 ใน 4 ของจังหวัดนำร่อง (จังหวัดเชียงราย สกลนคร ปราจีนบุรี และสุราษฎร์ธานี) ในการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร และจังหวัดจันทบุรีเป็น 1 ใน 9 จังหวัดส่วนขยาย นอกจากนี้ จังหวัดสระแก้วเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนางานด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรมาอย่างต่อเนื่องและดำเนินการตามโครงการเมืองสมุนไพร มาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 จึงเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนตามนโยบายเมืองสมุนไพร โดยเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีทรัพยากรและภูมิปัญญาด้านสมุนไพรอย่างอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ในการปลูกสมุนไพรร่วมกันในจังหวัดของกลุ่มจังหวัดไม่ต่ำกว่า 2,000 ไร่ มีโรงงานสมุนไพรที่ได้รับมาตรฐาน GMP ทั้งภาครัฐและเอกชนไม่น้อยกว่า 5 แห่ง และมีมูลค่าในการผลิตยาสมุนไพรไม่น้อยกว่า 300 ล้านบาทต่อปี มีผลผลิตสมุนไพรที่เป็นวัตถุดิบหลายชนิด เช่น ขมิ้น ฟ้าทะลายโจร ไพล พริกไทย กระวาน เพชรสังฆาต เร่ว ฯลฯ ซึ่งมีผลผลิตที่ออกมาในตลาด ทั้งรูปแบบของยาและอาหารไม่น้อยกว่า 5,000 ตันต่อปี มีโรงพยาบาลที่เป็นโรงพยาบาลแพทย์แผนไทยต้นแบบ จำนวน 3 แห่ง ใน 20 แห่งของประเทศ ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรีมีโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร เป็นต้นแบบในการผลิตยาสมุนไพร เป็นหน่วยบริการที่มีการขับเคลื่อนการใช้สมุนไพร การพัฒนางานวิจัยและการถ่ายทอดองค์ความรู้ ปัจจุบันมีตำรับยาสมุนไพรกว่า 150 รายการ และเป็นโรงพยาบาลเดียวที่นำสมุนไพรมาผลิตเป็นยา เป็นทางเลือกแรกในการดูแลสุขภาพของผู้คนด้วยวิถีและคุณค่าจากธรรมชาติ จังหวัดสระแก้วมีโรงพยาบาลแพทย์แผนไทยวัฒนานคร และโรงพยาบาลวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ที่ดำเนินงานแพทย์แผนไทยและสมุนไพรมาตั้งแต่ พ.ศ. 2525 เป็นหน่วยในการรักษาพยาบาลเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทยที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง และจังหวัดจันทบุรี มีโรงพยาบาลพระปกเกล้า และโรงพยาบาลเขาคิชฌกูฏ ที่ส่งเสริมแพทย์แผนไทยมีคลินิกแพทย์แผนไทย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด																					
	เปิดให้บริการรวมถึงถ่ายทอดสอนการแพทย์แผนไทย นวดแผนไทยให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้สูงอายุ และโรงเรียนในพื้นที่ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าในกลุ่มภาคตะวันออก 2 นั้นมีศักยภาพทั้งบุคลากร พืชสมุนไพร รวมถึง มีพื้นฐานในการที่จะพัฒนาสมุนไพรได้ทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง การส่งเสริมการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตสู่มาตรฐานสากลจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยสร้างโอกาสให้ยาสมุนไพรแข่งขันในตลาดต่างประเทศและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรในพื้นที่ และเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้ป่วยในการรักษาพยาบาล และขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรของประเทศต่อไป																					
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตสมุนไพรของกลุ่มจังหวัดทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง 2. เพื่อยกระดับมาตรฐานของสมุนไพร ขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ 3. เพื่อพัฒนางานนวัตกรรมและงานวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลายและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ 																					
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ต่อปี																					
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี, ตราด, นครนายก, ปราจีนบุรี, สระแก้ว																					
8. กิจกรรมหลัก	7 กิจกรรมหลัก																					
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 ส่งเสริมศักยภาพด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาดเมืองสมุนไพรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="316 1335 1390 1503"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>175,000</td> <td>175,000</td> <td>175,000</td> <td>475,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สถานีวิทยุโทรทัศน์ NBT Central, สำนักประชาสัมพันธ์เขต 7 , ประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	-	175,000	175,000	175,000	475,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	-	175,000	175,000	175,000	475,000																
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ	<p>กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยตำรับอาหารและยาสมุนไพรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="316 1861 1390 2029"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>2,000,000</td> <td>2,000,000</td> <td>2,000,000</td> <td>2,000,000</td> <td>8,000,000</td> </tr> </tbody> </table>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	8,000,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	8,000,000																

หัวข้อ	รายละเอียด																					
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รพ.พระปกเกล้า จันทบุรี																					
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อการผลิตสมุนไพรให้ได้มาตรฐานกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2																					
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>776,000</td> <td>776,000</td> <td>776,000</td> <td>776,000</td> <td>3,104,000</td> </tr> </tbody> </table>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	776,000	776,000	776,000	776,000	3,104,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	776,000	776,000	776,000	776,000	3,104,000																
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ โรงพยาบาลพระปกเกล้า																					
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	กิจกรรมหลักที่ 4 ควบคุมมาตรฐานสารออกฤทธิ์และมาตรฐานความปลอดภัยของสมุนไพรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2																					
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>11,000,000</td> <td>11,000,000</td> <td>11,000,000</td> <td>11,000,000</td> <td>44,000,000</td> </tr> </tbody> </table>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	11,000,000	11,000,000	11,000,000	11,000,000	44,000,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	11,000,000	11,000,000	11,000,000	11,000,000	44,000,000																
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี หน่วยร่วมดำเนินการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี																					
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5	กิจกรรมหลักที่ 5 ส่งเสริมสุขภาพผู้ประกอบการและกลุ่มเปราะบางใช้สมุนไพรจากองค์ความรู้ภูมิปัญญาพื้นถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2																					
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>3,000,000</td> <td>3,000,000</td> <td>3,000,000</td> <td>3,000,000</td> <td>12,000,000</td> </tr> </tbody> </table>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	12,000,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	12,000,000																
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว หน่วยร่วมดำเนินการ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร และโรงพยาบาลพระปกเกล้า																					
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6	กิจกรรมหลักที่ 6 พิพิธภัณฑน์ภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย																					
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>5,000,000</td> <td>5,000,000</td> <td>5,000,000</td> <td>5,000,000</td> <td>20,000,000</td> </tr> </tbody> </table>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	20,000,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	20,000,000																
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน																					

หัวข้อ	รายละเอียด														
	หน่วยร่วมดำเนินการ เทศบาลตำบลชากไทย อำเภอเขาฉกรรจ์ จันทบุรี														
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 7</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 7 เมืองสมุนไพรจังหวัดสระแก้ว</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="316 454 1393 622"> <thead> <tr> <th>แหล่งงบประมาณ</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>7,321,400</td> <td>7,321,400</td> <td>7,321,400</td> <td>7,321,400</td> <td>29,285,600</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนสระแก้ว มหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตสระแก้ว</p>	แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	กลุ่มจังหวัด	-	7,321,400	7,321,400	7,321,400	7,321,400	29,285,600
แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม									
กลุ่มจังหวัด	-	7,321,400	7,321,400	7,321,400	7,321,400	29,285,600									
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>9.1 สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี/สระแก้ว</p> <p>9.2 สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี/ตราด/นครนายก/ปราจีนบุรี/สระแก้ว</p> <p>9.3 โรงพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี</p> <p>9.4 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรี</p> <p>9.5 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี</p> <p>9.6 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว</p> <p>9.7 สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน</p> <p>9.8 สำนักประชาสัมพันธ์เขต 7</p> <p>9.9 เทศบาลตำบลชากไทย อ.เขาฉกรรจ์ จ.จันทบุรี</p> <p>9.10 ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนสระแก้ว</p> <p>9.11 มหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตสระแก้ว</p> <p>9.12 สถานีวิทยุโทรทัศน์ NBT Central</p>														
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>5 ปี งบประมาณ พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570</p>														
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 : - .บาท</p> <p>งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : - .บาท</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 : 29,097,400 บาท</p> <p>งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 29,097,400 บาท</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 : 29,097,400 บาท</p> <p>งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 29,097,400 บาท</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 : 29,097,400 บาท</p>														

หัวข้อ	รายละเอียด
	งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 29,097,400 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 : 29,097,400 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 29,097,400 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรเพิ่มขึ้นปีละ 4 พืชสมุนไพร 2. มีมูลค่าการใช้บริการด้านการแพทย์แผนไทยและสปาเพิ่มขึ้น 3. พื้นที่ปลูกสมุนไพรได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. มีผลการวิจัยที่น่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ในการรักษาโรค ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในการดูแลสุขภาพผู้ป่วย ที่ได้รับการวิจัยและพัฒนา อย่างน้อย 2 รายการ เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง และเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับผู้ป่วยในการดูแลสุขภาพตนเองเบื้องต้น 2. สมุนไพรได้รับการยอมรับจากประชาชน และนำสมุนไพรไปใช้ต่อยอดทางการค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 : ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาการผลิตสินค้าด้านปศุสัตว์และประมงให้ได้มาตรฐานปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาด้านปศุสัตว์และประมง
3. แนวทางการพัฒนา	1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าด้านปศุสัตว์และประมงให้ได้มาตรฐานปลอดภัย และการนำนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า 2. เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายที่ทันสมัย และกิจกรรมส่งเสริมการตลาดสินค้าเป้าหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. หลักการและเหตุผล	<p>ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญ แต่เนื่องจากการแข่งขันในตลาดภายในประเทศและตลาดระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งไม่มีการกีดกันของกำแพงภาษี การพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร และควบคุมมาตรฐานการผลิตเพื่อให้แข่งขันในตลาดได้ ทั้งคุณภาพและราคาดึงดูดใจผู้ซื้อ มีมาตรฐานและความปลอดภัยทางอาหารถูกสุขอนามัย และสุขอนามัยพืช กระบวนการผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้แรงงานถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งการใช้มาตรฐานต่างๆในการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานถือได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง</p> <p>ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 มีโค - กระบือรวม 78,047 ตัว มีโรงฆ่าสัตว์ ที่ได้รับใบอนุญาต ขจส. 2 จำนวน 28 แห่ง ซึ่งเป็นโรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็ก ยังไม่มีโรงฆ่าสัตว์ขนาดใหญ่ที่ได้มาตรฐาน GMP และมาตรฐานฮาลาล ทำให้เกิดความเสียหายเปรียบเทียบในการแข่งขัน ต่อมาในปี 2560 คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ดำเนินโครงการโคบาลบูรพา จำนวน 30,000 ตัว งบประมาณ 1,000.28 ล้านบาท จึงทำให้โค - กระบือของภาคตะวันออกเพิ่มขึ้นกว่า 100,000 ตัว ซึ่งภาคตะวันออกเป็นจุดควบคุมโรคระบาดปากและเท้าเปื่อย ทำให้การเคลื่อนย้ายสัตว์เข้าภาคตะวันออกมีความยุ่งยากเพิ่มขึ้น เพราะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของกรมปศุสัตว์อย่างเคร่งครัด ดังนั้นกลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออก 2 จึงต้องเพิ่มศักยภาพให้กับเกษตรกรด้านปศุสัตว์เพื่อสามารถผลิตสินค้าปศุสัตว์เพื่อตลาดภายในกลุ่มจังหวัด การส่งออกไปยังภูมิภาคอื่นของประเทศหรือต่างประเทศ การก่อสร้างโรงฆ่า โค-กระบือ ที่มีมาตรฐาน GMP และมาตรฐานฮาลาล จึงนับว่ามีความสำคัญที่จะทำให้สินค้าปศุสัตว์มีมาตรฐานสามารถแข่งขันได้ และเพื่อรองรับโครงการโคบาลบูรพาได้อีกทางหนึ่งด้วย ประกอบกับพบปัญหาด้านประมง เนื่องจากจำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำที่ยังได้รับการรับรองมาตรฐานจีเอพี มีจำนวนน้อย เมื่อห้องเย็นผู้ประกอบการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำมีความจำเป็นต้องส่งสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานไปจำหน่ายต่างประเทศ ทำให้ไม่สามารถส่งออกสินค้าได้ ประกอบกับปัจจุบันยังมีเกษตรกรที่ใช้สารเคมีในการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด																					
	<p>ผลิตสินค้าไม่ถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐาน สินค้าเกษตรผลการดำเนินโครงการจะทำให้เกษตรกรได้เรียนรู้และพัฒนาการจัดการฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำให้ถูกต้อง</p> <p>ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าด้านปศุสัตว์และประมง เช่น โค-กระบือ แพะ แกะ สุกร และสัตว์น้ำ จึงมีความจำเป็นเพื่อผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคของภาคตะวันออกไม่ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างจังหวัดและส่งออกยังตลาดในและต่างประเทศ ก็จะทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์/ทำฟาร์มสัตว์น้ำ มีรายได้เพิ่มขึ้น สร้างเป็นอาชีพที่มั่นคงยั่งยืนต่อไป โดยให้เกษตรกรดำเนินการในรูปกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์</p>																					
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>1. เพื่อพัฒนากลุ่มผู้ผลิตให้มีความสามารถด้านการผลิตและแปรรูปสินค้าด้านปศุสัตว์และประมง</p> <p>2. เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดหน่ายสินค้าปศุสัตว์และประมง สร้างโอกาสและรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกร</p>																					
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี</p>																					
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่ 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี, ตราด, นครนายก, ปราจีนบุรี, สระแก้ว</p>																					
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	<p>5 กิจกรรมหลัก</p>																					
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (GFM Good farm management) เข้าสู่มาตรฐานกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="352 1294 1433 1464"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>1,132,400</td> <td>1,132,400</td> <td>1,132,400</td> <td>1,132,400</td> <td>4,529,600</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว นครนายก จันทบุรี และตราด</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	1,132,400	1,132,400	1,132,400	1,132,400	4,529,600
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	1,132,400	1,132,400	1,132,400	1,132,400	4,529,600																
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ปลอดภัยจังหวัดปราจีนบุรี และ จังหวัดสระแก้ว</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="352 1765 1433 1935"> <thead> <tr> <th>แหล่ง</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>2,478,000</td> <td>2,478,000</td> <td>2,478,000</td> <td>2,478,000</td> <td>9,912,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว นครนายก จันทบุรี และตราด</p>	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	2,478,000	2,478,000	2,478,000	2,478,000	9,912,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																
งบประมาณ																						
กลุ่มจังหวัด	-	2,478,000	2,478,000	2,478,000	2,478,000	9,912,000																

หัวข้อ	รายละเอียด														
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาการอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ท้องถิ่น</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="352 506 1433 678"> <thead> <tr> <th>แหล่งงบประมาณ</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>615,500</td> <td>615,500</td> <td>615,500</td> <td>615,500</td> <td>2,462,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก และสระแก้ว</p>	แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	กลุ่มจังหวัด	-	615,500	615,500	615,500	615,500	2,462,000
แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม									
กลุ่มจังหวัด	-	615,500	615,500	615,500	615,500	2,462,000									
<p>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 4 ส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในแหล่งน้ำของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เพื่อความมั่นคง</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="352 958 1433 1131"> <thead> <tr> <th>แหล่งงบประมาณ</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>20,299,900</td> <td>20,299,900</td> <td>20,299,900</td> <td>20,299,900</td> <td>81,196,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดสระแก้ว</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานประมงจังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี</p>	แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	กลุ่มจังหวัด	-	20,299,900	20,299,900	20,299,900	20,299,900	81,196,000
แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม									
กลุ่มจังหวัด	-	20,299,900	20,299,900	20,299,900	20,299,900	81,196,000									
<p>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 5 สินค้าประมงปลอดภัย ภายใต้ BCG โมเดล กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1" data-bbox="352 1411 1433 1583"> <thead> <tr> <th>แหล่งงบประมาณ</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>7,231,000</td> <td>7,231,000</td> <td>7,231,000</td> <td>7,231,000</td> <td>28,924,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดสระแก้ว</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานประมงจังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี</p>	แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	กลุ่มจังหวัด	-	7,231,000	7,231,000	7,231,000	7,231,000	28,924,000
แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม									
กลุ่มจังหวัด	-	7,231,000	7,231,000	7,231,000	7,231,000	28,924,000									
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี/สระแก้ว/จันทบุรี/ตราด/นครนายก</p>														
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>5 ปี งบประมาณ พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570</p>														

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 : - .บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : - .บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 : 31,756,800 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 31,756,800 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 : 31,756,800 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 31,756,800 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 : 31,756,800 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 31,756,800 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 : 31,756,800 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 31,756,800 บาท</p>
<p>12. ผลผลิต (Output)</p>	<p>1. สินค้าปศุสัตว์ได้มาตรฐานปลอดภัยต่อผู้บริโภคสามารถแข่งขันได้</p>
<p>13. ผลลัพธ์ จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)</p>	<p>1. สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งและมีรายได้เพิ่มขึ้น 2. ส่งเสริมอาชีพปศุสัตว์และประมงเป็นอาชีพหลักที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 : ประเด็นการพัฒนาที่ 4 อนุรักษ์ พัฒนา และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการรักษาน้ำ รักษาป่า สร้างสมดุลแห่งสิ่งแวดล้อม
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปั่นพุ่มป่าต้นน้ำให้สมบูรณ์เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ 2. ปกป้อง อนุรักษ์ และฟื้นฟูป่าชายเลนและทรัพยากรชายฝั่งทะเล 3. ป้องกันการพังทลายของดินและตลิ่งริมแม่น้ำและคลองสาขา 4. ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 5. พัฒนา ส่งเสริม และสร้างเครือข่ายพลเมืองในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. หลักการและเหตุผล	<p>นโยบายที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและมีความมั่นคงด้านน้ำ ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ด้านที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 4.1 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว 4.1.2 อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่น</p> <p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ 1 รักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ : การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้เพื่อสร้างสมดุลธรรมชาติ</p> <p>ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญในโลกปัจจุบัน สาเหตุเกิดจากกระบวนการตามธรรมชาติที่มีผลกระทบมากที่สุดในปัจจุบัน คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก และเกิดจากการกระทำของมนุษย์อันเนื่องมาจากความต้องการพื้นฐาน และต้องการความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ ยิ่งประชากรมนุษย์เพิ่มมากขึ้นเท่าใด ก็ย่อมต้องมีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้นเท่านั้น ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำรงอยู่และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี กระทบถึงเรื่องสิ่งแวดล้อมการลดใช้พลังงาน และช่วยกันดูแลธรรมชาติ แต่หลายทศวรรษที่ผ่านมา แม้จะมีการรณรงค์ ให้ความรู้เพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า หากแต่ปัญหาสิ่งแวดล้อมยังคงขยายขอบเขตออกไปอย่างต่อเนื่อง</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีความหลากหลายทางชีวภาพ มีธรรมชาติที่หลากหลาย ทั้งอุทยานทางธรรมชาติ ป่าไม้ ภูเขา แม่น้ำ อุทยานทางทะเล เกาะแก่งและมีความเจริญเติบโตภาคเกษตรกรรมภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการท่องเที่ยว การพัฒนาของภาคส่วนต่าง ๆ ทำให้เกิดการทำลาย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ทรัพยากรธรรมชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการสร้างความสมดุลให้กับการใช้ชีวิตของคนและธรรมชาติบนความสมดุล ให้อุณหภูมิ พืช พืช อาศัยกันและกัน และไม่ทำลายกัน เป็นการสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมทั้งแม่น้ำ ชายฝั่ง ป่าไม้ ระบบนิเวศ ฯลฯ มีแนวทางการจัดการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขับเคลื่อนและผลักดันมาตรการด้านการอนุรักษ์ คุ้มครอง ป่าไม้ และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม 2. บูรณาการและสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคีทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกลุ่มจังหวัด 3. เสริมสร้างขีดความสามารถเชิงรุกขององค์กร พัฒนาระบบกลไก และฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม
<p>5.วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรักษานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ตอบสนองคุณภาพชีวิตของประชาชน 2. ส่งเสริมจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 ต่อปี 2. พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 ต่อปี 3. พื้นที่ริมตลิ่งพังทลายลดลง 2 แห่ง ต่อปี 4. จำนวนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู 2 แห่ง ต่อปี 5. จำนวนชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ป่าไม้ ปกป้อง และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพิ่มขึ้น 2 ชุมชน/เครือข่าย ต่อปี
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่ 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี, ตราด, นครนายก, ปราจีนบุรี, สระแก้ว</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	<p>7 กิจกรรมหลัก</p>
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาป้องกันและเพิ่มศักยภาพแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570 รวม - .บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567 รวม - .บาท ดังนี้</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 แก้มลิงหนองรี ระยะ 2 ตำบลเมืองเก่า อำเภออ่าวบึงบอระเพ็ด จังหวัดปราจีนบุรี งบประมาณ - .บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา</p> <p>กิจกรรมย่อย 2 พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี (แก้มลิงวังตะเคียน) ระยะ 1 หมู่ 5 บ้านวังตะเคียน ต.วังตะเคียน อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี งบประมาณ - .บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ โครงการชลประทานปราจีนบุรี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด						
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท						
	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม
	งบประมาณ						
	กลุ่มจังหวัด	-	-	-	-	-	-
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ โครงการชลประทานปราจีนบุรี โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา						
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	<p>กิจกรรมหลักที่ 2 ป้องกันการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำและคลองสาขา</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2566-2570 รวม 280,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย งบประมาณกลุ่มจังหวัดปี 2567 รวม 56,000,000 บาท ดังนี้</p> <p>กิจกรรมย่อย 1 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมคลองท่าเลื่อน หน้าวัดคีรีวิหาร ตำบลชำราก อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ความยาว 200 เมตร พร้อมส่วนประกอบ</p> <p>งบประมาณ - .บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราด</p> <p>กิจกรรมย่อย 2 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ริมคลองบริเวณบ้านอ่าวพร้าว ตำบลเกาะกูด จังหวัดตราด ความยาว 450.00 เมตร ด้านหลังก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ความกว้าง 5.00 ความยาว 650 เมตร ความหนา 0.15 เมตร พร้อมส่วนประกอบ</p> <p>งบประมาณ - .บาท</p> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราด</p>						
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท						
	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม
	งบประมาณ						
	กลุ่มจังหวัด	-	-	56,000,000	56,000,000	56,000,000	168,000,000
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราด						
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	<p>กิจกรรมหลักที่ 3 ปรับปรุงพื้นที่เพิ่มความอุดมสมบูรณ์สำหรับสัตว์ป่า เพื่อดึงดูดสัตว์ป่า (ช้างป่า) ไม้ให้ออกพื้นที่จังหวัดนครนายกและปราจีนบุรี</p>						
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท						
	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม
	งบประมาณ						
	กลุ่มจังหวัด	5,697,000	-	-	-	-	5,697,000
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี)						

หัวข้อ	รายละเอียด														
<p>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 4 ปรับปรุงพื้นที่เพิ่มความอุดมสมบูรณ์สำหรับสัตว์ป่า เพื่อดึงดูดสัตว์ป่า (ช้างป่า) ไม่ให้ออกพื้นที่จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่งงบประมาณ</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>7,927,000</td> <td>7,927,000</td> <td>7,927,000</td> <td>7,927,000</td> <td>31,708,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี)</p>	แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	กลุ่มจังหวัด	-	7,927,000	7,927,000	7,927,000	7,927,000	31,708,000
แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม									
กลุ่มจังหวัด	-	7,927,000	7,927,000	7,927,000	7,927,000	31,708,000									
<p>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 5 บริหารจัดการขยะอย่างครบวงจรอย่างมีส่วนร่วม</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่งงบประมาณ</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>8,257,000</td> <td>8,257,000</td> <td>8,257,000</td> <td>8,257,000</td> <td>33,028,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด และจันทบุรี ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลตราด และจันทบุรี</p> <p>หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลตราด และจันทบุรี</p>	แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	กลุ่มจังหวัด	-	8,257,000	8,257,000	8,257,000	8,257,000	33,028,000
แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม									
กลุ่มจังหวัด	-	8,257,000	8,257,000	8,257,000	8,257,000	33,028,000									
<p>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 6 จัดทำรั้วป้องกันช้างป่าออกหากินนอกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ จังหวัดนครนายก และปราจีนบุรี</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่งงบประมาณ</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>15,000,000</td> <td>15,000,000</td> <td>15,000,000</td> <td>15,000,000</td> <td>60,000,000</td> </tr> </tbody> </table> <p>หน่วยรับผิดชอบ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี)</p>	แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	กลุ่มจังหวัด	-	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	60,000,000
แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม									
กลุ่มจังหวัด	-	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	60,000,000									
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 7</p> <p>งบประมาณ</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 7 ก่อสร้างอาหารภายในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่านครนายก</p> <p>งบประมาณ หน่วย : บาท</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>แหล่งงบประมาณ</th> <th>2566</th> <th>2567</th> <th>2568</th> <th>2569</th> <th>2570</th> <th>รวม</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>5,642,700</td> <td>5,642,700</td> <td>5,642,700</td> <td>5,642,700</td> <td>22,570,800</td> </tr> </tbody> </table>	แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	กลุ่มจังหวัด	-	5,642,700	5,642,700	5,642,700	5,642,700	22,570,800
แหล่งงบประมาณ	2566	2567	2568	2569	2570	รวม									
กลุ่มจังหวัด	-	5,642,700	5,642,700	5,642,700	5,642,700	22,570,800									

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่านครนายก สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี)
9. หน่วยงาน ดำเนินการ	9.1 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานฤปดินทรจินดา 9.2 โครงการชลประทานปราจีนบุรี 9.3 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราด 9.4 อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ 9.5 อุทยานแห่งชาติทับลาน 9.6 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1 (ปราจีนบุรี) 9.7 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด 9.8 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราด
10. ระยะเวลา ในการดำเนิน โครงการ	5 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570
11. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 : 45,696,900 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 45,696,900 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 : 21,826,700 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 21,826,700 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 : 87,184,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 87,184,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 : 87,184,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 87,184,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 : 87,184,000 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 87,184,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ร้อยละพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 2. ร้อยละพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 3. จำนวนพื้นที่ริมตลิ่งพังทลายลดลง 4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู 5. จำนวนชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ปกป้องและพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
13. ผลลัพธ์จาก การดำเนิน โครงการ (Outcome)	ทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีความอุดมสมบูรณ์ และมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 : ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
3. แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มศักยภาพด้านการศึกษาและเตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพและคุณธรรม 2. พัฒนาทักษะทางสังคม การเรียนรู้การอยู่ร่วมกันให้แก่เด็กปฐมวัย 3. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของชุมชนของเมืองด้วยการพัฒนาสุขภาวะ และสาธารณสุขพื้นฐาน 4. เตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนเพื่อรองรับความต้องการแรงงานในอนาคต 5. พัฒนารฐานข้อมูล Big Data ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 6. พัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสังคมผู้สูงอายุ
4. หลักการและเหตุผล	<p>หากจะมองถึงความมั่นคงของประเทศชาติ สิ่งสำคัญที่องค์กรภาครัฐจะต้องกระทำเป็นอันดับแรกคือการพัฒนาคนมนุษย์ให้กลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สุด เพราะมนุษย์คือตัวกำหนดและนำทิศทาง การพัฒนาประเทศชาติให้ก้าวไปสู่การพัฒนาซึ่งหัวใจของการพัฒนามนุษย์ดังกล่าว คือการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างเด็กและเยาวชนของชาติวันนี้ให้มีคุณภาพเพื่อเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในวันข้างหน้าอันเป็นการเตรียมความพร้อมในการวางรากฐานของประเทศไทยให้ก้าวไปสู่การพัฒนาที่มั่นคง ซึ่งในการพัฒนาการศึกษาดังกล่าวนั้น โรงเรียนเป็นกลไกการขับเคลื่อนที่สำคัญและนำมาซึ่งความสำเร็จในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพให้กับประเทศชาติไทย</p> <p>แผนแม่บทกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2561-2579 กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคอนทุกช่วงวัยและสังคมไทยในระยะยาวอย่างบูรณาการ และก่อให้เกิดผลการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน</p> <p>ประเด็นปัญหาวิกฤต (Critical Issues) ที่สำคัญของสังคมไทยที่คาดว่าจะมีผลกระทบสูงในระยะ 20 ปีข้างหน้า ได้แก่ (1) ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม (2) โครงสร้างประชากรไทยเปลี่ยนเป็นสังคมผู้สูงวัยระดับสุดยอด (3) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดแรงงาน การเคลื่อนย้ายคนและแรงงานระหว่างประเทศ (4) กระแสโลกาภิวัตน์และภูมิภาคนิยม ประเด็นด้านสังคมที่เชื่อมโยงกับการค้าระหว่างประเทศ (5) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (6) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีโดยภาพรวมประเทศไทยเผชิญกับกับดักที่สำคัญอย่างน้อย 3 กับดัก คือ กับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำและกับดักเชิงซ้อนของทุนมนุษย์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มของสังคมไทยในช่วงก่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพบว่าคนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม เช่น ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริตและจิตสาธารณะ</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ประกอบด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว ได้ประมวลรวบรวมปัญหาในพื้นที่ตามช่วงวัยและมีความจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาแก้ไขอย่างเร่งด่วน ดังนี้</p> <p>(1) ปฐมวัย (ในครรภ์-ก่อน 6 ปี) คือ เรื่องการเกิดอย่างมีคุณภาพและพัฒนาการ ต้องดำเนินการพัฒนาพัฒนาการเด็กให้สมวัย มีสุขภาพที่ดี</p> <p>(2) วัยเรียน วัยรุ่น นักศึกษา (5 - 21 ปี) คือ เรื่องกระบวนการเรียนรู้การเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิตและการสร้างภูมิคุ้มกันความรู้เท่าทันสังคม</p> <p>(3) วัยทำงาน (15 - 59 ปี) คือ ต้องยกระดับสมรรถนะ ทักษะ เพิ่มผลิตภาพแรงงาน สร้างความมั่นคง</p> <p>(4) วัยผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) คือ เตรียมความพร้อมสู่ผู้สูงอายุและมีความสุขกับความเปลี่ยนแปลง</p> <p>ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนาด้านสังคมเป็น อย่างมาก จึงต้องเร่งสร้างและต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ และการยกระดับคุณภาพชีวิต ให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพ มั่นคงปลอดภัย ให้ได้มาตรฐานรองรับอนาคต ทั้ง 4 ช่วงวัย</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>1. เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพะ สติปัญญา และคุณธรรม จริยธรรมนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี</p> <p>2. เพื่อพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะความรู้ ความสามารถในการดำรงชีพอย่างมีคุณค่าและพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน</p> <p>3. การสร้างสังคมและบริการทางการแพทย์ที่สามารถรองรับมนุษย์ทุกช่วงวัย</p>
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index- HAI) สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของประเทศ</p>
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่ 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี, ตราด, นครนายก, ปราจีนบุรี, สระแก้ว</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	<p>8 กิจกรรมหลัก</p>
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาศักยภาพกำลังแรงงานรองรับสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว</p>

หัวข้อ	รายละเอียด						
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท						
	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม
	งบประมาณ						
	กลุ่มจังหวัด	-	-	4,776,500	4,776,500	4,776,500	14,329,500
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานนครนายก หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานปราจีนบุรี/สระแก้ว						
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	กิจกรรมหลักที่ 2 กลุ่มเปราะบางรวมใจพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2						
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท						
	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม
	งบประมาณ						
	กลุ่มจังหวัด	3,486,300	-	-	-	-	3,486,300
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจันทบุรี/ตราด/ปราจีนบุรี/สระแก้ว/นครนายก						
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	กิจกรรมหลักที่ 3 ลดปัญหาการปล่อยตัวผู้พ้นโทษสู่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2						
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท						
	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม
	งบประมาณ						
	กลุ่มจังหวัด	-	1,594,700	1,594,700	1,594,700	1,594,700	6,378,800
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปราจีนบุรี หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนครนายก สระแก้ว จันทบุรี และตราด						
8.4 กิจกรรมหลักที่ 3	กิจกรรมหลักที่ 4 สร้างการรับรู้สู่การป้องกันปัญหาอาชญากรรมอย่างยั่งยืน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2						
งบประมาณ	งบประมาณ หน่วย : บาท						
	แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม
	งบประมาณ						
	กลุ่มจังหวัด	-	1,857,000	1,857,000	1,857,000	1,857,000	7,428,000
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปราจีนบุรี หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนครนายก สระแก้ว จันทบุรี และตราด						

หัวข้อ	รายละเอียด																											
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมหลักที่ 5 เยาวชนรุ่นใหม่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 แห่งไกลยาเสพติด งบประมาณ หน่วย : บาท <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>แหล่ง</td> <td>2566</td> <td>2567</td> <td>2568</td> <td>2569</td> <td>2570</td> <td>รวม</td> </tr> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>884,000</td> <td>884,000</td> <td>884,000</td> <td>884,000</td> <td>3,536,000</td> </tr> </table> หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปราจีนบุรี หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนครนายก สระแก้ว จันทบุรี และตราด							แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	884,000	884,000	884,000	884,000	3,536,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																						
งบประมาณ																												
กลุ่มจังหวัด	-	884,000	884,000	884,000	884,000	3,536,000																						
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมหลักที่ 6 อบรมอาสาสมัครแม่บุญธรรมเพื่อดูแลกลุ่มแม่และเด็กให้มีคุณภาพ ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 งบประมาณ หน่วย : บาท <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>แหล่ง</td> <td>2566</td> <td>2567</td> <td>2568</td> <td>2569</td> <td>2570</td> <td>รวม</td> </tr> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>1,300,000</td> <td>1,300,000</td> <td>1,300,000</td> <td>1,300,000</td> <td>52,000,000</td> </tr> </table> หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี							แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	1,300,000	1,300,000	1,300,000	1,300,000	52,000,000
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																						
งบประมาณ																												
กลุ่มจังหวัด	-	1,300,000	1,300,000	1,300,000	1,300,000	52,000,000																						
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมหลักที่ 7 พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการผ้าทอมือ งบประมาณ หน่วย : บาท <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>แหล่ง</td> <td>2566</td> <td>2567</td> <td>2568</td> <td>2569</td> <td>2570</td> <td>รวม</td> </tr> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>3,061,400</td> <td>3,061,400</td> <td>3,061,400</td> <td>3,061,400</td> <td>12,245,600</td> </tr> </table> หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี							แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	3,061,400	3,061,400	3,061,400	3,061,400	12,245,600
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																						
งบประมาณ																												
กลุ่มจังหวัด	-	3,061,400	3,061,400	3,061,400	3,061,400	12,245,600																						
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมหลักที่ 8 โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานและผู้ประกอบการรองรับการขับเคลื่อน Eastern Thailand Food Valley งบประมาณ หน่วย : บาท <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>แหล่ง</td> <td>2566</td> <td>2567</td> <td>2568</td> <td>2569</td> <td>2570</td> <td>รวม</td> </tr> <tr> <td>งบประมาณ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>กลุ่มจังหวัด</td> <td>-</td> <td>2,930,200</td> <td>3,061,400</td> <td>3,061,400</td> <td>3,061,400</td> <td>12,245,600</td> </tr> </table> หน่วยรับผิดชอบ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว หน่วยร่วมดำเนินการ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี							แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม	งบประมาณ							กลุ่มจังหวัด	-	2,930,200	3,061,400	3,061,400	3,061,400	12,245,600
แหล่ง	2566	2567	2568	2569	2570	รวม																						
งบประมาณ																												
กลุ่มจังหวัด	-	2,930,200	3,061,400	3,061,400	3,061,400	12,245,600																						

หัวข้อ	รายละเอียด
9. หน่วยงาน ดำเนินการ	9.1 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว 9.2 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจันทบุรี/ตราด/ปราจีนบุรี/ สระแก้ว/ นครนายก 9.3 สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปราจีนบุรี จันทบุรี ตราด นครนายก และสระแก้ว 9.4 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว จันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี 9.5 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว จันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี
10. ระยะเวลา ในการดำเนิน โครงการ	5 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570
11. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 : 3,486,300 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 3,486,300 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 : 11,627,300 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 11,627,300 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 : 11,627,300 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 11,627,300 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 : 11,627,300 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 11,627,300 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 : 11,627,300 บาท งบประมาณ (งบประมาณกลุ่มจังหวัด) : 11,627,300 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนา เพิ่มทักษะ การเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพให้มีศักยภาพ ทุกช่วงวัย สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข
13. ผลลัพธ์จาก การดำเนิน โครงการ (Outcome)	การยกระดับมาตรฐานการรองรับสังคมแห่งอนาคตได้อย่างสมดุล สังคมมีความปลอดภัย น่าอยู่อาศัย และการมีการดูแล ฟังฟังกันตามกำลังความสามารถ